

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Selam Berlin

YADE KARA

YADE KARA

roman

Selam Berlin

İNKILÂP

YADE KARA
Selam Berlin

Selam Berlin

© 2003, **Diogenest Verlag A.G Zurich**

Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Türkiye’de yayın hakkı:

© 2004, **İnkılâp Kitabevi**

Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.

*Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince
İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.’ye aittir.*

Editör Hasan Öztoprak

Düzelti Ufuk Altaş

Sayfa Tasarımı Şahabettin Saykaloğlu

Baskı :

İnkılâp Yayınevi

Sanayi ve Ticaret. A.Ş.

100.Yıl Matbaacılar Sitesi

4.Cad. No: 38

Bağcılar / İstanbul

ISBN 975-10-2249-5

05 06 07 08 7 6 5 4 3 2 1

İNKILAP

Ankara Caddesi, No:95

Sirkeci 34410 İSTANBUL

Tel: (0212) 514 06 10-11 (Pbx)

Fax: (0212) 514 06 12

posta@inkilap.com

www.inkilap.com

Yade Kara

SELAM BERLİN

Almancadan çeviren:
Nafer Ermiş

2004 En İyi Almanca Kitap Ödülü

YADE KARA, 1965'te Türkiye'de doğdu. İngiliz ve Alman Dili ve Edebiyatı eğitimi gördü. Oyunculuk, öğretmenlik, menajerlik ve Hong Kong'da gazetecilik yaptı. Selam Berlin, Berlin'de yaşayan Yade Kara'nın ilk romanı.

NAFER ERMiŞ, 1964 yılında Denizli'de doğdu. 1990 yılında Mülkiye'yi bitirdi ve Almanya'ya gitti. On yıl Bremen'de yaşadı. Kültür Bilimleri, Felsefe ve Alman Dili ve Edebiyatı okudu. Üniversitede ekonomi dersleri verdi. 2000 yılında İstanbul'a yerleşti. Çeşitli alanlarda çeviriler yaptı. Halen İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yüksek lisans yapmaktadır. Çeşitli dergilerde ve zamanlarda yayınladığı öykü ve şiirlerin yanında, 1996 yılında Gece Yayınları'ndan "Gökyüzüne Ağır Gelen Kuş" adında bir roman yayınladı.

Benim adım Hasan Kazan. Berlin'de bazıları bana "Hansi" der, halbuki annem ve babam bana Hasan Selim Han gibi güzel bir isim vermiş. Ha evet, annem ve babam...

Yıllar önce İstanbul'u terk edip Batı Berlin'e göçmüşler, Kreuzberg'e ve ben orada dünyaya geldim.

Annem ve babam Batı'ya inanıyorlardı. Onlar için Batı ilerleme, teknik ve iş demektir. Ama kardeşim Ediz ile ben büyüüp Batı değerleriyle, ahlak ve terbiyeyle temasa geçtikçe Batı'ya yüz çevirdiler. Berlin'de "eroınman", "hippi" ya da "homo" olacağımızdan korkuyorlardı. Bu yüzden bizi İstanbul'daki Alman okuluna gönderdiler. On üç yaşındaydım.

Babam Berlin'de kaldı. Orada bir seyahat acentesi vardı. Biz de yıllarca İstanbul-Berlin-İstanbul arasında mekik dokuduk.

Annem ve babam henüz o zamanlar, yıllar sonra insanların bize burada Kanacke, orada Almancı diyeceklerini bilmiyorlardı. Almancı aşağı Kanacke yukarı. Boş ver, ben neysen öyleydin. Merak ve heyecanla hayata sarılan bir Kreuzberg'liydim ve de azgındım.

89 Kasımı'nda, bir perşembe akşamı başladı her şey. Ve o andan itibaren hiçbir şey eskisi gibi olmadı.

İstanbul: Babam ziyarete gelmişti. Oturma odasındaki se-maver fokurduyordu. Annem ve babam televizyonun karşı-sındaydı, bense köşedeki kanepeye uzanmışım. Britta ile ya-şadığım son geceyi düşünüyordum. Alman okulunun yeni gözdesi oydu. Sarışın, uzun bacaklı ve hafifmeşrep. Oğlanla-rın rüyalarında Britta hiç eksik olmazdı. O tam bir fenomendi.

Tutkulu hamleleri gözlerimin önünden gitmiyor, Britta'nın derin inlemeleri beni tahrik ediyordu. Kanım, beynime gitmesi gerekirken başka tarafa yöneliyordu. Otların ve çi-menlerin arasından yolumu bulup içine girdim. Göğüsleri-nin arasında cenneti bulmuştum.

Levi's 501'in düğmeleri sıkıyordu. Onları açıp annemin işlemeli yastığının üzerine koydum. Beni görmüşler miydi? Yakalamışlar mıydı? Annem babam?

Göz ucuyla, belli etmeden oturma odasını kolaçan ettim. Hâlâ Topkapı Sarayı'ndaki yeniçeriler gibi donuk bir vazi-yette televizyona bakıyorlardı. El ele haberleri izliyorlardı. Bir an kalp krizi geçirdiklerini düşündüm, çünkü kiloları yü-zünden bu her an olabilecek bir şeydi. Hâlâ Britta'nın kama-sutra pozisyonunun verdiği sertlikle ayağa fırladım ve top gibi yuvarlak bir kadın olan annemin üzerine atıldım.

"Anne! Anne!" diye bağırdım, gırtlığım kupkuruydu, kalp krizi geçirdiğini düşünüp paniğine kapılmışım.

Hiç tepki vermiyordu. Çok geç! Öldü mü yoksa, diye dü-şündüm. Yardım istercesine babama baktım. Balmumu gibi sarı yüzüyle haber spikerine bakıyordu. Açık ağzındaki al-tın köpekdişi parlıyordu.

Allahım, yoksa Britta yüzünden miydi? Ne için cezalandı-rılıyordum? Ölü, sağır, boştu her şey. Kimse nefes almıyor-du. Ses yoktu. Söz yoktu. Ter boşanıyordu. Sadece köpekdi-şi parlamaya devam ediyordu.

"Baba, babaa!" diye böğürdüm, bu arada sertliğim granit gibi olmuştu. Adrenalin kulaklarıma kadar vardı ve Levi's 501'den bir sıvı fışkırdı. Mest olmuş, gevşemiştım. Sadece avizenin şangirtısını duyuyordum.

Tekrar kendime geldiğimde, alnımda soğuk bir bez buldum. Levi's 501 bacaklarıma yapışmıştı. Annem ve babam kendi aralarında konuşuyorlardı. Yeniçeri donukluğundan kurtulmuşlardı.

"Anne, anne," diye mırıldandım, ama o beni duymuyordu.

Babama onun burada kalmasını gerektiren bütün nedenleri sayıyordu. Onu özlüyordu, ona ihtiyacı vardı. Nihayetinde o onun kocasıydı, hayatındaki tek erkekti.

Babam susuyordu. Bir süre sonra: "Ama, ama... güvercinim, kuzucuğum, anla beni, gitmem lazım."

Ancak bu sevgi sözcükleri işe yaramıyordu. Annem hafiften sinirlenmeye başlamıştı.

"Hayır, hayır Said... Berlin'e gidemezsin..."

"Ama... güvercinim, biliyorsun, yapamam..."

"Hiçbir şey bilmiyorum ben! Ah Said, daha yenice geldin... Peki çocuklar? Bunu nasıl yaparsın!"

"Duvar yıkıldı, geri dönmem lazım," dediğini duydum babamın ciddi bir sesle. Annem sorusunun üstüne gitmeye çalışıyordu, ama ben araya girdim.

"Ne? Ne dedin sen? Duvar yıkıldı mı?"

Yüzü hâlâ balmumu sarılığında olan babam, kaygılı gözlerle bana baktı. Kısaca başını salladı, sanki bir sır açığa çıkmıştı.

Neredeydi şu lanet olasıca uzaktan kumanda? Arayıp duruyordum. Nerede buuu?

Trabiler Bornholmer Caddesi'ndeki sınırdan Batı Ber-

lin'e geçiyorlardı. Kürklü bir kadın motor kapağının üzerine şampanya döküyordu. Polis ceketli şişman adamlar kucaklaşıyor ve birbirlerinin sırtlarına vuruyorlardı. Gözlerindeki yaşları siliyorlardı ve neredeyse İstanbul'daki otobüs garındaki adamlar kadar içtenlerdi. Doğu Berlinliler televizyonda yürüyor, televizyondan çıkıp Checkpoint* Charlie'yi geçerek, doğruca Batı'ya, Kurfürstendamm'a gidiyorlardı. Café Kanzler'de mutlu, neşeli insanlar. Soğuk havada nefesleri buharlaşıyordu. Duvarın yanında, duvarın üzerinde, benim grafiti duvarımda yığınla insan...

Gözlerimi televizyona dikmişim. Önümden bir başka yıldızın görüntüleri geçip gidiyordu. Birkaç ışık yılından sonra nihayet kendime geldim ve olup biteni yavaş yavaş anlamaya başladım. Bu bir devrimdi. Evet, aynen – Beerliin'de bir deeeevriim!

Birden çocukluğumun sokakları, alanları, mekânları dünyanın ilgi odağı olmuştu. Arabalar korna çalıyor, insanlar bağılıyor, böğürüyor, sevinç çığlıkları atıyordu. Kutlamalar gece yarısına kadar sürdü. Dans ettiler, güldüler ve şarkılarıyla yeni bir Berlin yarattılar.

Bu Berlin eğlencesine katılmak ve onlarla birlikte her şeyi yapmak istiyordum, evet, aynen, bunu istiyordum. Beni İstanbul'da tutan hiçbir şey yoktu, hem de hiç. Alman okullundaki eliter zırvalıklardan, pis sokaklardan ve meraklı insanlardan bıkmışım. Liseyi bitirmiştım ve önümde yepyeni bir gelecek başlıyordu. Kararım kesindi. Bunu benden başka kimse bilmiyordu. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethederken yaptığı gibi suskun ve kararlı olmak istiyordum.

* Kontrol noktası (ç.n.)

Hiçbir insanın, hiçbir hayvanın, hiçbir ruhun onun planından haberi yoktu. Onu sakalının telinden bile saklamıştı. İşte böyle kararlıydım ben de.

Baba bir haber kanalından diğerine atlayıp duruyordu. Sinirle tespihini çekiyor ve birbiri ardına sigara yakıyordu. Aslında pek sigara içmezdi. Anne duman, yeni perdeler diye homurdanıp duruyordu. Oysa bunu söylerken öyle bir bağıırdı ki, Boğaz'ın ta karşı tarafından duyulurdu. Ama bu akşam babanın sinirli halinden çekinmiş gibi görünüyordu. Bu da pek alışılmış bir şey değildi. Zaten bu kasım akşamında olup biten hiçbir şey alışılmış değildi. Annem baston yutmuş gibi dindik duruyor ve televizyonda olup bitenleri izliyordu. Bu kadar ilgiyle izlediği son canlı yayın, Charles ile Diana'nın 1981 yılındaki düğünleriydi. O gün "Brücke"* isimli derneğin Alman kadın üyeleriyle birlikte kutu kutu lokumu silip süpürmüştü. Dernek iyi organize olmuştu ve annem bundan hoşlanıyordu. Onun hayatında en iyi işleyen şey buydu sonuçta. Bunun dışındaki her şey her an tepetaklak oluverecekmiş gibi geliyordu bana; hayatındaki her şey sanki transit geçiyordu.

Ama bu sefer farklıydı: Annem ne lokum, ne çikolata yiyor, ne de çay içiyordu. Hatta akşam yemeğini fırında unutmuştu. Oruç tutuyor gibi görünüyordu, ki bu da sürekli diyetinde bir devrim anlamına gelirdi. O şişman vücudunu hararetle savunurdu. "Ben Şarklı bir kadını, İsveçli değil," derdi hep. Annem bununla, Batı'nın sarışın bimbo'ları, barbillerine değil, Osmanlı'nın güzellik anlayışına uyduğunu ima ederdi.

* * *

* Köprü (ç.n.)

Annem için Avrupa Alpler'in güneyinde bitiyordu. Bunun ötesindeki her şey onun için fazla Kuzeyli ve soğuktu. Babamsa muhalefettydi. Onun için Avrupa Alpler'in kuzeyinden başlıyordu. Alman otoyollarındaki düzen ve güvenlikten hoşlanıyordu. Temiz sokakları ve dirayetli insanları beğeniyordu. Her şeyden önce de güvenilir devlet dairelerinden ve bürokratlardan hoşlanıyordu. İstanbul'da ne zaman vurdumduymaz ya da rüşvet isteyen bir devlet daire-sine bir işi düşse deliye dönerdi. Bu tür şeyler onu kalp krizinin eşğine getirirdi.

Bu konularda annem ve babam genellikle saç saça baş başa kavga eder ve laf dönüp dolaşıp temel soruya dayanırdı: Nerede yaşayalım? Berlin'de mi İstanbul'da mı? Annem ve babam kuzey ve güney yarımküre olarak ikiye ayrılmıştı. Ediz ve bense arada durur, taraflardan birini tutmak zorunda kalırdık. Biz de New York'ta karar kılardık. Böylece tarafsız bir bölgede kalmış olurduk, en azından öyle olduğunu umardık.

Ama annem ve babamın tartışmalarının altında bambaşka şeylerin yattığını biliyordum. Bu, yeni dünyanın eski dünyaya karşı mücadelesiydi. Batı'ya karşı Doğu. Her şeyden önce de babamın sarışın kadınlara olan zaafı. Sarışın-lardan gözlerini alamazdı ve her fırsatta onlarla flört ederdi.

Annem artık alışmıştı ve kendini şu sözlerle avutuyordu: Sarışının adı, esmerin tadı.

Mutfaktan duman geliyordu. Akşam yemeği kömürleşmişti. Pencereyi açıp fırını kapattım. Boğaz akşam güneşi altında pırıl pırıldı ve İstanbul akşama hazırlanıyordu. Bir Gitanes içtim, Berlin'i ve İstanbul'u düşündüm.

Annem ve babam için Müslümanların, Yahudilerin ve Hı-

ristiyanların bir arada yaşadıkları İstanbul hâlâ parlak ışıkların, tavernaların, açık hava sinemalarının şehriydi. Bir milyon kişinin yaşadığı, iki kıta üzerine kurulmuş yedi tepeli şehir. Bu İstanbul yüzünden San Francisco – Katmandu arasındaki hippie rotası İstanbul'dan geçiyordu ve Amerikalı, Kanadalı ve Avrupalı insan sürülerini Sultanahmet Meydanı'na topluyordu. O zamanlar kadınlar mini eteklerle, yüksek topuklu ayakkabılarla ve kabarık saçlarla dolaşıyor, erkeklerse fayton büyüklüğünde Chevrolet'lere biniyordu.

Annem ve babam Beyoğlu'nun kafe ve barlarına dalmışlar ve büyüleyici bir şehrin tadını çıkarmışlardı. Babam her zaman şunu söylerdi: "İstanbul buruşuk derisinin altında hâlâ eski güzelliğini taşıyan yaşlı bir odalık gibidir." Bundan hiç şüphem yoktu. Ama o İstanbul artık yoktu. Şimdi on iki milyon insan yaşıyordu orada. Çok kalabalıktı. Darmadağındı. Burada yaşamak iğrenç bir şeydi. Saldırıya ya da tacize uğramak korkusu duymadan sokaklarda dolaşamazdım. Sürekli gözlerimi, burnumu, antenlerimi, duyargalarımı dört açmak ve dikkatli olmak zorundaydım. Aksi takdirde virajda savrulurdum. Başka seçeneğim yoktu. Bu şehir kaosa karşı son bir güçle, son güzelliğiyle direnmeye çalışan, tecavüze uğramış bir metrese benziyordu. Her şey birbirine çarpıyordu. Şalvar ve takkeyle dolaşan insanların yaşadığı semtler vardı. Bazı sokakları travestiler ve fahişeler ele geçirmişti. Barların ve kafelerin önünde Çingeneler çalgı çalar, içerde yupiler ve nonoşlar kokteyl kadehlerini tokuşturur, birbirlerine kartvizitlerini verirlerdi.

"If you make it in İstanbul – you make it everywhere," derdi Ediz ve bu sırada New York'u düşünürdü. Haklıydı. İstanbul'da bir adım ilerlemek iki adım geri düşmek demekti. Hiçbir şey rutinine, planına ya da kuralına göre işlemiyor-

du. Geç kalan otoböslere, elektrik kesilmelerine, bozuk telefon kulübelerine ve grevlere karşı kendimi her gün yeniden ayarlamak zorundaydım. Yorucuydu. Sürekli trafikte sıkışıp kalmaktan ve taksi şoförleriyle kavga etmekten bıkmıştım.

Annem Berlin'i fazla taşralı buluyordu, bu yüzden Ediz'le İstanbul'da kalmayı tercih etmişti. İstanbul'un yanında Berlin bir kasabaydı. Ama kavranabilir bir kasabaydı, çevresini saran duvarıyla birlikte. Bunu seviyordum. İstanbul tam anlamıyla çıldırmıştı. Berlin de, farklı bir şekilde. Her şey daha anlaşılır ve daha sakindi.

Dükkanlar akşam saat altıda kapanıyordu ve otobüsler dakikti. İnsanlar birbirlerini görmezden geliyor ve rahat bırakıyorlardı. Buna bir itirazım yoktu. Birçok şey rutindi ve planına göre işliyordu. Kendimi İstanbul'dakinden daha güvenli ve rahat hissediyordum. Üstelik eski arkadaşlarım Leyla ve Kazım da oradaydı.

Berlin'de ne yapacağımı bilmiyordum. Önemli olan İstanbul'dan kurtulmak diye düşünüyordum. Bir şey çıkardı nasıl olsa. Ama ne? Hiçbir fikrim yoktu.

O akşam geç saatte babam radyoyu açtı. BBC-haberler. Sanırım Berlin'de neler olup bittiğini bir türlü kavrayamıyordum. Daha fazla veriye ihtiyacı vardı. İngilizcesi oldukça berbattı. Ben çat pat İngilizcemle bazı kelimeleri anlayabiliyordum. En nihayetinde ben de bir şey yapmalıyım. (İngilizce pop şarkılarının adlarını harika bir şekilde sıralayabiliirdim.) Ediz ise su gibi bilirdi İngilizceyi, kendi uzmanlık alanındaydı. Nihayet babasına bilgisini kanıtlayabiliyordu. Ve gizliden gizliye, babasından Amerika'ya gidiş vizesi almayı umuyordu, sanırım. İstanbul'dan birçok genç Bos-

ton'a üniversite okumaya gidiyordu. Oraya Bostonbul diyorlardı. Doğal olarak Ediz de gitmek istiyordu.

Babam sanki hayatı buna bağılmış gibi onu dinliyordu, bu kadar dikkat de Ediz'i rahatsız ediyordu. Çünkü babasının kendisini bu kadar uzun süre dinlemesine alışkın değildi. Duvarın yıkılışıyla ilgili duyduğu her ayrıntı, babamın yüzünün daha fazla sararmasına yol açıyordu; neredeyse bok sarısı olmuştu yüzü.

Ediz Berlin'deki olaylardan pek etkilenmişe benzemiyordu. "Sonunda, odamızın önündeki manzara genişleyecek," demişti öylesine. Haklıydı. Berlin'deki evimizin önünde, diğerlerinin bahçesinin olduğu yerde, bir duvar duruyordu. Pencerelerden bakarak grafitilerin, ölüm şeritlerinin, dikenli tellerin üzerinden Doğu'yu görebiliyorduk.

Diğer tarafta, çok uzaklarda, beton yapılar, kameralı gözetleme kuleleri ve makineli tüfek bataryaları vardı. Duvar manzaralı bir oda. Duvarın yıkılacağını asla düşünmemiştim. Asla! Ama yıkıldı ve ben on dokuz yaşındaydım.

Bu yıkılışın benim ve ailem için ne anlama geleceğini o zamanlar sezemedim – ve bize neler getireceğini. Nasıl sezebilirdim ki? Herkes o kadar heyecanlı, o kadar çıldırmış ve eyleme susamıştı ki...

Kimse düşünmüyordu, ben de düşünmüyordum. Bu taşkınlık girdabının tam ortasındaydım ve kendimi akıntıya bırakmıştım. Gerçekten ve ciddi olarak düşünmüş olsaydım birçok şey farklı gelişirdi. Ama bu şekilde?...

Babam ertesi sabah Berlin'e uçtu.

Bir hafta sonra da ben, annem ve babam istemeseler de...

"Peki sen? Berlin'de ne yapacaksın?" diye soruyordu annem sürekli.

"Üniversite," diyordum herhangi bir savunmada bulunmak için.

"Üniversite mi?" İnanmadığını göstermek için gözlerini deviriyordu. Başka herhangi bir anne, oğlunun böyle planları olduğunu duysa sevinçten havaya uçardı. Ama annem farklı düşünüyordu.

"Baban da üniversiteye gitti, peki sonunda ne oldu? Seyahat acentesinde oturuyor ve bir adım bile ilerlemiyor. İlerde doğru dürüst bir işin olacağına gerçekten inanıyor musun? Bir yabancı olarak en fazla taksi şoförü ya da garson olursun. Etrafına bir bak!"

Sustum. Haklıysa haklıydı. Babamın seyahat acentesini İstanbul'da kurmalıydım. Annem istediği zaman sert olabiliyordu. Bu yüzden okul ve iş meselelerini babam tümüyle ona bırakmıştı.

"Peki İstanbul'da, bu curcunada ne yapayım?" diye bağırdım anneme. Hiçbir itiraz duymak istemiyordum.

"Seyahat işinde çalış. Kendi büronu aç ve para kazan! Mehmet Bey'in oğullarına bak! Doğru dürüst Almanca bile bilmiyorlar, ama Alman turistler için bir seyahat şirketi işletiyorlar. Kendi bilgin ve babanın tecrübesiyle onları on kere cebinden çıkarırsın." Annem deli gibi elini kolunu savuruyordu ve gözlerimin önünde bir apartman, bir işhanı, hatta oturma odamızın tavanına kadar varan bir gökdelen resmi oluşturuyordu. Son derece heyecanlıydı. "*Think Big, Act Big,*" diyordu sürekli ve bu onun bildiği tek İngilizce sözdü. Babamın seyahat acentesi annem için bir saçmalıktı. O başka boyutlar içinde düşünüyordu. Aslında Hapag-

Llyod'un başına geçmek ona daha çok uyardı. Oysa ailemin lideri konumunda çakılıp kalmıştı.

"Sen üniversiteye gitmeliydin," derdi babam her zaman ona. Annem içli bir şekilde başını sallar, senin ve çocukların yüzünden gidemedim, diye düşünürdü. Annem kesinlikle çok iyi bir müdür olurdu, bundan hiç şüphem yok. Gerçekten yok. Çünkü o her şeye hâkimdi. Babamla kavga ederken bile her şeye hâkimdi.

Babam Marksistti. En azından kuzeni ve en iyi arkadaşı Halim ile tartışırken. Onların, çay içmek, Karl Marx okumak ve tartışmaktan oluşan kendilerine ait bir dünyası vardı. Annem bu tür politik meselelerle pek ilgilenmezdi. Sürekli, "Bunlar karın doyurmaz," derdi. Yani bütün bu diyalektik, tarihsel materyalizm ve diğer konuları bir kalemde silip atardı. Bunlardan çok anladığı için değil. İhtiyacı da yoktu. Onun için önemli olan şeyler sadece para getiren şeylerdi. Ve bununla sürekli babamın başının etini yerdı. Bu yüzden üniversitede okumaya da pek önem vermezdi annem. Üniversiteye gidersem beyinsizin biri olup çıkacağıma ve babam gibi, bir baltaya sap olamayacağıma inanırdı.

Ama ben, pek şansım olmadığı ya da yabancı olmak konusundaki mızızlanmaları ve laf salatalarını daha fazla dinlemek istemiyordum. Sürekli, başarısızlığa uğramış insanların hikâyelerini dinlemekten bıkmıştım. Sıfırdan yüze çıkan hiç kimse yok muydu yani? Başarısızlar dünyanın her yerinde vardı, burada, İstanbul'da da. Konu kapanmıştır! Eğer şimdi bir şeyler yapamazsam, bir daha asla yapamam!

Etrafımdaki herkesin benim geleceğim hakkında kesin fikirleri vardı, sadece benim yoktu. Ve hepsi de çeşitli yönlerle doğru gidiyordu. Bense herhangi bir yöne gitmemeye,

her şeyi geldiği gibi kabul etmeye karar verdim.

Bildiğim tek şey vardı: Babam gibi yaşamak istemiyordum. Asla.

Babamın hayatı bavullar arasında geçiyordu. Berlin'de işi, İstanbul'da ailesi vardı. İkisinden de vazgeçmek istemiyordu. Böylece Berlin'le İstanbul arasında mekik dokuyordu. Berlin-İstanbul-Berlin uçuş hattının abonesi olmuştu. Biz de onunla oradan oraya mekik dokuyorduk.

Yıllar geçtikçe alıştık. Mekik dokumak kanımıza işledi.

Ediz ve ben yaz tatillerimizi babamın seyahat acentesinde geçiriyorduk. Çay yapıyor ve uçak biletleri satıyorduk. Bu, yıl içinde hep birlikte olduğumuz tek zaman dilimiydi – aile olarak. Bunun dışında babamla bir gündelik hayatımız, alışkanlıklarımız ya da beraber geçirilen akşamlarımız yoktu. Hayatımızdaki her şey transitti. Ama bu değişecekti. Artık mekik dokumak istemiyordum.

Babam İstanbul'da bir şube açacaktı ve başına da ben geçecektim. Kendimi turistleri havaalanından alırken ve sonra onlara Ayasofya'yı ve Sultanahmet Camii'ni gezdirirken hayal ediyordum. Turist kızlardan biri bana asılınca da birlikte onun odasına çıkıyorduk. Turizm işinde çalışan oğlanların gündelik işlerinden biriydi bu. Halı satmak ve kız tavlama! Çoğu bunu süper buluyordu ve etrafta şişiniyordu. Başlangıçta gelip giden kadınlarla birlikte olmak düşüncesi hoşuma gidiyordu. Ama şimdi çok saçma ve anlamsız buluyordum. Pek heyecan verici gelmiyordu bana.

Sanırım diğer oğlanlardan bir şekilde farklıydım. İstanbul'dakiler bunu hemen anlıyordu. Ağzımı açar açmaz, "Sen nerelisin?" diye soruyorlardı. İstanbul'da yaşadığım süreç bu soru peşimi hiç bırakmadı. Çarşıda, pazarda, hatta Alman okulunda bile suratıma çarpıldı durdu. İnsanlar o ka-

dar meraklıydı ki. Türk gibi görünüyordum ve Türkçe konuşuyordum, ama onlar gibi değil, farklı. Benim aksanıma şaşıyorlardı. Onlara göre ben Kürt, Arap, Azeri ya da Laz değildim. O halde Kıbrıslı mı? Bunlardan çok az vardı ve kimse tam olarak aksanlarını bilmezdi. Bu durumda Kıbrıslı oluyordum, hayatımda hiç Kıbrıs'a gitmemiş olsam da.

"Berlin, Berlinli," diye gülümsüyordum. İstanbul'da birçok şeyin bir gülümsemeyle halledildiğini hemen öğrenmiştim. Taşı gedigine koyuyordum. Berlin'i başlı başına bir devletmiş gibi vurguluyordum. Berlin ayısı bir şekilde gözbebeklerimden yansıyor olmalıydı, çünkü birçok kişi Berlinli olmaktan gurur duyduğunu söylüyordu. Hemen bana teyzelerinin ve amcalarının orada yaşadıklarını anlatmaya başlıyor ve onları tanıyıp tanımadığımı soruyorlardı. Kafalarında hemen Almancı kavramı belirliyor ve beni bir yere oturtuveriyorlardı. İstanbul'da Batılı çizgimi ortaya koyuyordum. Tartışma alaturka bir hal almaya başlarsa, hemen Alman yanıma devreye sokuyordum. Mesele ne kadar duygusal bir hal alırsa, ben de o derece kontrollü ve gerçekçi oluyordum. Batıl inançlara, kahve falına ve nazara soğukkanlı ve nesnel yaklaşıyordum. Bu insanları şaşırtıp ürkütüyordum. Ama ben katı tutumumu sonuna kadar sürdürüyordum.

Almanca bir 'hayır' değişim vardı ki, bunu herkes bilirdi. İnsanları şaşkınlığa düşüren, kaya gibi sağlam ve kısa bir 'hayır'dı. Oryantal abartı, esneklik ve razı olmaya karşı, bükülmez, keskin bir Alman 'Hayır'ı koyuyordum ortaya. Bunu Berlin'deki komşumuz Wessel'den öğrenmiştim.

Eğer Wessel kızıl kafasını mutfak penceresinden çıkarıp o ünlü 'Hayır'ını söylemişse, konu açık ve net demektir: Kaç git, hem de hemen! Çocukları avludan kovardı. Wessel'in 'Hayır'ı duvardaki Rusları bile durdururdu!

Uçuştan kısa bir süre önce Ediz bana şunu söyledi: "Orada her zaman bir Kanacke'sin, liseyi bitirmiş olsan da olmasan da, Berlin'de hep bir Kanacke olarak kalacaksın."

Ne olmuş, demek ki ben bir Kanacke'yim!

Beni sinirlendiriyordu. Onun bütün derdi Lacoste gömlekler, Polo tişörtler, Ferrari ve hamburgerdi. Ne istediğini tam olarak biliyordu, yani ABD'ye gitmek ve ekonomi okumak. Onun çekip gitmek istemesi hoşuma gitmiyordu. Hiçbir ilerleme kaydedemediğim duygusu vardı bende. Onunla kıyaslandığında ben hedefsiz biriydim. Kesin kararlarım ve planlarım yoktu. Her konuda çok çabuk pes ediyordum ve onun kadar katı değildim. Bu yüzden bu sefer Berlin konusunda ısrarlıydım ve hiç kimsenin fikrimi değiştirmesini istemiyordum. Bir kere olsun, ben de Ediz gibi kafama koyduğumu yapmak istiyordum.

İstanbul'a, Britta'nın sert göğüslerine ve Alman okuluna sırtımı döndüm.

Bay Bay İstanbul!

Berlin'in üzerinde parlak bir gökyüzü vardı. Tegel Havalalanı tıklım tıklımdı. Herkes sağı sola koşuyor ve bedava sosis dağıtılıyormuş gibi itişip kakışıyordu.

"Pasaport lütfen," dedi kibar bir memur. Şaşkınlıkla ona baktım. Züppe suratında geniş bir gülümseme vardı. Adeta ışık saçıyordu. Eskiden memurlar beş kere pasaport numaramı kontrol ederdi, diğerleri çoktan işlerini bitirip gitseler bile. Ama şimdi kendimi çiçeklerle karşılanıp, kendisine bir motosiklet hediye edilen bir milyonuncu misafir işçi gibi hissediyordum. "Birleşik Berlin'e hoş geldiniz!" Ben de ona gülümsedim. Duvardaki deliklerin bazı etkileri olmuştu! En müşkülpesent memurlar bile sıcak davranmaya başlamıştı. Şaşıyordum doğrusu.

Zoo İstasyonu ana baba günüydü. Solgun yüzlü ve açık renk saçlı insanlardan oluşan bir lav akıyordu. Vagonlar titriyor, bütün Berlin erozyona uğramış gibi görünüyordu. Bacağı olan her şey hareket ediyordu.

Bir an şehrin yanlışı tarafında olduğumu düşündüm.

Doğu Berlinli seli, bütün Batı Berlinlileri tren istasyonlarından sürüp atmıştı.

Hatta Zoo İstasyonu'ndaki punklar, berduşlar bile birden ortadan kaybolmuştu. Sanki Berlin'in toprağı tarafından yutulmuştu. Yolcular birbirlerini sıkıştırıyor ve vagonlara sürüklüyordu, sanki Pankow'a giden son tren kalkıyordu!

Metroda kalabalığın içinde güçlüklerle ilerliyordum. Bir numaralı hattı hiç bu kadar dolu görmemiştim.

Doğu Almanlar bej ve gri renkli ceketler giymişti. Onların içinde o kadar uslu görünüyorlardı ki. Batı Berlinliler gibi şişman değillerdi. Hayır, bitkin ve zayıf görünüyorlardı. Ama gözleri uyanıktı. Her şeyi dikkatle inceliyorlardı. İstasyon binasını, Beate Uhse'nin porno reklamlarını, büfelerdeki özgür Marlboro adamlarını. *Playboy*, *Vogue*, *Marie Claire* ve *Cosmopolitan* dergilerinin kapaklarındaki gülümseyen sarışınları. Batı'nın sunduğı bütün parlak ve ışıklı şeyleri: Kinder çikolataları, Toblerone, Ricola, Wrigley's sakızları ve Pall Mall sigaraları – her şey elle tutulacak kadar yakındı.

Metro karanlık tünelin içine girip de Marlboro kovboyları gözden kaybolunca ve artık hiçbir şey görünmez olunca, bana bakmaya başladılar.

Fermuarım mı açıldı? Ya da ağzımın kenarında reçel artıkları mı vardı? Başka bir gezegenden mi geliyordum? Berlin hayvanat bahçesindeki bir deve gibi hissediyordum kendimi.

Sorun siyah saçlarım mıydı? Yoksa Charlie Chaplin bavulum mu? Bu kadar bakılacak ne vardı? Bu Berlin metrosunda kendimi adeta yabancı gibi hissediyordum. Her istasyonu, her köprüyü ve her virajda çıkan sesi tanıyordum. Hatta Berlin metrosunun haritasını beynime kazıdım. Buna rağmen bu Doğulular arasında kendimi o kadar ya-

bancı hissediyordum ki. O kadar meraklı ve dikkatliyidiler ki, *Bild* ya da *B-Z* gazetesinin ardına gizlenen ve birbirlerini görmezden gelen Batı Berlinliler gibi değillerdi. Birçoğu Wittenberg Meydanı'ndaki metro istasyonunda indi. Burada ne vardı ki? Ben daha ne olduğunu anlamadan, KADEWE poşetli birileri binmeye başladı. Tabii ya, "Batı'nın en lüks mağazası." Ben de olsam ilk önce oraya giderdim. O kalabalıkta çalmak çok kolay olurdu.

Ray Ban gözlüğümü takıyorum, vagon penceresine kısa bir bakış atıyorum, çok havalıyım. Artık bu Doğu insanlarına rahat rahat bakabilirim. Çoğu satın aldıkları şeylerle meşgul. Kahve makinelerini, Adidas ayakkabılarını, Ferrero çikolatalarını ve walkman'lerini poşetlerden çıkartıp fiyatları karşılaştırıyorlar. Tam önümde yarı kel biri yanındakine bir paket gösterdi. "Bak, dijital saat..." Poşetler karıştırıldı ve yanındaki kulaklı bir radyo çıkardı. Kullanma kılavuzunu anlamaya çalıştılar.

Bazısı iştahla kebab yiyor, koltuklara sarmısaklı sos ve kırmızı lahana döküyorlar. Diğerleri şakalaşüyor ve hep beraber geziye çıkmış okul çocukları gibi gülüşüyorlar. Sadece iskambil oyunları eksik.

Aklıma bir oyun geliyor: Doğu Berlinlileri Batı Berlinlilerden ayırma oyunu. Bunun için ayaklarına bakıyorum. Spor ayakkabılar, gri ayakkabılar, sırf plastik. Üstünde ucuz kot pantolonlar. Bir çeşit "Kombinat" modası.

Metro çıkışında, vagonların sonundan gelen tanıdık bir dumanlı sesin şarkı söylediğini işittim. "Mermer, taş ve demir kırılır, ama aşkımız asla..." İtalyan şarkıcı. Herkes ona bakıyordu. Derin bir nefes aldım. Nihayet bakacak başka bir şey buldular. Önce sola, sonra sağa kısa bir bakış fırlattım. Kimse beni izlemiyordu. Böylesi daha iyi. Levi's 501 ol-

dukça sıkıyordu, büyük bir zevkle bacaklarımın arasını kaşıdım. İstanbul'daki bütün erkekler yapıyordu bunu, ışıklarda, asansörde, çay bahçesinde şöyle bir torbayı yokluyorlardı.

"O Dosolo Meio..." diyen bir melodi işitiliyor vagonlardan. Şarkıcı İtalo asla bir şarkıyı sonuna kadar söylemezdi. Her zaman nakarattan başlar ve onu tekrar eder dururdu. İşte yine başlıyordu: "Mermer, taş ve demir aşkımızı kıramaz..."

Şarkıcı İtalo bana doğru geliyordu. Elli, elli beş yaşlarındaydı, bakımlı bir sakalı vardı, sırtında Komiser Colombo pardösüsü, başında kareli bir kep.

Elinde tuttuğu şapkasına bir göz attım. İçinde hiç para yoktu. Bir mark attım. Şarkıcı İtalo bana göz kırptı ve teşekkür etti. Birbirimize aşınaydık. Herkes şaşkınlıkla bakıyordu. Ne olmuş, diye düşündüm, bu Doğu insanların öğreneceği daha çok şey var. Batı'ya hoş geldiniz!

Kottbuss Tor mevkiine geldiğimde gökyüzü buz mavisiydi. Rüzgâr yüzüme çarpıyordu. O kadar soğuktu ki, yol kenarındaki köpek bokları donmuştu. Nefesim burnumun ucunda yoğun bir buhar oluşturunuyordu.

Büyük beyaz apartman, kayalıklardaki güvercin yuvalarına benziyordu. Ardında Adalbert Sokağı'nı gizliyordu. Uzaklardaki duvarın parçaları arkasına geçilince görünüyordu ancak.

Öğle vaktiydi. Seyahat acentesine doğru hızla yürüdüm. Dükkânlar tıklım tıklımdı. Ön tarafta birkaç delikanlı muz yüklü bir kamyonu boşaltıyordu. İnsanlar ağzına kadar dolu poşetlere hücum ediyordu. Satıcıların başını kaşıyacak vakti yoktu. Savaş mı çıkmıştı? Enflasyonun artacağı mı

söylenmişti? Ya da Woolworth'da sezon sonu ucuzlukları mı başlamıştı?

Restoranlarda tencerelerden buhar yükseliyor ve yeni takılmış dönerler sürekli dönüyordu. Hava dönerle karışık mazot kokuyordu. Adalbert ile Oranien Caddesi'nin kesiştiği kavşak Kreuzberg'in merkeziydi. New-York-Sandwichbar, Türk fırını, manavı, plastik eşya dolu ithalat-ihracat dükkânı, aynı sırada yan yanaydı. Bu köşe her zaman hareketliydi. Nerede hareket orada bereket.

Galata Cafe erkeklerin buluşma noktasıydı. Bir çeşit köy kahvesiydi. Yaşlı amcalar sabahları fabrikaya, akşamları Galata Cafe'ye gidiyordu. Yılbaşında burada bütün yıl biriktirilmiş paralar kaybedilir ve aileler yıkılırdı. Burada sürekli çay kaynar ve kahve tavanı dumanaltı olurdu. Neon lamba hiç sönmezdi.

Çok uzaktan babamın seyahat acentesinin önündeki kuyruğu gördüm. Herkes İstanbul'a mı gitmek istiyordu?

Uzun zamandır büro ilk yıllardaki kadar işlemiyordu. O zamanlar, Kıbrıs savaşı çıkıp da İstanbul - Berlin arasında hava trafiğinde bir patlama olduğunda, evet, yıl 1974, o zamanlar babam ve en iyi arkadaşı Halim, Berlin Teknik Üniversitesi'nde öğrenciymiş. Hava uçuş teknikleri ve mühendislik okuyorlarmış. Babam ve Halim uzun saçlarla dolaşıyorlarmış. Bir burs kazanmışlar ve Marksist teoriler, idealer ve fikirlerle İstanbul'u terk edip, kendilerini sarhoşluk içinde Berlin'de bulmuşlar. Ama Batı Berlin'de kapitalizmin hüküm sürdüğünü anlamakta gecikmemişler. Sosyalizm bir parça daha ilerde, duvarın öbür tarafında, Doğu Berlin'deymiş. Ve şehrin yanlış tarafına düştükleri, coşkuları fazla uzun dayanmadığı ve oyunun kurallarını sermaye belirlediği için, onlar da yeryüzünün çoğu göçmenleri gibi yaratıcı-

lıklarına başvurmak zorunda kalmışlar. O da seyahat acentesi demiş! Batı Berlin’de birer yabancıymışlar ve paraya ihtiyaçları varmış. Böylece bu büroyu açmışlar. Dükkân en iyi yerde, köşedeymiş. Öğrenimlerini, sosyalist ilerleme ve modern teknoloji hayallerini geçici olarak askıya almışlar.

Müttefiklerin kararıyla o zamanlar Batı Berlin’e yabancı bir ülkenin uçağı inemiyormuş. Babam ve Halim bu boşluğu değerlendirip DDR*-Airlines-Interflug ile anlaşarak Schönefeld Havaalanı’ndan charter seferleri düzenlemeye başlamışlar. Bu yüzden babam sık sık Doğu Berlin’e gidermiş. Interflug ile bir iş sözleşmesi yapabilen tek Türk girişimciymiş. Doğu Almanya Sosyalist Birlik Partisi’ndeki (SED) birçok etkili kişiyi tanıyormuş.

Şimdi seyahat acentesinin girişinde, gri ceketli ve mantolu insanlardan oluşan bir kuyruk vardı ve yolumu kapatıyordu. Nezaketle aralarından süzıldüm ve camdan babamı, Halim’i ve karısı Ingrid’i gördüm.

Beyaz kumsalların, palmiyelerin ve Baccardi kızlarının görüldüğü bir afişin önünde duruyorlardı. Önlerinde muz, kivi ve portakal dolu sepetler. Hey, bunlar seyahat acentesini manava çevirmişler. Şok oldum!

Kalabalık hücum ediyordu ve Halim deli gibi insanların üzerine meyve atıyordu. Ingrid paraları topluyor, babam kasaları boşaltıyordu. Koluyla alnındaki ter damlacıklarını siliyordu.

Ingrid ne hale gelmişti! Saçlarını kızıl sarı boyatmıştı ve üzerinde mavi bir elbise vardı. Üzerinde bir soytarının asılı olduğu uzun bir altın zincir vardı. Ingrid bir sekreter gibi görünüyordu.

* DDR: Demokratik Almanya Cumhuriyeti (Eski D. Almanya) (ç.n.)

Eskiden bir hippiydi. Uzun yağlı saçları, alnında bantları ve ayağında tahta terlikler olurdu. Bu, başka gezegenden bir görüntü gibiydi. Yani Ingrid'in bir zamanlar şu cinsel özgürlük, esrar yanlısı ve sutyen karşıtı çiçek çocuklarından biri olması imkânsızdı.

O zamanlar Berlin oldukça politizeymiş ve Ingrid sosyoloji okuyormuş. Toplantılara katılıyormuş ve hatta bir keresinde, bir kız arkadaşıyla birlikte üniversitedeki amfinin duvarına "Mia - Mao - Miau - Wau" yazmış. Protesto zamanlarıymış, Afri Cola zamanlarıymış (Dünya bir barıştır Afri Cola'yla). Ingrid o zamanlar yalınayak dolaşıyormuş ve şah ziyaretine (1967) karşı yapılan protesto gösterisinde başından yaralanmış. Alman Opera binasının önünde kanlar içinde yatıyormuş. Halim onu kucaklayıp hastaneye götürmüş. Ingrid kurtarıcısına sırlıslıkla âşık olmuş. O andan itibaren Halim onun kulağına sürekli şöyle fısıldarmış: "*Honey, honey... Sugar, sugar.*"

O zamanlar, sırlarla dolu duvar casusluğun gösteri alanı haline gelip de, John le Carré ve Len Deighton bu konuda romanlar yazdığı sıralarda, evet, o zamanlar televizyonlarda sürekli Brejnev görüntüleri olurmuş. O bir devlet adamıymış, güçlü ve gösterişli bir adammış. Ve Berlin'deki Halim onun bir kopyasıymış. Kalın gür kaşları ve arkaya taralı siyah saçları varmış. SCCB Komünist Partisi'nin eski başkanı Leonid Brejnev gibi uzun boylu ve heybetliymiş. Ingrid'i büyüleyen, etkileyici bir adammış.

O günlerde Babam ve Halim, Kreuzberg'in eski binalarının mutfaklarında Marx, Lenin, Stalin ve adını şimdi hatırlamadığım dördüncü kişi hakkında tartışırlarmış. Erkeklerin erkekler hakkında bu kadar dedikodu yapabildiklerini bilmezdim. Ve bu arada da Halim özgür hippie kızları yatağa at-

mış, en azından o bize böyle anlattı. Parka giyen ve saçlarını taramayan herkes onun için hippiydi. Hippi sözcüğünü öyle vurguluyordu ki, duyan da onların bulaşıcı cinsel hastalıkları olduğunu sanırdı.

Daha sonra Halim ve Ingrid evlendi. Halim, Brejnev Amcam, karısı Ingrid Teyzem ve kızları Leyla en iyi arkadaşım Lala oldu.

Loel ile Hardy'yi düşününce dış görünüşün değil, özün ve insanların bu özü nasıl kullandıklarının önemli olduğunu anlıyordum. Ve Ingrid bundan bir şey yapmıştı. Şimdi artık kızıl-sarı saçları vardı. Ona yakışıyordu. Çok coşkulu görünüyordu. Berlin coşkusu, evet, bu vardı Ingrid'de. Disiplinini ve çalışkanlığını annesinden almıştı. Yıllardır akşamları sinemada çalışıyor ve bilet satıyordu. Gündüzleri çömlek, yoga, ata binmek gibi binlerce şey daha yapıyordu ve evlerle ilgileniyordu, Grunewald'daki villalarla. Kendi evine sahip olmak Ingrid'in en büyük hayaliydi.

Ingrid'e hayrandım. O kadar esnek ve el attığı her şeyi o kadar hızlı yapıyordu ki. Büroyu manava çevirmek kesin onun fikridir. Brejnev Amcama ve babama göre, o çok daha pragmatistti.

Büronun girişinde müşterilerle itişe kakışa ilerledim ve elimde bavulla, hıncahınç dolu dükkânın içinde durdum.

İlk önce babam gördü beni ve büronun arka bölümüne gelmemi işaret etti.

"Nerede kaldın?" diye sordu selam bile vermeden.

"Metro çok kalabalıktı ve..."

"Metro, metro..." diyerek sözümü kesti. "İnsan şu durumda nasıl metroya binebilir? Burada neler olup bittiğini bilmiyor musun?"

İnanamıyormuş gibi başını sallıyordu. Nereden bilebilirdim ki? İstanbul'dan daha yeni geliyordum.

Babam beni anlamıyordu. Şaşılacak bir şey yok, bu zaten pek seyrek oluyordu. Babam benim Berlin ziyaretime karşıydı. Hâlâ benim Batı'da köklerimi, kültürümü ve geleneklerimi kaybedeceğimi düşünüyordu; sonumun esrarkeşler, alkolikler ve Zoo İstasyonu'ndaki köpekli ve bira şişeli Punklar gibi olacağına inanıyordu. Bu yüzden Ediz ve beni Berlin'deki ilkokuldan sonra İstanbul'daki Alman okuluna göndermişti. Orada Batı etkisinden korunacağımızı umuyordu. Türk, Anadolu, Müslüman kimliğimizi koruyacağımızı ve kutsal bir toplumda saygılı bireyler olarak büyüyeceğimizi umuyordu. Ama babam bir şeyi atlamıştı. Batı zaten gizlice İstanbulluların kafasına girmişti. İnsanlar Dallas izliyor, kadınlar saçlarını sarıya boyuyor, çocuklar McDonald's'ta buluşuyor ve herkes ilerde Amerika'ya gitmek istiyordu.

Alman okulundaki Almanlar, Berlin'deki Almanlardan daha Alman'dı. Orada her Noel, her Paskalya taşkınlık derecesinde kutlanırdı. Oradakiler birbirlerine sıkı sıkıya bağlıydı ve kulüplerinde, derneklerinde Alman şarkılarını, geleneklerini korumaya ve yaşatmaya çalışıyorlardı. Her şeyin bu derece ciddiye alınmadığı Berlin'e gelmek, benim için her zaman bir dinlenme oluyordu.

Buna karşın Berlin'deki Türkler de aynı ciddiyetle Türklüklerine bağlıydı, artık bu kadarı fazlaydı. Ona her şeyi açıklamak ve bunun azınlık varoluşuyla ilgili bir şey olduğunu, Türklükle, Polonyalılıkla, Ruslukla, İspanyollukla, İtalyanlıkla, Araplıkla, Japonlukla, Afganlıkla, Hintlikle, Çinlilikle ve İngilizlikle ilgili olmadığını söylemek istiyordum... Bütün bunları anlamak için çok uzun bir zaman harcamıştım.

Bütün bunlar kafamı sıkıştırıyordu, müşteriler de sıkıştırıyordu ve babamın beni bir kez olsun anlamasını istiyor-

dum. Ama Şu an bunun için doğru bir zaman değildi. Bu yüzden sustum ve daha fazla sorun çıkmasın diye baŐımla onayladım. Fazla zaman kaybetmeden bana evin anahtarlarını verdi. "Sonra merkeze git," diye emretti, "mal getir ve mutfağı temizle. Görüyorsun, ben buradan ayrılamıyorum." Eliyle alınındaki teri sildi. Onu çalıŐmaktan bu kadar bitkin düşmüş halde pek az görmüştüm.

Bana emirler verilmesinden nefret ediyordum. Şunu yap, bunu yap, ötekini yap. Bütün bunlardan kurtulmak istiyordum.

Brejnev Amca ve Ingrid bana kısaca sarıldı.

"Burada kıyamet kopmuŐ," dedim.

"Hem de nasıl, tatlım," dedi Ingrid ve bu sırada ağzının kenarındaki kırışıklıklar kayboldu.

Benimle mutfağa geldi.

"Halim ve babanın yıllardır yaptıkları en iyi Şey bu," diye fısıldadı.

"Bir manav mı?"

"Para akıyor," diyerek güldü ve ellerini ovuŐturdu. "Burum doğru kokuyu aldı."

Babam ve Brejnev Amca, havuç ve Őalgam sepetlerinin önünde, yeşil önlükler içinde duruyorlardı.

"Ciddi mi söylüyorsun?" dedim inanmayarak.

"Herhalde. Doğulular her Şeyi satın alıyor. Kendilerine hoş geldin parası olarak verilen yüz marklarla Şehirdeki bütün süpermarketleri boŐalttılar. Oğlum, bir uçak bileti çok pahalı, ama portakallar, kiviler mümkün..." Ve yüzündeki kıvıl bukleleri arkaya attı. Ingrid de annem gibi ayağını yere sağlam basardı, onların tek ortak noktası da buydu. Bunun dışında geceyle gündüz gibiydiler. Birbirlerini hiç mi hiç anlamıyorlardı.

"Ingriiid," diye seslendi Brejnev Amca ön taraftan. Kasa-da ona ihtiyaçları vardı.

"Leyla nerede, sinemada yeni neler var?" diye sordum aceleyle, Ingrid satış odasına doğru giderken.

"Sevgiliyle birlikte, duvar parçaları topluyor, *Spike Lee, Do the Right Thing...*" Ve meyve tezgâhının arkasında kayboldu. Sonuçta burada her şey peşin mangırla dönüyordu, hem de doğrudan sayılıyordu para avucun içine...

Eskiden Leyla kendi deyiimiyle kısa "karşılaşmalar" yaşırdı, ama bir sevgili, yooo, bu ciddi bir ilişki gibi duruyor. Neden böyle birine ihtiyacı vardı ki? Benim sevgilim yoktu.

Gizliden gizliye babamın Doğu müşterileriyle başa çıkamamasına seviniyordum. Benim varlığımın onun için yararlı olduğunu kanıtlayabilirdim şimdi. Belki fikrini değiştirirdi. Yine itişip kakışarak müşterilerin arasından sıyrılıp dük-kândan ayrıldım.

Akşam hepsi de bitkin bir halde mutfakta oturuyordu, ama hasılat rekoru kırdıkları için mutluydular; Ingrid kâğıt paraları sayıyordu. Bu kadar çok para karşısında gözleri sevinçten parlıyordu. Brejnev Amca ve babam, lavabonun üstünde asılı posterdeki Fidel Castro ve Che Guevara gibi kalın purolar içiyordu.

Ben kendimi bildim bileli bu iki adamın portreleri mutfakta asılıydı. Müslüman müşteriler nedeniyle büronun ön tarafında saygın bir yer bulamamışlardı. Bunun yerinde bir Atatürk portresi ve Brejnev'in masasında, Arapça yazılmış duaların bulunduğu bakır bir tabak vardı.

Ingrid bacaklarını uzattı ve banknotları istiflemeye başladı. Brejnev Amca ağır ağır çay hazırlıyordu. O ayaklı huzur demekti. Onun felsefesi: Aceleci hareketler yüceliğın

doğal düşmanlarıdır. Bu hızlı Berlin’de her zaman Anadolu-lu sükûnetini korumuştı ve her şeyi oldukça yavaş yapıyor-du. Brejnev iriyarı bir adamdı; devasa elleri, burun delikle-ri ve kalın, sakın bir sesi vardı. Bununla dükkândaki heyecanlı müşterileri sakınleştirebiliyordu. Sürekli şu sözü söy-lüyordu: Erkek gözüyle, kadın kulağıyla sever. Telefonda o kalın boğuk sesini kullanır ve bütün kadın müşterilerin kal-bini fethederdi. Ingrid Teyze’yi de böyle fethetmişti.

Babam alışılmamış bir biçimde sakindi. Normalde para meselelerini eline alırdı. Ama şimdi gözlerini masaya dik-mişti, sanki burada değilmiş gibi duruyordu.

Berlin’deki ilk akşamım çalışmayla başladı. Dükkânı te-mizleyip kasaları çıkarmakla şereflendirildim. Süpürge ve faraşla yerlerdeki pislikleri temizledim.

Sonra Brejnev Amca sordu:

"Berlin’de ne yapacaksın?

Omuzlarımı silktim. Ingrid sırtıyordu. Sırtacak ne var-dı?

"Üniversite," dedim içimden gelen bir inatla.

Bana kuşkuyla baktılar. Şimdi babam da rüyalarından uyanmıştı. Kaşlarını kaldırmış, şaşkınlıkla bakıyordu.

"NE OKUYACAKSIN?" diye sordular koro halinde.

Tekrar omuzlarımı silktim. Gözüme antik kalıntıların ol-duğu bir afiş takıldı.

"Arkeoloji," dediğimi işittim.

"AREKOLOJİ Mİ?" diye tekrar ettiler koro halinde.

Tereddütle başımı salladım. Bu kadar kötü olan neydi? Yoksa onlar gibi uçuş teknikleri ya da mühendislik okuyup yarı yolda bırakmalı mıydım? Bunu babamın ve Brejnev’in yüzlerine vurmak istiyordum, ama son anda kendimi tut-

tum. Çünkü bir şey kesindi: İkisi birden patlayacak ve beni havaya uçuracaklardı. Zira biz Kazanların ortak bir yanı vardı: Tartışmalarda dinamit gibiyizdir.

Ingrid bir sigara yaktı ve dumanı tavana doğru üfledi. Ben şimdi Gitanes içmek isterdim ama, aldığım Türk terbiyesi, babamın yanında sigara içmeme izin vermiyordu.

"Leyla şimdiye çoktan ara sınavlarını verirdi," diye yakındı Ingrid. "Erkek arkadaşı onu yoldan çıkarmamış olsaydı. Doğu'nun gençleri gelince işler daha da zor olacak. Onlar çok disiplinli. Üniversiteler zorlaşacak, söyleyeyim sana..."

Ne olmuş, ben de disiplinliydim. Sonuçta liseyi kimsenin yardımı olmadan bitirmiştım. Ingrid insanın keyfini çok çabuk kaçırabilirdi.

Ben iyimserdim. Sonuçta henüz kaçırdığım bir şey yoktu. Dükkânı çabucak toparlayıp pörsümüş meyveleri poşetlere doldurdum.

Babanın başka bir planı vardı. Esrarengiz bir şekilde kalıp gitti. Brejnev Amca beni kenara çekti. "Yapmak istediğin şeyin ne olduğuna karar ver ve yap," diye fısıldadı kulağıma. Bunu aklımda tuttum. Brejnev Amca'yı seviyordum. Oldukça rahat ve Orman Kitabı'ndaki Ayı Balu kadar komikti. Ağır poşetlerle evin yolunu tuttum.

Berlin'de bir tarafı Doğu, bir tarafı Batı Berlin'e ait olan sokaklar vardı. Ben de böyle bir sokakta, sınırın hemen yan başında oturuyordum.

Onu uzaktan gördüm. Bilinen ihtişamıyla orada duruyordu. Her zaman olduğu gibi. Berlin Duvarı. Benim grafiti duvarım. Sokağımızın ortasında. Burada her şey hâlâ eskisi gibiydi. Duvarın üzerinde insanlar yoktu. Eflatun vajina resmi hâlâ capcanlı, bizim eve doğru gülümsüyordu; neredeyse Milka ineği kadar eflatundu.

Birkaç yıl önce bazı arkadaşlarımla bu kukuyu duvara biz yapmıştık, sprey boyalarla. Mevlana Camisi'ndeki yaşlı adamların aklı başından gitmişti.

"Batı bozuldu ve şimdi de çocuklarımızı bozuyor." Böyle demişlerdi o zamanlar bu devasa resim için.

Bizim sokağın çocukları hiçbir şey söylemedi ve bir süre düzenli olarak cuma namazlarına gittik. Öylesine.

Eskiden, sabahları okul çantamı alıp evden ayrılır ayrılmaz gözüme ilk çarpan bu grafiti olurdu. Dünden bu yana bir şey değişmiş mi diye kontrol ederdim.

"Hep duvar kenarından yürü," derdi annem ve ben de

öyle yapardım. Okuldan sonra yürüttüğüm tebeşirle yol boyunca duvarı çizerdim. Böylece yolumu kaybetmezdim. Duvar kaya gibi sağlam duruyordu. Üzerine "aptal," "anani siki-m," "amcık Ali," gibi şeyler yazardım.

Gün geldi, artık duvarı fark etmez oldum. Orada öylece, tıpkı arabalar, ağaçlar ve Berlin sokaklarındaki köpek pislikleri gibi duruyordu işte. Onunla sakin bir komşuluk ilişkisi içinde yaşıyorduk.

Adalbert Sokağı'ndaki bu koca apartmanda tek Alman Wessel'lerdi, kalanların çoğu Anadoluluydu. Her katta farklı bir halk oturuyordu. İstanbullular ve Türkiye'nin Avrupa kısmından gelen diğer gruplar üst katlara yerleşmişti.

Karadenizli Lazlar orta katlarda, Kürtler ve güneyden gelen Araplar en alt katlarda yaşıyordu. Biz en üstte oturuyorduk ve önümüzde Berlin Duvarı manzarasını seyredebiliyorduk.

Merdivenler lahana ve Domestos kokuyordu. Sarı bir ışık vardı. Ağır poşetlerle merdivenleri çıktım. İkinci katta Wessel Nine'yi gördüm. Leopar desenli naylon mantosu yanılığa yer bırakmıyordu. Her zaman katlar arasında durur ve soluklanırdı.

Bu sırada ciğerleri o kadar hırlardı ki, apartmanın her yerinden duyulurdu. Wessel Nine beni hemen tanıyamadı. Ama Dackel Susi o kadar güçlü havlıyordu ki, Wessel Nine onu sertçe tasmaından çekerek güçlükle zaptedebildi. Dackel Susi beni tanımişti! Buna şüphe yoktu! Kuyruğunu sallıyor ve olduğu yerde tepiniyordu.

Wessel'ler yan dairede oturuyordu ve çocukları yoktu. Ediz'le beni torunları olarak kabul etmişlerdi, o zamanlar,

biz henüz burada ilkokula giderken. Merdivenleri çıkmaya devam ettim, ona yeterince yaklaşıncı gülümsedi. Başı titriyor ve altın küpeleri kahverengi peruğunun altında deli gibi dans ediyordu. "Yo hayıır, Hansi gene gelmiş." Adım Hasan Selim Han Kazan olmasına rağmen, beni Hansi diye çağırnlardan biri de oydu. Annem babam bana bu güzel ismi büyük büyük büyükbabamın anısına vermişlerdi.

Dackel Susi üzerime atladı, yüksek sesli havlamalarından Wessel Nine'nin ne dediğini pek anlayamıyordum. "Sus bakiim," dedi sertçe ve köpeğin ipini çekti. Susi sustu ve merakla bana baktı. Hızlı hızlı soluyordu.

"Ah, evladım, bu ne güzel sürpriz."

"Evet, tekrar eve döndüm," dedim sevinçle ve ona elimi uzattım. Elimi tuttu. Eli eskisinden daha fazla titriyordu. Wessel Nine'nin duvarın öbür tarafından bile kokusu kesinlikle duyulan bir bayrağı vardı. "Tekrar burada olman ne güzel. Wessel Dede şimdi yoğun bakımda yatıyor. Kalbi." 1976'dan beri taktığı boğa gözlüğünün arkasından üzgün bir şekilde bana bakıyordu.

"Ne zamandan beri?" diye sordum şaşırarak.

"Akşam haberlerinde gösterdiklerinde, insanlar Bornholmer Caddesi'nden geçip buraya geldiğinde ve duvar yıkıldığında. O zaman o kadar sevindi, o kadar bağırıp çağırdı ki. Sakinleştirmek mümkün değildi. Neyse, onu bilirsin – ve sonra, evet, birden halının üzerine yığıldı." Başı daha hızlı titremeye başlamıştı ve gözyaşlarını güçlkle tutuyordu. Böyle bir şeye hazırlıklı değildim. Hafifçe omzuna vurdum ve onu sakinleştirmeye çalıştım. Mantosu nemliydi. Daha önce onu hiç böyle görmemiştim. Birden gözüme o kadar küçük ve çaresiz göründü ki, normalde kimseyi yanına yaklaştırmayan Wessel Nine, teslimiyet içinde ve zayıf görünüyordu.

"Ve ambulans çok geç geldi," diyerek hüngür hüngür ağlamaya başladı, "trafik yüzünden, baban da burada değildi, tam bir ana baba günüydü, dedenin hiç kımıldamadığını görünce o kadar çok korktum ki. Öbür tarafa göçtüğünü sandım," dedi ve omuzlarıma kapandı.

"Peki hangi hastanede yatıyor?" diye sordum korkusuna ve acısına katılarak.

"Urrrban Hastanesi'nde," dedi ağlamaya devam eden bir sesle. Wessel Nine r'leri hep böyle vurgulardı. Schlesien bölgesinden geliyordu. Koluna girdim ve yavaş yavaş merdivenleri çıktık.

Poşetleri merdivenlerde bıraktım. Dackel Susi bütün bu zaman içinde üzerimdeki Levi's 501'i koklayıp duruyor ve sürekli sivri kuyruğunu sallıyordu. Görünüşe bakılırsa, o anda tek mutlu olan Susi'ydi.

Yukarıdan komşumuz Emine Hanım geliyordu. Yürüyen bir buldozer gibiydi ve plastik terliklerini şaklatarak iniyordu. Emine Hanım, ayakları su topladığı için sıkı ayakkabılar giymeyi reddediyordu. Uzun, yeşil bir ipek manto giymişti. Başında mantosuna uyan bir eşarp vardı. Üzerindeki her şey hareket halindeydi.

Gerçekten de her şey. Göğüsler, karın ve çene. Emine Hanım sürekli sakız çiğnerdi, tuvalette bile. Çenesi sürekli hareket halindeydi.

"Hasaaaaan," diye bağırdı kollarını açarak. "Hoş geldin!" Ve beni yuvarlak göğüslerine öyle bir bastırdı ki, neredeyse havasız kaldım. İnancı bir Müslüman olarak normalde erkeklere elini uzatmazdı. Ama muhtemelen beni oğlu olarak görüyordu. Beni dolgun tepelerinin arasında sıkıca tutuyordu. Burnuma doğru bir kadın teri ve kolonya kokusu yükseliyordu. Boğulmak üzereydim. Bir hamleyle

onun greŖŖi boyunduruğundan kurtuldum ve derin bir nefes aldım. "Annen nerede? Ne zaman geliyor?" diye sordu aceleyle.

"Bayramda," dedim sakın bir sesle, böylelikle Emine Hanım'ın da sakinleŖeęini umuyordum. "Selamları var."

"Anneni ne özledim bir bilsen, onsuz ev baŖıma yıkılıyor. Gelir inŖallah." Bu arada gözleri parlıyordu. Bir ara göbek atmaya baŖlayacak sandım.

Susi sabırsızlanıyordu, ipini ekiŖtiriyor ve yüksek sesle havlıyordu.

"Bu köpek merdivenlerimize iŖiyor," diye yakındı Emine Hanım Türkçe, Wessel Nine anlamasın diye. "İnsan bir itle aynı çatı altında nasıl yaŖayabilir? Pes doğrusu!"

Emine Hanım'ın evi Domestos kokuyordu. Her yer tertemizdi. Ayakkabıyla evine girmek yasaktı. Halı bakteriden tamamen arınmıŖtı, Ajax, Ace... ve ortakları sayesinde... Halının üzerinde günde beŖ kez namaz kılardı. Kedi ve köpek buraya adım atamazdı. Ayrılmadan nce Susi'ye öldürücü bir bakıŖ fırlattı. Uzun İpek mantosu yerleri süpürüyor ve naylon terlikleri bütün binayı ınlatıyordu. Wessel Nine bana dayandı, yavaŖ yavaŖ, basamak basamak beŖinci kata çıktık. Wessel Nine'yle kapı komŖusuyduk. Onun ev eŖyaları daha merdivenden baŖlıyordu. Duvarlara kartpostallar ve Schwarzwald manzaralı takvim resimleri asmıŖtı. YeŖil ormanlar, mavi dağlar, tozlu duvarların dökülen sıvalarını gizliyordu. Pencerenin kenarında küçük bir koltuk ve küçük bir masa vardı. Wessel Nine sürekli burada dinlenirdi ve sigara içerdi. Zamanla buna yastıklar, battaniyeler ve çiçekler eklendi. Konforlu bir yer olmuŖtu, neredeyse televizyon karŖısındaki yer kadar konforluydu. Burası Wessel'lerin kıta sahanlığıydı.

Kapının önüne gelince Wessel Nine evin anahtarlarını aramaya başladı. Kapıyı açmak için birkaç hamle yapmak zorunda kaldı. Çünkü anahtar deliğini bir türlü tutturamıyordu.

Wessel'lerin evinde zaman durmuştu. Birinci Dünya Savaşı ile İkinci Dünya Savaşı arasında bir yerde. Musluk damlıyor, guguklu saat çalışıyor ve kiler sürekli tıka basa dolu oluyordu. Kiler, hizmetçi girişinin yanındaydı. Wessel Nine orada her zaman bezelye, havuç ve komposta kavanozları bulundururdu. Acil durumlar için, yeni bir savaş ve kuşatma olursa derdi sürekli. Son derece hazırlıklıydı. Her şey kontrol altındaydı.

Eskiden Ediz ve ben kilere çıkar, et konservelerini ve sebze kavanozlarını son kullanım tarihlerine göre düzenledik. Bazen Wessel Nine'nin hâlâ Mukefuck, iskonto markası ve Berlin kuşatması döneminde yaşadığı izlenimine kapılırdım. Açlık ve sefalet korkusu iyice içine işlemişti; Amerika'nın birleşik kuvvetler sektöründe bulunmamıza rağmen. Ve Amerikan ordusu gözünü Kreuzberg'ten ayırmamasına rağmen. Anlaşılan Wessel Nine'ye bu yeterli görünmüyordu. O kendi erzak odasına güvenmeyi tercih ediyordu.

Eskiden okuldan sonra Wessel'lere giderdik. Annemle babam işte olurdu. Wessel Nine kahve ve kakao yapar, kremalı elmalı pasta yerken, bize 1945 yılındaki bombardımanları anlatırdı.

Savaş hakkında bildiğim tek şey, televizyonda gördüğüm siyah beyaz filmler ve Wessel Dede'nin bodrumda duran gaz maskesi, askeri sırt çantası ve kömür kovasıydı. Bir başka zamandan, bir başka dünyadan eşyalardı bunlar. Wessel'lerde savaşın sadece bir kez yıkıntıya uğratmakla kalma-

dığını görüyordum. Hâlâ bombalardan, açlıktan ve ölü erkek kardeşlerden, kız kardeşlerden, ebeveynlerden derin bir acıyla söz ediyorlardı. Bunları anlatırken sürekli ağlamaklı olurlardı. Oysa benim bunlar konusunda hiçbir fikrim yoktu.

Wessel Nine Rusları severdi. Her zaman şöyle söylerdi: "Rus askerleri bize ekmek ve patates verdi." Buna karşın Wessel Dede Ruslardan nefret ederdi. Doğu'yla ve komünistlerle alakalı her şeyden nefret ederdi. Ruslara esir düşmüştü.

Wessel Dede itfaiyeciydi. Diğer çocukların babalarından öğrendiği her şeyi bize o öğretmişti. Balık tutmak, uçurtma uçurmak ve çakıyla yontmak. Babam bu tür şeylerden hiç anlamazdı. Bir ampulü bile değiştiremezdi.

Wessel Dede emekli olunca duvar olaylarıyla ilgilenmeye başladı. Bu konuda *B-Z* ve *Bild* gazetesinde çıkan bütün yazılar özenle kesilir ve dosyalanırdı. Bütün detayları biliyordu. BND* bile onunla yarışamazdı. Duvarda ölenler hakkında bir dosya tutuyordu. Wessel Dede bir Anti-DDR'ydi. Sık sık askılı pantolonları ve kalın purolarıyla pencerede durur ve duvarın üzerinden Doğu'ya ve RAF üyelerine küfredirdi.

"Onları mancınıkla duvara fırlatmak lazım, burada özgürlüğün bittiğini anlayıncaya kadar," derdi sürekli aranan teröristler hakkında.

O zamanlar her yerde aranan RAF üyeleriyle ilgili afişler asılı olurdu. Bizim ilkokulda bile. Gizlice Christian Klar ve Heidi Schulz'un gözlerini siyah kalemle boyardık. O zaman E. T.'ye benzerlerdi.

* BND: Almanya'nın gizli servisi (ç.n.)

Babam ve Brejnev Amca'nın bizde politik toplantılar yapmasından Wessel Dede de hoşlanmazdı. Bu ikisi Anadolu'dan gelen diğer solcularla birlikte bir dernek kurmuşlardı. Pazar günleri oturma odamızdaki mobilyalar kenara çekilir ve büyük yemek masası çıkarılırdı. O zaman annem neredeyse bir yeniçeri narası atacak hale gelir, ama bu son anda boğazına yumruk gibi takılır kalırdı. Bu Anadolu köylü ve işçilerinin (kendisi İstanbulluydu) evimizde sigara içmelerinden, onun perdelerini ve örtülerini sarartmalarından nefret ederdi. Babamsa bunu kaale bile almazdı. Sonuçta Berlin'de planlanmakta olan şey, Türkiye'de sosyalist bir devlet kurmaktı.

Ediz ve ben geniş omuzlu, siyah saçlı ve yakaları açık adamların evimize girip çıkmalarını heyecanlı bulurduk. Birbirlerini içtenlikle kucaklar, sırtlarını sıvazlardı ve bu arada altın dişleri, altın kolyeleri ve saatleri parlardı. Tütün ve kolonya kokarlardı.

Adamlar heyecanla öğrenciler, grevler, ayaklanmalar ve Kıbrıs Savaşı hakkında konuşurlardı. Hepsi de patlamaya hazırdı. Bu adamlardan bazılarını bugün hâlâ görüyorum. Artık saçları beyaz, başlarına takke takıyorlar ve Kottbuss kapısındaki Mevlana Camii'ne cuma namazına gidiyorlar. Artık sadece ibadet ediyorlar.

Wessel Dede artık evde olmadığı için, odalar o kadar boş ve kasvetli geliyordu ki. Her şey son derece sessiz ve çıplaktı. Kalın ve yüksek sesiyle savurduğu küfürler, bu dört duvar arasına hayat vermişti.

Eskiden Wessel'ler birahane dönüşü bazen bize uğrarlardı. Babam masaya bir şişe rakı koyar ve Wessel'ler kahkahaları birbiri ardına yuvarlardı. Doğu, Batı, duvar, Ruslar,

Amerika hakkında konuşurlardı. Ve bunu İngilizlerin havalar hakkında konuştukları gibi, öylesine yaparlardı. Bu, o zamanlar Berlin'de normal bir şeydi.

Wessel Dede Türkleri severdi. Savaşta Alman taraftarı imiş. Türkiye'ye hiç gitmemiş olduğu için Türklerin deveye bindiklerini, şalvar giydiklerini ve nargile içtiklerini sanıyordu.

Bir süre daha Wessel Nine'nin yanında kaldım. Gözyaşlarını siliyordu ve onu sakinleştirmek neredeyse imkânsızdı. Kalp krizi meselesini başından sonuna tekrar anlattı. Ben de dinledim. Bir daha hiç susmayacak gibi görünüyordu.

Birden poşetlerimi aşağıda unuttuğunu hatırladım. Koşarak çıktım ve sonra tekrar uğrayacağıma söz verdim.

Romanya'da Çavuşesku tutuklandı. Erich Honecker DDR'yi terk etmek üzereydi. Şili'ye gitti. Bütün Doğu Bloku kaynıyordu. Olaylar üst üste geliyor, kimse olan biteni tam olarak anlayamıyor ve dünya sahnesinde yeni bir özgürlük ortaya çıkıyordu. Berlin'de biz bu yeni özgürlüğü hissediyorduk. Karaborsa patlamıştı. Ruslar, Rumenler, Polonyalılar Batı Berlin'in elektronik dükkânlarını doldurmuştu. Zoo İstasyonu'ndaki döviz ticareti büyüyordu ve Rusça ile Lehce ticaret dili haline gelmişti. Bütün Berlin tam bir pazaryeri idi.

Duvar açıldığından beri, Wessel Nine saatlerce kuyrukta beklemekten hiçbir dükkâna giremez oldu. Doğu Almanlar her şeyi silip süpürdü. Wessel Nine bu baskıya teslim oldu. Erzak deposuyla yetinmeye başladı, artık evden çıkmıyordu. Acil durum şimdi ortaya çıkmıştı. Dackel Susi'yi dışarı ben çıkarıyordum ve Wessel Dede'yi görmeye taksiyle gidiyorduk. Aslında çok tutumlu biri olan Wessel Nine için tıka basa dolu otobüslere ve metroya binmek söz konusu değildi. Wessel Dede hâlâ yatıyordu. Ağzı çarpılmış, dili felç olmuştu. Günün birinde duvarın yıkılacağı ve Kreuzbergli Bay Wessel'in komada yatacağı kimin aklına gelirdi.

"Aç kurtlar gibi tıkınıyorlar," deyip duruyordu Wessel Nine. Şehrin Doğu yakasına gitmeyi reddediyordu. Oysa artık vize ve bürokrasi olmadığı için bu çok kolaydı. "Yıllarca sınırda bize işkence çektirdiler. Bütün kahve poşetleri yırtıldı, bütün yılbaşı paketleri parçalanarak açıldı ve D-marklarımız alındı; şimdi bütün bunlar bitti mi? Yooo! Oraya gitmiyorum!" diye protesto ediyordu.

İşçinin ve köylünün devletine sırt çeviriyordu. Berlin Duvarı ete yerleşmişti. Batı Berlinlilerin beyinlerinde, kalplerinde, böbreklerinde dolaşıyordu.

Babam günlerdir bürodan geç geliyor, kanepeye yığıyor ve susuyordu. Gazete okumuyor, haberleri izlemiyor ve dışarı çıkmıyordu. Bir kaplumbağa gibi kabuğuna çekilmişti ve hiçbir şey onu oradan çıkaramıyordu. Ne olmuştu? İdealleri mi yıkılmıştı? Bir illüzyonun sonu mu gelmişti? Bilmiyordum. Bildiğim tek şey, ondaki keyifsiz halin bana da bulaşmasını istemediğimdi. İstanbul'dan gelmişim ve önümde değişen, çılgın bir Berlin duruyordu. Onu fethetmek istiyordum.

Soğuk bir günün sabahında yola çıktım. Checkpoint Charlie'ydi hedefim. Burada bir şeyler oluyordu. Burada gerçekten bir şeyler oluyordu. Oğlum bak, sana söylüyorum, burada hareket vardı, burada devrim vardı, burada bir tayfun patlamıştı. Onu kimse durduramıyordu ve ben de tam ortadaydım.

Grafiti duvarım başlı başına bir olaydı; tarihi bir olaydı; dünya çapında bir olay ve ben de onunla birlikte oradaydım. Her şey gerçektir, her şey saftır, her şey özgürdür. Gözlerimi, kulaklarımı dört açmıştım. Her gözeneğim açılmıştı ve

bira kokusunu içime çekiyordum, Trabi gazlarını ve sis kokulu soğuk Berlin havasını içime çekiyordum. Selam, Berlin!

Birdenbire hiçbir şey artık eskisi gibi değildi. Checkpoint Charlie artık sadece bir turizm merkezi olmuştu. Vize yoktu, kontroller yoktu, Doğu Berlin'e geçerken sınırlarda işkence yoktu.

Kalabalığın içinden zar zor geçerek, Brandenburg Kapısı'na doğru ilerledim. Burada Berlinlilerden çok gazeteci vardı. Kameralar, statifler ve objektiflerle donanmışlardı, soğuktan donarak duvarın önünde dikiliyorlar ve BBC, CNN, abc, Channel Four, TRT, ARD, ZDF mikrofonlarına konuşuyorlardı. Bir mırıltı, bir uğultu, dünyanın bütün dillerinden oluşan bir karışım *"The Berlin Wall..."*, *"le gouvernement d'Allemagne..."*, *"Almanya tarihinde yeni bir sayfa başladı..."*, *"Berlinskaja stjena ruchnula..."* sesleri Berlin Duvarı'nın önünde mikrofonlardan kablolarla giriyor, oradan solgun gökyüzüne yükselip yeryüzünü terk ediyor ve uzaydaki uydulara ulaşıyordu; oradan görüntüler ve nöbetçi medya mensuplarının, soğuktan donan, dans eden, çekiç sallayan Berlinlilerin yorumları, yerkürenin bütün oturma odalarına ulaşıyordu. Herkes Brandenburg Kapısı'nın açılmasını bekliyordu; o da bekletiyordu, uzun süredir bekletiyordu.

Batı yakasında insanlar duvara çekiç darbeleri indiriyordu, acaba ne kadarına dayanacaktı; epey de dayanıklıydı duvar. Olduğum yerde kaldım ve ellerimi birbirine sürterek ısıtmaya çalıştım. Birkaç genç, fırsatı hemen değerlendirmeye başlamıştı bile ve çabuk hareket ediyorlardı. Duvar parçalarına sprey boyalar püskürtüp onları tahta parçalarına yapıştırıyorlardı. Kyoto'dan, Miami'den ve Los Angeles'tan gelen turistler de bunları kapışıyordu. New York'ta

ve Tokyo'da bu grafiti parçaları yüksek dolarlara ve daha da yüksek yenlere açık arttırmalarda satılıyordu.

Gri paltolu yaşlı bir adam bana doğru geliyordu. Tam yolundan çekilecekken benimle konuşmaya başladı.

"Delikanlı, acaba bana şu?..." Ve duvardaki yeşil kafalar ve kıızıl yıldızın bulunduğu grafitiyi gösterdi. Elleri titriyordu.

"Elbette," dediğimi duydum. Sonuçta hayvan değildim. Bana çekiç ve keski uzattı, elinin arkasında siyah lekeler olduğunu fark ettim. Nihayet ben de başlayabildim.

"Sadece yıldızı," dedi titrek bir sesle.

"Alabilirsiniz, nasıl olsa bedava." Gücümü topladım ve çekici betona indirmeye başladım. Tak tak tak, bir darbe, bir darbe daha, gümm, gümmm, gümmm... Tam ritmimi bulmuştum. Duvar oldukça kalındı, beton sertti. İçinde uzun demir çubuklar vardı. Ve işte, kıızıl yıldız elimde. Yaşlı adam kalın camlı gözlüğünün arkasından gülümsüyor, o güzel parçayı bir Aldi poşetine koyuyordu; ancak şimdi diğer elinin oldukça solgun ve hareketsiz olduğunu fark ediyorum. Bir eli protezdi; vay, şu yedek şeylerden. Şoke olmuşum.

"Albert'e Noel hediyesi olarak göndereceğim..." diye mırıldandı titreyerek. "Diğer arkadaşlar şunun altında," dedi ve çamurlu, ıslak zemini gösterdi. "Stalingrad'ın ve Kıızıl Ordu'nun zaferinin bir anısı olarak, hah, Albert ne şaşıracak ama... Neyse, size tekrar çok teşekkür ederim." Ve ayaklarını sürüyerek, yavaş yavaş çamurun içinde ilerledi. Bir Gitanes yaktım ve yaşlı adamın arkasından baktım. Kalabalığın içinde kayboldu. Komik, diye düşündüm, insanları duvara çeken her neyse. Hızlı hızlı yürüdüm ve o sırada bir grup çocuğun duvara tırmandıklarını gördüm. Bazılarında

FKÖ atkısı ve çizme vardı. Hepsi yukarıda toplandıktan sonra yüksek sesle bağırmaya, slogan atmaya başladılar. "Duvarı pusuda bekleyen tahtakurusu..." Muhtemelen, tarih öğretmenleri eşliğinde Batı Almanya'dan, okul gezisiyle gelen bir grup velet. Yürümeye devam ettim.

Bu kalabalığın içinde kendimi yabancı hissediyordum. İnsanlar duvarın aslında ne olduğunu anlamış değildi. Bugün ben de duvarın gerçek anlamını hâlâ bilmiyorum. Yani politik ve askeri laf salataları, duvarın anlamı konusunda beni hiçbir zaman ikna edemedi. Gerçekten. Duvar benim için bir oyun alanıydı. Ben duvara toplar fırlatıyordum, bazen Doğu tarafına düşüyordu ve şimdi DDR nöbetçileri onu geri atacak diye düşünüyordum. Yazları bizim sokaktan bazı çocuklarla duvarın gölgesinde oturur, dondurma yer ya da meyve suyu falan içerdik. Sonra Bonanza bisikletlerimizle duvar boyunca, Mariannen Meydanı'ndan Oranien Meydanı'na kadar yarıştık.

Daha sonra çevreciler keçiler ve koyunlarla geldiklerinde, birden duvarın dibi bir çiftliğe döndü. Adalbert Sokağı'nın çocukları oraya toplandı. Horoz ötüyor, tavuklar gıdıklıyor ve sesler binalardan yankılanıyordu. O hep oradaydı, yani duvar; ve tabii resimler, spreylere; Grafiti Gert her zaman işbaşındaydı. Her seferinde yeni bir şey keşfetmek mümkündü: Muazzam laflar, büyük resimler ve hepsi bedava. Heyt be, tam bir sokak kültürüydü. Şimdi üzerine darbeler indiriyorlar ve bütün sanat eserlerini mahvediyorlardı.

Eskiden Brejnev Amca ve Ingrid Teyze bizim sokakta oturuyordu. O zamanlar Leyla'yla duvarın gölgesinde seks oynardık. Brejnev Amca durur durur şunu anlatırdı:

"Çinliler dünyanın en uzun duvarını Türk akınlarını durdurmak için yaptı ve şimdi yine bir duvarla karşı karşıyayız ve karşı tarafta Ruslar pusuda bekliyor. Ama bize bir şey yapamazlar. Sonuçta atalarımız Orta Asya'dan çıkıp Karakum Çölü'nden geçerek Anadolu'ya ve oradan da Viyana'ya ulaştılar.."

Brejnev Amca da Türklerin çoğu gibi, duvarı nasılsa öyle kabul ediyordu, tıpkı evlerin ön cephelerindeki kurşun delikleri ve eski Berlin binalarının mahzenlerindeki kötü havayı kabul ettikleri gibi. Ama savaşlarla, Berlin kuşatmasıyla, duvarın inşasıyla büyüyen Ingrid Teyze sirenlerle, miki-neli tüfek bataryalarıyla, mayınlarla ve komşu Ruslarla o kadar da kolay kabullenemiyordu. Brejnev Amca'yla birlikte daha bakımlı olan Wilmersdorf'a taşındı. Oradaki binalarında, bütün sokakta yaşayan terk Türk oydu. Ingrid o zamanlar, ilerde onunla birlikte Türkiye'ye dönmeye söz vermişti. On yıllar geçti ve geri dönüş bir hayale dönüştü.

Duvar yıkılalı beri Ingrid Teyze çılgın gibiydi ve sevinçten havalara zıplıyordu. Sık sık Doğu Berlin'deki akrabalarını ziyarete gidiyordu. Brejnev Amca bu işlere hiç karışmıyordu. Ona göre bütün bu tantana, sadece Almanların kendi aralarındaki bir meseleydi. Onun tam olarak ne kastettiğini bilmiyordum, herhalükârdâ o bütün bu ziyaretlerde hep geride durdu, tıpkı bir aile toplantısındaki davetsiz misafir gibi.

Doluyula karışık şiddetli bir yağmur yağıyordu. Dolaşmaya devam ettim, donmamak için sürekli hareket halindeydim.

Bir sonraki hedefim Doğu Berlin'di. Friedrich Caddesi üzerinden Doğu'ya geçtim. Öğle vaktiydi, yağmur bulutları

dağılmıştı ve şimdi şehrin üzerinde ince bir bulut örtüsü vardı. Linden'den geçerek Humboldt Üniversitesi'ne doğru rahat adımlarla yürüdüm. Ray Ban gözlüğümü takmış, siyah deri ceketimi düğmelemiş ve ellerimi Levi's pantolonumun ceplerine sokmuştum. Heyt be, keyfim ne kadar da gıcırdı. Kendimi tüy gibi hafif hissediyordum. Mutlak bir özgürlük duygusuydu bu, ıhlamur ağaçlarının altında rahat rahat yürümek. Şimdi zamanım vardı ve her şeyi uzun uzun inceliyordum. Saraylar ve müzeler muhteşemdi, evler – şahaneydi. Bir zamanlar Berlin tek bir şehir, bir dünya metropolü – savaştan önce, burada nasıl bir dinamiğin hâkim olduğunu tahayyül edebiliyordum. Büyük şehir duygusunun bizden yıllarca gizlendiğini açıkça hissediyordum. Ve annemi düşünüyordum, bunu görmeliydi. O zaman Berlin'in bir kasaba olmadığını anlardı. Gerçekten olmadığını.

Kestane ağacıyla Humboldt Üniversitesi'nin girişi benim için yeni bir çekim noktasıydı. Bu saygın Humboldt enstitüsünün klasik arkeoloji bölümüne kaydımı yaptırmak istiyordum. Babamdan, buraya kaydolmak için Batı'daki gibi numerus clausus ve şifreli not ıvrır zıvırlarının uygulanmadığını öğrenmiştim. Doğu'da klasik arkeoloji dünyası henüz düzgündü. Ne de olsa Pergamon Müzesi buraya yerleştirilmişti.

Kendimi büyük bir giriş holünde buldum. Duvar da altın harflerle şunlar yazılıydı: "Filozoflar dünyayı farklı yorumladı. Ama önemli olan onu değiştirmektir. Kale Marx." (Birisi r harfini çıkarmış ve önüne bir e eklemişti.) Evet, işte ben de bunu istiyordum. Hayatımı değiştirmek (dünyayı değil, benim sihirli değneğim yoktu). Bunu beynime kazıdım. Kale ismi dâhiceydi, ama teorileri bana vız geliyor tırıs gidi-

yordu. Sık sık kendime marksizmin insanları neden Afrika'nın en derin ormanlarına sürdüğünü sorardım, çünkü Kale'nin kendisi bizzat Avrupa'nın dışına asla çıkmamıştı. Sadece Londra'ya kadar gitmeyi başarmıştı. Ama Kale'nin teorileri babamı etkiliyordu. Ezilenlerin özgürlüğü söz konusu olduğunda bir Marksist, benim özgürlüğüm söz konusu olduğundaysa bir feodaldi o. Politikacıları kuşkuyla karşılıyordum. Demokrasi dediklerinde iktidarın i'si parlıyordu gözlerinde.

Yabancı öğrenciler için ayrılan kayıt bürosunu, eski üniversite binasının sakın bir bölümünde buldum. Kapıyı çaldım ve ince bir ses, girin, dedi. Kahve kokuyordu. Odada masa, sandalye ve raflar vardı. Duvarlar kirli beyazdı. Ufak tefek bir kadın eski bir daktilonun başında oturmuş, deli gibi yazıyordu. Duvarda bir Kale Marx resmi asılıydı, yanında da Moskova soğan kulelerinin görüldüğü bir takvim. Ufak tefek kadın bana doğru dönünce birden ürktüm. Mercek kalınlığındaki gözlük camlarının ardından devasa ahtapot gözleri merakla bana bakıyordu. Hafifçe öksürdüm, kendimi topladım ve başvuru formlarını uzattım. Devasa gözler formlara baktı ve ben bu fırsatı üzerimdeki şoku atlatmak için kullandım. Bir sandalyeye oturdum. Sandalye gıcırdadı. Kıp kırmızı oldum.

"Pasaport," dedi kısaca. Pasaportu masanın üzerine bıraktım.

"Evet, demek Türk'sünüz ve arkeoloji okumak istiyorsunuz," diye öttü kadın. Başımı salladım ve bakışlarıyla karşılaşmaktan kaçındım. Gözler sürekli dönüyordu, radar gibi, bir pervane gibi. Bana yeni formlar uzattı:

"Doldurun ve yeniden gelin." Kibarca teşekkür ettim ve gri odadan ayrıldım. Sabırlı olmak gerekiyordu. Ne de olsa

İstanbul'daki milyonlarca bürokratik işleme alışkındım. En ufak bir saçmalık için binlerce fotoğraf isterlerdi insandan. Formlarda ülkelerin listesi vardı. 'Kapitalist yanlısı ülkeler' (Kıbrıs, Yunanistan, Fransa, vs) ve 'Müslüman sosyalist ülkeler' (Suriye, Irak, Yemen...) Türkiye neredeydi? Ha, işte burada. 'Kapitalist yabancı ülkeler' (ABD, Belçika, İsviçre... Türkiye). Oraya bir çarpı.

Kadının devasa gözleri aklıma geldi. Dehşet. Yoo, oraya bir daha gitmem. O anda Ray Ban gözlüğümün yanımda olduğunu hatırladım. Radar bakışlarından korunmak için onu taktım. Zaruret yaratıcı kılar, derler. Buluşumun verdiği cesaretle, kendime güvenen adımlarla odaya girdim. Birkaç saniye kalın gözlüğünün ardından sakın sakın baktı kadın. Ardından Ray Ban etkisini gösterdi. Hızlıca formları kadına uzattım. Hepsini tekrar gözden geçirdi. Şimdi duvardaki Kale Marx resmi eğri duruyordu, alt tarafında binlerce küçük kaktüs saksısı vardı. Yarıaçık pencereden mutfak kokuları geliyordu. Tahminim lahana, patates ve et. Midem gurulduyordu.

Kadın ayağa kalkıp dolaba yürüdü, bu sırada küpeleri ve gözlerinin karşı yönlerde hareket ettiğini fark ettim. Fizik açısından bakıldığında ilginç bir fenomendi.

"Size haber vereceğiz Bay Kaezaen."

"Kazan," diye düzelttim. Kadın hiçbir şey demedi. "Adım Hasan Kazan." Z'yi özellikle vurguladım.

Adımın sürekli yanlış telaffuz edildiğini duymak bana acı veriyordu. Ama Doğu'da buna yeni bir olasılık daha eklenmişti. Adımı ağır bir Saksonya aksanıyla "Haezaen Kaezaen" olarak duymak beni yıktı. Eskiden DDR'ye girerken beklediğim uzun kuyrukları ve pasaport kontrollerini hatırlattı bana bu.

"Ne zaman cevap alırım?"

"Önce 'Humboldt Üniversitesi Entelektüel İthalat ve İhracat Bölümü'ne gitmeniz gerekiyor. Oradan yeni belgeler alacaksınız ve kendinizi bölüm profesörüne tanıtacaksınız. Bize başvuran ilk Türk öğrenci sizsiniz." Gülümsedi. Nihayet Türk pasaportum olumlu bir etki yapmıştı. Yoksa Türk pasaportu yabancılar polisi, oturma izni, oturma hakkı ve daha bir sürü bürokratik işlem demekti. Kadın birden hoşuma gitti ve ancak o zaman üzerinde yeşil bir elbise olduğunu fark ettim. Tekrar teşekkür ettim. Tam çıkmaya hazırlanıyordum ki, konuşmaya başladı: "Aah ah liistaaanbuul," diye iç geçirdi, "Soofyaa, Caracas. Aah ah, bütün bu yabancı şehirler ve ülkeler. Bütün dünyadan öğrenciler geliyor buraya. Yabancı diller, yabancı kültürler, aah ah," diye tekrarlayıp duruyordu özlemle ve uzaklara bakıyordu. Bu ani kişisel ton beni rahatsız etti. Kadın bir an bana gri topraklarda yeşil ve yalnız bir nokta gibi göründü. Üniversiteden ayrılırken onun uzaklara olan özlemi hâlâ kafamdaydı.

Humboldt Üniversitesi'ne kayıt yaptıracığıma, kantinde yemek yiyeceğime ve Doğulu kızlarla tanışacağıma seviniyordum. Hoplaya zıplaya caddeleri geçtim ve Friedrich Sarayı'na doğru yürüdüm. Entelektüel İthalat Bölümü onun yakınlarında bir yerdeydi.

Orada elime kapitalist yabancı öğrenciler için bir bilgi broşürü verdiler. Altı bin beş yüz dolar kayıt parası. Herhalde bunlar kafayı yedi! Sırf insan kapitalist bir ülkeden geliyor diye mi? Yoo. Buna hiç niyetim yok. Bu on üç bin marktan fazla ediyordu. Teşekkürler, diye düşündüm. Bu kadar param olsaydı ne yapacağımı bilirdim. Kesinlikle kıcımlı okul sıralarına yapıştırmazdım. Hah!

Friedrich Sarayı, Friedrich Caddesi; duvar dansı ve eğ-

lencesi buradan pek fark edilmiyordu. Herkes Batı'ya gidiyordu, ben de. Ciao, Doğu!

Bazıları, Reichstag binasının arka tarafında, ölenlerin isimlerinin yazılı olduğu duvardaki levhaların fotoğrafını çekiyordu. Bazıları mum dikip çiçek koyuyordu. Duvarı görmeye gelen kalabalığın içinde gördüm onu. Mavi montlu ufak tefek bir kadın. Üzerinde dar bir kot ve uzun saçları vardı. Bir kamera kurmaya çalışıyordu. Hoştu. Çok hoştu. Siyah saçları kalçasının üzerine kalın bir yün tabakası gibi dökülüyordu! Bununla bir sürü aile babasını yoldan çıkarıp mahvedebilirdi. Hohlayarak ellerini ısıttı, bu arada statifi devrildi. Bu fırsata balıklama dalıp onu yerden kaldırdım. İki büyük kahverengi göz gülümseyerek bana baktı. Kalbim durdu.

Teşekkür etti. İçimden gülümsedim. Ne avrat ama! Hayatımın geri kalanını ona statif kurmakla geçirebilirmişim gibi geldi bir an. Çevremizde duvar ziyaretçileri itişip kakışıyordu. Hatun onlara hiç aldırmadan işini yapmaya devam ediyordu. Onun yanından ayrılmadım ve sadece onu izledim. Tümüyle sessizdim. O işine yoğunlaşmıştı. Kalın saç bukleleri yüzüne döküldü. O da onları kulağının arkasına kıstırdı. Yüzükparmağında bir taş parladı... Elmas olduğunu tahmin ettim. Çok klas bir hatundu. Benden yaşlıydı, otuzunda falan. Şu başını hafifçe kaldırmış haliyle bir prenses gibi görünüyordu, zarafet doluydu. Roma, Roma filmindeki Hepburn'ü hatırlatıyordu.

Duvardaki delikler büyüktü. İnsan kafasını içeri sokup Doğu'ya bakabilirdi. DDR nöbetçileri renkli şekerler gibi deliklerden bu tarafa bakıyordu.

Sakin bir anda kadın benden tarafa döndü ve benim hâlâ orada, bu soğuk rüzgârda duvarın önünde durduğumu gör-

dü. Kahverengi gözleriyle bana baktı. Kalbim deli gibi atmaya başladı. Orada öylece duruyor ve o lanet olası derin gözleriyle bana bakıyordu. Birer bataklıktilar. Boğuluyordum.

Duvardaki delikten bakmamı rica etti. Bunu filme almak istiyordu. Kafamı delikten soktum ve DDR nöbetçisinin iki buz mavisi gözüyle karşı karşıya geldim. Gülümsedi, ben de ona gülümsedim. Yanında kırmızı burunlu bir nöbetçi daha vardı. Onlarla birkaç dostane laf ettik; ısınsınlar diye sigara ikram ettim. Sigaraları içerken ben Glasnost, Perestroyka ve Gorbaçov hakkında konuştum. Gerisini hatırlamıyorum, o an sadece o derin kahverengi gözleri düşünüyordum. Askerler beni dinliyor ve susuyorlardı.

"Çok güzel," diye seslendi küçük kadın. "Aynen devam et. Bugün çektiğim en orijinal sahne, böyle devam et." Havaya girmiştim. Beni filme alıyordu. Beni kesinlikle unutmayacak, diye düşündüm ve nöbetçiden delikten el sallamasını rica ettim. Kısa bir gülümsemeyle söylediğimi yaptı. Rüzgâr buz gibi olmuştu ve kadın kamerayı güçlkle zapt ediyordu. Sonra aletlerini topladı ve gitti. Onu takip ettim.

Otobüs durağında onu yakaladım.

"Güzel bir kadın bu soğukta nasıl durabilir?" dedim ki-barca ve sııttım. Gülünce ortaya çıkan gamzelerimin mucizevi etkisine güveniyordum. Kadın aslında orada değilmış gibi davranıyor ve bana çok ciddi bakıyordu.

"Hiçbir fikrim yok," dedi soğuk bir sesle.

Hey Hasan, dedim kendime, bu soğuk nevalenin seni başından atmasına izin verecek değilsin herhalde. Bunu duymazdan geldim.

"Şimdi bir araba olsa hiç fena olmazdı, değil mi?"

"Benimki çalışmıyor. Donmuş," dedi ve kaşlarını kaldırdı. Şimdi çok küstah görünüyordu.

"Önemli olan insanın içi donmasın." Bu arada elimle göğsüme vurdum. Hiçbir şey söylemedi ve otobüsün geleceği yöne baktı. Ama gelmiyordu. Bir Gitanes yaktım ve ona da ikram ettim.

"Sağ ol, sigaram var." Bir paket Benson&Hedges çıkardı. Sigarayı dudaklarının arasında umursamaz bir tavırla tutuyordu. Parmakları soğuktan morarmıştı ve kibriti sürekli sönyordu. Normalde derhal çakmağımı çıkarırdım, ama bir şekilde tutuk davranıyordum.

Başımı hafifçe eğerek ona baktım, kızları her zaman etkilemiş olan, derin, ciddi bir bakış fırlattığımı umuyordum. İnşallah onu da etkilerdi. Ama hiçbir tepki göstermedi. Bunun üzerinde ben de onun tavrını takınmaya karar verdim. Ne de olsa ben esnek biriydim ve kibrit kullanan insanlardan hoşlanıyordum. Bunda eski bir şey, eskilerden bir şey vardı. Benden ateş istemesini bekliyordum. Umursamaz bir tavır takındım ve otobüs saatlerini gösteren tabelayı incelemeye başladım.

"Otobüs gecikmiş," dedim. Bana yine o beni sonsuza kadar hapsedmek istiyormuş gibi duran bakışıyla baktı. Gitanes'ımdan derin bir nefes aldım ve ona doğru birkaç adım attım. Ona iyice yaklaşmıştım. Bakışlarını benden ayırmıyordu. Kan şakaklarıma vurdu ve kalbim durdu. Yavaşça Gitanes'ı ağızımdan aldım ve sigarasını yaktım. Bana kısa bir bakış fırlattı. Gözlerini kırptı. Güzel, biçimli bir kirpik ormanı kısa bir an açılıp kapandı. Sigarasını birkaç kere çekti ve bana öylece, sanki rüyadaymış gibi baktı. Burnuma duman doldu ve beni ısıttı. Sarhoş gibiydim.

Yanımızdan bir taksi geçiyordu. Durdurdum ve bindim. İstanbul'da olsa böyle bir durumda taksinin kapısını açıp onun binmesini bekler ve aletlerini de arkaya yerleştirirdim. Ama Berlin'de olay başkaydı.

Asılmanın bir başka yolu da buydu. Ne kadar az konuşsan o kadar ilginç olursun. Ona ne kadar kötü davranırsan, o kadar çekici görünürsün. Bu punk zamanlarından kalma bir şeydi. Gerçi ona bir hayvan gibi davranmıyordum. Ama onu orada soğukta bırakıyordum ve benimle beraber gelip gelmemeye kendi karar vermek zorundaydı. Bir an şaşırdı ve ağzının köşesinde bir gülümseme belirdi. Cafe Einstein'a gittik.

Sıcak kakao ve Gitanes içerken Berlin, filmler ve evler hakkında konuştum, ama kendi hakkımızda konuşmadık. Bu artık yapılmıyordu.

Nerelisiniz sorusunu sormamak için kendimi zor tutuyordum. Çünkü sıradan bir yerden gelmediği kesindi. Bir Alman ve bir şey... karışımı olduğunu tahmin ediyordum. Önemi yok, bu sorunun ne kadar sinir bozucu olabileceğini çok iyi biliyordum. Ne de olsa, o aptalların bıraktığı etkiyi bırakmak istemiyordum onda, herhalde hepsi de ilk karşılaşmada kıza nereli olduğunu sormuşlardır. Sanırım o da bu soruyu bekliyordu. Ama ben onu şaşırtmak istiyordum.

Duvarın yıkılması onu pek de şaşırtmamış. Öngörülebilir bir şeymiş. "Geç kalanı tarih cezalandırır," dedi şakayla karışık. "Benim lafım değil, Michail'in." Ve Michail'i öyle bir vurguladı ki, sanki Gorbaçov'la aynı kum kasasına işemişti. O konuşurken ben de onun gözlerini inceliyordum. O kadar açık, o kadar berraktılar ki. Bütün yönlere hareket ediyorlar, kafenin içinde geziniyorlar ve sadece benim gözlerime bakmaktan kaçınıyorlardı. Bu canlı gözlerden hoşlanıyordum ve sanırım o da hoşlandığımı biliyordu, bu yüzden politik olaylardan bahsetmeye devam etti, dolgun sesi o kadar sakın ve umursamazdı ki, arkama yaslanmak ve onun varlığının tadını çıkarmaktan başka yapacak bir şeyim yoktu.

Kadın çok soğukkanlı ve havalıydı; benim kadınlarda pek tanık olmadığım şeylerden hoşlanıyordu. Yani o Britta ya da okuldaki diğer kızlar gibi değildi, onlar gibi çıtkırıldım, bol makyajlı, fingirdek ve aptal değildi; hayır, o başkaydı ve onun yanında ben de sakin ve ciddi biri oluyordum. Etrafında olup bitenlerden haberli bir kadınla olduğum duygusuna kapılmıştım. Kadınları tavlama için kullandığım "tatlım, bebeğim" gibi şeyleri bir kenara bıraktım. Ona uymazdı. Çünkü o bir bebek değil, birinci sınıf, klas bir kadındı.

Cafe Einstein'dan çıktık ve ona bir süre eşlik edip edemeyeceğimi sordum. Kabul etti. İkinci el dükkânı Made in Berlin'e gittik. Ben onun aletlerini taşıyordum, o da kendine kışlık bir manto arıyordu. Seçim, iyi durumdaki bir siyah astragandan yana oldu. Bir leydi gibi görünüyordu. O akşam Schöneberg'de herkes kendi yoluna gitti. İsimler yoktu, telefon numaraları yoktu. Bir duvar tanışıklığıydı.

Bu bir devrimdi. İstanbul'da olsa kesinlikle kelleler uçardı – Berlin'de değil. Her şey ürkütücü derecede olağan gelişti. Politik değişiklikler bir lav halinde akıyordu. Büyüleyiciydi. Muhteşemdi.

Devrimlere rağmen, Batı Berlin'de gündelik yaşamın kattı rutini sarsılmadı. Yooo! O insanların iliklerine işlemişti. Her şey o kadar düzenli ve anlaşılırdı ki. Haftanın her gününün kendine has bir sesi vardı. Pazartesi sabahları metrodaki insanlarla konuşmak imkânsızdı. Çalışma isteksizliği somurtkan dudakların kenarına çentilmiş olurdu. Salı ve çarşamba günleri insanlar pintileşir ve dışarı çıkmazdı. Perşembe günleri hafta sonu yaklaşıyor diye sevinirlerdi. En çok birayı cuma akşamları içerlerdi. Cumartesi sabahları alışverişe giderler ve haftanın tacı cumartesi akşamı olurdu.

Benim içinse Saturday Night Fever zamanıydı. Leyla ve Kazım'la sözleşmişim. Babam banyoda duş alıyordu. Odamdaki aynanın karşısındaydım ve Prince eşliğinde dans ediyordum. *"You don't need to be rich, to be my girl..."* Parça süper, funky ve seksiydi... yeahhh...

Siyah Levi's 501'i giymeye karar verdim, siyah Benetton yuvarlak yakalı kazağı, siyah Doc Martens ayakkabıları ve deri ceketimi. Uzun favorilerim ve kısa saçlarım İstanbul'daki son çılgıktı. Saçlarıma bolca jöle sürdüm. Çok parlaktı. Mr. Black gibi görünüyordum ve Black son derece hitti. Ardından yüzümü ve özellikle gurur duyduğum çenemdeki gamzeyi, Moschus tıraş losyonuyla ovdu.

"Onu eşkıya Hasan'dan almışsın," derdi Annem. Ailemde gerçek bir eşkıya vardı, kovboy filmlerindekiler gibi değil, gerçek. Eskiden Toroslar'da yaşarlardı ve başlarındaki liderlerin adı hep Hasan olurdu, ben de öyleydim. Ama benim atım, silahım yoktu, eşkıya lideri olacak cesaretim de.

Berlin'deki bütün kafe ve barlar silahşorlarla doluydu. Erkekler atkuyruğu saçlarla ve sakalla dolaşıyordu. Ben sakalsız olmaya karar vermiştim. Ne de olsa sadece ölü balıklar akıntıyla beraber sürüklenirdi. Çenede bir gamze, bu herkeste yoktu, sadece Nick Knatterton'da ve bende vardı. Aynaya kısa bir bakış. Gözlerim çıkmak çakmaktı. Şu dergilerden birinde, sanırım *ELLE* ydi, gözlerdeki parıltının doğal zekânın bir göstergesi olduğunu okumuştum. Ve içten içe, birçok güzel kadının bu yazıyı okumuş olduğunu umuyordum. Kadınları anlamak için kadın dergilerini okumak gerekir. Orada her şey vardır. Gerçekten her şey. *Marie Claire* ve *Cosmopolitan*'ın psikoloji sayfalarından seks, çoklu orgazm ve kaçamaklar hakkındaki her şeyi kaptım. Önümde yeni bir dünya açıldı.

Kadınları tavlama bir sanat değildi. Kadınları fethetmek gerçi zordu. Ama bir kadının bir adama tutulması, işte işin doruk noktası buydu. En rezilinden bir tutulmayı, bir kadının mutlak teslimiyetini özlüyordum. (Çoklarının bana tutulmuş olduğundan değil.)

Tekrar aynaya bakıp gözden geçirdim. Levi's tam oturmuştu. Mükemmel!

Berlin'e geldiğimden bu yana birçok erkeğin popoma baktığını fark ettim. Zen metodunu kullanıyordum. Düşünce aktarımı. Ben karşı kıyıdan değilim, açık antenler üzerinden gönderiyordum. Ulaşıyordu da! Popo sinyaller gönderiyordu. Bu bir gerçektir.

İstanbul'da pazarcılar hafifmeşrep bir kalça hareketini kilometrelerce uzaktan fark ederdi. Yüksek sesle ısıklık çalarlar ve dar etekli kadınların arkasından "domates, domates, yuvarlak çıtır çıtır domates..." diye bağırırlardı. Kadınlarsa bunu duymazdan gelirdi. Bu konuşulmamış bir oyun kuralıydı. Arkasını dönüp satıcıya bir bakış bahşeden kadınlar demodeydi.

Dolgun göğüsler ve sallanan kalçalar bana yumuşak hamur gibi gelirdi. Çok fazla kütle. Kadınların enselerinden ve geometrik köprücükkemiklerinden hoşlanırdım. Audrey Hepburn'ünkiler gibi. Haftada en az bir kere *Tiffanys'de Kahvaltı*'yı izlerdim. Gölge oyunlarını ve Hepburn'ün boynundaki çukurları severdim. Mükemmel, harika. Isırmak gelirdi içimden. Kışın bu mucizevi parçalar kalın şalların ve mantoların altına gizlenirdi. Bu yüzden yazı ve punk kadınları severdim. Geniş dekoltelerle, tasmalarla Sioux mücevherleriyle Kreuzberg sokaklarında dolaştıkları zaman içim açılırdı. Uzun köprücükkemikleri, derin çukurlar, zarif boyunlar.

Öküzlerin ya da domuzlarıinki gibi kalın, kısa boyunlu kadınlar karşıma çıktığında, ben de hemen karşı kaldırıma geçtim. Kendime bunu yapmak zorunda değildim. Yooo...

Artık sadece bir küpem eksikti, o da oldu mu geceye hazırım demekti. Telefon çaldı. Ahizeye atıldım.

"Kazan."

"Alooo, Mr. Kazan," diye kıkırdadı Leyla telefonda.

"Dinle, bu akşam gelemiyorum."

"Yani beni ekiyor musun?"

"Hayır, İstanbul'dan gelen böyle şık bir delikanlıyı nasıl ekebilirim? Yakında bana uğra. Şimdi kapatmak zorundayım." Daha bunu der demez hat kapandı. Leyla'nın sesi çok telaşlıydı. Şaşılacak bir şey yok. Aylardır şehirdeki herkes o kadar çıldırmıştı ki, Berlinli bir ayyaşı bir bankta uyuklar görmek bile insanı mutlu etmeye yeterdi. Hiç değilse sakın biri var diye.

Tekrar küpeme döndüm. Koridordaki aynada çok ışık vardı ve ben küpeyi kulağıma takmaya çalışıyordum. Telefon yine çaldı. Leyla bir şey mi unuttu acaba? Ahizeyi kaldırdım. "Alo, Kazan." Ses yok. Hat kapandı. Benim için değildi, diye düşündüm ve ürperdim. Babam arkamda duruyordu. Kırmızı bir bornozun içinde, yüzündeki köpükle Noel Baba'ya benziyordu.

"Kim aradı?" diye sordu merakla.

"Hiç, yanlış numara," diye cevap verdim umursamaz bir tavırla, ona bakmaksızın. Kısa bir nefes aldı ve bir şey mırıldandı. Kajal kalemiyle gözlerimi nasıl vurguladığımı izledi. Kulakmememdeki küpe parlıyordu, gözlerim parlıyordu. İşe yarıyordu! "Benim öz oğlum!" diye bağırdı babam birdenbire. "Homo, ibne, lan, Kazan ailesinde küpe takan birini gördün mü sen hiç?"

"Ne bağıırıyorsun?" diye çıktım.

Boyun kasları gerildi. "Gözlerdeki şu şey de ne demek oluyor? Esrarkeşler gibi dolaşıyorsun." Gözbebekleri yerinden fırlamıştı. "Ne büyük bir utanç!"

Ben daha aklımdan neler geçtiğini anlamadan, beni omuzlarımdan sıkıca tutup duvara dayadı. Kajal kalemi ye-

re düştü. Babam güçlüydü ve kollarım pençelerinin altında eziliyordu. Silkinip kendimi kurtardım, bu arada elim muskasına çarptı ve o da yere düştü. "Bu sadece moda, trend, başka bir şey değil," diye açıkladım sakince.

"Sıçarım böyle modanın içine, bu gençlik, bu ülke," diye bağırdı ve Noel Baba ellerini havaya savurdu. Tanınmayacak hale gelmişti. Normalde o kadar sakin olan Said Bey, babam, avaz avaz bağılıyor, ağzından tükürükler saçıyordu. Etrafında dört dönüyor, ellerini deli gibi sağa sola savuruyor ve bir aslan gibi kükrüyordu. Kış depresyonu, diye düşündüm ve sustum, annem de bu durumlarda böyle yapardı. Yan taraftan Wessel Nine duvara vurdu. O da babamın bağırımlarını işitmişti. Yaşına rağmen kulakları iyiydi. Çok utanmıştım. Parmaklarımı dudaklarıma götürdüm ve duvarı gösterdim. Bir an için sustu ve anlamış göründü. Bitkin bir halde kendini koltuğa bıraktı ve viskiyi devirdi, normalde bunu hiç yapmazdı. Birkaç kadeh sonra sakinleşti. Saturday Night havam kaybolmuştu. Muskayı yerden aldım ve odama gittim, Cool and the Gang'ı sonuna kadar açtım, ardından Cheb Khaled ve Miles Davis. Ona ne olmuştu ki böyle?

Duvar yıkıldığından bu yana her şey değişmişti. Wessel Dede komada yatıyordu, bizim ihtiyar kafayı yemişti, eski tanıdıklarla görüşemiyordum. Herkes çıldırmış eşekarıları gibi ortalıkta vızıl vızıl dolaşıyordu. Kimsenin akli başında değildi. İnsanlar elektriğe tutulmuş gibiydi. Negatif yüksek gerilim!

Eski bir futbol topu, skater ayakkabıları, birkaç plak (Cool and the Gang, Sting ve diğerleri) dışında odamdaki her şey sadece en gerekli şeylere indirgenmişti, bir göçebe çadırı gibi. Yatak, dolap, iskemle. Hepsi bu. Yatak Ediz'le be-

nim Kovboy ve Kızılderili oynadığımız zamanlardan kalmaydı. Anne babamız için biz dokuz ile on yaşları arasında takılıp kalmıştık. Onlar bizde, bu ranzayı eşkıya mağarası haline getiren ve sürekli boğuşan çocukları görüyordu hâlâ. Bunun en iyi kanıtı, artık doğru dürüst sığmamamıza rağmen bu şeyden vazgeçememeleriydi. Dolabın üzerinde hazırlanmış bir bavul duruyordu. Annem onu oraya yerleştirmişti. "Biz burada sadece misafiriz," derdi. "Ve misafirler günün birinde gider." Böyle konuşunca ondan nefret ederdim. Sürekli gitmeye ayarlanmıştı.

Beşinci sınıfta öğretmen bana sordu: "Memleketinize ne zaman kesin dönüş yapacaksınız?" Ne istiyordu? Sustum ve omuzlarımı silktim.

Yıllar sonra o öğretmeni Wiking-Jugend adlı Nazi grubunun bildirilerini dağıtırken gördüm.

Artık bu berbat kokulu eski bina sinirlerime dokunuyordu. Neden içindeki öfkeyi bana kusuyordu?

Muska hâlâ elimdeydi. Yeşil kadifeden bir üçgendi, minik bir çanta gibi görünüyordu. Sertti. Sanırım içinde Kuran'dan sureler yazılı kâğıt parçaları vardı; hepsi de Arapça. Babam ayrılırken bunu büyükannem vermişti. O zamanlar, babamın anlattığına göre, büyükbabam onunla ve Halim'le gurur duyuyormuş. Zira onlar mühendis olup genç Türkiye Cumhuriyeti'nde otoyollar, köprüler, uçaklar ve barajlar yapacakmış. İlerleme ve tekniği Batı'dan getireceklermiş.

Büyükbabam kalbinin derinliklerinde Osmanlıydı, en iyisinden bir feodal beydi. Genç cumhuriyete boyun eğmek ve onların oyun kurallarını kabullenmek zorunda kalmıştı. Ve bu da eğitimle itibar kazanmaktı, silahla, atla ve erkeklikle değil.

Büyük büyükbabam da aynı şekilde onurlu bir Osmanlıydı, son Paşa Vahdettin'in (Boğaz'ın hasta adamı) idaresinde refah içinde ve itibarlı bir hayat sürmüştü. Ama bu fazla sürmemiş, çünkü Osmanlı İmparatorluğu tepetaklak dağılmış; onunla birlikte sülalemin toprakları ve serveti de. Bu çok acı veriyordu. O zamandan beri sülalemin bütün erkek üyelerinde derin bir her şeyi kaybetme korkusu vardı. Sahip olduklarına sıkı sıkı sarılıyorlardı, annelerinin göğsüne sarıldıkları gibi. "Hızlı bir ata binmeyi bilen, düşmenin acısını da bilir," derdi büyük büyükbabam, büyükbabam ve babam.

Bu sözleri kulağına küpe etmiş, bavuluna örme yün çoraplar koymuştu babam ve Brejnev Amcamla beraber bu uzun yolculuğa çıkmışlardı.

Kafada bu bilgelik ve bavulda örme yün çoraplarla babam ve Brejnev Amcam bu uzun yolculuğa çıkmışlardı.

Babam ve Halim İstanbul'a giden kara trene binerlerken Mersin'in yarısı oradaymış (şaşılacak bir şey yok, hepsi birbiriyle akraba ya da dünürdü). Müzisyenler hüzünlü bir melodi çalmış ve büyükbabam gözyaşlarına boğulmuş. Büyükbabam güçlükle yutkunmuş ve gözyaşlarını zor zaptetmiş. Onları Allah'a emanet etmişler ve kara tren harekete geçmiştir. Tren tıslamış, puflamış ve İstanbul yönüne doğru yola çıkmış. Babam el sallayan ve ağlayan kalabalığa onlar küçülüp küçülüp uzaklarda, hayatından ilelebet kayboluncaya kadar bakıp el sallamış.

Bu muska babamı nazardan koruyacakmış. Korudu da! Bugüne kadar güzel kadınların bakışları hep onun üzerinde olmuştur.

Babam Kreuzberg'de çalışıyor ve orada yaşıyordu; ve bütün gün Türkçe konuşuyordu, Türk çayı içiyor, köfte ve ke-

bap tıkmıyordu. Doğu Berlin'e yaptığı iş ziyaretlerinde mide-sini tuzlanmış domuz paçası ve lahana turşusuyla doldururdu. Orada özgürdü, çünkü Türkler yoktu, Müslümanlar yoktu ve sosyalist DDR'de Allah da yoktu. Babam bu eski Prusya şehri olan Berlin'i, Doğusuyla, Batısıyla herhangi bir Türk şehrinde daha iyi tanımıyordu. Bütün bu olanaklara ve özgürlüklere rağmen, burada kendini asla vatanında hissetmedi.

Berlin o kadar soğuk bir yer miydi? Bu şehrin kafelerini ve meydanlarını hiç özlemiyor muydu?

Eskiden annem babamı sürekli geri dönmesi için ikna etmeye çalışırdı. Ama o her zaman şöyle derdi: "Hakkımda bir dosyaları var, başım belada. Anlamıyor musun? Orada bir şey kuracak olsam polis, ordu, hükümet, anayasa gırtlığıma sarılır. Beni mengeneye oturturlar ve bokum kulaklarımdan çıkıncaya kadar sıkırlar, bunu anlamıyor musun?"

Bu dosya, babamın öğrenciyken İstanbul'da Lenin sakallıyla dolaştığı Marksist-komünist döneminden kalmaydı. Türk gizli servisi, komünistler ve solcular hakkında dosya tutardı. Annem Alman markının büyüleme gücüne güveniyordu. "Bununla Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün kapıları açılır," diyordu. Ama çok yanılıyordu. Askeri darbe oldu ve babamın bütün eski üniversite arkadaşları parmaklıkların arkasını boyladı. Böylece geri dönüş konusu ortadan kalktı ve babamda bunun yerini özlem aldı. Eskiye, İstanbul'a, denize, dalgalara, sıcak rüzgârlara, balıklara, manolya ağaçlarına, tavernalara, arkadaşlara, mezelere, rakıya, anneye, aileye, toprağa, vatana ve köklere olan özlem... Bu özlem büyüdü büyüdü ve serpildi; Batı Berlin'deki radyo kulesini, Doğu Berlin'deki televizyon kulesini, hatta her ikisinin toplamını aştı. Dayanılmaz oldu.

Babam bir dönem her şeyi eskiyle karşılaştırırdı. İnsan-

lar birbirlerine daha saygılıymış. Komşulara daha candanmış ve domatesler Berlin'dekilerden daha lezzetliymiş. Kottbusser To Station kapısındaki, köpekleriyle birlikte istasyon binasının girişinde pinekleyen punklara ve esrarkeşlere tiksintiyle bakardı. Onun için bunlar kirli, bitli ve sarhoştur. Sürekli şunu söylerdi: Bu ülkenin gençliği bozuk. Saygıları ve kendilerine güvenleri yok. *No-future* punklarını anlamazdı.

Koridorda tekrar telefon çaldı. Babam açtı ve Almanca konuştu. Yirmi yıldan fazladır burada yaşamasına rağmen, Strasse ve Spiegel sözcüklerini hâlâ "Scheterasse... Schippiigeel" diye söylerdi.

Daha sonra babamın banyoda ıslık çaldığını işittim. Siyah takım elbisesiyle aynanın önünde, dalgalı saçlarına parfüm sıkıyordu ve sürekli yanında taşıdığı plastik bir tarakla saçlarını tarıyordu. Babam yuvarlak ve canlıydı, bu da kısa boylu erkeklerde tipik bir özellikti. Gür kaşları ve uyanık bakışları vardı.

Marx, Lenin ve Che Guevara'ya olan sempatisine rağmen, pasaklı solcuları sevmezdi. Beyaz gömleklerini her zaman kuru temizlemeye verirdi.

Babam futbol izlemez, bira içmez, erkeklerin takıldığı Türk kahvelerine gitmezdi. Tek eğlencesi Café Keese'de dans etmekti.

Aynanın önündeki şu duruşuyla, beyaz gömleği ve parlak siyah ayakkabılarıyla Café Keese'deki bütün kadınların kalbini fethedebilirdi. Babam oranın daimi müşterisiydi. Sanırım kırklı yaşların ortalarındaki bütün Berlinli kadınlar ona hayrandı.

Yakışıklıydı, bunu annem, Ediz, ben, binadaki, sokaktaki,

Kreuzberg'deki, Berlin'deki herkes biliyordu; onun gittiği her yerdeki herkes bunu biliyordu. Her şeyden önce de babam biliyordu. Sanırım onu bazen yaklaşılmaz kılan şey bunu bilmesiydi. Ama bu, yıllar içinde takındığı bir maskeydi. Flört eden kadınların ve kıskanç kocaların bakışlarını durdurmak istiyordu. "Bu iş açısından iyi değil, eğer erkekler kadınlarını bir daha tek başlarına bizim büroya göndermezlerse..." Babam Türk'tü ve diğer Türk erkeklerinin ne düşündüğünü biliyordu mutlaka. Onu böyle bakımlı görmekten hoşlanıyordum. Eskiden, annemin İstanbul'da olduğu zamanlarda cumartesi akşamları dans etmeye giderdi. Hazırlıklarını severek izlerdim. Her seferinde aynı kaseti koyar ve banyoya girerdi. Küveti doldururken Zeki Müren'le birlikte "Çile Bülbul'üm Çile"yi söylerdi ve James Last'ın orkestrasını yönetirken yaptığı gibi elini yavaş yavaş sallardı. Zeki Müren bir yıldızdı. İhtişamla parlayan gömlekler giyer, bir tavuskuşu gibi sahnede gururla dolaşırdı. Kısacası – klasik Türk müziğinin güneşiydi ve üstelik de eşcinseldi. Ama Türkler bunu hoşgörüyü karşılardı, babam da. Onun için sanatçı demek, ruhu olan insan demekti ve geri kalan her şeyi görmezden gelirdi, bütün Türkler gibi. Sonra sıcak köpüklü suyla dolu küvete girer, Harry Belafonte'den "Matilda"yı söylemeye başlardı. Babam da ellerini havada savurur ve *"She took the money and run to Venezuela, Matilda"* diye ona eşlik ederdi. İngilizce söylebildiği tek şey buydu.

Kendi doldurduğu bu kasetlerin en iyisini sona saklardı. Tıraşını bitirince Udo Jürgens'in sesi duyulmaya başlardı. *"Mit sechshundsechzig Jahren fängt das Leben an, ja sechshundsechzig Jahren fängt erst alles richtig an."* Artık bundan sonra babamı durdurmak imkânsızdı, kalçalarını oynatır, dizleri üzerine çöker ve *"sex und sexy Jaaahre,"* diye şarkıya eş-

lik ederdi. Seks sözcüğünü ilk kez ağzına alan ve bunun yasak bir şey olduğunu bilen bir çocuk gibi sevinirdi.

Böyle anlarda Mersin Limanı'ndaki balıkçıların müstehcen fıkralarını dinleyen ve sokaklarda sürten veledi görürdüm babamda.

Yine Café Keese havasında olduğu bir keresinde bana şunu söylemişti: "İçindeki çocuğu asla öldürme. Asla. Yoksa hayattaki her şey çok acı ve çok ağır gelir." Ve ardından da bana göz kırpmıştı. Ben de ona göz kırptım. Babamın ciddi bir şey söylemesinden ve bir saniye sonra göz kırpmasından hoşlanırdım.

Şimdi aynada kendine gülümsüyordu. Etkileyiciydi. Gülümsemesi herkesi fethederdi – beni de. Eskiden beni hızla kavrar, havaya kaldırır ve yanaklarımdan, alnımdan öperdi.

Sonra merdivenlerdeki hızlı adımlarının yankısını işittim. Cumartesileri Café Keese'deki Ball Paradox'un yıldızı oydu. Kadınlar erkekleri dansa kaldırırdı, telefon dansına.

Kendimi toparladım ve Zoo'ya gittim. Burada her şey Noel ışıklarıyla bezenmişti. Her taraf cicili biciliydi. Yolumu değiştirdim ve Kaiser-Wilhelm-Gedächtnis Kilisesi'nin yanındaki Noel pazarına doğru yürüdüm. Bu pazarı seviyordum. İstanbul'da böyle bir şey yoktu. Sıcak şarap, kızartılmış sosis, kavrulmuş badem ve pamukşeker kokuyordu.

Berlin'de aralık ayı, üzerine şeker serpilmiş plastik pastaya benzerdi. Tatlı, renkli ve gerçek değil. Kasım sürekli karanlık, soğuk ve depresif olurdu – pazarları ölüm sessizliği. Dua ve tövbe günü hastalıklıydı. Genel olarak bütün bir ay ruh için bir imtihandı. Ne kadar gevşekse o kadar tehli-

kede demekti. Kasım ayından nefret eder ve aralık ayı geliyor diye sevinirdim. Hava buz gibiydi ve ellerimi bir bardak sıcak şarapla ısıtıyordum. "Jiinglee beelz, jinglee beeelz, jingleeee..." sesleri geliyordu Kaiser-Wilhelm-Gedächtnis Kilisesi'nin merdivenlerinden. Oraya daha dikkatli baktım. Şarkıcı Ítalo, üzerinde bir trençkot, yanında da Frieda Nine. Onu eskiden tanıyordum. Ufak tefek, çıtı pıtı ve önemli bir nineydi. Soğuk rüzgârda hafif eğilmiş, elinde gururla bir bayrak tutuyordu. Bir mıknaş gibiydi. İnsanlar merakla bakıyor ve mesajını okuyordu. Onu büyük harflerle beyaz kumaşa işlemişti. "Sevişmek barıştır." Küçük el ilanında açık seçik talepleri vardı. Tümöyle somut şeyler. "Sevişmenin de olduğu manastır. Tapınak fahişeliği. Monogami insanı bloke eden bağımlılığı doğurur."

Frieda Nine'yi İstanbul'daki Kapalıçarşı'da hayal ediyordum. Bin bir gece masallarından çıkmış gibi duran bu eski Osmanlı çarşısında sayısız tezgâh ve şişman tüccar olurdu. Frieda'nın bayrağında da bu mesaj. Bir şey kesindi: Ticaret çökerdi. Bütün pos bıyıklı tüccarlar günlerce çay ve nargile içip tavla oynardı. "Sevişmek barıştır" üzerine konuşurlar, tartışırlar, münakaşa ederler ve en sonunda da kavga ederler, dövüşürler, yumruklaşırlardı... Kesinlikle.

Yağmur yağmaya başladı. Buz gibi bir yağmur. Frieda Nine kafasına bir şapka geçirdi, "Kırmızı Başlıklı Kız" masalındaki nine gibi. Bayrağı yağmurdan sıırıslam olmuştu. Sevişmek sözcüğü kıvrılmıştı. Şarkıcı Ítalo bana eliyle kısa bir selam verdi. Ben de elimdeki sıcak şarabı şerefine kaldırdım. Nine bana gülümsedi, ben de ona gülümsedim. Benden bir şey mi istiyordu? Saçma. Soğuk kemiklerime işliyordu.

Isıtmak için ellerimi ovuşturuyor ve yağmurun dinmesini bekliyordum. Sonra pazaryerinden ayrıldım ve Fasanen Caddesi'ne doğru yürüdüm. O kadar sıcak şaraptan şişim gelmişti. Bir İtalyan pizzacısında tuvalete girdim ve çıkarırken gözlerim tanıdık bir enseye takıldı. Bu olsa olsa onun kafası olurdu. Restoranın arka köşelerinden birinde, sırtı kapıya dönük oturuyordu. Babam. Bir konuşmaya dalmıştı. Karşısında, ağzında sigarası olan, kırmızı dudaklı, kızıl saçlı bir kadın oturuyordu. Babam hızlı hızlı başını, ellerini, parmaklarını sallıyordu. Kırmızı dudaklar sinirle açılıp kapanıyordu.

Caddenin karşı tarafında bir bar vardı. Kendimi oraya attım, bara oturup bir Gitanes yaktım ve pizzacıyı gözlemeye başladım. Bu Kızıl-Zora-karısı da kimdi? Bir Café Keese yosması mı? Bir gecelik bir şey mi? İş yemeği mi? Babam iflah olmazdı. Bir çocuğun annesinin memesine duyduğu ihtiyaç gibi, o da flört etmeye ihtiyaç duyuyordu. Neyse ki annem burada değildi.

Sigarayı ağzımda unutup ısırdım, tütünler dilime yapıştı. Zehirli. Acı. Belki de Noel Baba yemeğiymiş? Advent buluşmasıydı? Noel kutlamasıydı? Allah bilir artık. Şu anda şehrin her yerinde böyle şeyler olup duruyordu. Gitanes sağa sola kayıyor, arkasında acı bir tat bırakıyordu. Bir başkasını yaktım ve ıslak saçlarımı karıştırdım. Bir bira daha, midem ekşimeye başladı. Nasıl bir bok bu böyle! Onlar pizzacıdan ayrıldıklarında, kültablası gri izmaritlerle dolmuştu. Gözlerim yanıyordu. Onları sımsıkı yumup açıyordum. Barın arkasındaki kadın, kalın bir gözlüğün ardından ilgisizce bakıyordu. Şu New Wave teyzelerden biri. Gırtlığımda dumanla bardan ayrıldım.

Kudamm'da babam ve yosma bir taksiye binip uzaklaştı. Ben bekledim, arkalarından baktım, onlar dükkânların ve reklam tabelalarının ışıkları içinde gözden kaybolana kadar. Çivi gibi oraya çakıldım.

Winterfeld Meydanı'ndaki kafeler doluydu.

İlk önce Café Berio'ya girdim. Dükkân işlekti, günün her saati, sürekli işlekti. Şu pastane dekorlu hangarlardan biriydi. Burada biri herkesle, herkes de biriyle karşılaşırdı. Sabahları işsiz güçsüzler ve sanatçılar görünürdü. Öğleden sonraları pastacı nineler ve homolar kaplardı kafeyi ve akşamları da Batılılardan, homolardan, entellerden vesairden oluşan bir Schöneberg'li karışımı olurdu burada. Bu dükkânın çekiciliği de buydu zaten.

Kafede ağır bir hava vardı. Hafifçe kaşlarımı çattım. Stresliymiş gibi görünmek için hep bunu yapardım. İçimdeki öfkeyi çıkarıp atmak, fırlatmak, dümdüz etmek ve kesip atmak istiyordum. Şak diye!

Tanıdık yüzler aradım. Kimse yoktu. Siyah deri pantolonlu, kısa saçlı birkaç erkeğin yiyici bakışlarına yakalandım. Tanıdık bir yüz yoktu. Bir sonraki dükkâna gittim. Sydney. Bir köşebaşı kafesi. Öğrenciler, taksi şoförleri, maceraperestler (her türden), Berlinli Türkler ve kendini bu kesime ait hisseden herkes burada buluşurdu. Seksenli yıllarda açılmıştı ve bir dönem oldukça moda olmuş bir mekândı.

Uzun bacaklı bir garson kız geçerken beni inceledi. Onu görmezden geldim. Bunu hep yapardım. Arkasında bir parfüm bulutu bıraktı. Dior'un Poison'u olduğunu tahmin ettim. Gözlerim bara takılıp kaldı. Kazım bütün teçhizatıyla oturuyordu ve renkli bir bardaktan bir şey içiyordu.

"Lan, Kazım," dedim omzuna vurarak. İçtiği boğazına kaçtı ve öksürdü.

"Hey İstanbullu, ne yapıyorsun lan burada?"

"Seni görmeye geldim lan."

Kucaklaştık ve havada bir beşlik çaktık. Kazım her zamanki gibi iki dirhem bir çekirdekti. Kulakmemesinde bir küpe parlıyordu. Kafasının arkasına siyah bir bez bağlamıştı. Üzerinde Calvin Klein marka bir takım elbise ve ayağında da tabii ki kovboy çizimleri. Şehir eşkıyalarına, korsanlara benziyordu, Berlin fazla macera olanakları sunmasa da. İki Beck's söyledi, tokuşturduk ve içtik.

Kazım eskiden ailesiyle birlikte bizim sokakta otururdu. Ailesi birkaç yıl önce Türkiye'ye döndü. Ama o tek başına Berlin'de kaldı ve taksi şoförü oldu. Kazım gibi bizim sokaktan başka çocuklar da Schöneberg'e taşındı. Kazım son dedikoduları anlatıyordu. Onun her şeyden haberi olurdu. Genellikle pek parası olmasa da, sürekli tiyatro ve sinema biletleri bulurdu bir yerlerden. Berlin kültür ortamlarını bilen biriydi Kazım. Biz de ona "Kültür Kazım" derdik. Onu tekrar gördüğüme sevinmiştim.

"Kreuzberg'de oturmak geçti," dedi Kazım ve bir sigarillo yaktı.

"Neden? Gene bir şey mi kaçırdım?"

"Şimdi Winterfeld'deki ortam hit."

"Sahi mi?"

"Evet, evet, burada herkesi bulabilirsin... Sanatçılar, öğ-

renciler, Türk ev kadınları, sinemacılar ve eski ev işgalcileri... herkes işte..." Sıgarilloslarından ikram etti, ama ben havamda değildim. Bizim moruk meselesi mideme oturmuştu. "Burada çok şey değişmiş..." diye geçirdim içimden ve babamla yosmayı düşündüm. Bu konuda hiçbir şey söylemedim.

"Filmdeki işimi de burada buldum," dedi Kazım ve yavaşça sigarillosundan bir nefes çekti.

"Filmdeki mi?"

"Evet, bir polisiye filmde gizli ajan rolü oynuyorum."

"İşte bu bomba..."

"Hımm... Başrol değil," diye daralttı. "Ama keyifli."

En azından sen hayattan keyif alıyorsun, diye düşündüm. "Peki filmin konusu ne?"

"Silah ticareti, uyuşturucu ve Türkler."

"Ve sen de işin içindesin... çok iyi be!" Onun adına sevindim. Gerçekten, neyse biraz, yok daha az, lanet olsun, kıskançlıktan içim içimi yiyordu.

"Ama şu aralar filme ara verildi, duvar falan yüzünden. Bazı sahneler yeniden yazılıyor, Berlin'deki son gelişmeler yüzünden. Anlıyor musun?"

Anlıyor muyum, kulağa profesyonelce geliyordu – gerçekten işi biliyorlardı.

Havaalanında birkaç sahne çekmişlerdi bile. Kazım James Bond çantası ve siyah gözlüğüyle takside. Ha!

Eski bar müdavimi Kazım her zaman modanın önünde olmuştur ve her şeyi ağırdan almıştır. Şimdi de nasıl yavaş ve tadına vararak içiyordu sigarillosunu. Şarklı çizgisini koruyordu. Tadına varmak, ve tadına varılabilir olmak onun hayat felsefesi idi. Acelecilere, telaşlılara, panik üreticilerinin karşısına bir sükûnet ve rahatlıkla dikilirdi, bu da onla-

rı daha çok çileden çıkarırdı. İlerde ben de onun gibi zarif bir tarzda içmeyi planladım. Yani bir stili olsun. Bunda bir şey vardı. Gerçekten.

Bardakları arka arkaya deviriyorduk, bir süre sonra midem bulanmaya başladı. Çıkıp köşedeki Arap Habibi'de birer dürüm yedik.

Sonra ıslak sokaklarda ve dumanlı kafelerde dolaştık.

Gecenin bir saatinde Kazım'ın taksisiyle Doğu Berlin'e geçtik. Oranienburger Caddesi'ndeki işgal edilmiş evlerden birinden canlı müzik duyuluyordu. Evin bir bölümünün ön kısmı tamamen yıkılmıştı, savaştan sonraki harabelere benziyordu. Kazım burada birkaç tanıdıkla buluşacaktı. Mekân ağzına kadar doluydu. Yüksek tavanda gri bir duman bulutları asılıydı, kalabalığın arasında tatlı bir esrar kokusu esiyordu. Batılılar, siyah deri ceketler ve FKÖ atkılarıyla sırt sırta vermişler, müzikle birlikte sallanıyorlardı. İyi bir gruptu çalan. Free jazz, soul, funk ve her türlü rock'tan oluşan bir karışım çalıyorlardı.

Dikkatle kalabalığa bakıyor ve Doğuluları Batılılardan ayırt etmeye çalışıyordum. Bu benim gizli oyunumdu. Çoğunluk, ülkenin artık erişilebilir olan karizmasına karşı koymayan Batılılardan oluşuyordu. Doğu Berlin'de başka bir zamana ait bir şey vardı. Karanlık sokaklar, delik deşik olmuş evlerin cephesi, kaldırım taşları; "Lehman Çamaşırhanesi" ya da "Patatesçi Erna" gibi paslanmış tabelalar asılıydı simsiyah binalarda. Sanki zaman burada donup kalmıştı. Savaş sonrası Almanya'sını hatırlatan bir şey vardı, tıpkı televizyondaki siyah-beyaz filmler gibi.

Kazım'ı gözden kaybettim. Çöpten bulunup getirilmiş koltuklardan birinin üzerine çıkıp etrafta onu aradım. Grup hızlanmıştı. Sallanarak dans eden ve esrar içen kalabalığın arasında onu gördüm – duvardaki kadını. Kalbim çarpmaya başladı. Yine bir duvarın kenarındaydı ve herifin biriyle sohbet ediyordu. Onun bakışlarını yakalamaya çalıştım. Ama boşuna. Duvar kadını sadece yanındaki herife bakıyordu. Başında geniş kenarlı bir şapka olan bir müsli tipi. Kadının sanki hayatı bu bakışa bağlıymış gibi bakıyordu ona kafasını kaldırıp. Kalpkırıcı. Ve ben dağıldım. "*No chance*" diye geçti içimden. Bir Kindl daha devirdim. Bu benim kismetim miydi? Hoşlandığım her kadının yanında mutlaka bir herif olurdu. Hasan, dedim kendi kendime, melankolik olma. Bu akşam, benden yana değil gibi görünüyordu. Bu yüzden her şeyi olduğu gibi kabul ettim. Sonuçta kendimi müziğe verdim, sallandım, titredim, savruldu ve "*Hot Chocolates*" şarkısında deli gibi dans ettim. "*You sexy thing...*" Doğu Berlin'deki ilk sabah oluncaya kadar. "Kismet, kismet, kismet," ve tekrar tekrar "kismet" diye mırıldanıyordum kendi kendime. Başka bir avuntum yoktu.

Bir ara Kazım tekrar ortaya çıktı. Koltuğa oturdu, bacaklarını uzattı ve kendi kendine kıkırdamaya başladı. Gözbebekleri siyah balonlar kadar büyümüştü. Omzuma vurdu ve bir şey söyledi, ama ben hiçbir şey anlamadım, müzik her şeyi bastırıyordu. Grup o sırada Santana'nın "Black Magic Woman" şarkısını çalıyordu. Bakışlarım yine duvar kadına takılmıştı. Herif şimdi kolunu ona dolamıştı ve kadın şımarık küçük bir kız gibi ona sırnaşıyordu. O herifte ne buluyordu? Kesin tahta takunyaları ve terli ayakları vardı. Yataкта çevreci prezervatif kullanıyordu mutlaka. Orada, bacaklarında hiçbir rıtlım olmadan öylece durduğuna bakılırsa.

Yağlı saçları, FKÖ poşusu ve parkasıyla tam bir Batı Alman gibi görünüyordu. Bir salak, kuru odun gibi bir herif!

Ev işgallerinden bu yana FKÖ poşusu Berlin'de yeniden moda olmuştu. Bir zamanlar kendini çevreci, alternatif sanan herkes bu çöl bezini takıyordu. Sanki bu dümdüz Berlin, çöl kumlarının istilasına uğramıştı. Schwaben'den, Bav-
yera'dan ve Hessen'den gelen ev işgalcileri birdenbire özgürlük savaşçılarına dönüşmüştü. İşte bu türden bir ibişt i bu müsli herifi. Kesinlikle! Haberlerde FKÖ poşularına sarılı punklar –çok fotojen ama– ve oldukça tahrik edici görünüyordu. Ama onlar onun içinde asla Yaser Arafat kadar asil durmuyordu.

Grup bir mola verdi. Kazım kendi kendine kıkırdamaya devam ediyordu. Şimdi başkaları da onun gülüşünü fark etmişti. Zehir bir esrar içmişti sanırım.

Ama yanılıyordum. Kazım bana açıkladı. "Esrar geçmişte kaldı," dedi bir uzman tavrıyla. Arkasına yaslandı ve gerindi. Sanki Anadolu'daki bir köy kahvesinde siesta yapacaktı. "O dediğin hippiler ve rastalılar için," diye devam etti. "Artık çok demode." Merakla dinliyordum. "Çocuklar, house partilerinde acid house ve ecstasy alıyorlar. Buradaki herifler başka bir havada."

Bu akşam Kazım'la birlikte mutlaka bu yerlerden birine gitmeyi aklıma koydum. Modanın dışında kaldığımı bilmemeliydi.

İstanbul'da esrar ve diğer maddeler çok tehlikeliydi. Biri boşboğazlık etmeye görsün, polis tekme tokat girişirdi. Bu yüzden çocuklar sadece anne babalarından kalma şeyleri içiyordu.

Büyük Bambi gözleriyle bize doğru geliyordu. Nefesim kesilmişti. Doğrudan bana geliyordu. Yoksa bu akşam bir-

denbire değişecek miydi? Allahım. şahdamarımın güm güm attığını duyuyordum. "Sakin ol," dedim kendi kendime. Gü-lümsedi. Ben de ona gülümsedim.

"Hey Kazım, çoktandır görüşmedik." Ona doğru eğildi ve birbirini çoktandır tanıyan insanların yaptığı gibi yanakla-rından öptü. Kazım yüksek sesle gülüyordu. "Cora, güzelim benim, burada olduğunu bilmiyordum! Gece çekimlerini bi-tirdiniz mi?"

"Tam değil, ama başlangıç olarak yeter." Ve kendine has bir pozisyonda durdu. Her bakışı şu mesajı gönderiyordu: "Ben her şeyin üstündeyim." Yine onun etkisi altına girmiş-tim. Cora benim farkımda bile değildi. Görmüyordu.

Kazım ayağa kalktı ve çok rahat bir şekilde kolunu Co-ra'nın kalçasına doladı. Başında geniş kenarlı şapka olan ti-pe baktım. Duvarın kenarında baston gibi dimdik duruyor-du hâlâ ve bir kutu biraya sıkı sıkı tutunmuştu.

"Ee, Wolf nerede?"

"Arkada." şapkalı tipin olduğu yönü gösterdi.

Kazım hızla elini onun kalçasından çekip herife el salladı.

"Ne içmek istersin?"

"Bir Virgin Mary."

"Hasan, bize bardan getirsene..." Kazım'a baktım, hayır, bakışlarımla onu adeta oydu. Bana emir verilmesinden nefret ediyordum. Bir saniye kadar sustu ve sonra: "Ha bu arada, bu da arkadaşım Hasan..." Omuzlarımı hafifçe yum-rukladı, sanki, oğlum kafanı her şeye takma demek istiyor-du. "İstanbul'dan yeni geldi."

Cora, kraliçenin halkı selamlarken yaptığı gibi başını ha-fifçe eğdi. Beni fark etmişti. Ona pişmiş kelle gibi sııttım ve gamzelerimin büyülu gücünü yardıma çağırdım. Ne de olsa

daha önce bu eğlenceyi yapmıştık. Orada öyle dururken kendimi aptal gibi hissettim, bunun üzerine sordum:

"Virgin Mary, sen ne istiyorsun Kazım?"

Kazım şaşırarak bana baktı, teklifimin ciddi olup olmadığını anlamaya çalıştı. "Bir Beck's," dedi ardından kararlı bir şekilde.

Arkamı döndüm ve tam giderken Cora'nın sesini duydum: "Spesiyal versiyon."

"Anlamadım?"

"Bardakiler biliyor..."

Tezgâhın arkasında platin saçlı bir sarışın vardı. Saçları kısaydı ve üzerinde asker pantolonu vardı.

"Bir Beck's, bir Kindl ve bir Virgin Mary," diye saydım. Kısa bir ara. "Spesiyal versiyon." Kız gülümsedi. Bir an üzerindeki her şey parladı. Ancak o zaman kulaklarında, burunda ve dudaklarında neredeyse bir alet çantası taşıdığını fark ettim. Bir şekilde, metalik bir şekilde şıkırdıyor ve parlıyordu kadın.

"Ah, filmde sen de var mısın?" diye sordu Bayan Metalik ve bir şişe domates suyu açtı. "Spesiyal versiyon" filmin, ecstasy'nin ya da başka bir şeyin gizli kodu muydu yoksa?

"Bunu nereden çıkardın?" diye sordum.

"Baksana, bütün kadro burada ve sadece Cora bu içkiyi içer."

"Peki sen hangi sahnede oynadın?" diye bilgilenmek istedim, filmlerde yapıldığı gibi. Benim de film ekibinden olduğum konusundaki kanaatini bozmadım.

"Ha, ben Cora'nın yanında staj yapıyorum, fotoğrafçı olarak," dedi.

Yaptığı karışımı buzla çalkalamaya başladı. Tabii, aynı

anda metal vidalar, çengeller ve küpeler de sarsılmaya ve şangırdamaya. Umarım bunlardan biri içkinin içine düşmez. Kaygıyla ona bakıyordum. Ama Bayan Metalik kendinden emindi. Parmaklarındaki yüzüklerde kurukafalar sırtıyordu.

"Senin gibi bir kadının yeri kameranın önü olmalı!" dedim ciddi bir şekilde. Güldü. Hoşuna gitmişti.

"Ben kameranın arkasını tercih ediyorum."

Ama pek inandırıcı gelmedi bana bu. Kendini donatışına bakılırsa, zaten film için uygunlaşmış demektir.

Ardından lavabonun yanındaki tipi gösterdi: "Ama Adem bir rol kaptı." Adem bize baktı ve sırttı. Yanlışlıkla Doğu Berlin'e düşmüş, bulaşık yıkayan bir Gregory Peck tipi oldu ilk düşüncem. Siyah dalgalı saçlar, gözler; bir erkek daha fazla ne ister ki?

"Bir Türk torbacı rolünde," diye açıkladı Bayan Metalik.

Aslında böyle dandik bir satıcı için fazla güzel, diye düşündüm.

"Türk müsün?" diye sordum.

Pişmiş kelle gibi sırttı ve çenesinde bir gamze belirdi.

"Ha," dedi Bayan Metalik, "herkes öyle sanıyor."

"Peki ne?" diye direttim.

"Eh işte, yarı yarıya..." diye cevap verdi Adem.

Yine şu kimlik bunalımlarından biri, diye düşündüm.

"Babam Türk, Batı Berlin'den..." dedi.

"Batı Berlin mi?" diye tekrarladım. Bu bir şey gibi geliyordu kulağa...

"Alışılmış bir şey değil, değil mi?" dedi, Bayan Metalik.

"Kesinlikle."

"Ben Penzlauerberg'liyim," diye açıkladı Adem.

Doğulu Türk, diye geçti içimden. Doğu'da bir yarı Türk, Lüneburg çayırlarında bir renkli ibibik demektir. Hem de ne ibibik!

Bayan Metalik hazırladığı kokteyli tezgâhın üzerine koydu. İçinde domates ve üzerinde kokteyl incik boncuğu olan ince uzun, memeli bir bardaktı. *Shit!* Kokteyli nasıl yaptığına bakmayı unuttum. Bu kokteylde özel olan neydi acaba? Sormak istemiyordum. İmkânsız, beni taşralı ibibiklerden biri zannederdi. Yooo! Aslında son derece basit görünüyordu, şöyle ucuz turist içkileri tarzında bir şey. Ultra ilginç bir özelliği yoktu.

İçkiyi aldım.

"Peki sen kimsin?" diye sordu Bayan Metalik merakla.

"Hasan."

"Hi, Hasan."

"Hi... eee şey eee..." diye kekeledim.

"Simone," diye bir ses çıktı Bayan Metalik'ten.

"Hi, Simone, hi... şeyy..."

"Adem."

"Selam, Adem."

"Türk müsün?" diye sordu Bayan Metalik.

Kısa bir ara.

"Berlinli," diye kestirip attım.

Güldük.

"Kulağa komik mi geliyor?"

"Yooo, peki filmde ne yapıyordun?" Bayan Metalik soruları konusunda inatçıydı.

Hızlı hızlı düşündüm. "Kazım'la beraberim."

"Ha, şu taksi şoförü. Onunla birlikte bir rolün mü var?"

Başımı salladım. Ne de olsa baş sallamak, yalan söylemek değildi.

"Sonra görüşürüz," dedim, başka sorulardan kaçmak için.

"Haa, görüşürüz."

İçkileri alıp oradan gittim.

Bu arada şapkalı müsli herif de Cora'nın yanına gelmiş, kolunu onun omuzlarına atmıştı. Sanki "*This girl is mine...*" demek istiyordu. Tamam, Cora'nın onun kızı olduğuna şüphem yoktu. Şüphem olmadığı için de karnıma ağırlar giriyordu zaten. İyice umutsuzdum –bir parça– yani az da olsa. Minicik minicik çok minicik. Lanet olsun, halim bitikti. Kazım Beck's'ini aldı ve beni tanıştırdı.

"Bu İstanbullu adamımız. Hasan. Wolf, film ekibinden şefimiz..." Wolf sertçe elimi sıktı. Bu müsli heriften böyle bir tokalaşma beklemezdim. Gerçekten de beklemezdim. Ama dikkatli bakınca, hiç de müsli gibi durmuyordu –kesinlikle– sadece elbiseleri öyleydi. Sıkı, ince dudakları vardı ve canlı mavi gözleri. Babamın yaşında ve benim boylarımdaydı, yani 1,75. Ama babam gibi uyuklayıp durmuyordu. Hayır, Wolf aydınlık ve berraktı, bira ve dumana rağmen.

"İstanbul, oraya çok sık gittim," dedi Wolf dumanlı bir sesle. "Onun da iki yüzü var, Doğu ve Batı Berlin gibi."

"İyi gözlem," dedim. Bunun üzerine bira kutusundan büyük bir yudum aldı. Kendini oldukça güçlenmiş hissediyor, Katmandu ve İstanbul hakkında bir şeyler anlatıyordu. Bakışlarım Cora'ya kaydı. Onun herife nasıl sıрнаştığını görmek bana çok fazla geldi. Gerçekten! Yani ben de etten ve kemiktendim ve bir kalbim vardı, hasetten kramp giren bir kalbim. İçtim, içtim ve içtim, Berlin'deki Kindl biralarının yarısını belki de.

"Peki Berlin'de ne yapıyorsunuz?" diye sorduğunu duydum Wolf'un kalın sesiyle.

Neden herkes Berlin'de ne yaptığımı bilmek istiyordu? Duvarın yıkıldığı ve bir devrimin yaşandığı böyle bir Berlin'de genç bir adamın ne yapması gerektiğini nerden bile-

cektim ben. Planlarım yoktu, hiçbir planım yoktu. Bu sorudan nefret ediyordum. Lanet olsun, herkes beni böyle köşeye sıkıştırmaya mecbur muydu, özellikle de Cora gibi bir kadının önünde. Lanet olası şey.

Biradan büyük bir yudum aldım, dimdik yüzüne baktım ve şöyle dedim:

"Bir fikrim yok. Sizin bir öneriniz var mı?"

Wolf'un mavi gözleri bana şaşkınlıkla baktı. Bu kadar dobra olmaya cesaret edebileceğimi hiç sanmazdım.

Şapkasını çıkardı, yarı kelleşmiş kafasını kaşdı. Yanlarda ince uzun saçlarının olduğunu şimdi fark ediyordum, terliyordu ve sonra,

"Sette Kazım'a yardım edebilirsiniz," dedi, "asistanlık yani, değil mi Kazım?"

Kazım şaşkın şaşkın bakıyordu. İçtiği tonlarca biradan kafası iyice dumanlanmıştı.

"Sen öyle diyorsan?..." dedi şüpheyle ve omuzlarını silkti.

"Tabii ya," diye bağırdı Wolf. "Böyle genç ve güçlü bir adam, her işi kıvrabilir." Sette mi?... Sessizlik. Bu da neydi şimdi? Bir teklif – içten ve samimi miydi? Yoksa bir ördek mi? Susmaya karar verdim. O zaman yanlış bir şey söyleme tehlikesi olmazdı. Birden diğerleri de sustu.

"Tabii ki," diye mırıldandı Kazım bir süre sonra. "Sen benim dostummsunn." Kazım yine misafir işçi Ali taklidi yapmıştı. Hepimiz güldük.

"Asistanım ve dostum Hasan'a..." Birasını kaldırdı ve biz de içkilerimizi tokuşturduk.

Vay anasını, işte bu bir şeydi. Dizlerim titriyordu, eski koltuğun üzerine oturdum ve bacaklarımı uzattım. Grup yeniden çalmaya başlamıştı. Bir funky parça çalıyorlardı. Barın arkasında Bayan Metalik ve Adem müziğe kaptırılmış

dans ediyorlardı. Ben de ayağımla tempo tutup Gitanes içiyor ve hiçbir şey düşünmüyordum. Kazım ve ötekiler konuşuyor, tartışıyor, arada bir sigaralarından bir nefes çekiyordu. Beni unutmuşlardı. Bu iyiydi de. Çünkü bir süre sonra uyumuşum.

Dışarıda kilise çanları çalıyordu. Pazar, diye düşündüm, pazar olmalı. Gözlerimi açmaya çalıştım, başarısız. Gözkapaklarımdaki ağırlık korkunçtu. Çınlamalar dinmek bilmiyordu. Bir ritmi yoktu ve beynimde zonkluyordu. El yordamıyla aranıp sağlam bir nesneye tutundum ve kendimi yukarı çektim. Etrafımdaki her şey siyahtı, sonra gri, sonra da beyaz.

Yan taraftan Kazım'ın sesini duyuyordum. Telefonda konuşup gülüyordu. İçimde her şey dönüyordu: Başım, midem, taşaklarım. Kendimi koridora, oradan da tuvalete attım. Akşamdan kalan bütün sefaletimi Kazım'ın tuvaletine boşalttım. Titriyordum ve midem bulanıyordu. Son gücümle sürünerek odaya geri döndüm ve bitkin bir vaziyette yatağa düştüm.

Sonra gene uyandım. Gri-mavi bir gökyüzü parlıyordu dışarıda. Çarşafsız bir yatakta yatıyor ve kendimi zayıf hissediyordum. Kafatasım zonkluyordu. Elimi saçlarımda gezdirdim. Sertleşmişlerdi. Sürdüğüm tonlarca jöleden diken diken olmuşlardı. Gözlerimi kapadım ve kafamı sertçe bastırdım. Basınç geçmiyordu. Kafatasım çatlıyordu. Yan taraftan Kazım'ın sesini duyuyordum. Hâlâ telefonla konuşuyordu. Sürekli Almancadan Türkçeye, Türkçeden Almancaya geçip duruyordu. Şimdi onu dinlerken, benim de bunu farkında olmadan sık sık yaptığımı hatırladım. Bir dilden diğerine sıçırıyordum. İp atlamak gibi bir şey.

Gözlerimi yeniden açtım ve yavaş yavaş odayı algıladım. Ağzım açık, gözlerimi duvarlardaki posterlere diktim, diktim, diktim. Bu da neydi ki? Birdenbire ayıldım ve odanın ortasında iç çamaşırlarımla dikildim. Basınç dinmişti ve her şeyi algılayabiliyordum. Duvarlardan bana bronzlaşmış tanga-barbileri bakıyordu, yuvarlak, dolgun, sert göğüslü. Tavandan iki devasa göğüs sarkıyordu. Pembe plastikten. Hatta bir köşede, masanın üzerinde bir göğüs protezi duruyordu. Kapıda da en babası asılıydı, Samantha Fox, bütün ihtişamı ve cilvesiyle. Tabiat ana ona göğüsler vermişti ve onlarla bir futbol takımın yarısını mahvedebilirdi. Vay be, daha önce hiç böylesini görmemiştim. Cennetten çıkma el-malar, domatesler ve tepeler süslüyordu bu sıkıcı odayı. Her şey tatlı bir kahve gibi içime akıyordu. Parmaklarım karıncalanıyordu. Isırmak, saldırmak istiyordum... Saldırdım. Kaygan, soğuk kâğıt, nemli ellerimin arasında hışırdadı. Öğ-lum size diyorum ki, önünde sonunda her şey gelip bir for-müle dayanıyor: *One World, two Tits. Woow!* Sertleşmiştim.

Kazım'ın göğüs koleksiyonu gerçekten benzersizdi. *Be-ate Uhse*'den *Playboy*'a ve *Cosmopolitan*'a kadar her şey mevcuttu. Göğüs sektöründeki herkes buradaydı. Bütün oda bir göğüs galerisiydi. Kazım zaten tuhaf bir tipti. Şüphesiz! Muhtemelen gizlice benim bu şaşkın halimi izliyordu. Ama ona bu zevki vermedim. Somurtkan tavrımı takındım ve göğüs koleksiyonunu anmamaya, dünyanın en bayağı şey-yiymiş gibi davranmaya karar verdim. Ne de olsa İstanbul'dan gelmiştim.

Yavaş yavaş Levi's 501'imi giydim ve ilikledim. Ufaklık şişmişti ve öne doğru atılmaya çalışıyordu. Kazım'ın önüne böyle çıkamazdım herhalde. Yoo! Şansıma hâlâ telefonda zırvalayıp duruyordu. O halde başka şeyler düşün, sakın-

leş, bzl. Tamam! Sakin sakin evini inceledim. Koridorda bir cüce heykeli balık tutuyordu. Mutfak pembeye boyanmıştı ve tam ortasında büyük bir masa duruyordu. Duvarda ışıkla donatılmış bir gl tablosu vardı. Parlak çelenkler, plastik kargalar, oyuncak ayılar ve buna benzer bir sürü şeyler itışip kakışarak sağda solda duruyordu. Ucuz ve rkş mallarla dolu bir bitpazarı gibiydi. Ev çok küçüktü ve fazla alan yoktu. Gerçek bir iş bulana kadar bir süreliğine buraya taşınma fikrinden vazgeçtim. Umut. Alete kısa bir bakış. Sakin. Mola. Böyle iyi. Ardından oturma odasındaki Kazım'a.

Duvarın kenarında, çizgili ikolatalar gibi görünen kah-verengi kadife koltuklar vardı. Üst kısımda güneşin batışını gösteren bir duvar kâğıdı. Televizyon açıktı. Kazım t yapıyordu. Saçlarında bigudi, yüzünde bir göz maskesi, buz maskesi gibi bir şey. Bir an onun başka bir gezegenden geldiğini düşündüm. Yoksa başka bir kıyıda mı? Moruk Kazım kibirliydi, sırf kibir.

"Bütün bunlar ev arkadaşımın," dedi Kazım gülerek. "Uri Urs'un, kendisi yine *on the road*... Dharasalem'de bir yerlerde..."

"Orası neresi ki?" diye sordum ve başımın arkasını kaşıdım. Hayal kırıklığı. Yani burada bana yer yok.

"Kuzey Hindistan, kutsal Dalai Lama'nın huzuruna kabul edilmek için. İsviçre pasaportuyla burada bir sığınmacı muamelesi görmekten bıktı. Oturma izni, yabancılar polisi falan filan. Bu yüzden yine *on the road*. Ama kira tam zamanında Zürich'ten geliyor. Ve byleyi iyi. Ne de olsa ben de günün birinde *on the road* olmak istiyorum. Bir dünya turu falan..." Kazım'ı tanıdığımdan beri bu dünya turunun hayalini kurardı, şimdi para biriktirmek için elinde Uri Urs vardı.

"Peki neden burada bir sürü şey bıraktı?"

"Urs her an ortaya çıkabilir, onun ne yapacağı belli olmaz... Bitpazarlarını ve bu zerzevatı seviyor, bunlara çok bağlı, Budist olmasına rağmen maddeden kopamıyor... En azından iyi ve kirayı zamanında ödüyor..."

Neyse, diye düşündüm, burada oturma fikrini şimdilik bir kenara bırakabilirim. Uri Urs ve zamanında kirayla yarışmazdım. Yine de bundan Kazım'a söz etmedim. Hafifçe titremeye başladım.

Kazım evi asla ısıtmazdı. Berlin'in kışına karşı bir protestoydu bu. Taşaklarım donuyordu. Hatta iyice büzülmüşlerdi.

Kazım memelerle ilgili bir şey söylemedi. Sorun değil. Herhalde onlar şu Budist Uri Urs'undu.

Masada çay dolu bir demlik duruyordu. Bir bardak çay aldım ve kadife koltuğa oturup üstüme bir örtü çektim. Çay bardağıyla ellerimi ısıtıp sıcak bir yudum aldım. Ohh, bu çok iyi geldi. Kazım ev işlerini yaparken onu izledim. Takım elbiselerini fırçaladı, kravatlarını düzenledi ve ayakkabılarını sildi. Bütün bunları o kadar keyifli yapıyordu ki, ilerde ben de böyle şeyler yapmayı içten içe planlıyordum.

Kazım'ın kendine ait dört duvarı, parası vardı ve ne isterse onu yapıyordu. İşleri her zaman yolundaydı. Onu kimse ezemiyordu. Kendi kendinin efendisiydi.

"İyice kafayı yemişler, dün geceki ahırını diyorum," diyerek güldü Kazım ve ütüyü bir kenara koydu, yüzündeki buz maskesini çıkarmak için. Gözleri canlanmış görünüyordu. Belki ben de böyle bir şey almalıyım, diye düşündüm ve uyansınlar diye gözlerimi ovuşturdum.

"Özellikle de millet," diye mırıldandım, kafam tonlarca ağırlığındaydı sanki ve bir yandan da Cora'yı düşünüyör-

dum. Ah güzel Cora. Bayan Metalik ve güzel Adem de hoşuma gitmişti. O kadar hip'tiler ki. O kadar Berlin-hip'i havası vardı ki onlarda. İstanbul'da böyle tipler görmek imkânsızdı. "O ciddi miydi?"

"Ne?"

"İş meselesi?"

"Ciddi olduğu kesin," dedi Kazım ve yeni ütülediği gömleklerini özenle kapı koluna asmaya koyuldu. "Çekimlere yeniden başlamaları aylar sürer. Duvarın yıkılması bütün planları altüst etti. Zamanı geldiğinde sana haber veririm."

Bardaktaki çayı bitirdim ve bir bardak daha doldurdum. Yavaş yavaş ısınıp kendime geliyordum. "Tam olarak kim bu Wolf?"

"Ne? Wolf'u tanımıyor musun?"

Nereden tanıyayım ki. Ama Kazım Michael Jackson'u tanımıyormuşum gibi sormuştu.

"Pekâlâ, Wolf ülkenin en tanınmış yönetmenidir... Hamburg'dan geldi, Berlin'de yeni ve yetmişli yıllardan filmleriyle ünlü oldu... Oğlum Hasan yuh, *Ailesine Karşı Gelen Gençler, Okul, Komün 1, Apo-Harekâtı*. Bunlar sana bir şey hatırlatmıyor mu?"

Omuzlarımı silktim. "Evet ama, bunlar bana göre değil, benim dünyam değil... Peki Cora?" diye sordum yarım ağız ve çayımdan bir yudum aldım, merakımı fark etmesin diye.

"Onun partneri, set fotoğrafçısı, kız arkadaşı, Wolf'un heyecan verici yanı... yani onun daha iyi yarısı. O ikisini *Bunten* dergisinin parti sayfalarında sürekli görebilirsin."

O sayfalarda çıkan hiç kimseyi tanımıyordum. Demek ki işi, üniversiteyi ve Cora'yı şimdilik unutsam iyi olacaktı.

"Evden taşınmak istiyorum," dedim kararlı bir tonla.

"Ne?"

"Evet, kendi dört duvarımın olmasını istiyorum."

"Ooo, Hasan Bey büyüyor..." dedi Kazım hafif dalga geçerek. "İnan bana lan, anne baban bir kene gibi yapışmış sana. *No chance* oğlum."

"Ama ben onlara yapışık değilim," diye açıkladım.

"Olabilir, ama şu emlak ortamında, her delik için bir binlik ödemek durumunda olduğuna göre... *No chance* oğlum," dedi Kazım tekrar.

"Tek başıma bir daire istemiyorum ben," dedim sinirle. Engellerden nefret ediyordum.

"Peki ne?"

"Birileriyle beraber, bana bir oda yeter."

"O zaman da tuvaleti, tabakları, fincanları ve buzdolabını başkalarıyla paylaşman lazım."

Bildiğimi belirtir şekilde başımı salladım ve bir şeye ulaşmanın en kolay yolunun, ne istediğini adıyla sanıyla söylemek olduğunu düşündüm.

"Sorun değil," dedim ve çay bardağını boşalttım. "Buraya taşınamaz mıyım?" Nihayet söyleyebilmişim.

"*No chance* oğlum, Uri Urs Noel'de Çin yemek çubuklarıyla, Hint tütsüleriyle, Nepal kuklalarıyla dolu on bavulla gelir ve burası Mynamar pazarına döner. O dönemde birkaç gün kokuya boğulacağım. Ama aklımda olsun, kulağıma bir şey çalınırsa sana haber veririm," dedi Kazım ve bana bir siğara uzattı, böylece hayal kırıklığımı biraz hafifletmek istiyordu herhalde. Neyse, boktan bir durum, n'apalım. İnsanın adı nasıl Uri Urs olabilir ki!

Sigarayı yaktım ve dumanıyla ısınmaya çalıştım. Burada doğmuş olmama rağmen, Berlin'in iklimine alışmam hep uzun sürerdi. İstanbul'dan Berlin'e gelmek iklim açısından çok ağır bir darbeydi. Gerçekten ağırdı.

Sigaradan kuvvetli bir nefes çektim ve babamla yosmayı düşündüm. Kırmızı tırnaklar, kırmızı dudaklar gözlerimin önünde uçuşuyordu. Bizim moruk birden nasıl da değişmişti.

Sigarayı söndürdüm, banyoya gittim ve yüzümü buz gibi soğuk suya tuttum. Uyandım. Aynada iki kanlanmış göz bana bakıyordu. Artık geri dönmek istemiyordum, Kreuzberg'deki eve dönmek istemiyordum. Yooo! Sinirlerime dokunuyordu. Bıkmıştım, ta burama gelmişti. Kazım'a babam ve o yosmadan söz etsem mi? Yoo, ne de olsa o benim babamdı, onun değil. Hem belki de sadece bir tanıdığıdır, ya da kim bilir kim.

Akşam geç vakit eve süzüldüm ve hemen odama gittim. Babam oturma odasındaaydı. Kapının açıldığını mutlaka işitmiştir. Banyoya gidip duş aldım. Bu arada bir plan yaptım. Duştayken daha iyi düşünüyordum. İş, para, üniversite. Ya da? İş, ev ve sonra üniversite... Ya da?... Hiçbir fikrim yok. Sonra Leyla'yı düşündüm. Belki de ona sormalıydim. Ne de olsa o bütün bunları yoluna koymuştu. Kurulandım ve usulca odama süzüldüm.

Babam kapının önünde duruyordu. "Dün gece neredeydin?" diye sordu sinirle.

Ha, diye düşündüm, aynı şeyi ben de sana sorabilirim. Ama çenemi tuttum. "Kazım'da, Schönberg'de," dedim kısaca.

"Beni araman gerektiğini bilmiyor musun? Bugün Berlin'in yarısına telefon edip seni sordum. Nerede olduğunu Leyla da bilmiyordu."

"Özür dilerim," diye mırıldandım kendi kendime. Şimdi heyecan yaratmanın hıç gereği yok diye düşündüm. Panik yok. Kendi kendine bir şeyler söylendi ve oturma odasına

gitti. Bir şey çok açıktı: Bu evden çık, bu sokaktan, üstelik de hemen, derhal, ilk fırsatta!

Kant Caddesi yağmur altındaydı. Köpek gibi soğuktu. Uzaktan uzun bir kuyruk gördüm. Şemsiyeler altında gri mantarlar gibi dizilmişlerdi. Kalabalığa yaklaştıkça mırıltılarını ve anlaşılmaz konuşmalarını daha belirgin duyuyordum. Almanca değildi. Kalın kışlık mantolar ve kışlık çizmeleler giyinmişler, Aldi Market'in önünde, bir Sibirya kafillesi gibi bekliyorlardı. Bu mamuşkalar ve papuşkalar, bu bildiğimiz Aldi'den ne istiyorlardı?

Leyla'nın evi Aldi Market'in üst katındaydı. Sibirya kafillesinin arasından geçip Leyla'nın kapısına nasıl ulaşacaktım?

Babil Kulesi gibi istiflenmiş, kahve, çikolata, tereyağı, margarin ve hazır buzlu çay kolileriyle dolu alışveriş arabaları ardı ardına çıkıyordu marketten.

Bir şey çok açıktı: Bu mallar Charlottenburg'dan doğu yönüne doğru gidiyordu. Muhtemelen Varşova, Prag, Gdansk, Moskova, Kiev, Petersburg üzerinden Sibirya'ya kadar.

Koltuğumun altında bir paket Türk lokumuyla kalabalığın arasından geçmeye çalıştım. Şeker gibi tatlı bir babuş-

kanın yumuşak göğsüne sürtünüp geçerken "Nyet, nyet" sesleri duydum. Arkama döndüm ve iki büyük açık mavi gözle karşılaştım. Kalbim durdu. O gözlerin maviliğinde boğuldu. Tam bir hazar mavisiydi.

Böbreğime yediğim sert bir yumruk beni uyandırdı ve acıdan donup kaldım. Şeker tatlısı babuşka bana kızgın kızgın baktı ve Aldi seferine devam etti.

Leyla'nın oturduğu apartmanın kapısına ulaştım, üzerinde Kazan yazan zile bastım. Kalbim çarpıyordu. Kapı otomatığı çalıştı. Merdivenlerden koşarak beşinci kata çıktım. Savaş sonrası yapılan yeni binalardandı, Leyla'nın ikinci eviydi. Eskiden Kreuzberg'de, tuvaleti dışarıda olan bir dairede oturuyordu. Üç dört yıl önceydi bu; Wilmersdorf'u ve ailesini apar topar terk etmişti. Çünkü oradaki her şey ona artık fazla geliyordu.

Eskiden Leyla'yı Wilmersdorf'ta ziyaret ederdik. Ingrid çoğunlukla evde olmazdı. O evde durmaktansa, Grunewald'da gezintiye çıkıp muhteşem villaların fiyatlarına bakmayı tercih ederdi. Bu onun tutkusuydu: Gayrimenkuller.

Leyla ve ben Wilmersdorf'taki oyun parklarında oynardık. Siyah saçlı tek çocuk bizdik. Geri kalanı sarı ya da kahverengiydi. Çocuklar bize nereli olduğumuzu sorduklarında İspanyol, İtalyan ya da Yunan olduğumuzu söyledik, Türk olduğumuzu asla söylemezdik. Çok sonraları, Leyla liseye başladığında bu çocuklar, sivri uçlu çizmeler ve punk saçlarla dolaşmaya başladı. Hepsi de Neue Deutsche Welle denen punk müziğini dinliyorlardı ve hepsi de "no future" takılıyorlardı. Ama Leyla onlara bulaşmadı. "Wilmersdorf ve punk, bunlar birbirine uymuyor. Yoo! Hepsinin de hayat sigortası ve miras kalan dolgun banka hesapları var," derdi o hep. Ve bir tarih dersi sırasında, sınıfından bazı çocuklar

savaştan kalan ölü Yahudi fotoğraflarının manipüle edildiğini iddia etmişti. Onlar ölü Alman askerlerinin fotoğraflarını ve Amerikalılar onları propaganda amacıyla kullanmış. Leyla bu çocuklarla anaokuluna bile beraber gitmişti. Ama asıl olay fizik hocalarının, güneş ışınlarının beyaz ve siyah deri tarafından emilimini ve yansıtılmasını anlattığı derste patlamıştı. Bu yüzden siyahlar beyazlardan daha çok terliyormuş ve daha pis kokuyormuş. İşte o derste karar vermişti Leyla Wilmersdorf'u terk etmeye. Kreuzberg'e taşındı ve okula orada devam etti.

O zamanlar bütün bir yazı Leyla'yla birlikte işgal edilmiş evlerden birinin çatısında geçirmiş ve sürekli Bob Marley'in "Rastaman by creation..." şarkısını dinlemiştik. Alt katta Afgan bir aile, devamlı "Fatih Ali Kaan... Allahu..." diye bir parça çalıyordu. Ruslardan kaçmışlardı ve Berlin'de Ruslar duvarın öbür tarafındaydı.

Birkaç ay sonra Leyla o mahalleden bıktı. Sürekli Osnabrück, Bamberg ve Paderborn gibi küçük köylerden gelen çılgin ve vahşi punklarla ve otonomlarla karşılaşmaya doymuştu. Bu taşra zibidilerinden hoşlanmıyordu ve Charlottenburg'daki bu eve taşındı. Şimdi İngiliz edebiyatı okuyor ve part time olarak sosyal yardım kurumlarında çalışıyordu.

Leyla'nın kapısını bir kalas açtı. Beni yukarıdan aşağı şöyle bir süzdü. Yüzünün tamamı tek bir bıyıktan oluşuyordu. Dehşetle ona baktım ve kısık bir sesle Leyla'yı sordum. Tepki yok. Almanca bilmiyor muydu acaba? Derhal Türkçeye döndüm ve kibarca Bayan Leyla Kazan'ı aradığımı söyledim. Yine bir kıpırdanma olmadı adamda. Bıyık ormanının arasından gözlerini bulmaya çalıştım ve tekrar nazikçe Leyla'yı sordum. Tepki yok. Birden kiminle karşı karşıya oldu-

ğumu kavradım. Geniş omuzlu kalas, Leyla'nın bakımını üstlendiği sığınmacı Kürtlerden biriydi. Derhal başka bir dile geçtim ve "Selamünaleyküm," dedim. (Bunu Saraybosna'dan Taşkent'e kadar herkes anlardı.) Kalas gülümsemeye başladı. Bıyıklarının altında bir dizi altın diş parladı. Beni içeri aldı. Danışma saatlerinde Leyla'nın Charlottenburg'daki evi, sığınmacıların Mekke'si durumundaydı. Sığınmacılar kurumuyla, yabancılar polisiyle, sosyal yardım kurumuyla, iş ve işçi bulma kurumuyla, ülke dışına sürülme mercileriyle bir işi olan herkes soluğu burada alıyordu. Ağır bir işti. Bana göre değildi. Gerçekten değildi. Bu iş için ne sabrım ne de gücüm vardı.

Her zamanki gibi Leyla'nın evinde semaver kaynıyordu ve karanfilli siyah çay kokuyordu. Yarı dolu çay bardakları evin her tarafına yayılmıştı. Sürekli evde birilerinin olması alışkındı Leyla. Bu yüzden beni hemen fark etmedi. Oturma odasının kapı aralığından onu gördüm; masada oturmuş, kendini işine kaptırmıştı. Kalas, ailesiyle birlikte koridorda oturuyordu. Çocukları Leyla'nın Çin toplarıyla oynuyordu ve karısı sırtını duvara dayamıştı. Başının üzerinde Dali'nin "Uyku" adlı tablosu asılıydı. Kadın sanki orada değilmiş gibi görünüyordu. Kalas birden gözüme çok küçük ve zavallı göründü. Gözlerini önündeki boşluğa dikmişti. Çocukların yanına çömeldim ve oyunlarını izledim. İki oğlanın kısa saçları ve vahşi bakışları vardı. Kendilerine ait bir dünyaları vardı; buradaki herkes kendine ait bir dünyası varmış gibi görünüyordu. Kimse bana dikkat etmiyordu, bir doktorun bekleme odasında olduğu gibi.

Koridorun bir köşesinde siyah-beyaz fotoğraflar asılıydı. Kırışık yüzüyle Samuel Beckett. Yanında bir atalar galerisi. Kazan jenerasyonları şapkalar, başörtüleri ve gümüş takılar

içinde kameraya gülümsüyordu. Mersin'den büyük amcalar, teyzeler ve büyük büyük dedeler bu Charlottenburg duvarında asılı duruyordu ve bakışları içime işliyordu. Kazanlar. Tedirgin edici bir manzaraydı. Gözümü başka yöne çevirdim.

Kalas ve ailesi bir yığın formla birlikte evden ayrıldı. Leyla yorgunluktan bitkin vaziyette boynuma atıldı. Birbirimize sıkıca sarıldık. Kahverengi gözlerinin çevresinde koyu halkalar oluşmuştu ve ağzı hafifçe çarpılmıştı. Tükenmiş görünüyordu. Berlin onu soldurmuştu. Her zamanki gibi kendi yaptığı takılar vardı üzerinde. Bu sefer ayna kırıkları ve yeşil boncuklardan yaptığı küpeler takmıştı. Özelliği olan şeylerdi.

Mutfakta Leyla çay suyu koydu. Lokum paketini ona verdim. Antepfıstıklı lokumu çok severdi. Leyla hemen birkaç tanesini yuttu ve taze çay demledi. Onu izliyordum. Brejnev Amca gibi o da sakın hareket ediyordu. Her hareketi rahat ve kendinden emindi. Belki de babasının, "Aceleci hareketler yüceliğin doğal düşmanlarıdır," sözünü benimsemişti. Leyla, Brejnev Amca'nın tek gurur kaynağıydı. Her zaman "Leyla'nın tipik bir Kazan yüzü var," derdi. Bununla tam olarak ne demek istediğini bilmiyordum. İri yapılıydı ve gür siyah saçları vardı, onları bir kurşunkalemle topuz yapmıştı. Bu profilini ortaya çıkarıyordu. Ingrid gibi sarışın ve mavi gözlü değildi. Ama onun kuşkuculuğuna sahipti. İlk bakışta Leyla'nın annesinin Alman olduğu kimsenin aklına gelmezdi. Tam tersine, sokakta sürekli olarak "Kanacke kızı" diye hakarete uğrardı ve bir seferinde metroda bir saldırıdan son anda kurtulmuştu. Bir numaralı metro hattında bir faşo-rockçı tarafından taciz edilmişti. Metro tünele girince

herif onu vagonun kapısına bastırmış ve bir çakmakla saçlarını yakmıştı. Leyla panik içinde çevresine bakınmış, kimse müdahale etmemiş. Yardım gelmemiş. Bağırarak ve ceke-tiyle saçlarını söndürmeye çalışmış. Metro Zoo İstasyonu'na gelince Leyla merdivenlerden koşarak çıkmış. Faşo onu kovalamış. Leyla karşısına çıkan ilk kişiye sarılmış ve yardım istemiş. Kadın Leyla'yı sakinleştirmeye çalışmış ve faşo ona tükürmüştü. Bu saldırıdan sonra Leyla yaşadığı şokun etkisiyle günlerce yataktan kalkamadı.

Ona İstanbul'daki son dedikoduları anlatmaya başladım.

Leyla İstanbul'u sadece tatillerden tanıyordu, buna rağmen o şehri ve onun skandal hikâyelerini seviyordu. Her şeyi Türkçe anlatmamda ısrar ederdi. İstanbul havasını hissetmek istediğini söylerdi hep. Bununla ne kastediyorsa artık. Neyse, derin bir nefes çektim ve İstanbul'un politika, sinema ve arabesk camialarının en sıcak yolsuzluk, aldatma, aile çatışması hikâyelerini ballandıra ballandıra anlattım. Leyla bir yandan beni dinliyor, bir yandan da zevkle ağzındaki lokumu çiğniyordu, çiğneme tütünümüştü gibi. Okuldaki kızların küçük, sert memeleri gibi kolayca tutulabilen ince belli küçük çay bardaklarından demli çay içmeyi seviyordum. Kendime bir bardak doldurdum ve bir Gitanes yaktım. Şekerli çay ve tütün, o zaman dünyadaki hiçbir şey keyfimi kaçıramaz.

"İlla kendini zehirlemek zorunda mısın?" diye sordu Leyla hafifçe sinirlenerek.

"Hey, Lala, neyin var senin?"

"Hiçbir şey."

"Neden böyle gıcıkısın, Lala?"

"Hiç de değil. Sana öyle geliyor. Sadece İstanbul'daki yosmalar gibi konuşmuyorum o kadar. Tiz sesle falan. Hıh,

ne kadar da sahte... aaahlar ve ooohhlar... Mersi ve vır vır... Biliyorsun işte..." Bu arada da o kibar bayanları taklit ediyordu. Evet, bu konuda haklıydı. Kendini İstanbullu sanan herkes İstanbul aksanıyla konuşmaya ve böylece kendini taşradan gelenlerden ayırmaya çalışırdı. Leyla bunu hiç anlayamazdı. Özellikle de insanların neden doğrudan ve açık konuşmadıklarını bir türlü kavrayamazdı. Birçok şey imalarla yüklü olur ve süslenerek söylenirdi. Ama Leyla bunu çakmazdı. Fazla karmaşıktı. Ben bile bunları anlamak için yıllara ihtiyaç duymuştum. Başlangıçta dobralık konusunda birçok sorun yaşamıştım. Sık sık yanlış anlaşıyor ve kabalıkla suçlanıyordum. İstanbul'da adabı muaşeret kurallarını bilmek gerekirdi. Etiket önemliydi. Buna karşın Berlin'de, eleştirel, şüpheci ve açık konuşmak havalıydı. Küstah olmak.

Leyla İstanbul'da oldukça sakin ve sessiz olurdu. Berlin'deki gevezeliğinden eser olmazdı. Bütün akrabaları onun sessiz ve terbiyeli bir kız olduğunu düşünürdü. Türkçeyi pek iyi konuşamazdı Leyla. İstanbullular iyi dinleyici olmadıklarından, Leyla'nın nezdinde iyi bir dinleyici bulurlardı. Ona, bana bile anlatmadıkları en derin sırlarını anlatırlardı. Her şeyden önce, Leyla egzotik biriydi orada. Bütün Kazan sülalesinde, annesi Alman olan tek kuzen oydu. O bir melezdi. Kazan sülalesinde böyle bir şey daha önce hiç olmamıştı. Leyla her yaz kabilenin yıldızı olurdu.

Türkçe anlıyordu Leyla, ama az konuşabiliyordu. Ingrid, Brejnev Amca'nın onunla Türkçe konuşmasına izin vermemişti. Evde Almanca konuşulması konusunda ısrar etmişti. Kızının ilerde babası gibi Almancayı aksanlı konuşacağından korkmuştu.

Sanırım Leyla'da Türk olan tek şey babası ve saçlarıydı.

Doğru dürüst çay demlemeyi bilmezdi. Brejnev Amca Leyla'nın eğitimiyle ilgili bütün konuların dışında kalmıştı. Çünkü o Osmanlı tarihi, Türkçe ve Türk folklorü derslerine başlamak istese, Ingrid'in bunu reddedeceğini biliyordu. Buna karşın Leyla piyano dersleri almış, Schubert ve Chopin öğrenmişti. Goethe ve Schiller dahil bütün klasikleri okumuş ve at binmesini öğrenmişti. Leyla evden ayrıldığından beri annesine kızıp duruyordu.

"O benim yarımı kolayca dışarıda bırakmış, onu görmezden gelmiş. Ve babam da buna karşı hiçbir şey yapmamış."

Leyla Türkçe kurslarına başladı, Kuran'ın Almancasını satın aldı ve evini Türk kilimleriyle döşedi. Yaşar Kemal'i Almancadan okudu ve Anadolu'yla ilgilenmeye başladı. Annemden çay seremonisini öğrenmeye çalıştı. Annem, Leyla gibi bir kızın böyle şeyleri bilmiyor olmasını çok ayıpladı, onun için Leyla yüzde yüz Türk'tü.

Lokum paketi silinip süpürüldükten, sıkı hikâyeler anlatıldıktan ve Leyla çiğnemeyi bıraktıktan sonra bana sordu:

"Pekâlâ, burada ne yapmak istiyorsun?"

"Çalışmak ve üniversiteye gitmek," dedim umursamaz bir tavırla ve kendime bir bardak çay daha koydum. Leyla kaşlarını kaldırdı ve boş lokum paketini çöpe attı.

"Peki ne okumak istiyorsun?"

"Arkeoloji."

"Arkeoloji? Arkeoloji okuyup ne yapacaksın?"

"Ölüleri topraktan çıkarıp Schliemann'ın truva hazinesini arayacağım."

"Önce ağır ol bakalım." Parmaklarıyla masaya vurdu, sanki beni oraya çivilemek istiyordu. Bende bunu yapacak yeteneğin olmadığını mı düşünüyordu?

"Ciddiyim. Ne de olsa Anadolu dünyanın en büyük açık-

hava müzesi. Efes, Truva, Hattuşuş vesaire."

"Ah Hansi, hayalperest olma."

"Ben gerçekçiyim," diye karşı çıktım. "İyi arkeologlara her zaman ihtiyaç vardır. Dünyanın her yerinde. Hâlâ araştırılması gereken bir sürü şey var. Toprağın ve denizin altında daha neler neler gizli..."

"Ah canım, daha bu şehirde kendi sırlarını yaşayacaksın. Kapına sıçtıklarında, posta kutuna Nazi bildirileri atıldığında ve sivri uçlu çizmeleriyle taşaklarını tekmelediklerinde. Evet, o zaman o esrarengiz arkeoloji hakkında düşünebilirsin..."

"Neden bu acı sözler, ne oldu?"

"Şehirde olup biteni görmüyor musun? Duvarın üzerindeki yumurta danslarını nasıl yaptıklarını, kendilerine nasıl birbiri ardına övgüler düzdüklerini, bu arada yabancıların nasıl muameleye maruz kaldıklarını ve dövüldüklerini kesinlikle görmezden geldiklerini görmüyor musun?"

Tipik Leyla, diye düşündüm, Ingrid gibi her konuda kuşku ve güvensiz. Doğu'yla ya da sınır geçişleriyle temas eder etmez alarm çanları çalmaya başlardı Ingrid'de. Duvar yapılırken Doğu Berlin'den kaçmış ve bacağından vurulmuştu. O zamandan beri sınır geçişleriyle ve DDR devletiyle ilgili her şeye karşı alerjisi vardı.

Aslında buraya ona iş ve üniversite hakkında sorular sormaya ve onunla bir şeyler yapmaya gelmişim. Leyla'nın en son olaylardan her zaman haberi olurdu. Nerede ne oluyor bilirdi. Konserler, açılışlar, partiler. Hayatın güzel şeylerinden bir parça koparmak için dedim ki:

"Gel bugün dışarı çıkalım. Benden."

Durdu. Sustu. Sonra ocağa yeniden su koydu.

"Benim için yeniden çay yapmana gerek yok."

"Senin için değil."

"Peki kimin için?"

"Misafir bekliyorum."

"Hâlâ mı? Danışma saatleri çoktan bitti."

"İşle ilgili değil."

"Neyle ilgili?"

"Özel."

"Kim?"

"Redford."

"Kim?" diye direttim.

"Robert Redford."

"Ben de Belmondo'yum," dedim hınzırca.

"Hasan, sigarayı söndür. Redford duman kokusundan hoşlanmaz."

"Oo, önemli bir misafir gibi duruyor."

"Evet, öyle."

"Neden?"

"Ne demek neden? O benim erkek arkadaşım."

Nihayet ağzındaki baklayı çıkarmıştı. Bu yüzden biraz hırçındı. Haber vermeden gelmiştim. Her şeyi önceden planlamak çok sıkıcıydı – her ziyareti, her osuruğu. Leyla Ingrid gibiydi. Bunlara çatkapı gelmek imkânsızdı. Her şeyi önceden haber vermek gerekirdi.

Ne demek neden, o benim erkek arkadaşım falan filan... Sanki çok özel bir şeydi. Hah, ne yani, bunda bu kadar saklayacak ve esrarengiz havalara girecek ne vardı. Pöh, sonuçta Berlin'in yarısının bir erkek arkadaşı vardı, ya da bir kız arkadaşı. Sadece benim yoktu. Ne olmuş. O kadar da kötü değil. Ne yani! Kıskanmış ya da kızmış mıydı? Yo hayır. Kesinlikle değilim, tamam, belki biraz, çok az, sadece bir parça... Lanet olsun! Ona neredeyse babamla yosmayı an-

latacaktım. Allah'tan yapmamıştım. Ne de olsa o kimsenin bilmediği bir sırrımdı benim, onun bile bilmediği.

Zil çaldı. Leyla banyoya koştu, dudaklarına kırmızı ruj sürdü ve sonra gidip kapıyı açtı. Koridorda gülüyor, guruluyor, kikirliyordu.

Redford kapıda kolunun altındaki Leyla'yla birlikte duruyordu. İriyarıydı. Atletik bir yapısı ve bizim eski okuldaki oğlanların sadece hayal edebileceği kasları vardı. Redford Hot Chocolate grubunun solisti kadar siyahtı. Üzerinde siyah bir pantolon ve siyah bir mont vardı. Giyimi çok net ve sadeydi. Desen, çizgi, toka ya da tişörtünün üzerinde renkli resimler yoktu. Eğer insanın Redford gibi bir tipi varsa, bütün bu soytarılıklara gerek yoktu. Kısa saçları ve kulağında da bir küpesi vardı. Ayağa kalksa mıydım? Hayır, masada oturmaya devam etmeye karar verdim. Onunla ayakta yan yana gelmek istemiyordum, çünkü o zaman ondan birkaç karış daha kısa olduğumu görürdü. Masadan kalkmadım, ki o da oturmak zorunda kalsın. Oturunca boy farkı bir parça azaldı – birazcık, çok az, azıcık. Bir CÜCE olmak istemiyorduuuum!

"Hi," dedi rahat bir tavırla.

"Hi," dedim ben de aynı rahat tavırla ve sahte bir gülümseme ürettim. Cücelik meselesi böbreklerime oturmuştu.

"Bu Hasan. Redford..." diyerek Leyla bizi tanıştırdı ve bu arada da bir kedi gibi sırtını okşadı.

"I heard a lot about you,"* dedi Redford ve oturdu.

"Oo," dedim ve sııttım. Kendimi İngilizceye ayarlamamıştım.

* Senin hakkında çok şey duydum. (ç.n.)

"You come from Iisteeenbuul."*

"Yes, yes, "** dedim kekeleyerek. Yisteeenbuul deyişı hoşuma gitmişti.

Leyla'ya kısa bir bakış fırlattım. Ama onun gözü sadece Redford'u görüyordu. Bir şekilde kendimi aptal hissediyordum. Belki de onların oynaşmalarını engelliyordum. Gitmeye karar verdim.

"Well, I have to go, "*** dedim en iyi İngilizcemle.

Leyla şaşırarak bana baktı ve gözlerini devirdi.

"Ah Hansi," bana hep böyle hitap ederdi, beni tipik Alman bulduğu zamanlar... "Kalsana, çoban salatası ve bulgur yapacağım. Ayrıca bana İstanbul'daki hikâyelerin hepsini anlatmadın. Onlardan Redford da hoşlanacaktır... *Woldn't it darling...* "****

Redford başını salladı. Almanca anlıyor muydu ki?

Darling, bu Leyla'ya hiç yakışmıyordu. *Darling* bana hep Doris-Day ve Rock-Hudson filmlerini hatırlatıyordu.

Üçümüz masada oturmuş, Leyla'nın sebzeli bulgurunu kaşıklıyorduk. Karşımda Louis Armstrong'un sırtışı ve yanımda da âşık bir Leyla.

Elimden gelen İngilizce Almanca karışımıyla, Boğaz'ın yeni zenginleri arasındaki birkaç seks ve skandal hikâyesini daha anlattım.

Redford ve Leyla Riverboat'ta tanışmışlar. GIS çalışanları akşam işten sonra oraya gidiyormuş. Leyla Rap'ten hoş-

*İstanbul'dan geliyorsun?

**Evet, evet. (ç.n.)

*** Gitmek zorundayım. (ç.n.)

**** Öyle değil mi sevgilim? (ç.n.)

lanıyordu ve orada sık sık Cool and the Gang alıyordu. Redford onu görür görmez  şık olmuş. Söz konusu kız Leyla ise, bunda şaşılacak bir şey yok. Uzun dalgalı saçları, gümüş bilezikleri ve kolyeleriyle dolaşırdı Leyla. Bunlar ona yakışırdı.

Berlin'de fazla siyahi yoktu. İstanbul'da gördüğüm tek siyahiler ise Topkapı Sarayı'ndaki büyük eski resimlerdeki-lerdi. Osmanlı Dönemi'nden kalma eserlerdi bunlar.

"Ee Berlin'de ne yapıyorsun?" diye sordum ve bu sorunun tadını çıkardım. Nihayet ben de bunu birine sorabilmiş-tim.

"Sınır geçiş noktaları Charlie, Alpha ve Bravo'da alışıyo-rum," diyerek parmaklarıyla saydı. Tırnakları bakımlıydı. Genel olarak üzerindeki her şey zarif ve asildi.

"Bunlar Mars istasyonları mı?"

Redford güldü, bu arada ağızında bir dizi beyaz inci par-ladı.

"Bunlar Dreilinden, Helmstedt ve Friedrich caddeleri," diye açıkladı. Almancası iyiydi. Benimse İngilizce konuşaca-ğım diye canım çıkmıştı.

"Ama bu Doğu'ya geçiş noktaları herhalde artık kalka-cak?"

"Eğer Almanyalar birleşirse," dedi Redford. "O zaman evet..."

"Bu konuda hiçbir şüphe yok. Ve müttefikler gidecek."

"Muhtemelen."

"O zaman nereye tayin olacaksın?"

"Hiçbir fikrim yok. Belki Türkiye'ye. Adana ya da İz-mir..."

Leyla bana hışımla bakıyordu. Ama ben onu görmezden geldim. Ne de olsa müttefikler konusu beni ilgilendiriyordu.

"Fazla uzatma," diye patladı sonunda Leyla.

"Sana ne oluyor ki..." Artık hiçbir şey anlamıyordum. Durup dururken neye sinirlenmişti? "Ben sadece Berlin'deki dört müttefik gücün ne olacağını öğrenmek istedim. Ondan, ilk elden. Ne de olsa..."

"Tamam, bu konuyu kapatalım," diyerek sözümü kesti Leyla.

Kısacası, kadınlar istediklerinde sinir bozucu olabiliyorlar. Sessizlik. Redford kaşlarını kaldırdı ve derin bir iç geçirdi. Ortada benim bilmediğim bir şeyler mi dönüyordu?

Sonra şunu söyledi Redford: "Daha hiçbir şey belli değil. Belki de ABD ordusu kalır..."

*"Dont be a dreamer,"** diye atıldı Leyla öfkeyle.

*"Let me be a fucking dreamer,"*** dedi Redford sert bir şekilde ve âdemelması yukarı aşağı gidip geldi. Mola. İkisi de karşılıklı saldırıya geçmişti. "Hey, millet," dedim sakın bir sesle, "sakın olun, heyecanlanmayın, olur mu?"

"Ah Hansi, anlamıyor musun? Başka bir yere tayin olursa ben ne olacağım?" diye yakındı Leyla.

Doğru, bunu hiç düşünmemiştim. "No problem, o zaman da onu görmeye gidersin."

"Ne kadarlığına? Ne sıklıkta? Ah, senin hiçbir fikrin yok," dedi Leyla kafama vururcasına. Bu konu dinamit gibiydi. Bunun üzerine masayı toplamaya başladım. Leyla da banyoya gitti. Sanırım ağlıyordu.

Hayatın tadını bir parça çıkarmak için Redford'a dansa gitmeyi teklif ettim.

Abraxas'ı Leyla fazla sıkıcı buldu, fazla entelektüel. Her-

* Hayalperestliğin âlemi yok. (ç.n.)

** Bırak da istediğimi yapayım. (ç.n.)

kesin gittiği yeni yerin adı Salsa'ydı. Rumba, samba, çaça zamanıydı şimdi Prusya Berlin'inde.

Maalesef kulüp kapalıydı. Pazartesi tatili.

Biz de Delphi sinemasına, Ingrid'e gittik. Bize el salladı, bu sırada ben keyifsizim ifadesi taşıyan kırışıklıkları düzeldi. Sanırım yüzüyle bütün müttefik kuvvetleri, Fransızları, İngilizleri, Rusları ve Amerikalıları Redford'la birlikte Berlin'den sürebilirdi. Onun sinemada bilet satmasının bir sakıncası yoktu. Bu işte gülyeryüzlü olmasına gerek yoktu. Gerçekten de yoktu. Ingrid bize biletleri verdi ve biz de salona süzüldük. Spike Lee'nin *Do the Right Thing* filmi çoktan başlamıştı.

Film üçümüzü de yerimizden hoplattı. Sinemadan sonra hep birlikte yandaki Cafe Quasimodo'ya gittik. Bira ve kırmızı şarap içerken Leyla ırkçılık, Malcolm X ve beyazlar hakkında konuştu. Her şeyi biliyordu. Ingrid ve ben dinliyorduk. Redford sürekli evet anlamında başını sallıyordu.

Ben konuşmaya katılamıyordum. Bu konularda hiçbir fikrim yoktu. Leyla benden çok ilerdeydi ve ben daha çok şey öğrenmem gerektiğini anlamıştım.

Leyla ve Redford çifti Ingrid ve Brejnev çiftini aşmıştı. Ama Leyla her şeye karşı çıkıyordu. Bu konuda tam bir uzmandı. Babasına, Ingrid onu ailesiyle tanıştırdığı zaman neler yapmak zorunda kaldığını hatırlatıyordu. Ingrid'in ailesi, ilk olarak Brejnev'in pasaportunu görmek istemişti. Müstakbel damatlarının "Filistinli bir terörist" olmadığından emin olmak istiyorlardı. Brejnev bunun üzerine susuyordu. Ama Redford'u inceliyordu. Çünkü onun kızını kokaine, esrara, eroine ya da başka bir uyuşturucuya alıştırmasından korkuyordu. Leyla ve Redford bardan yeni içkiler alırken, Ingrid eliyle ağzını kapatarak bana bir şeyler anlatıyordu:

"Halim en azından beyaz, yani siyahlara karşı bir şeyim yok ama. Halim Redford kadar güneyli değil. Güneyli gibi görünüyor, doğru, ama Redford kadar güneyli değil. Anlıyor musun?"

Evet anlamında başımı salladım. Buradan Güney Kutbu'na kadar herkes güneyli değil mi? Ayrıca Redford New York'tan geliyordu.

Ingrid'in böyle kusurları vardı. Hoş bir kusuru da, onunla sinema üzerine saatlerce konuşabilmemdi. Bu konuyu iyi biliyordu. Birkaç yıl önce beni Fransız yapımı bir dizi siyah-beyaz filme götürmüştü. Bu filmlerdeki erkekler entelektüel, kadınlarsa özgür ve seksiydi. Herkes herkesle yatıyordu. Anarşistçe bir şıklıktaydı her şey. Sigara içmeye başladım. Üzerinde küçük bir Çingene kadın olan filtresiz Gitanes. Bu sigara Lord ya da HB gibi değildi. Çok sertti. Bu filmleri seviyordum, Ingrid'i de. Onun sayesinde Godard'ın, Sartre'ın, Camus'nün kim olduğunu ve varoluşçuluğun ne olduğunu öğrendim. Annemin o zamanlar neden Avrupa'ya gelmek istediğini anlamaya başladım. Bazen kafeleri, sanatçıları ve Montmartre'siyle o eski Paris'te yaşamayı arzu ediyordum ve annem babamın peşinden Avrupa'ya geldiğinde, kesinlikle Champs-Élysées'yi ve Cartier'de alışveriş yapmayı hayal etmişti. Evet, annem ve Ediz, Berlin yolundaydı. Üçüncü tur biradan sonra oradan çıkıp dağıldık.

Ben bir numaralı metroyla eve gidip filmi ve küçük buz küpleri sahnesini düşündüm. İki berrak buz küpü. Kare, pratik ve iyi. Herif bunlarla kadının karnını, göğüslerini, boynunu tek tek ovmuş, okşamış ve onu fethetmişti. İşte oğlum, sahne buydu. Size şunu söyleyeyim, her tarafım kozmik bir şekilde elektriklenmişti. Yemin ederim. Şansıma salon karanlıktı. Leyla ve Redford birbirlerine iyice sokulmuş-

lardı. Bense Venüs yörüngesindeydim. Torbalarımda o kadar çok sıvı vardı ki, vücudumun her yerinden fışkırıyordu adeta. Cora, evet Cora. İçimdeki onu görme isteği korkunçtu, ona yakın olmak, onu hissetmek.

Onun içine dalmayı ve buz küpleriyle fethetmeyi istiyordum, filmdeki herif gibi. O kadar seksi ve havalıydı ki herif. Cora'da beni çektiği video kaset vardı. Bendeysen ona dair hiçbir şey yoktu. Hiçbir şey.

Vagonun penceresinde kendime baktım. Aslında saç biçimim çok demodeydi. Redford'un ki gibi kısa Amerikan tıraşı çok daha iyi olurdu. Baskılı tişörtler, spor ayakkabıları yerine sade ve tarzı olan kıyafetler. Redford'un felsefesi şuydu: "Azaldıkça çoğalır." Her şeyi en aza indirmek. Onun bir tarzı vardı. Birinci sınıftı. Müthiş bir herifti.

İşte orada duruyordu. Annem, yeşil kadife elbisesi içinde, elinde siyah, parlak bir çanta ve büyük beyaz incileriyle. Parlak renkli büyük takıları ve elbiseleri seviyordu. Üzerindeki her şey Gedächtnis Kilisesi'ndeki yılbaşı ağacı gibi parlıyordu. Annemin tarzı İstanbul şıklığıyla *Burda* kataloğu ve İtalyan dizaynının bir karışımıydı. Bu konuda Donatella Versace bile onunla yarışamazdı. Gerçekten de. Annem alındaki terleri siliyor, Ediz de onun kürk mantosunu ve de-vasa bavulunu taşıyordu. Onlara uzaktan el salladım. Annem kollarını açarak bana doğru geldi. "Hasan, Yavrum... Aaahh..." diye derin bir iç çekti ve bana sanki az önce bir depremden kurtulmuşum gibi sıkıca sarıldı. Üzerinde tatlı Chanel 5 kokusu vardı. Yeniden annemin yuvarlak, yumuşak kolları arasında olmak çok güzeldi. "Berlin'e hoş geldin," dedim ve Ediz'in omzuna vurdum. Kahverengi düğme gözleri parlıyordu. Islak ıslak parlayan saçlarını sıvazladı. Ediz her zamanki gibi klasik moda giyiniyordu; kaşmir kaşkol ve Budapeşte ayakkabılar, elinde bir evrak çantası eksikti. O zaman tam bir işadamı olurdu. Ediz, Eaton Public School'daki çocuklar gibi bakımlı ve temizdi.

Bir taksiye bindik. Annem hemen şoförle konuşmaya başladı. Adam İranlıydı ve veterinerlik okumuştı. İş bula-
madığı için de taksi şoförlüğü yapıyordu.

"Görüyor musun?" dedi annem ve bana döndü. "O da üniversite okumuş ve ..." Kısa bir mola verdi. "Bir yabancı olarak bu ülkede hiç şansın yok... Temizlik işçisi olarak iyi-
sin, ama başka bir şey için değil..." Ve direksiyondaki vete-
riner onun için en iyi kanıttı. Tipik annem! Almanya'ya ayak basar basmaz, yine bu yabancılar-yerliler-kakalar teranesi-
ne başlamıştı. Şu anda, baca gibi tüten bir Berlinli taksi şo-
förünü tercih ederdim. O zaman annem onunla böyle geve-
zelik edemezdi. Sigara kokusuna dayanamayıp burnunu ka-
patırdı çünkü.

Annem şişmandı, ama çok şişman da değildi. Henüz elbi-
selerini dükkânlardan satın alabiliyordu. Dolgun, balıketi gi-
bi kelimelerle kendini kandırmıyordu. Hayır, annem şişman
demeye yetecek kadar kiloluydu. Annemin içine yüz tane
Naomi Campell sığardı. Babam her zaman şöyle derdi: "Dol-
gun bir kadın. Dolgun ve lezzetli bir kadın." Bu annemin ho-
şuna giderdi. Babam kadınlar arasında sevilen biriydi. An-
neme her zaman onun tek ve biricik olduğu duygusunu ve-
ririrdi, geri kalan kadınlar onun sadece önemsiz hayranlarıy-
dı. Başka bir şey değil. Ama durumu garantiye almak ve an-
nemin kıskançlık krizlerini önlemek için, şişman kadınlar
hakkında akla hayale gelmedik iltifatlar uyduruyordu. Dol-
gun kadınlar için fazla bir şey yoktu. Zayıflar için kütüphane-
ler dolusu şiir ve imge vardı. Ama şişmanlar için hiç şans
yoktu! Babam, şekerparem, güvercinim, kuzucuğum ve bal-
lı böreğim gibi sevgi sözcükleri bulup duruyordu. Ne de ol-
sa şişman kuzular ve şişman güvercinler de vardı!

Babam kadınlardan hoşlanıyordu, açık ya da koyu renk-

li, şişman ya da zayıf, hepsinden hoşlanıyordu. Ve sanırım kadınlar da bunu hissediyordu, çünkü sürüler halinde ona koşuyorlardı. Onlarla flört ediyor, şakalaşüyor ve her yerde kadınlarla cilveleşiyordu. Ama bu kadarla kalıyordu. Annem buna fazla aldırmıyordu. Sanırım gizliden gizliye, kadınların ayağına kapandığı bir adama sahip olduğu için gurur duyuyordu. Çünkü bütün kadınların arasında seçilmiş olan oydu. O bir metres değil, onun karısıydı.

Kadınlarla erkekler arasında, bakışlar, mimikler ve imalarla oynanan gizli oyunu çok erken öğrenmiştim. Babam kadınları inceliyor, ben de onu inceliyordum. Bir kadının sadece yürüyüşünden o kadınla flört edilemeyeceğini anlayabilirdi. Babam bir keresinde beni ve Ediz'i hayvanat bahçesine götürmüştü. Kadının biri sürekli peşimizden geliyordu. Babamı izliyordu. Maymunlar bölümünün önünden geçerken, bir maymun çiftinin o sırada çiftleşmekte olduğunu gördük. Ediz ve ben burunlarımızı cama dayadık. Babam beni kadına gönderdi ve ona babamın memnuniyetiyle maymun baba olmak istediğini söylememi istedi. Kadın yüksek sesle ve hınzırca güldü. Bugün bile babamın, kadının bundan hoşlanacağını nasıl anladığını sorar dururum kendime, onunla tek bir kelime bile konuşmadan.

Annem gelir gelmez evde genel bir temizlik harekâtı başlattı. Sürekli sağa sola koşuyor, ellerini önlüğüne siliyor ve yapılacak işler hakkında ayrıntılı direktifler veriyordu. Ediz ve ben halıları toplamak, perdeleri indirmek ve mobilyaları sağa sola itmekle görevliydik. Annem evin nasıl olması gerektiği konusunda tam bir fikre sahipti. Her şey pırıl pırıl temizlendikten sonra bitkin bir halde mutfağa gitti, şekerli bir

kahve pişirdi ve komşumuz Emine Hanım'ı kahve içmeye çağırırdı.

Emine Hanım'ın çocuğu yoktu. Kocası birkaç yıl önce kanserden ölmüştü. O zamandan beri yalnız yaşıyordu. Kreuzberg'de *who is who** konusunda tam bir uzmandı Emine Hanım, çünkü falcıydı, kahve falları bakıyordu ve profesyonel çalışıyordu. Müşterileri ondan çok memnundu. Annem de onun hizmetlerinden yararlanırdı. Emine Hanım bir tabağa su ve zeytinyağı döküyor, Arapça bir şeyler mırıldanıyor ve bununla cinleri kovuyor, evden kaçmış kocaları aile ocağına geri döndürüyor, korkuları ve depresyonları tedavi ediyordu. Ne de olsa Kreuzberg'in yarısı bu dertlerden mustarıpti. Emine Hanım yaptığı işler için çek, Amerikan Exspress kredi kartı ya da banka havalesi kabul etmezdi. Sadece peşin çalışırdı. İşleri yolundaydı.

Şekerli kahve ve pasta eşliğinde Emine Hanım anneme Kreuzberg'de meydana gelen en heyecanlı nişan bozma, kan davası, skandal ve boşanma hikâyelerini anlatıyordu. Bunlar tam anlamıyla dramatik hikâyelerdi. Aşk, acı ve başka duygular. Hiçbir şey kâğıtlara yazılmamıştı. Hayır, bu hikâyeler kulaktan kulağa anlatılıyordu. Sadece kulağı delik olanların bilebileceği ayrıntılar vardı. Annem sıcak kahveyi höpürdetiyor ve Emine'nin hikâyelerini can kulağıyla dinliyordu.

Emine Hanım'ın çok iyi bir huyu vardı: Asla annemin arkasından konuşmazdı. Böylece annemin en derin korkuları ve kaygılarını öğrenirdi; bizim bile asla duymadığımız şeyleri. Emine Hanım sokağımızın ruhuydu. O tam bir bilgi kaynağıydı.

* Kim kıldır? (ç.n.)

Babam Emine Hanım'a her zaman saygılı ve mesafeli davranırdı. Çünkü Emine Hanım Kreuzberg'deki bütün dedikoduları etkileyebilirdi. Onu kendine düşman edinmek hiç de doğru olmazdı. Hayır, bu seyahat acentesi için kötü olurdu. Emine Hanım'a dikkat etmek gerekirdi.

Annem akşama pastırmalı kurufasulye pişirdi. Babamın en sevdiği yemek. Babam Osmanlı mutfağını severdi.

"İmparatorluğun bir zamanlar olduğu gibi, bol çeşitli ve büyük," derdi.

Yemek söz konusu olduğunda babam Osmanlı olurdu, politika söz konusu olduğunda Marksist, iş söz konusu olduğunda da kapitalist. Hindular gibi her şeyden bir parça vardı onda. Bir sürü Tanrı, bir sürü imkân.

Babam masada zevkle yemeğini kaşıklıyordu. Çok lezzetliydi yemek, ama o hiçbir şey söylemiyordu. Annem İstanbul'daki zengin tanıdıklarından söz etmeye başladı. İşadamlarının, yüksek bürokratların ve generallerin karılarıydı bunlar. Annem onların hayat tarzlarına hayrandı. Bu Laissez-faire alışkanlıkları onun kanına işlemişti. Onlarla aşık atabilmek için insanın bir cipe, bir Amerikan Express kartına ve bir dadiya ihtiyacı vardı. İşte bu noktada çuvalıyordu annem. Ama yine de bu işlere karışıyordu. Babam dinledi ve pek bir şey söylemedi. Hafifçe geçirdi ve boş tabağı yana itti. Alışılmış, "güvercinim, güzel yapmış" sözünü bu sefer söylemedi. Televizyonda Türkçe yayın yapan TD 1 kanalını açtı ve sessizce reklamları izledi. Annem masayı toplamaya ve bu arada da tanıdıkların yeni villasını ve İtalyan mobilyalarını anlatmaya başladı. Babam artık dinlemiyordu. Annem bunu fark etti ve sinirle gözlerini döndürdü.

Televizyonda Kasap Davut çıktı. Yüzü kıpkırmızıydı. Bı-

yığı pala gibi eğriydi. Arkaplanda Türk halk müziği çalıyordu. Kasap gülümsüyordu. Kesme. Yarım danalar, kuzular, çiğ, yağlı etler asılıydı soğuk hava odalarında. Kesme. Hepsi helal, hepsi taze! Kesme. Kasap Davut kameraya gülüyordu. Altın dişleri parlıyordu. Kesme. Davullar, halk müziği.

Benimse midem kalktı. Bir daha ete elimi sürmemeye karar verdim.

"Şu çiftçiler, şu köylüler," dedi Annem sinirle. "Köylerindeyken eşeğe bile binemezlerdi, şimdi burada işadama havasındalar, pöh..."

Babam anneme bakmıyordu. Gözlerini ekrandan ayırmıyordu. Reklamlara annemden daha çok özen gösteriyordu. Annem öfkeden kuduruyordu. "Sersem! Köylüler! Cahiller! Bunların bir şeyden haberleri yok!..." diyordu. Gözlerinin arasında sinir kırışıklıkları oluşmuştu. Babam onun bir zamanlar âşık olduğu büyük kahverengi gözlerine bakmaktan kaçınıyordu. Annem kendini kaybetmişti. Onun kendisini nasıl böyle görmezden gelebildiğini anlayamıyordu. Henüz İstanbul'dan yeni gelmişken ve anlatacağı o kadar çok şey varken. "Köylü köylü kalır!" diye bağırıyor ve tepiniyordu annem. Aşağılayarak babama bakıyordu. Babamsa düşüncelere dalıp gitmişti. Her şey bir kulağından girip diğerinden çıkıyordu. Şimdi Beate Uhse'nin bir porno filmi bile onu kendine getiremezdi. Babam çok uzaklardaydı, bu odanın, Berlin'in, Almanya'nın, Avrupa'nın, bu gezegenin çok uzaklarındaydı. Başka yörüngelerdeydi, başka bir dünyada, başka bir evrende. Ama annem bunu bilemezdi.

"Kültür yoksunu bir sürü!" diye bağırırdı. "İnsan nasıl olur da düğün müziğini et reklamı için kullanabilir, zevksizlik değil de nedir bu?"

Annem Berlinli Türklerle hiçbir ilişkiye girmek istemi-

yordu. Onun için onlar basit köylülerdi, tıpkı babam gibi. Babam Mersinliydi, orası anneme ve doğma büyüme İstanbullu olan herkese göre taşraydı. Annem zengin bir aileden geliyordu. Yabancı işçilerle hiçbir ilişki kurmak istemiyordu. O Boğaz'daki zenginlere dikmişti gözünü.

"Said!" diye bağırdı en sonunda öfkeyle. "Sen beni dinliyor musun?!"

"Said, ben buradayım, Sevda... karın... Said, ah Said... sana neler oluyor?"

Babam uyandı ve şaşkın şaşkın anneme baktı. "Beni rahat bırak," dedi sadece ve yandaki odaya gitti. Annem orada öylece kalmış, neredeyse ağlayacaktı. Böylece annemle babamın en temel konuşmaları sona ermiş oldu. Kuzucugum ve güvercinim de söylenmedi.

Berlin, duvar, Doğu, Batı, annemin umrunda değildi. Duvarın hemen dibinde oturuyor olmasına rağmen. Diyordu ki: "Aynı sürünün kurtları birbirini ısırılmaz, ama başka sürülerin kurtlarını öldürürler." Onun duvarın yıkılışıyla ilgili tek yorumu buydu. Yıllar sonra sık sık bu cümleyi düşündüm. Hoyerwerda, Solingen ve Mölln'de alevler yükselip de aileler tümüyle kömür olunca.

Annem sürekli her şeyi İstanbul'la karşılaştırırdı. Elbette Berlin İstanbul'la aşık atamazdı. Onun için bir şey çok açıktı: Burada Alman markı kazanmalı ve İstanbul'da harcanmalı. Savoir-vivre'sini özlüyordu. Bunu çok iyi anlıyordum, ama onun tersine ben özlemiyordum. Çünkü Berlin'i olduğu gibi kabul etmek zorundaydık. Ya da insan kendi kendini mutsuz ederdi sadece. Ama annem bunu anlamıyordu.

Annem her zamanki gibi uzun bir alışveriş listesi getir-mişti. Onun Berlin'deki hedefleri belliydi: Rudi'nin Seri So-

nu Rampası, oradan Polonya Pazarı ve sonra da KADEWE. Listesinin en başında parfüm yer alıyordu. İstanbul'daki kadınların pahalı zevkleri vardı. Annemin yeni alışveriş merkezi Polonya Pazarı'ydı. Rus satıcılarla kürk şapkalar, matruşkalar, Çeklerle Bohemya kristali, Polonyalılarla seramikler konusunda pazarlıklar ediyordu. Neredeyse Varşova Paketi'nin yarısını satın alıyordu. Hatta bir keresinde tütsülenmiş somon alıp gelmişti Polonya Pazarı'ndan. Postdam Meydanı'ndaki bu pazarda, yıllar sonra parıltılı dükkânlar açıldı. Ama annem yine de alışverişe gitmeye devam etti. Bu da başka bir hikâye.

Annemle Ediz Berlin'e geldiğinden bu yana babam daha da kötüleşti. Sürekli midesi ağrıyordu ve büroya değil, doktora gidiyordu. Depresyonu gittikçe artmıştı. Sanırım onlar bütün sistemi hareket halinde tutmaya yetiyordu. Ingrid Teyze meyve satmaktan vazgeçmişti, çünkü bunun için gerekli izni alamamıştı. Brejnev Amca artık büroda yalnızdı. İşi ben ele aldım ve ona yardım ettim.

Annem çaktırmadan babamı izliyordu. Bense annemi, fark ettirmeden. Annem bir şeyler seziyordu ve kaygılıydı. Bir gün öğleden sonra büroya geldi. Ben mutfakta kiralık ev ilanlarını karıştırıyordum. Bir oda arıyordum. Kazım'dan başka bunu kimse bilmiyordu.

"Seni hangi rüzgâr attı buraya," dedi Brejnev Amca gülererek ve annemi kucakladı. İkisi iyi anlaşırdı.

"Aaaahh..." diye içini çekti annem.

"Deniz, Boğaz ve İstanbul kokuyorsun. Anlat bakalım, yeni neler var?" Babamın tersine Brejnev, annemin hikâyelerini merakla dinledi.

Annemle Türk kahvesi içmeyi mafya, arabesk şarkıcılar

ve İstanbul'un zenginleri hakkında çene çalmayı severdi. Annem ve Brejnev sürekli birbirlerinin lafını kesiyor, abartıyor ve kahkahayla gülüyorlardı. Onları dinleyen biri, ayrı telden konuştuklarını sanırdı. Çünkü konuşmaları üst üste geliyordu. Birbirlerine dokunuyorlar, omuzlarına vuruyorlardı, Ingrid babamla asla böyle bir şey yapmazdı. Ingrid insanlara her zaman bir kol mesafesi uzakta durur ve selamlaşmak için sadece elini uzatırdı. O bu mesafeyi bir başka nedenden dolayı da koruyordu. Sürekli şöyle söylerdi: "Siz güneyliler," bununla Türkleri kastediyordu, "insana fazla sokuluyorsunuz." Brejnev ile annemin sohbet etmelerinden hoşlanmazdı. Türkçe bilmediği için kendini dışlanmış hisse derdi. Kendisinin lafa karışamayacağı ve dolayısıyla kontrol edemeyeceği bir şey vardı ortada. Kocasının -Halim'in- annemle uzun uzun sohbet etmesinden ve ona kendisine karşı olduğundan daha rahat davranmasından hoşlanmazdı. Bu yüzden annemle Ingrid'in karmaşık bir ilişkileri vardı.

"Şüpheleniyorum," diye yakındığını duydum annemin. "Said'in nesi var anlamıyorum. Yemiyor, içmiyor. Benimle hiç konuşmuyor. Sanki başka bir insan, başka bir Said olmuş. Burada, büroda davranışları nasıl? Müşterilere falan?"

"Her zamanki gibi," dedi Brejnev. "Evet, biliyorum, bugünlerde biraz dalgın. Ama yakında geçer. Duvar... ve bürodaki işlerin çok artması ona biraz ağır geldi. Said tekrar toparlar, kaygılanma."

Gazeteyi masanın üzerine bıraktım ve Brejnev Amca'nın ağzından bir şey kaçırmamasını ya da bana seslenmemesini ümit ettim. Annem burada olduğumu bilmemeliydi. Şu anda aile terapisi yapacak durumda değildim. Canım istemiyordu!

"Sanırım bu işlere biraz ara vermeli. Bir seyahat ona iyi

gelirdi," dedi Brejnev Amca. Sonra derin bir iç çekti, sanki esas kendisi böyle bir seyahate çıkmak istiyordu.

"Söylesene, yoksa bir kriz falan mı geçiriyor?" diye fısıldadı annem. "Yani orta yaş bunalımı falan? Onu sıkıntıya sokan bu olmasın?"

"İnşallah değildir. Artık çok genç sayılmayız," dedi Brejnev Amca düşünceli. "İnşallah kötü bir şey değildir. Neyse, biz önce birer kahve içelim. Şekerli, orta, sade?"

"Orta," dedi annem ve öyle derin bir iç çekti ki, sanki Berlin'in yarısını yerinden oynatmak istiyordu. Brejnev Amca'nın "İnşallah"ı ünlüydü. Eskiden Leyla ve ben koro halinde "İnşallah, vallah, Allah, trillalha, ha ha ha ..." diye arkasından bağıırdık. Brejnev Amca mutfğa geldi ve ocağa kahve koydu.

Annem ön taraftan, "Hasan nerelerde?" diye bağırdı.

Brejnev bana baktı. Ben parmağımı dudaklarıma götürerek sus işareti yaptım. Biliyorum, der gibi başını salladı ve "Dışarıda," dedi. Sonra kahveyi karıştırdı ve servis yaptı. "Ha unutmadan, Ingrid sizi Noel'e davet ediyor. Kutlama yemeğine. Doğu Berlin'den misafirlerimiz var. Ingrid'in akrabaları."

"Ah hayır, işte bu sürpriz oldu! Ingrid ne zamandan beri bizi yemeğe çağırır oldu? Herhalde gelirken bir şey getirmemiz lazım, Ingrid'in âdetidir. Ne büyük bir konukseverlik!" diye dalga geçti annem.

Telefon çaldı ve Brejnev Amca açtı. Konuşma uzun sürdü. Annem kahvesini içti ve gitti. Babam hakkında yeni bir şey öğrenememişti. Brejnev'in annemden bir şey gizlediği hissine kapıldım. Ama ne? Gazeteyi bıraktım ve ön tarafa, onun yanına gittim.

"Pekâlâ, babamın gerçekten nesi var?"

"Ah..." diye iç geçirdi Brejnev ve eliyle kırışmış saçlarını sıvazladı. Düşünceli düşünceli bana baktı ve gür kaşlarını yolmaya başladı. Düşünürken hep böyle yapardı. Bazen monitörünün bir köşesinde ya da kahve fincanında öbek öbek kıl olurdu.

"Biliyor musun, şu lanet olası duvar yıkıldı yıkılalı sinirlerim bozuldu. Said'in durumu da aynı. Nasıl olur da bu insanlar muz ve mandalina için koca bir sosyalist devletten ve ideolojiden vazgeçebiliyor?..." İnanamıyormuş gibi başını salladı.

Duvarın yıkılması konusunu hiç bu açıdan düşünmemiştim. Ama şimdi konuyu sosyalizme getirmek istemiyordum.

"Babamın gerçekten nesi var?" diye tekrarladım.

Brejnev omuzlarını silkti, kaşlarını düzleştirdi, koltuğu üzerinde döndü ve sokağa bakmaya başladı. Bakışı uzaklara dalıp gitti. "Belki de bu şehir yüzündendir. Doğrusu İstanbul'a hiç benzemiyor. Annen en iyisini yaptı. İstanbul'da yaşamak ve Berlin'e gzmeye gelmek. Bu lanet olası soğuk, yağmurlu, gri şehir için daha fazlasına da gerek yok. Deniz yok, dağ yok, kahrolası bir tepe bile yok bu dümdüz, basık şehirde... Etrafımızda bir duvar var, fare kapanı gibi. Esrarkeşler, pis kokular, köpek bokları, daha selam verirken dır dır etmeye başlayan komşular..." diye homurdandı Brejnev ve yeniden kalın kaşlarını sıvazladı. "Yıllarca nasıl dayansın insan buna? Bu büro olmasaydı çoktan tahtalı köyü boylamıştık, Said'le ben, söyleyeyim sana..." Bana doğru döndü ve yorgun kahverengi gözlerle bana baktı, sanki beni bir konuda uyarmak istiyordu. Sadece başımı sallamakla yetindim. "Bu büroda bilet kaynağının içindesin. İçinde sürekli buradan kaçıp gitme duygusu var, bu duvardan çok uzaklara... Anlıyor musun? Kalkan uçakları görüyorsun ve biliyor-

sun ki üç saat içinde İstanbul'da olabilirsin. O şehirlerin şehrinden seni sadece üç lanet olası saat ayırıyor. Onu her gün ekranda görüyorsun... O an transit geçiyorsun..."

Sustum ve anlayışlı bir şekilde başımı salladım. Şu durumda ne yapsam faydası yoktu. Brejnev Amca küskün ve öfkeliydi; neşeli ve rahat tavırlarından eser kalmamıştı. Babamın ve Brejnev'in sürekli memleket özlemiyle yaşamaları benim için yeni değildi. Ama büroda transit geçme işi yeniydi.

Bürodan pek çıkmamalarına ve kıçlarını dönerli koltuklardan kaldırmamalarına rağmen aksların üzerinde, yolda oldukları duygusuna sahiptiler. Babam ve Brejnev çoktan geçmişte kalan bir İstanbul'a tutunmuşlardı. Ama bunu kabullenmek istemiyorlardı. Onların o zamanlara ait anlattıklarına inanmıyordum. İstanbul hakkında benim kendi fikirlerim vardı.

Babamın gerçekten neyi var, hâlâ bilmiyordum. Bildiğim tek şey, Wessel Nine için hemen alışverişe çıkmak zorunda olduğumdu. Önümüzde birkaç günlük tatil vardı ve Wessel Nine'nin buzdolabında hiçbir şey yoktu. Noel alışverişi tüm hızıyla sürüyordu. Wessel Nine için süpermarkete girmek bile imkânsızdı. Kuyruk bir sonraki otobüs durağına kadar uzanıyordu. Kalabalığın içinde kendime güçlkle yol açarak ilerledim ve Kaiser's'da bir alışveriş arabası ele geçirmeyi başarıp, hızla konserve raflarının önünden geçtim.

Ingrid bizi yıllardır evine çağırmamıştı. Son kez Leyla'nın on altıncı yaş gününde oradaydık. Onun bizi davet etmesi normal değildi.

Annem ve babam sık sık Brejnev Amca ve Ingrid hakkında konuşurlardı:

"Onun Halim'le neden evlendiğini anlamıyorum," derdi annem sürekli. "Madem kocasının yalnızca bir Hans olmasını istiyordu. Bunlardan sürüyle var."

"Halim o kadar Batılı değil... diğerleri kadar Avrupalı değil. O farklı biri. Ingrid'in hoşuna giden bu olmalı," diye açıklardı babam.

"Ah senin şu 'Avrupalılık' meselen," diye karşılık verirdi annem. Ve annemle babam arasında yeni bir Doğu-Batı tartışması başlardı. Avrupalı-Batılı tanımı ve bununla ilgili bir sürü ıvır zıvır hakkında yeniden tartışır ve kavga ederlerdi.

Bir şey annem için kesindi: İstanbul Batı medeniyetinin beşiği idi. "Laleyi, kahveyi, mimariyi ve edebiyatı bizden aldılar," diye sayardı gururla.

Batı-Doğu Divanı'nı okumamış olması yazıktı, yoksa Goethe'nin sözleriyle babama karşı kolay bir başarı elde edebilirdi.

"Ingrid zavallı adamı sömürgeleştirdi," der dururdu annem sürekli.

"Saçma," diye çıkışırdı babam. "Bir Türk sömürgeleştiremez. Bir Hintli evet, bir Afrikalı evet. Ama bir Türk hayır. İmkânsız. Kimse Türklere hâkim olamaz ve asimile edemez. Asla! Yoksa bir milyar Çinli altı milyon Uygur Türkünü çoktan asimile etmeyi başarırdı. Yok öyle şey! Çin'in kuzeyinde hâlâ Uygur Türkleri var ve onlar Çince değil Türkçe konuşuyorlar, tıpkı senin ve benim gibi. Anladın mı?" Babam böyle konuşmaya başlayınca, onun kendi düzeyinin altında yaşadığını bir kez daha açıkça görürdüm. Yani üniversiteye gitmişti ve bir sürü şey öğrenmişti. Ama bunları hiç kullanmıyordu. Uçak biletleri satıyor ve zihinsel olarak kendini heder ediyordu. Teslim olmuştu.

Annem omuzlarını silkmekle yetinirdi. "Adamı nasıl da de-
ğiştirdi," diye devam ederdi sonra. "Kahvaltı için bir tahta,
akşam yemeği için bir tahta. oktandır bir tabağı iç taraftan
görmeydi adam. Sürekli o tahtaların üzerinde yemek zorunda
kalıyor. Zavallı Halim. şimdi tahta kafa olması şaşırtıcı değil."

"Abartıyorsun, tahta mahta, Halim kalbinde bir Türk'tür
ve hep öyle kalacak. Bunu onun DNA'larında var, anlıyor
musun?"

Annem kuşkuyla başını salladı.

"DN-MN bilmem ben, neyse ne. Bildiğim tek şey, şimdiki
Halim'in bir zamanlar neşeli, güler yüzlü Halim'le aynı olma-
dığđ. O hayat dolu Halim'le, şimdiki umutsuz Halim arasın-
da dağlar kadar fark var. Hayır, bu kadın onu harabeye e-
virdi. Onu bir Alman Hans'ı haline getirdi. Bir çeşit kılıbık.
O kadar somurtkan bir adam oldu ki. Kadın onu nasıl mah-
vetti! Zavallı!"

Ingrid Teyze Brejnev Amca'ya asla iltifat etmezdi. Sürek-
li dırdır ederdi. Brejnev de onu pek dinlemezdi. Ingrid sade-
ce Brejnev'in Türk arkadaşları Almanca konuşmaya alış-
tıkları zaman övgü dolu sözler söylerdi. Annemin Almanca
koruşmasından çok hoşlanırdı. Aralıksız iltifat eder durur-
du ve bu durumlarda onu sakinleştirmek imkânsız olurdu.
Bu iş böyle devam etti.

Buna karşın annem Brejnev Amca'yı sürekli överdi. Orta-
da övülecek bir şey olmasa da. Bunu kibarlığından yapardı.
Ingrid'se bunu abartılı bulurdu. Sanırım aradaki yanlış anla-
ma tam da bu noktada yatıyordu. Ingrid Brejnev Amca'ya,
burada, Prusya'dakinden farklı olarak, kibar ve terbiyeli bir
şekilde yaklaşmayı bir türlü anlayamamıştı. Annem sürekli
söyle derdi:

"Ingrid'e göre ben çok farklıyım... yani fazla Doğulu... fazlasıyla Türk. Ve o bundan hoşlanmıyor. Onun bütün çalışmasını berbat edeceğimden korkuyor..."

"Ne çalışması?" diye sorardı babam.

"Ne olacak, Halim'i Almanlaştırma çalışması..."

Ingrid çok uzun zamandır Brejnev Amca'yla yaşıyordu ve buna rağmen ona ayak uyduramıyordu. Onların evindeyken Almanca konuşmamızda ısrar ediyordu. Kendisi Türkçe öğrenmiyordu. "Çok fazla öö, üüü var, çok karmaşık," diyordu her seferinde bahane olarak. Hepimiz kendimizi Ingrid'e göre ayarlamak zorundaydık. Yemek masasında anemden tuzu ve karabiberi Almanca istemek zorunda kalıyordum. O kadar iğrenç bir yapaylık veriyordu ki bu! Bu yüzden Ingrid'in evine çok seyrek gidiyorduk.

Ingrid, Kreuzberg'den taşınmasından bu yana babamın ve Brejnev'in sosyalizm, Marksizm gibi meseleler hakkındaki tartışmalarıyla ilgilenmez oldu. Bu yüzden o da bizim eve çok seyrek geliyordu. APO-hareketinden gelen, kırmızı şarap ve kendi sardığı sigaraları içen Ingrid değişmişti. Artık yuvarlak yakalı kazaklar, etekler, çizmeler giyiyor ve düzenli bir ev hayatı sürüyordu. Belirli rutinleri vardı ve her zaman dakikti. "Ingrid fazla Prusyalı," deyip duruyordu Brejnev. Ve sanırım bundan hoşlanıyordu. Ingrid'e her zaman güvenebilirdi. El attığı her işi beceriyordu kadın. Asla bir işi yarım bırakmazdı. Asla. Belki de onları hâlâ bir arada tutan şey bu bağlılıktı. Bütün bu yıllar boyunca süren kültür savaşına nasıl dayanabildiklerini başka türlü açıklayamıyorum. Gerçekten. Ayrıca Brejnev Amca Marksist görüşlerine rağmen, özünde bir Anadolu'lu olarak kalmıştı. Boşanmak onun için söz konusu bile değildi. Kazan ailesinde boşanmış hiç kimseyi tanımıyordum. Hepsi de evlilik yaşamları boyunca

yüklerini sırtında taşımaya devam ediyordu. Oldukça yorucu bir işti, böyleydi işte.

Noel'de büyük bir kutlama yapıldı. Sanırım hiçbir kutlama duvarın yıkılışından sonraki Noel kadar coşkulu yapılmamıştır. Doğu-Batı ziyaretleri ve aile duygusu Almanya'da daha önce hiç bu kadar yoğun yaşanmamıştır.

22 Aralık 89'da Brandenburg Kapısı açıldı. Doğu ve Batı tarafının patronları hep birlikte duvarın deliklerinden yürüyerek geçti; Ingrid'in kuzeni Erika da bizim hayatımıza böyle yürüyüp girdi ve o andan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı.

Wilmesdorf... Brejnev ve Ingrid burada, parkeli eski bir binada yaşıyorlardı. Kapıyı Ingrid açtı. Saçlarını kuaförde süs kâğıdı gibi yaptırmıştı ve yeni yapılmış dalgalı saçlar pasta peçetesi gibi yüzünü sarmıştı. Kızartılmış et ve baharat kokuyordu. Ingrid hepimize elini uzattı ve bildiğimiz mesafesini korudu. Brejnev Amca hepimizi candan kucakladı. 4711 kolonya kokusu vardı üzerinde. C&A malı koyu renk takım elbisesinin içinde oldukça şık görünüyordu. Ingrid'le onun evlilik yıllarına ve büro hayatına rağmen kendini bırakmamıştı.

"Kuzenim Erika ve oğlu Ricki, duvarın öbür tarafından,"

diye gülümsedi Ingrid ve çocuğuyla birlikte zayıf bir kadını tanıttı. Her ikisinin de elleri terlemişti. Erika solgun, sarışın ve gözlerinin altı gölgeli bir kadındı. Üzerinde parlak bir bluz vardı. Onun içinde ıslak bir kedi gibi görünüyordu. Ricki iri yapıydı ve koyu renk, düğme gibi gözleri vardı.

Leyla Ediz'i kucakladı. Uzun zamandır görüşmemişlerdi.

"Çok büyümüşsün!..." dedi Leyla ve ona, bir zürafaya bakar gibi yukarı doğru baktı. Ediz beni geçmişti. Onunla baş edebilmek için kendimi çok zorlamıştım. Son zamanlarda vücut geliştirme çalışmalarına başlamıştı.

Oturma odasındaki masa, Jakobs Krönung reklamlarındaki gibi donatılmıştı. Mumlar, çatal bıçak, porselen, hepsi Noel ağacının altında gümüş gibi parlıyordu. Babam ve Brejnev Amca birer puro yaktı. Ingrid Erika ile birlikte sevinç ve telaş içinde oradan oraya koşturuyor, yemeğin hazırlanmasıyla ilgileniyordu. Yaşlı iki pazarcı kadın gibi birbirleriyle kikirdeşip şakalaşıyorlardı. Annem hiç konuşmuyordu. Muhtemelen mümkün olduğunca göze batmamaya karar vermişti. Elleri kucağındaydı. Yabancı bir yere gelmiş terbiyeli bir kız gibi duruyordu.

Biz Leyla'nın eski odasına geçtik. Her şey eskisi gibiydi. Üzerinde NÜKLEER GÜÇ? TEŞEKKÜRLER, HAYIR! yazan aynı eski masa. Plak koleksiyonu, kapıdaki Yılmaz Güney poster. Sanki oradan hiç taşınmamıştı. Ingrid böyle istemişti. Leyla'nın Doğu Berlin'de akrabalarının olduğunu biliyordum, ama kuzeninin bu kadar büyük olduğunu hiç düşünmemiştim. Hep altı yaşlarında bir çocuk düşünüyordum. Ama Ricki sakalları çıkmaya başlamış, adamakıllı bir delikanlıydı. Siyah saçları özenle ortadan ayrılmıştı. Sanırım elleri hâlâ terliyordu, çünkü onları sürekli yıkanmaktan sol-

muş kot pantolonuna silip duruyordu. Kahverengi gözleri ve siyah saçlarıyla pekâlâ Leyla'nın kardeşi olabilirdi. Sadece kendisine bir soru sorulduğunda konuşuyordu. Bunun dışında susuyordu. Daha önce Doğu Berlinli bir çocukla hiç tanışmamıştım.

"Bir şey dinlemek ister misin?" diye sordu Leyla ona. Ricki evet anlamında başını salladı. "Peki ne?"

Ricki biraz düşündü ve sonra omuzlarını silkti. Leyla plak koleksiyonunu karıştırmaya başladı.

"Bu hoşuna gider mi?" Queen'in eski bir plağını gösteriyordu. Ricki yine omuzlarını silkti. "Queen oğlum, *'We are the champions?...'*

"Okulda sadece Rusça gördük. İngilizce görmedik..." Ve tekrar ellerini dizlerine sildi.

"Phudys yok mu? Almanca rock vesaire..." dedi sonra Ricki bir uzman tavrıyla. Böyle şeyler dinleyen biriyle hiç tanışmamıştım. Phudys, Udo Lindenberg, bunlar yaşlı dedeler içindi. Sanırım bu ziyaret işi onu çok sıkımişti ve bu yüzden biraz sinirliydi. Bunu anlayabiliyordum. Bu Noel tantanası benim de hiç hoşuma gitmiyordu. Muhtemelen annesi buraya, Batılı teyzesine gelmeden önce onu uzun süre hazırlamıştı. Ediz ve ben bütün bunları da antika buluyorduk. Ama ailevi sorumluluklar vardı. Ve ayrıca Leyla da oradaydı. O da özenle giyinmişti. Leyla'yı bir kere de ayağında takunyalar olmaksızın görmek hoşuma gitmişti. Beyaz bluz ve siyah takım ona yakışmıştı. Ama onun umrunda değildi, çünkü Redford orada değildi. O kışlasında kalmıştı. Müttefikler özel bir nedenle son Noel'lerini birlikte kutluyorlardı. Artık İngiliz, Fransız, Amerikan ve Rus askerlerinin hepsinin Berlin'i terk edecekleri kesinleşmişti. Yani artık Checkpoint Charlie'de Amerikalılar olmayacaktı ve Kreuz-

berg artık Amerikan koruması altında bulunmayacaktı. Ve her şeyden önce, Ruslar karşısında panik olmayacaktı!

Erika odaya girdi. Bluzu parlıyordu, gözleri parlıyordu. "Masaya lütfen," diye miyavladı süt kokusu alan aç bir kedi gibi.

Oturduk ve Ingrid portakal, lahana ve patatesle pişirilmiş kazı servis yaptı. Tabaklarımıza saldırdık. Son Noel'i Wessel'lerle kutlamıştım. Kızarmış et ve haşlanmış lahana vardı. Bu Noel'de Wessel Nine yalnızdı. Onu ziyaret etmeye karar verdim.

Ve şimdi biz Müslümanlar burada oturmuş, İsa Peygamber'in doğumunu kutluyorduk. Babam ve Brejnev Amca siyah takım elbiseler içinde, Noel ağacının yanında duruyorlardı. Bu kutlamadaki Müslümanlıkla ilgili tek şey hediyelerdi. Yani hiç hediye yoktu. Brejnev hediye törenlerini önlemeyi başardı. Bu da bütün konukları rahatlattı. "Her şey gönüllülük prensibine dayalı olarak."

Yemek sırasında hepimiz susuyorduk. Kimse konuşmuyordu. Herkes önündeki tabağa bakıyor ve zevkle yiyordu. Ortam rahattı, tıpkı cumartesi akşamları loto çekilişi sırasında olduğu gibi. Kaz, göğüs, but ve kanat halinde yok edildikten sonra herkes kafasını kaldırdı ve arkasına yaslandı. Brejnev Amca bir bardağa rakı ve sonra da su doldurdu. Bardak beyazlaştı. Aslan sütü. Büyük bir yudum aldı, arkasına yaslandı ve dişlerinin arasından koca bir kaz budu parçası çıkardı.

Ingrid tatlı olarak kendi yaptığı Noel kurabiyesi, Türk kahvesi ve Mon Cherie çikolataları verdi. Annem bunlara

adeta saldırdı. Tatlıya karşı bir zaafı vardı. Mon Cherieleri arka arkaya yutuyor ve Erika ile sohbet ediyordu.

Bunu nedenini bilmiyordum, belki de vişne likörü ya da çikolatanın içindeki Piemont vişneleriydi annemi böyle canlandıran.

Hafif çakırkeyf bir halde konuşuyor ve Erika ile karşılıklı gülüyordu. Ama Ingrid sanki orada değilmiş gibi onu görmezden geliyordu. Ingrid kendine hâkim olan bir kukla gibi dindik oturuyordu.

Kaz etleri mideme oturmuştu. Beynim devreden çıkmıştı. Sadece midem ağır bir iş yapıyordu. Masanın üzerindeki kırıntılarla oynuyordum. Leyla dalmış, benim kırıntı oyunumu izliyordu. Muhtemelen Redford'u düşünüyordu. Ediz Brejnev'in yeni bilgisayarıyla oynuyordu. Babam, Brejnev Amca'nın hediye boykotuna rağmen kalın bir paketi açarak içinden bir kitap çıkardı. Üzerinde altın yaldızlı harflerle "Anadolu Uygarlıkları" yazılıydı. Brejnev Amca ne zamandan beri böyle şeylerle ilgileniyordu? O ve babam sanayi devrimi dönemlerinin ötesine bir türlü geçemiyorlardı.

Tarihin bu kesiti, onlara göre büyük bir eksiklikti; Türkiye'deki geri kalmışlığın temelinde bu yatıyordu. "Endüstriyel entegrasyonu kaçırdı," derler her zaman ve bunu Karl Marx'ın ve *Das Kapital*'in yardımıyla yeniden kurmanın yollarını ararlardı. Bu arayışlar onlarca yıldan beri devam ediyordu. Babam ve Brejnev, şimdi eski uygarlıkları sayıyorlardı. "Babililer, Mezopotamyalılar, Sümerler, Hititler, Likyalılar, Yunanlar, Romalılar, Bizanslılar, Osmanlılar...." Hemen ardından yüzyılları, binyılları atlıyorlar ve Berlin'deki bu oturma odasını terk ediyorlardı... Kendilerini Tanrıça Kibele zamanlarında buluyorlar ve bir ilksel toplumu ve oradaki arkaik komünizmi çözümlüyorlardı. İlksel zamanlardan

kalma bır masal gıblıydı. Babam ve Brejnev bazen bana entelektüel Karagöz ve Hacivat gibi geliyorlardı. Asla büyüme-yecek olan ıkı delıkanlı, teorilerine, ideolojilerine ve tartışmalarına gömülmüş, dünyanın geri kalanından bihaber ıkı genç oğlan gibi.

Annem birdenbire bağırdığında, iyiden iyiye uyukluyordum: "Onun babası Türrrk!..."

Babam ve Brejnev birden ürktü ve Kibele, Babilliler, Sümerler, Hititler, Likyalılar, Truvalılar, Romalılar, Osmanlılar döneminden çıkıp tekrar oturma odasının Ikea marka yeşil halısı üzerine kondular.

Annem inanamayarak Ricki'ye bakıyordu, O sırada Ricki kolundaki dijital saatle oynuyordu. Sessizlik. Erika bir saniye evet anlamında başını salladı.

"Peki şimdi nerede kendisi?" diye sordu annem ve heyecanlanarak ağzına bir Mon Cherie daha attı. Erika omuzlarını silkti. "Ne, nerede olduğunu bilmiyor musunuz?"

Doğulu kuzen hayır anlamında başını salladı. Sessizlik. Biib. Biip. Biip. Herkes başını Ricki'ye çevirdi. Ricki gülüm-süyordu. Nihayet saatini herkese göstermeyi başarmıştı. Bir seferinde bunu ben de yapmışım. Kimya dersi sırasında saatin alarmı birden çalmaya başladı. Sınıfta gülüşmeler oldu. Ama artık o yaşları çoktan geride bırakmışım. Bu sırada Ricki sinirli bir şekilde saatin orasını burasını karıştırıyor ama alarmı bir türlü susturamıyordu. Kıp kırmızı olmuştu. Bu kadar dikkat çekmek istememişti. Biraz fazla kaçmıştı. Annem Erika'nın hikâyesinden oldukça etkilenmişti.

"Nerede tanıştınız?" diye sorgulamaya devam ediyor ve keyifle ağzına bir çikolota daha atıyordu.

"Doğu Berlin'de, Opernkorso'da. Hafta sonları gelirdi... Sonra daha sık gelmeye başladı, hatta bazen iş çıkışı bile ge-

lir oldu. Friedenstrasse'den arabasıyla Doğu'ya geçiyordu. Çok kibar bir adamdı... Adı Arif. Evet, sonra ben hamile kaldım ve o artık gelmez oldu. Onu bir daha görmedim. Hiç..."

Sessizlik. "Peki sonra ne oldu?" diye devam etti annem ve yeni bir çikolatayı diliyle ağzında döndürmeye başladı.

"Bir süre her cumartesi Opernkorso'ya gitmeye devam ettim," diye anlatmayı sürdürdü Erika, "hep buluştuğumuz yere. Ama o gelmedi. Onun eski tanıdıklarını, Batı Berlin'den diğer adamları görüyordum. Onlar da sürekli o kafeye gelirler ve kızlara Batı sigaraları ile çikolatalar getirirlerdi. Arif'in karısının Türkiye'den geldiğini duydum. Ve onu bir daha hiç görmedim, hiç..." Mola. "Sonra bu oğlan doğdu." Kısaca Ricki'ye doğru başını salladı. "Ona çok benziyor, Arif'e..." Annem dikkatle dinliyordu. Önünde pembe kâğıtlardan bir dağ oluşmuştu.

"Zavallı kadın," dedi annem duygularını paylaşarak ve Erika'nın kolunu tuttu. "Babasız bir oğlan, bu çok ağır," diye ekledi ve derin bir iç çekti. Sanki şöyle söylemek istiyordu: Bunu çok iyi biliyorum. Annemin katılımından cesaretlenen Erika anlatmaya devam etti.

"Neyse, Ricki'yi çocuk yuvasına gönderiyordum, ne de olsa çalışmak zorundaydım. Komşumun bir tanıdığının da bir Türk'ten çocuğu olmuştu. O da uzun süre ondan haber alamamış falan. Ama sonra sık sık gelmeye başlamış, Doğu tarafıyla ticaret yapıyormuş. Interflug uçuşlarıyla bir alakası mı varmış, her neyse, sonuçta onunla bir ilişkisi olmuş. Adam ona maddi açıdan yardım falan ediyormuş. Bense her şeyi tek başıma yapıyordum... Anlıyor musunuz?" Erika düşünceli düşünceli anneme bakıyordu.

Ben güçlükle yutkundum. Kulaklarıma inanamıyordum.

Başımı kaldırdım ve annemin kireç gibi bembeyaz olduğunu gördüm. Kısa bir suskunluk anı yaşadı ve çevresine baktı. Çıt çıkmıyordu. Nefesler tutulmuştu. Kimse öksürmüyordu. Hiçbir şey yoktu. Tam bir sessizlik. Sadece Erika'nın sesi duyuluyordu. Kimse onu dinlemiyordu. Herkes babama bakıyordu. Babamsa üzerine bir el bombası düşmüş gibi görünüyordu. Gözlerini kültablasına dikmişti. Kimseyle göz göze gelmemeye çalışıyordu. Herkes gerilmişti. Herkes susuyordu. Ortam patlamaya hazırды. Annem bembeyazdı. Siyah gözleri iki sönük düğme gibi dışarı fırlamıştı. Ölmek üzereydi. Annem elindeki kâğıdı döndürüp duruyordu, sanki onu binlerce parçaya bölmek istiyordu. Titriyordu. Babam başını kaldırmadan puroyu söndürdü.

Birden Ingrid'in bir şeyler söylediğini duydum. Herkes başını ona çevirdi. Bütün akşam susmuştu. Gülümsüyordu, ki bunu ender yapardı.

"Artık duvar ortadan kalktığına göre," dedi, "Ricki'nin babasını bulabileceğimizi düşünüyorum. Kreuzberg'in yarısı sizin müşteriniz ne de olsa, bu konuda bir şey yapamaz mısınız? Kreuzberg'de her şey çok çabuk yayılır." Gülümsemesi genişledikçe genişledi ve adeta yüzünü tümüyle saran bir sırtımaya dönüştü. Beklenti dolu gözlerle babama ve Brejnev'e bakıyordu.

"İnşallah," dedi Brejnev Amca ve derin bir nefes aldı. Ne söyleyeceğini bilemediği zaman hep böyle derdi. Ayağa kalktı, bir şişe köpüklü şarap getirip kadehlere doldurdu. Kadehlerimizi tokuşturduk; ben artık Erika'nın hikâyesini düşünmek istemiyordum.

Babam öksürdü. Hâlâ kültablasına bakıyordu. Puro izmaritini iyice bastırıyordu, sanki onu ezmek istiyordu. Annem onu gözleriyle deliyor ve adeta atomlarına ayırıyordu.

Babam susuyordu. Ama ben onun içinde bütün bir yüzyılı devirebilecek bir filmin oynadığını görüyordum.

"Saiid, Saiiid, Saaaiiiiiiiiiiiiiid!" diye bağırdı annem ve bir gazel okur gibi uzattıkça uzattı. "Bunu nasıl yaparsmın?! Neden bir başkası? Neden bir çocuk? Neeeeeeeeeeeeennnn? Bu şekilde yürüyeceğini mi sandın? Karın olarak ben sana yetmedim mi?" Babam bir şeyler söyledi, ama ne söylediğini anlamadım. Kısık sesle konuşuyordu. Ediz ve ben yandaki ranzaya doğru sinmiştik. Birdenbire yine anne babasının kavgalarından uyanan ve korkudan yorganın altına sinen çocuklara dönmüştük.

Ama bu sefer farklıydı. Annem bağıırıyordu ve babam susuyordu. Komşuları düşünüyordum. Emine Hanım ve Wessel Nine mutlaka kulaklarını duvara dayamış bu kavgayı dinliyorlardı. Bu bir radyo tiyatrosu gibiydi onlar için.

"Geberteceğim seni! Seni korkak herif!" diye uluyordu annem. "Yıllarca beni o Doğu orospusuyla aldattın, herkes de biliyordu bunu, ben hariç... Artık itiraf et. Senden başka Interflug Airlines ile iş yapan bir Türk yok. Doğru mu? Gör-dün mü, domuz herif! Ve ben bunu Ingrid'in kuzeninden öğreniyorum. Bana nasıl böyle bir şey yapabildin!" Ve parkenin üzerinde tepinmeye başladı. Her taraf gıcırdıyor, inli-

yordu. "Ben bunu hak etmediiiiiiiiiimmmmm!" Artık alarmı çalan bir siren gibi uluyordu. Ediz'e baktım. Ediz walkman'ini getirdi, kulağına taktı ve Ray Charles dinlemeye başladı. Onun bu mesafeli tavrına hayran kaldım. Hiçbir şeye karışmıyordu. Bunu her zaman becerirdi. Bense dayanamıyordum, ayağa kalktım ve sessizce oturma odasının kapısını açtım. Hiçbir şey fark etmediler. Aralıktan önce babamı gördüm. Koltukta oturmuş sigara içiyor ve hiçbir şey söylemeden kültablasına bakıyordu.

"Kimse bilmiyordu," dedi babam ve yeni bir sigara yaktı.

"Haah! Buna kendin de inanmıyorsun!" dedi annem alaylı bir sesle. "Kim bu orospu? Söyle artık! Cevap versene-eee?!" Sessizlik. "Bana bir cevap borçlusun!"

Babamın kılı kıpırdamıyordu. Annem bağılıyor ve masayı yumrukluyordu. Babamsa insanın öfkesini ve acısını dindirdiği bir mezar taşı gibiydi.

Bir şangırtı oldu. Oturma odasında bir şey devrildi. Annem tehditler savuruyordu. Bu konuda ustaydı. "Sana öyle bir şey yapacağım ki, kuşaklar boyu torunların bunu konuşacak. Geberteceğim seni... Şeytan görsün yüzünü! Cehen-nemin dibine git!" Ardından gözyaşları boşandı, burnunu çekmeye başladı ve mendile sümküdü.

"Sevda, Sevda... lütfen, lütfen," diye yalvarıyordu babam, başka da söyleyecek bir şey bulamıyordu. Annem, alışıldığı üzere, onun kendisine ne zaman ve nerelerde acı çektiğini saymaya başladı. Son yirmi yılı birkaç dakikaya sığdırdı. Onun hızıyla Microsoft bile yarışamazdı. Hiç hata yapmıyordu. "Artık yeter," dedi kararlı bir tavırla. Kültablasını aldı ve babama doğru fırlattı. Babamın şakağını sıyırıp geçti kültablası. Kulağından ince bir kan akmaya başladı. Kulağını tuttu. Annem onu yumruklamaya başladı. Omuzla-

rına vuruyor, saçlarını çekiyordu. Babam onu itmeye çalışıyordu. Annem onun gömleğini yırttı. Bir tokat indirdi. Annem bağıırıyordu. Babam kapıyı hızla açtı ve çıkıp gitti.

Ben odaya koştum. Annem halının üzerinde yatıyordu. Alnından kan akıyordu. Masanın kenarına çarpmıştı. Hiç konuşmuyordu va bana bakıyordu, sanki şöyle demeye çalışıyordu: Hepsi sizin suçunuz! Ediz koşarak odaya girdi ve kalkması için anneme yardım etmek istedi. Annem onu kenara itti ve alnındakini silmeye gitti. Ediz bana bakıyordu. Gözleri öfke doluydu. "Babam bunu yaptığına pişman olacak," dedi kararlı bir şekilde. Sesinin soğuk tonundan ürk-tüm.

Artık ikisi arasında özür diye bir şeyin olmadığını biliyordum.

Bütün gece uyumadım. Yatakta öylece yatıyordum. Kafamdan bir sürü şey geçiyordu; adeta yürüyen bir bant üzerinde. Babam, Doğulu yosma, Annem, Erika, Ingrid, yine Doğulu yosma, babam, annem, Ingrid, aldatma, kavga, tekrar babam, annem, Doğulu yosma. Babamın çocuğu vardı –bir oğlan– kesin boynu fularlı bir züppedir.

Babam bize bunu nasıl yapabiliirdi? Yani neden bir oğlan daha? Biz vardık ya, Ediz ve ben. Burada hep birlikte yaşadığımız günleri düşünüyordum. Annem nasıl oldu da o kadın ve çocuktan haberdar olamadı? Normalde her şeyden haberi olurdu. Ondan hiçbir şey kaçmazdı. En küçük bir kuşku duyduğunda bütün antenlerini devreye sokardı. Ona ne olmuştu da bu sefer kaçırmıştı? Antenler paslanmış mıydı?

Noel'i suskunluk günleri takip etti. Babam artık oturma

odasında yatıyordu, annemse yatak odasında. Her ikisinde de yara bandı vardı. Babamınki şakağında, anneminkiye alınında. Aralarında hiçbir bakışma, seslenme, konuşma olmuyordu. Hiç.

Adalbert Sokağı'nda geçen her günle birlikte, suskunluk giderek daha dayanılmaz hale geliyordu. Bir akşam mutfakta kendimi kaybettim ve masayı yumruklamaya başladım; öfkeyle fincanları, tabakları, bardakları duvara fırlattım. "Lanet olası duvar, lanet olası baba, lanet olası yosma!..." diye bağıırıyordum.

Annem kapıda duruyordu. Alnında yara bandı yoktu. Yerrinde kırmızı bir çizik vardı. Annem etrafına bakındı. Ortalık cam ve porselen kırıklarıyla dolmuştu. Normalde mutfakğı bu halde görse öyle bir yeniçeri narası atardı ki, evin önündeki duvar yıkılırdı. Ama hiçbir şey söylemedi, kararlı bir şekilde bana doğru geldi ve beni çekip sağlı sollu yanaklarımdan tokatladı. Üzerime binlerce yıldırım düşüyordu, yanaklarım alev alev yanıyordu. Annem arkasını dönüp gitti.

Deri ceketimi aldım, evin kapısını çarparak çıktım ve Leyla'ya koştum.

Bütün gece ona babamı, annemi ve eski zamanları anlattım, babamın ve annemin yıllarca nasıl ayrı yaşadıklarını ve kısa ziyaretler dışında birbirleriyle hiç alakalarının olmadığını... Annem İstanbul'da kendine bir dünya kurmuştu, babam da Berlin'de. Leyla dinliyor ve parmaklarıyla saçının buklelerini döndürüp duruyordu, sanki bu şekilde kafasını çalıştırmak istiyordu. Birbiri ardına Gitanes sigarası yakıyordum ve babamla kızıl saçlı yosmaya nasıl rastladığımı anlatıyordum. Leyla çay yaptı. Hiç konuşmadan içtik. Sonra

dedi ki: "Düşünüyorum. Yarın dünya bambaşka olacak."

Ertesi sabah Leyla'nın mutfağında kafesteki bir kaplan gibi volta atıyordum. Leyla hâlâ uyuyordu. Bütün gece uyumamıştım. Gitanes paketi boşalmıştı. Buruşturup attım ve koridordaki dolapta yarı dolu bir Camel paketi buldum. Neden? Neden? Neden? sorusu bir balyoz gibi kafama vurup duruyordu. Ingrid'i konuşturmaya ve annemin her şeyi öğrenmesi için bir plan kurup kurmadığını öğrenmeye çalıştım. Yoksa bu aptalca bir rastlantı mıydı? Ingrid'in numarasını tuşladım. Telefon çaldı. Kalbim küt küt atıyordu.

"Evet, buyrun!" diye gürledi Brejnev ahizenin içinde.

"Günaydın, Hasan ben... Ingrid?"

"Bekle bir dakika," diye kesti sözümü öfkeyle ve ahizeyi bıraktı. Arkadan Ingrid'in Mickey Mouse sesi duyuluyordu. Dırdır edip duruyordu.

"Şu lanet olası çeneni kapatamaz mısın?..." diye bağırdı Brejnev ona. "Telefonla görüşüyorum..."

Lanet. Telefonu kapatmak istedim. Yeni bir kavga duy-mak istemiyordum. Buna gerçekten de doymuştum.

"Brejnev Amca, alo, alo?..."

Cevap yok. Ingrid'in ince sesi giderek yaklaşıyordu. Küfürler savuruyordu. Güçlkle yutkundum ve telefonu kapat-tım. Anlaşılan yine savaş durumuna geçmişlerdi. Bunu çek-meye hiç niyetim yoktu.

Kahvaltıda Leyla çok canlıydı. Gözlerine kalın bir sürme çekmişti, sanki içindeki Doğuluyu kendine kanıtlamak isti-yordu. Babam konusunda düşünmüştü.

"Tatlım, o tam anlamıyla pisliğe bulaşmış, hem de ne pis-lik," dedi Leyla ve iştahla marmelatlı ekmeğinden ısırıldı. Be-

nimse boğazımdan bir şey geçmiyor ve uykulu vaziyette masanın üzerinde asılı duruyordum.

"Gerçekten böyle mi düşünüyorsun?" dedim inanmayarak. Yanlış anlamalardan falan bahsedeceğini beklemiştim. Ama...

"Herhalde! Soru sadece annenin bunu nasıl halledeceği."

Omuzlarımı silktim. Yetişkinler neden bu kadar komplike. Camel sigarası parmaklarımın arasında titriyor ve küller beyaz tereyağının üzerine dökülüyordu.

Bir süre sonra Leyla, "Olaya bir de olumlu yönden bak-sana," dedi.

"Nasıl yani?"

"Bak, Müslüman erkekleri dört kadına kadar evlenebilir..."

"Ee, ne olmuş?"

"Bir şey olmamış."

"Babam Marksisttir..." dedim kuru bir sesle.

"Evet, sünnetli bir Marksist."

"Babamı hiçbir zaman bu şekilde görmedim... Ama sanırım öyle. Eee?"

"Yani sünnetli bir Müslüman-Marksist dört kadına kadar evlenebilir," dedi Leyla dolu ağzıyla.

"Peki çocuklar?"

"Bu da mümkün..." Dudaklarındaki marmelat artıklarını yaladı.

Ona dikkatlice baktım. Benimle dalga mı geçiyordu? "Ama... ama..." diye kekeledim ve düşüncelerimi toplama-ya çalıştım. Hiç böyle düşünmemiştim.

"Ah Hansi," diye kesti sözümü. "Fazla Batılı, Avrupalı düşünüyorsun. Bir erkeğe bir kadın. Neden?"

Ne söyleyeceğimi unuttum.

Leyla böyle konuştuğu zaman, onun aydan geldiğini düşünüyorum ya da yine Doğulu havasına girdiğini. Doğulu filozoflar ve teoriler ve bütün bu Sufilik, Mevlana ve Ofra Haza tantanaları. Başka zamanlara ve başka ülkelere ait şeyler.

Buna karşın kendisi Avrupa'nın en büyük şehirlerinden birinde yaşıyordu, ilk trenin hareket ettiği, rölativite teorisinin ve atom bombasının ilk çalışmalarının yapıldığı ve duvarın yıkıldığı bir şehirde. Ve Berlin gibi bir şehirde, Doğu anlayışlarını ve dinlerini düşünüyordu. Bir süre düşündüm, sonra sordum:

"Peki bir kadın ve dört erkek olursa ne oluyor?"

Kendine bir dilim daha marmelatlı ekmek hazırladı ve ıstahla ısırıldı. Hızlı hızlı çiğnedi. Ardından, "Bu da mümkün," dedi keyiften ağzını şapırdatarak. Şimdi onu anlamıştım. Nereye varmak istediğini biliyordum.

"Senin için, de her şey mümkün," dedim sinirlenerek.

"Sakin ol bakalım. Ebeveynlerinden ve monogam düşüncelerinden kurtulmalısın."

"Neden?"

"Fazlasıyla demode, fazlasıyla Avrupalı."

"Lanet olsun," diye bağırdım, "ayakların yere bassın biraz. Acaba sen annemin boşanacağını farkında mısın? Ben ailemi kaybediyorum, sense zırvalıyorsun!..."

"Abartıyorsun," dedi soğuk bir sesle.

"Ah Lala, bazen o kadar sapıtıyorsun ki! Gerçekten!"

"Peki, o zaman kendin bir çözüm bul. Dik kafa!"

Ona daha fazla soru sormamaya karar verdim. Yani insanlar onun fikrine ihtiyaç duyduğunda kızın akli başka yerlerde, başka âlemlerde oluyor.

Eve gittim. Mutfak gizli servis baskınından yeni çıkmış gibi görünüyordu. Porselen ve cam kırıkları, spagetti artıkları yere saçılmıştı. Babamla Ediz evde yoktu. Annem yatak odasında yavaş yavaş eşyalarını topluyordu. Oldukça sakin. Yirmi yıldır aralarında yaşadığı eşyalarla tek tek vedalaşıyordu sanki.

Annemi bu kadar sakin görmek beni tedirgin etti. Yine telaşla sağa sola koşmasını ve sürekli ellerini önlüğüne silmesini arzu ediyordum.

O sırada kapı çaldı. Gidip açtım. Emine Hanım karşımda duruyordu. Üzerinde mavi bir ipek manto vardı, başında sıkıca bağlanmış beyaz bir eşarp. Hızlı hızlı sakız çiğniyor ve altın küpeleri titreyip duruyordu. Selam vermeden yanımdan atlayarak içeri daldı. Boynunu uzatıp merakla çevreye baktı, avını arayan saksığan gibiydi. Birdenbire bir şeyler mırıldanmaya başladı ve mantosunun cebinden içi su dolu küçük bir Coca-Cola şişesi çıkardı. Dolaba, halıya ve koridordaki ayakkabılara su serpti.

"Emine Teyze onlar benim Doc Martens ayakkabılarım... Bu da ne?!"

"Sen de tıpkı baban gibisin!" diye cırladı ve benim protestomu kesti. "Zavallı Sevda, bütün bunlara sizin için katlandı. Bak da onu ne hale getirdiğinizi gör! O saraylara layık bir kadın. Başkaları olsa onun ayaklarına kapanırdı. Ya siz? Onu bir kâfirle aldattınız. Yazıklar olsun!" Bu arada Adidas ayakkabılarımın üzerine tükürdü. Sakız ayakkabıya yapışıp kaldı. Ööğğğk, iğrenç! Bütün içorganlarım dönmeye başladı. Gerçekten, hepsi!

"Bunlar benim tek Adidas ayakkabılarım," diye söyledim. Emine buna hiç aldırmadı ve yerlere su serpmeye de-

vam etti. Pekâlâ, diye düşündüm, artık fazla oldu ve yaşlı kadınlara karşı gösterdiğim saygılı tutumumu bir kenara bıraktım. Ona dimdik baktım. Alnında ter damlacıkları birikmişti.

"Bu zırvalıklar da ne demek oluyor ha!?" diye bağırdım.

"Zırvalıklar değil," diye fısıldadı Emine. "Bu Zemzem suyu. Kötü ruhları kovuyorum. Bu aileyi, bu sıcak yuvayı ele geçirmişler. Bunlar Doğu'dan geliyor. Duvarın öbür tarafından. Anlıyor musun?"

İnanmıyorum anlamında kafamı salladım.

"Fark etmez! Ben ne yapacağımı biliyorum."

Odada dolaşmaya başladı. Ben de bir çırağın ustasının peşinden koşturması gibi onu takip ediyordum. Emine Hanım evin her tarafına, her köşesine su serpiyor ve Arapça dualar mırıldanıyordu. "Elemtere fiş, kem gözlere şiş!" Küpeleri sağa sola savrulup duruyordu. Cola şişesi boşalınca Emine doğrudan yatak odasına gitti. Bir saniye sonra dışarı çıktı ve annemin büyük bavulunu koridorda sürüklemeye başladı.

"İnşallah cehennemi boylarsınız!" diye beddua etti ve küpeleri bir kez daha titredi.

Her şey gitmişti. Yirmi yıldır bu dört duvarın arasında yaşanan her şey bir anda gitmişti!

Sessizdi. Boştu. Kimse yoktu. Duvarların basıncını hissediyordum. Soğuk betonun. İçimde bir öfke kabarıyordu. Saf bir öfke. Kimse yoktu. Sadece çaydanlık ötüp duruyordu. Bağırarak, çığlık atmak istiyordum. İçimdeki her şeyi dışarı fırlatmak istiyordum. Öfkem daha da arttı. Boğazım düğümlenmişti. Güçlkle yutkundum ve ileri geri yürümeye başladım. Çık git, diye düşündüm. Evet, buradan çıkmalıydım, yoksa bu öfkenin içinde boğulup gidecektim. Bu evden, bu

duvardan, bu sokaktan, her şeyden koşarak çok uzaklara gittim.

Süklüm püklüm sokakları dolaşıyordum. Walkman'imi taktım ve sesini sonuna kadar açtım. Tracy Chapman kulaklarımda çınlayıp duruyordu.

Terk edilmek korkunçtu, kapının çarpıldığını duymak acı vericiydi. O andan itibaren hep terk eden, hep kapıyı arkasından çarpıp çıkan olmaya karar verdim.

Duvar boyunca Schlesisches Tor yönüne koştum.

Her şey değişmişti, sadece duvarın bizim mahalledeki kısmı eskisi gibiydi. Ve yol kenarlarına atılmış eski Noel ağaçları duruyordu. Sağda solda sirmalar parlıyordu hâlâ. Noel parıltısından ve süslerinden geriye başka bir şey kalmamıştı. Gecenin geç saatlerine kadar şehirde dolaştım.

Annem, uçağının kalkacağı güne kadar Emine Hanım'da kaldı. Bir kat altımızda. Günler geçiyordu ve onu hemen hiç görmüyorduk.

Ediz ve ben sadece uyumak için eve geliyorduk. Babam adeta görünmez adam olmuştu. Onun osurduğunu bile duymaz olmuştum. Ediz'in gündüzleri ne yaptığı konusunda hiçbir fikrim yoktu. Ama benimle pek konuşmuyordu, sadece çok gerektiğinde konuşuyordu. Ara sıra Emine ve annem için alışverişe gidiyor ve dolu poşetlerle merdivenden çıkıyordu. İstanbul'a gidecek olan rötarlı bir uçağı bekleyen bir yolcu gibiydi. Ediz, annem ve babam etrafında kopan patırtıyı abartılı buluyordu. Ve duvarın yıkılışı umrunda değildi.

"Önce kalın bir duvar yapıp birbirleriyle irtibatı kesiyorlar, şimdi de onu yıkıyorlar. Sanki hiçbir şey olmamış gibi. Sanki bu duvar yüzünden kimse ölmemiş, gizli servis işkenmesine ya da baskılara maruz kalmamış, yalanlar söylenme-

miş, propagandalar yapılmamış gibi. Sanki her şey al gülüm ver gülüm, ortalık sütliman," diyordu. Mümkün olduğunca bu konudan kaçınıyor, Boston ve New York hakkındaki seyahat bro  rlerini okuyordu. İstanbul gibi bir  ehirle ancak New York ya da Boston yarı abilirdi. Berlin ona göre çok düzdü. O Amerika'ya gitmek istiyordu.

Emine Hanım annemle birlikte a lıyor, babama küfürler ve beddualar savuruyordu. Bu olaylar onun Allahını kaydırmı tı. Sanki babam annemi değil de onu aldatmı tı. Anne babamın durumu onun hayatında bir drama yol a mı tı. Emine Hanım'ın çevresi geni ti. Bütün güçlerini harekete geçirdi ve babama karşı cihat başlattı. Kısa bir süre içinde bütün Kreuzberg'in olaydan haberi oldu. Konu ulan konular listesinde bir numaraya yerleşti ve duvarın yıkılı ı böylece ikinci sıraya indi. Artık sokaklarda yürümeye cesaret edemiyordum, komşuların gözünü sürekli üzerimde hissediyordum. Elleriyle ağızlarını kapatıp birbirlerine bir şeyler söylüyorlardı. Benim için utanç vericiydi her şey.

Bu zaman zarfında Brejnev Amca, annemle babam arasında bir Birleşmiş Milletler elçisi gibi gidip geldi. Anne babamın üzerinde anla maya vardıkları aracı oydu. Brejnev bu konuda oldukça iyiydi. Annemin hakaretlerini nasıl yumu ataca ını ve babama nasıl iletece ini biliyordu. Erika'nın anlattığı hik yeye inanmıyordu. "Elde bir bilgi yok, hepsi laf." Brejnev babamı en iyi tanıyan insandı. Kırk yıldan fazla bir zamandır arkada lardı. Gerçekten de hiçbir şey fark etmemiş miydi? Ya da olayı sessizce kabullenmi  ve kendiliğinden bir son bulmasını mı ummu tu? Yoksa bütün bu saklambaç oyununa yıllarca o da mı katılmıştı? Aca ba Ingrid annemle bütün bu kavgalarının intikamını mı al-

mak istemişti? Yetişkinler çok karmaşıktı. Kafalarından ge-
çeni anlamak imkânsızdı. Brejnev, anne babamın suskunlu-
ğunun yakında sona ereceğinden çok emindi.

"Bekle," diyordu, bu mesele yüzünden onu büroda ziya-
ret ettiğimde. "Amcan bu işi halledecek. Sevda beni dinler.
Şu lanet olası Erika evime geliyor, masama oturuyor ve böy-
le bir hikâye anlatıp çocuğunun babasını bulabilir miyim di-
ye soruyor. Onu peydahlarken bana mı sordu? Ha! Bizim
kim olduğumuzu sanıyor? Kayıp babalar konusuyla ilgile-
nen Kızılhaç bürosu mu?" Kıpırmızı kesilmişti. Bu mesele
yüzünden Ingrid'le aralarında adeta savaş çıkmıştı.

Brejnev Amca bütün bu olanların bir yanlış anlamadan
kaynaklandığı kanaatindeydi. Sanırım babama karşı kör ol-
duğunu bir türlü kabullenmek istemiyordu. Tuhaf bir şekil-
de o da babam tarafından aldatıldığını hissediyordu. Yıllar-
ca her gün birlikte olduğu en iyi arkadaşı ona da numara
yapmıştı. Hiç fark etmemişti. Ama Brejnev Amca bütün bun-
ları kabul etmek istemiyordu. Bu konuda hâlâ rahat ve esp-
riliydi ve kısa bir süre içinde her şeyin açıklığa kavuşacağı-
na inanıyordu. Sanki duvarın yıkıldığını, ama sosyalizmin
sürdüğünü söylemek ister gibiydi.

Olay benim için açıktı. Hikâyede gerçeklik payı vardı.
Hem de çok. Sadece bizim peder suskunluğunu koruyordu.
Onu konuşturmaya karar verdim. Ya şimdi ya hiç!

Bir sabah mutfakta kahvaltı hazırladım. Ediz hâlâ uyu-
yordu ve babam banyodaydı. Son zamanlarda hiçbir şey ye-
miyordu. Büroya pek uğramıyordu, midesi yüzünden dok-
tora gittiği için.

Ama umrumda değildi, çünkü şimdi onu farklı gözlerle

görüyordum. Muhtemelen o yosmayla buluşuyordu.

Uzun süre böyle bir macerayı gizlemiş olan biri, bana göre her şeyi yapabiliirdi; bu yüzden her sözünden, her hareketinden kuşkulanıyordum.

Başkalarından duymadan önce gerçekleri öğrenmek istiyordum.

Babam tıraş olmuş bir halde banyodan çıkıp geldi, Old Spice kokuyordu. Her zamanki yerine oturdu, güneşin ilk ışıkları panjurlardan içeri sızıyor ve babamın yüzünde karanlık gölgeler oluşuyordu.

Ona sıcak çay doldurdum. Üç şeker atıp yavaş yavaş karıştırdı, bana hiç bakmıyordu.

"Bu böyle nasıl devam edecek?" diye sordum alçak sesle. Bakışlarını uzaklara çevirdi.

"Kapitalizm bizi buralara sürükledi. Hep daha fazlasını isteyen kapitalist hırs o kadar çok şeyi mahvetti ki, bireyi sistemin kölesi haline getirdi, işte bundan kurtulmalıyız..."

Bir zamanlar bıyıklı adamlarla yaptığı politik toplantılardaki gibi, olaya çok uzaklardan başlamıştı. Birkaç kelime, cümle daha etse, herhangi bir teoriye ya da teze dolaşacak ve konudan sapacaktı. Ama burada söz konusu olan yaşadığı maceraydı. Somut gerçekleri istiyordum, kapitalizm hakkında gevezelik değil.

"Bunu başka kim biliyordu?" diye sordum. Çayına baktı, kaşığı bardağın içine bıraktı, bir süre sonra başını kaldırdı.

"Kimse bilmiyordu. Hiç kimse," diye tekrarladı ciddi bir sesle.

"Annemi üzdün," dedim sinirli bir şekilde. Sessizlik.

"Niyetim bu değildi. Ben sadece..."

"Niyetin önemli değil, yaptıkların önemli!" diye sözünü kestim öfkeyle. Bir süre sustu.

"Anneni üzmeyi hiç istemezdim. Sizi kaybetmekten korktum. Hamileydi. Ne yapabilirdim? Onu kendi haline mi bıraksaydım?"

"Kimi kendi haline mi bıraksaydın?"

Şaşırarak bana baktı. Artık adını söylemek zorundaydı.

"Rosa," dedi en sonunda.

Kan beynime sıçradı, masanın altında ellerim birbirine kenetlendi, parmaklarımı birbirine bastırıyordum.

Babam yeniden çayını karıştırmaya başladı. Sifonun sesini duydum. Ediz uyanmıştı.

"Ne de olsa benim etim ve kanımdı..." diye patladı babam sonunda.

Masanın kenarına güçlkle tutundum.

"Ne yapsaydım?" diye tekrarladı. "Onu çocukla birlikte ortada mı bıraksaydım? Bu olmazdı."

Çayından büyük bir yudum aldı ve düşündü.

"Alıştığımız şeyleri kaybetmekten korkarız. Geçmişimize sıkı sıkıya sarılırız..."

"Senin hiçbir fikrin yok!" diye bağırdı Ediz. Ürkerek koridora doğru baktım. Deri ceketini giymiş, kapıda duruyordu. "BİZ?... Geçmişimize mi sarılıyoruz? Sen Anadolu geleneklerine yapışmışsın ve hiçbir şeyin farkında değilsin!" diye bağırdı. Çay babamın boğazına kaçtı ve öksürmeye başladı. Çaylar burnundan akıyordu. Ona peçete uzattım. Ediz kollarını kavuşturmuş, ayakları açık vaziyette dikiliyordu. "Dünya değişti, Türkiye değişti, solcular ya da Anadolu sosyalist tantanaları artık yok. İstanbul'daki insanlar özgür ilişkiler içinde yaşıyor ve para kazanıyorlar," diye devam etti Ediz. "Ya sen? Sen hâlâ eski sosyalist laf salatalarına yapışık durumdasın. Hiçbir şeyden anladığın yok!" dedi sitemle karışık. Yerde adeta tepiniyordu, öyle ki annemin vitrindeki

fincan takımları şangırdıyordu. "Kafanı o boktan bürodan çıkardığın yok, ama bir dünya adamı olduğunu düşünüyorsun. Ne âlâ!" diye bağırdı Ediz ve bu sırada alnında kalın bir damar belirdi.

"Bunları bana sen öğretecek değilsin!" diye bağırdı babam da karşılık olarak. "Ha! Sen... sen... İşe yaramazın teki-sin..." Ve yumruğunu masaya vurdu. Çay beyaz gömleğine sıçradı. Babam kahverengi lekeye kısa bir an baktı, kafası-nın tamamı kıpkırmızı olmuştu. Babam artık 180'e çıkmıştı! Yani dikkatli olmak lazımdı. Ediz'e baktım ve ona göz kırptım. Babamın şu anda bir mayın tarlası haline geldiğini an-lar diye umdum. Yüksek patlayıcı! Ama benim uyarım yeri-ne ulaşmadı.

"Kreuzberg'deki o osuruk deliğinde hiçbir şeyden habe-rin olmuyor. İstanbul'dakiler senin gibi tiplerle alay ediyor! Sizinle dalga geçiyorlar!"

"Sıçarım bu burjuvazinin içine, işte o İstanbul parazitle-ri değil mi Türkiye'yi mahveden," diye karşı çıktı babam. "Batı'da neler olup bittiğini senden öğrenecek değilim, ne de olsa yirmi yıldır bu delikte yaşıyorum. Hepsi kafayı ye-miş. Gözünü aç da bir bak! Şu ibnelerin, serserilerin ve es-rarkeşlerin ortalıkta nasıl dolaştıklarını görmüyor musun? Burada her şey bozuk! Aile denen şey yok! Saygı yok! Kültür yok! Kökleri olmayan, kültürü olmayan bir halk, kaybolmuş bir parça pislikten başka bir şey değildir!"

"Ha ha, güleyim bari! Peki bizim ailemiz ne durumda!? Bi-zi aldattın! İkiyüzlülüğün ayyuka çıktı!"

"Sen benimle nasıl konuşuyorsun böyle?" diye homur-dandı babam. "Ne de olsa senin babanı. Yıllarımı, gençli-ğimi sizin için feda ettim! En iyi okullara gittiniz! Benim işim, benim param sayesinde. Ben olmasam siz bir hiçsiniz! Ko-

caman bir hiç! Anlaşıldı mı?..."

"Benim babamdın, benim için artık öldün! Sonsuza kadar!" diye bağırdı Ediz ve evin kapısını arkasından çarpıp çıktı. Bir an tir tir titredim, mutfak dolabındaki tabak çanağın şangırtılarını duydum. Sonra sessizlik. Babam hışımla kapıyı açtı ve merdivenlere doğru bağırdı:

"Seni bir elime geçirirsem dilini keseceğim! O koca ağzını tıkayacağım! Seni geberteceğim!" Babam aslında yapmaktan çekineceği bütün muhtemel şeyleri söylemeye bayılırdı. Sözler onun için eylemler gibiydi ve çoğunlukla da daha az riskliydi. Babam bitkin düşmüştü. Onunla daha fazla kavga etmek istemiyordum ve bu yüzden belli etmeden odama kaçtım. Ediz ipleri koparmaktan çekinmiyordu, çünkü yakında babamla hiçbir işi kalmayacaktı. Buna karşın ben babamla aynı şehirde yaşıyor ve onun yoluna çıkmamayı planlıyordum.

İstanbul'dakiler farklıydı, bu konuda haklıydı Ediz. Arabaları, videoları ve L'Oréal sarışını kadınları vardı. Partilerde eğleniyorlar, bikinilerle kumsalda dolaşıyorlar ve akşamları Dallas izliyorlardı. Sürekli fiyatları, enflasyonu ve kiralari hesaplıyorlardı, bir yandan da çocuklarını İngilizce ve bilgisayar kurslarına gönderebilmek için kuruşu kuruşuna hesaplı davranıyorlardı. Dinamiktiler ve Batı'ya ulaşmaya çabalıyorlardı. Buna karşın Kreuzberg'dekiler şeref, aile ve gelenekler gibi değerlere sarılıyorlardı. Bazıları çocuklarını Kuran kurslarına gönderiyordu. İstanbul'daysa bu çoktan tarihe karışmıştı. Kreuzberg'in, Berlin'in, Avrupa'nın tam ortasında yaşıyorlardı, ama Doğu'ya, Mekke'ye bakıyorlardı. Buradaki Türkler İstanbul'dakilerden daha Türk'tü. Ediz oradayken Berlin doğumlu olduğunu genellikle gizliyordu.

İstanbul'daki zenginler için Almanya demek, işçi demekti, pis işlerde çalışmak demekti. Onların gözleri Florida'da, Boston'da ve New York'taydı.

Uçağın kalkacağı günler yaklaşıyor ve Ediz sık sık İstanbul'daki arkadaşlarıyla telefonlaşıyordu. Kendini hep Eddy diye tanıtırды. Büyükbabamın adını taşıyan benim küçük kardeşim, adını "Eeddi" diye söylüyordu.

Hangi cin, hangi rahip, hangi molla benim Osmanlı büyükbabama, bir zamanlar Anadolu beşiklerinde uyuttuğu torununun adının birden İngiliz Eddy'si haline geleceği kehanetinde bulunabilirdi ki? Büyükbabam İngilizlere karşı savaşmış ve vatani sömürge olmaktan kurtarmıştı. Hep şöyle söylerdi: "Biz Kahire'den Viyana'ya uzanan bir imparatorluk..." Sanırım, Ediz'in Eddy'ye dönüştüğünü ve babamın karısını bir kâfirle aldattığını duysaydı kalbi çok kırılırdı.

rinde buldum. Her taraf dantel örtüler, yastıklar ve plastik çiçeklerle doluydu. Annem pencerede oturmuş örgü örüyordu. Bana hiç bakmıyordu.

"Yaşlı teyzen için şunu bir tercüme et," dedi Emine Hanım ve elime birkaç mektup tutuşturdu. Almanca bilmezdi. Mektuplar ev sahibinden geliyordu. Restorasyon yapılacağını ve kiranın yükseleceğini bildiriyordu. Emine Hanım kaşlarını kaldırdı ve Arapça bir şeyler mırıldandı. Sanırım evsahibine beddualar ediyordu. Ardından ağzına bir sakız attı. Çenesi sinirli sinirli oynamaya başladı.

"Bir felaket yetmiyormuş gibi bir de bu çıktı. Biliyor musun bu felaketin suçlusu kim?"

Omuzlarımı silktim ve tuvaleti düşündüm.

Emine Hanım hızlı hızlı sakız çiğniyor ve şakır şukur sesler çıkarıyordu. "Babanda bir muska var," diye fısıldadı, sanki bir devlet sırrını açıklıyordu. "Bunu biliyor muydun?"

Evet anlamında başımı salladım ve bacaklarımı birbirine bastırdım.

"İşte o bana lazım." Kısa bir mola verdi ve çevresine baktı, dinleyen birileri varmış gibi. "Anlıyor musun?"

Hayır anlamında kafamı salladım. Acayip çişim vardı. Öne doğru eğilip kendimi divana iyice bastırmıştım.

"Tuvalete gitmem lazım," diye mırıldandım, ama Emine çoktan bir sonraki cümlesine başlamıştı.

"Bu muskada," bana daha çok yaklaştı, "bir lanet var." Hiç istifimi bozmadan omuzlarımı silktim. "Bu laneti çözmem lazım, çünkü o lanet annenin üzerinde. Büyükannen o zamanlar bir şeyleri karıştırmış, bu muskayı yaptırırken diyorum. Onun bir tılsım olması lazımdı, seks bileti değil."

Şaşırarak ona baktım. Emine bu kelimeyi söylerken kızmıştı. Bacaklarımı birbirine kenetledim. Artık yerimde oturamıyordum. İdrar torbam ve bağırsaklarım patladı pat-

layacaktı. Ayağa kalktım ve tuvalete gitmek istedim, o anda Emine beni omzumdan yakalayıp tekrar divana bastırdı. Yardım isteyen gözlerle anneme baktım. Ama o pencereden dışarı bakıyor ve olimpiyatlara hazırlanır gibi örgü örüyordu. Sonum gelmişti, bitmiş, tükenmişim. Birdenbire bacaklarımın arasında bir sıcaklık hissettim. Gözlerimi kapadım. En ağırından bir kahve kokusu yayıldı. Kuşkuyla Emine'ye baktım. Burnunu tutuyordu. Hızlıca düşündüm. Kaçış yoktu. Emine'nin ağır eli omzuma hâlâ bastırıyordu.

"Dinle," dedi ve beni şöyle bir sarstı, sanki uykumdan uyandırmaya çalışıyordu. Bu sırada üzerinden keskin bir kolonya, koltukaltından ter kokusu yükseliyor ve bütün bunlar kahve kokusuyla birleşiyordu. Biraz geri kaçmaya çalıştım. Mümkün değil. Emine Hanım beni sıkıca kavramıştı. "Söz konusu olan senin ailen. Bana o muskayı getir!" diye emretti. "Bana bunu yapacağına söz veriyor musun?"

"Söz." Ve omuzlarımı bıraktı. Ayağa kalkıp evsahibinin mektuplarını dolaba yerleştirdi. Hemen evimize koşup tuvalete daldım; Emine'nin beni bundan böyle osuruklu Hasan diye çağıracağından emindim. Kesinlikle!

Gömlekler, pantolonlar, donlar karmakarışık bir vaziyette asılıydı babamın dolabında. Babam çok düzensizdi. Onun her şeyini annem toplardı. Her şeyini! Neredeydi bu muska? Onu birkaç kere görmüştüm. Kalın kırmızı bir iple yeşil bir kadife kumaşın içine dikilmişti. Başka zamanlara ait bir şeydi, başka bir dünyaya, babamın bir türlü ayrılmadığı dünyaya. Marksist olarak bu tür hokus pokuslara inanmazdı. Bu tepkisel bir şeydi. Ama bu muska annesinden kaldığı ve o zamanlara ait elinde fazla bir şey olmadığı için onu saklıyordu. Bu konularda duygusal bir adamdı.

Annemin batıl inançları vardı. Geceleri çamaşır yıkamamıza izin vermezdi, çöp indiremezdik, saç ve tırnak kesemezdik. "Kısmetin kapanır, kısmetin..." derdi ve bu konuda bugüne kadar hiçbir şey değişmemiştir.

Babam Emine'nin kehanetleriyle alay ederdi. Annem Emine'yi savunurdu. "O tahsilli değil, ama doğuştan zeki." Berlin'de annem kendini yalnız hissediyor, Emine bir boşluğu dolduruyordu.

Muskayı oturma odasının dolabında buldum. Manifesto'nun kalın sayfaları arasında kurutulmuş bir çiçek gibi duruyordu, Lenin ve Stalin'in biyografilerinin yanında. Mersinli büyükanneme hangi falcı söyleyebilirdi, günün birinde muskasının inançsız, komünist bir Yahudi'nin metinleri ve teorileri arasına saklanacağını? Ha!

Onu bir zarfa koyup Emine'nin posta kutusuna attım. O rezaletten sonra bir daha yüzüne bakamazdım. İmkânsız!

Birkaç gün sonra tuhaf bir şey oldu. Babam gece yarısı uyandı. Kapı aralığından onun koridorda ileri geri yürüdüğünü görüyordum. Ellerini havaya kaldırmış, bir pelikan gibi uçmaya çalışıyordu. Marcel Marceau bu konuda onunla yarışamazdı. Gerçekten de. O günden sonra babam neredeyse hiç uyumaz oldu. Sık sık geceleri kalkıyor, pijamasıyla pencerenin önünde duruyor, duvarın ötelere bakıyor ve paket paket sigara içiyordu. Bir keresinde uykusunda çılgılık attı. Sanki biri göğsüne bir bıçak saplamıştı. Emine'nin hokus pokusu etkili olmuştu.

Bir cumartesi sabahı, Brejnev Amca'yla birlikte annemle Ediz'i havaalanına götürdük. Ediz yine Polonya Pazarı'ndan

incik boncukla doldurulmuş ağır bavulu taşıyordu. Şansına yanında Ediz vardı. En azından uçakta anneme eşlik edebiliyordu. O her zaman bir yalaka, yaltakçı olmuştur. Beni küçük düşürmek için hakkımda neler yayacağını çok iyi biliyordu. Anneme yardım ediyordu ve bu bana yetiyordu. Ayılırken birbirimize sarıldık. Hiç kimse konuşmadı, sanki hepimiz dilsizdik.

Evimiz bomboştu, fotoğraf albümlerini karıştırmaya başlamıştım. Sonra birdenbire aklıma eski fotoğrafların fotokopisini çekip yeniden bir araya getirme fikri geldi. Bir kolaj. Bazı polaroidler düştü. Aile toplantıları ve sünnet düğünlerinde çekilmiş fotoğraflar. Ediz ve ben beyaz elbiseler içindeyiz, küçük birer prens gibi görünüyoruz. Oyun parkı. Benim başımda bir şapka, atlıkarıncanın üzerindeyim, bahar bayramında. Keskin çizikler.

Henüz beraber yaşadığımız zamanlardı; bir aileydik; mutluyduk. Sonra annemle babamın şu siyah-beyaz düğün fotoğrafı. Babam damatlık elbisesini giymiş. Annemin üzerinde kısa, beyaz bir düğün elbisesi ve tuhaf ayakkabılar vardı. Birbirlerine sıkıca sarılmışlardı. Yanak yanağa. Gülüyorlardı. Arkalarında Adalar'ın muhteşem villaları görünüyordu. Babam anneme burada âşık olmuştu. O andan itibaren sıcak yaz aylarını Brejnev Amca'yla birlikte bu adada geçirir olmuştu. Annemse o adada oturuyordu. Marmara'da yüzüyorlar, Ermeni Hrant Bey'de şarap içiyorlar ve balığa çıkıyorlardı. Babam için annem onun bütün umutlarının ve hayallerinin gerçekleşmesiydi. Bu zaman zarfında Lenin ve Marx okumaları dahil, bütün politik çalışmalarını bir kenara atmış ve kendini sadece anneme adamıştı. Ama annem onu süründürmüştü. Uzun süre.

Üniversiteden sonra evlenmişler. Ardından babam Berlin Teknik Üniversitesi'nin uçak mühendisliği bölümünden burs kazanmıştı. Berlin'in Tempelhof Havaalanı'na indiklerinde annemin karnı burnundaymış. Ben dünyaya gözlerimi burada, Berlin'de açmışım.

Annem bunun o zamanlar Berlin'deki yeni hayatımızın başlangıcı olduğunu bilmiyormuş. Babam sadece birkaç se- ne okuyup geri dönmek, Adalar'da bir ev satın almak, motorlar ve uçaklar yapmak istiyormuş, sonra milletvekili olup parlamentoya girmek, Türkiye'yi kurtarmak, evet, işte bütün bunları yapmak istiyormuş.

Ama o birkaç yıl on yıllara dönüştü, yapılacak uçaklar bir seyahat acentesinde satılan uçak biletleri haline geldi ve parlamentonun yerini arka binalarda, avlularda politik bir dernek aldı. Babam çok şey istiyordu ve başaramadı. İradesi çelikten değildi, sadece bir özlemdi.

Oturdum ve bir Gitanes yaktım. Adalar'da kalmış olsalardı keşke, diye düşündüm. Evet, o zaman bunların hiçbiri olmazdı. Belki o zaman her şey başka olurdu – daha mutlu mu? Peki şimdi? Düğün fotoğrafına daha dikkatli baktım. Babam benim şimdiki halimden birkaç yaş daha büyükmüş. Çenemdeki gamzeyi ve burnumu ondan almışım.

Babam bizden o kadar uzaklaşmıştı ki, artık ona ulaşamıyorduk. O, yabancı olduğum kendi dünyasında yaşıyordu hep. Son dönemdeki ayrılığa ve acılara rağmen sessiz üslubunu korudu ve oldukça düşünceli bir hal aldı. Bazen yüzünde, Leyla'nın duvarında asılı olan Samuel Beckett'in siyah beyaz portresinde olduğu gibi kırıksıklıklar belirliyordu.

Eskiden yemeklerden sonra biraz uzanırdı babam. Ediz'le ben onun üzerine atlar ve sarılırdık. "Benim küçük

aslanlarım," derdi bize. Annem babam hakkında şöyle dedi: "Said Bey"le bir çatı altında oturma şerefine kim nail olmuştur, onun ardından ortalığı silmek, ona çay yapmak, çoraplarını toplamak ve lavabodan saçlarını temizlemek şerefine?" Şimdi olsa, sanırım annem gözünü bile kırpmadan çükünü keserdi. Şak, oldu da bitti maşallah.

Geçmişimiz siyah-beyaz. Fotoğrafların fotokopilerini çektirip babamlı ve babamsız olanları ayırdım. Ardından babamı fotoğraflardan kesip çıkardım. Şak, oldu da bitti! Bazılarının gözlerini kesip çıkardım. Bize karşı kördü, gerçeklere karşı kördü. Hayatının sonuna kadar bizi kandırabileceğini gerçekten düşünmüş müydü? Annemi kaybedebileceğini, ailemizi ateşe attığını hiç düşünmüş müydü? Bizi hiç düşünmüş müydü? Normalde bu gezgendeki bütün yoksullara karşı yumuşak kalplidir; peki biz kalbinin neresindeydik? Bizi hiç düşünmemiş miydi?

Resimleri deli gibi, büyük bir kâğıdın üzerine karmakarışık yapıştırdım, yarı bitmiş kolajı bir rulo yaptım, bir poşete koydum ve dolabıma sakladım. Artık onu bitirmek istemiyordum.

Haftalar geçiyor ve hiçbir şey olmuyordu. Şehirde başıboş dolaşıyordum. Meydanlar, caddeler, tren istasyonları hıncahınç doluydu. Herkes aceleyle koşuşturuyordu, üstelik sinirli ve gerginlerdi. Polonyalılar ve Ruslar yerden mantar gibi bitmiş elektronik dükkânlarına hücum ediyordu.

Berlin oldukça daralmıştı. Kazım'dan aldığım borçlarla yaşıyordum. Bazen onun eski yer yatağında yatıyor, bazen de kafelerde dolaşıyordum. Eve geç gidiyordum, babamı görmekten kaçınıyordum ve bütünüyle çökmüştüm.

İş yoktu, para yoktu, oda yoktu, içimde istek yoktu, hiç-

bir şey yoktu... Umrumda da değildi. Hiçbir şeye aldırđığım yoktu. Kendimi toparlayacak ve bir şeyler yapacak sinirlerle sahip değildim. Gerçekten değildim.

Soğuktu ve kendimi yalnız hissediyordum.

Uzun süren sessizlikten sonra, bir telefon kulübesinden annemi aradım.

"Alo?" dedi annem sessizce.

"Anne." Ses yok. "Anne?"

"Evet, ne var?"

"Nasılsın? İyi misin?"

"Nasıl iyi olayım?" dedi boğuk bir sesle.

"Ama anne, ben sadece..."

"Hasan beni hiç dinlemedin," diye kesti sözümü. "Senin için hiçbir zaman bir şey ifade etmedim."

"Ama anne..." diye sitem ettim.

"Beni gerçekten düşünseydin şimdi burada olurdun, o lanet olası Berlin'de değil! Sana burada, İstanbul'da çalış, iş kur demedim mi?"

Ahizeyi kulağımdan uzaklaştırdım, neredeyse kendimi tutamayıp bağıracaktım.

"O lanet olası Berlin'de ne işin var?" diye azarlıyordu annemin sesi uzaklardan.

Ahizeyi elimle kapattım, dudaklarımı ısırıyordum, sonra ahizeyi çarparak telefonu kapatıp, gecenin geç saatlerine kadar şehirde dolaşım.

Baharın ilk günleri. Wessel Dede hastanede öldü. Wessel Nine bitkin durumdaydı. Ne yaptığını, ne ettiğini bilmiyordu. Ona gittim.

Koridordaki şemsiyeliğe bir baston yaslanmıştı. Onun

zerindeki bir rafta iki fötr Şapka duruyordu. Gardıropta Wessel'in kareli ceketi asılıydı. Toz ve havalandırılmamış elbise kokusu vardı havada. Wessel bu evde yaklaşık bir yüzyıl geçirmişti. O nadiren taşınan bir kuşaa mensuptu.

Berlin'de ölülerin nasıl defnedildiği konusunda hiçbir fikrim yoktu. İstanbul'da aileyi ve komşuları ilgilendiren bir meseleydi. Wessel Dede'nin ilk evliliğinden bir oğlu vardı. Onun adresini bulmaya çalıştım. Ama Wessel Nine kendinde değilmiş gibiydi. ekmeceleri karıştırdım ve 1920'den kalma bir kâğıt parçası, üzerinde gamalı ha bulunan bir iş defteri ve oğlunun bir adresini buldum. Köln'deki Wessel ailesi. Telefonla aradım. Kalın bir erkek sesi telesekreterde konuşuyordu. Babasının öldüğü haberini bıraktım. Birkaç gün sonra Berlin'e gelip, Wessel Dede'yi Neukln'deki bir mezarlığa defnetti.

Wessel Dede'den geriye kalan tek Şey teleskopu ve duvar hakkında topladığı gazete yazılarıydı. Bu Şeylerin etrafında saçılmış olduğunu grdğimde, bir Şeyden yüzde yüz emindim: Bu Şekilde yaşılanmayacak ve böyle lmeyecektim. Hayır.

Wessel Nine koridorda bayıldı ve bir bakımevine kaldırıldı. Dackel Susi, Lankwitz'de bir hayvan yurduna verildi.

Haftalar sonra Wessel Nine tekrar eve döndü. Ben de Dackel Susi'yi geri getirdim. Bizim sokağa girer girmez Susi deli gibi koşmaya başladı ve ancak bizim apartmanın önüne gelince durdu. Wessel Nine kapıyı atığında, Susi sevinçten kuyruğunu sallayarak onun üzerine atladı. Wessel Nine yere yuvarlandı. Susi olduğu yerde tepiniyor, kuyruğunu hızlı hızlı sallıyor ve Wessel Nine'yl yalıyordu. Kalkması için ona yardım ettim. "Seni haylaz, senl gıdla kaçak..." diye ba-

ğırdı Wessel Nine, gözyaşlarını güçlükle tutuyordu. Sanki kayıp oğlu eve geri dönmüştü. Wessel Nine Susi'ye bir ziyafet hazırlamıştı. Takip eden    gün boyunca Susi ishaldi. Çok pis kokuyordu. Emine Hanım bunu görseydi gözünü bile kırpmadan Susi'yi gebertirdi. Wessel Nine kendine Wessel Dede'siz bir hayat kurdu. Ben de bu duvar evinden taşınma planı yaptım. Leyla'nın yanına yerleştim.

"Herman Hesse, Hitler, Soykırım... Bütün bu hurdalarla hiçbir alakamın olmasını istemiyorum. Her şeyi kafamdan silip atmak istiyorum... *Clean* * olmak. Sadece *clean* olmak!" Leyla'nın böyle konuştuğunu duyan, onun bir şeye saplanıp kaldığını sanırdı. Aslında bu tutum, evin tek çocuğu olmasından kaynaklanan bir lükstü. Bir ayrıcalık.

"Frene bas bakalım," dedim. "Anadolu havalarından aşağı in, ara sıra o da iner..."

"Hasan, orada bir cevher var, binlerce yıllık ve ıvır zıvır bir şey değil. Babilliler, Mezopotamya, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular, Osmanlılar, bütün bunlar orada yaşadı ve saraylar yaptı, kültür oluşturdu," diye açıldı Leyla bir tarih profesörü gibi. "Bunlar ilksel kökenler; uygarlıklar. Bunlarla gurur duyabilirsin, Soykırım ve Horror'la değil, anladın mı?"

"Peki şimdi ne var orada?" diye karşı çıktım. "Asker, mafya ve makineli tüfekler. Hayır, teşekkürler! Benim için Berlin, bütün bu duvar tantanalarıyla birlikte çok daha uygun." Leyla'nın tersine, ben bütün bu Türkçe öğrenmek, Türkçe

* Temiz (ç.n.)

düşünmek ve Türkçe okumak meseleleriyle uğraşmak zorunda değildim. İstanbul'u tanıyor ve orada işlerin nasıl döndüğünü biliyordum. Bana kimse daha fazla bir şey anlatamazdı. Leyla İstanbul'un kışını hiç yaşamamıştı. Duman, duman ve tekrar duman. Orada olsa kesin boğulurdu.

Leyla son zamanlarda Ofra Haza imajıyla dolaşıyordu. Uzun, dalgalı saçlar, büyük küpeler ve gözlerin çevresinde kalın sürmeler. "*La femme orientale*"* onun yeni şiarıydı. Mevlana, James Baldwin, Alice Walker ve Nâzım Hikmet okuyor, çayı küçük cam bardakta içiyordu. Kendine eski bir divan satın almıştı. Yatak odasının kapısında, üzerinde çarşafli kadınlar bulunan bir poster vardı ve bunun hemen altına şunu yazmıştı: "Çador seksidir." Tabii, diye düşündüm, insan takmak zorunda kalmadığı sürece. Bu cümleleri Redford'dan kaptığı düşüncesinden kurtulamıyordum. Onun Adana'daki İncirlik Üssü'ne tayininin kesinleşmesinden bu yana onun açısından tek bir konu vardı: Türkiye.

İstanbul ve Anadolu hakkında broşürler, kitaplar topluyor ve yedi yıl Boğaz'da yaşamış olan yazar James Baldwin'den söz ediyordu. "Baldwin orada kurtuluşu buldu. Beyaz Amerika'dan, ırkçılıktan," diyordu Redford. Baldwin için ne iyi, diye düşünüyordum, peki ben ne yapmalıyım? Ben de babamdan, annemden ve bu kavga gürültüden kurtulmalıydım. Leyla'yla bu konu hakkında konuşmuyordum artık. Onun anlattıklarından ve dört kadın konusundaki saçmalıklarından bu yana onun görüşleri ve tavsiyeleri konusunda kuşkuluydum. Tam anlamıyla saçma sapan şeyler uydurmuştu. Gerçekten! Bunu yapan onun anne babası olsa ne olacaktı, ha! O zaman gözyaşlarına boğulur ve tama-

* Doğulu kadın. (ç.n.)

men dağılmış bir vaziyette ortalıkta dolaşırdı. Ve o özgürlük, aşk ve diğer zırvalar konusundaki havalı laflarını bir taraflarına sokabilirdi. Hayır, anne babamın kavgasını başkalarının önüne sermeyecektim. Bunun ne faydası olabilirdi? Daha fazla kirli çamaşır mı? Bu konuda susuyordum, Leyla da. Redford'un bu olaydan hiç haberi yoktu. Böylesi daha iyiydi.

Bir seferinde Redford bana, "Sen kökleri olan, kimliği olan eski bir kültürden geliyorsun. Bununla gurur duymalısın, evet, gerçekten," demişti.

Kökler, kültür vesaire hakkında hiçbir zaman Redford gibi düşünmemiştim. Neden düşüneyim ki? Ayasofya yüzlerce yıllık. Efes binlerce yıllık. Ee, sonra? Redford bunu bü-yüleyici, eşsiz buluyordu.

Redford'un bu konuları düşünmesi bile tuhaftı. Gerçekten. Yani, böyle süper havalı bir tipin, Efes'in tarihiyle ilgileneceği insanın hiç aklına gelmezdi.

Redford İstanbul özlemiyle yanıp tutuşuyordu, daha önce orada hiç bulunmadığı halde. Brejnev Amca ve babam, artık olmayan bir İstanbul'u anlatıyordu. Ediz tanımadığı Boston'u harika buluyordu. İnsanların bir şekilde kendi kendilerini aldattıklarını anlamaya başlıyordum. İnsan, olmadığı yerin en güzel yer olduğunu düşünüyordu. Herkes yanılsamalarla yaşıyor ve bunları kalbine kazıyordu.

Artık Leyla'da kalıyordum, iş yoktu, para yoktu. Ona yük olmak istemiyordum. Ona ve Redford'a yemekler yapıyordum. Çünkü yemek yapmaya karşı bir zaafım vardı. Eskiden annemin sık sık İstanbul'a gittiği zamanlarda başlamıştı, bu zaman zarfında babam ve Ediz için birinin yemek yapması gerekiyordu. Böylece yemek yapmaya başladım. Kazım hep, "Yemek yapmak yaratıcılıktır. Bertolucci de yemek ya-

piyor,” derdi ve ben de, Bertolucci gibi birinin yanlış bir şey yapmayacağını düşünürdüm. Gizliden gizliye onunla bir bağım olduğunu hissediyordum. Özel yemeklerim: Yapraksarması, musakka ve annemin kurufasulyesi.

Akşamları Redford bir şişe şarapla geliyor, ben de servis yapıyordum. Beni elimde kepçe, önümde önlükle görmek Leyla'nın hoşuna gidiyordu. Redford yapraksarmalarını aradı ardına mideye indiriyor ve benim yemek sanatımdan çok etkileniyordu.

"Aedaenae'da sadece yapraksarması yiyeceğim."

"Adana mı demek istiyorsun?" diyerek düzelttim ve Leyla'ya baktım. O tepki vermiyordu.

"Evet, Aedaenae'ya, İncirlik'e naklolacağım..." Redford'un Adana deyişi acılı kaebaebi hatırlatıyordu.

"Tamam, biz de seni ziyarete geliriz ve ünlü Adana kebabından yeriz," diye espri yaptım. Redford güldü. Ben güldüm. Leyla gülmedi. Kahkahamız havada çınladı. Sustum. Redford sustu. Ara. Leyla'ya baktım, "Değil mi, Lala?"

"Bu Adana dediğiniz delikte ne var?" diye patladı sonunda Leyla ve elindeki çatalı tabağa fırlattı. Bir şangırtı oldu. Kimse konuşmadı. Ses yoktu. Bakış yoktu. Sessizlik vardı.

"Soğanlı kebab," diye kaçırdım ağzımdan. Redford gülmemek için kendini zor tuttu ve beni dürttü. Birbirimize bakıp kahkahayı patlattık. Redford eliyle masaya vurdu, şarap örtüye sıçradı. Yeniden gülmeye başladık. Gözlerimizden yaş boşandı. Kendimi durdurmak için dudaklarımı ısır-dım, bir yudum şarap aldım ve bir saniye sonra onu yapraksarmalarının üzerine püskürttüm. Yeniden kahkahayı bastık. Redford karnını tutuyordu. Ağzımı sildim, bu arada peçeteyi ısır-dım. Yeniden gülüşmeler. Bir türlü durduramıyorduk. Olmaz böyle bir şey!

Leyla'da en ufak bir kıpırtı bile yoktu. Baston gibi dimdik oturuyor, öfkeyle bize bakıyordu.

"Neden New York'a, Atlanta'ya, Georgia'ya geri dönmüyorsun?" diye sordu öfkeyle. Redford sustu, ben de. Mola.

"Amerika beyaz," dedi Redford.

"Berlin de, Adana da," diye itiraz etti Leyla.

"Bunu anlayamazsın, bir beyaz olarak..."

"Öyleyse anlatsana!"

"Anlamı yok."

"Neyin anlamı yok."

"Sana baskıları, eziyetleri anlatmanın. Böyle şeyler anlatamaz..."

"Peki ne yapılır?..."

"Ne yapılır, ne yapılır, ne yapılır... Kes artık soru sormayı. Böyle şeyler insanı derinden etkiler..."

"Şimdi de böyle bir geçmişim olmadığı için bunları anlamamakla mı suçluyorsun beni?"

"Seni suçladığım yok. Bu iş böyle bir şey işte."

Redford vazgeçti. Leyla sustu.

Ben kendimi geri çektim, çünkü birilerinin damarına basma konusunda son derece yetenekliydim; ayrıca o sırada, bu ikisi şimdiden bir çeşit ayrılma provası yapıyorlardı.

Birbirlerinin kollarına atılmak yerine didişip duruyorlardı. Vedalaşmanın bir başka biçimi. Aslına bakılırsa, artık bu kadın-erkek meselelerinden bıkmıştım. Annem ile babam arasındaki tantana bana yetmişti!

Redford ile Leyla – Leyla ile Redford. Siyah ile beyaz – beyaz ile siyah. O ikisi hakkında hiç böyle düşünmemiştim. Yani onlar benim için Leyla ve Redford'du. Bu kadar!

İstanbul'da hemen hemen hiç siyah yoktu. Sadece şarkıcı Esmeray. Onun dışında kimseyi bilmiyordum. İstanbullu-

lar bütün yanık tenli turistlere, esmer Anadolulara, Afrika-
lılara, Hintlilere, kendi esmer çocuklarına, Çingenelere
"Arap" derdi. Sanırım bu Osmanlılar zamanından kalma bir
şeydi, Yemenli kahve tüccarlarının eski şehrin sokaklarında
dolaşp, taze kavrulmuş kahvelerini sattıkları zamandan.
Ama artık İstanbul'da Yemenliler, kahve tüccarları, Araplar
yoktu. Ama "Arap" sözcüğü yine de kafalarda kalmıştı.

Berlin'de bütün esmer tenliler, kara kafalılar yabancıydı.
Ve bu yabancılar bir okyanus gibi yayılıyor ve bütün Çinli
fast food lokantalarını, Tamil çiçekçilerini, Türk manavları-
nı, İtalyan pizzacılarını, siyahi GLS çalışanlarını, İranlı taksi-
cileri ve Perulu sokak müzisyenlerini kapsıyordu... Ve ba-
zen duvarda, evlerin duvarlarında "Yabancılar def olun!"
yazıyordu. Berlin böyleydi işte. Redford'un neden burada
kalmak istemediğini çok iyi anlıyordum; geldiği New York
şehri farklı mıydı peki? Bir keresinde sordum. Bana Spike
Lee'nin *Do the Right Thing* filmi işaret etti. Film dehşet bir
şeydi. Eğer Spike Lee bile bu siyah-beyaz kaostan çıkma-
yı başaramıyorsa, geri kalanı nasıl başarsın, diye düşün-
düm. *Hey man! Hey, ho, let's go and make love and peace!**

Redford'un asıl adı Redfield idi. Ama o kendini Redford
olarak tanıtıyordu. Bir keresinde bunu ona sorduğumda
güldü: "Telefonda kulağa iyi geliyor, anlıyor musun?"

"Yooo."

"Düşünsene, kendimi Robert Redford olarak tanıtınca,
bu beyaz hıyarların aklına hemen sarışın, mavi gözlü bir
kovboy geliyor." Burada geniş geniş sırttı. "Sonra da beni
karşılarında görünce gözleri yerinden fırlıyor." Redford

* Hey dostum, gidip sevişelim, barışalım. (ç.n.)

gözlerini devirdi ve kahkakayla güldü. Yöntemi hoşuma gitmişti. Zekiceydi. Artık ben de iş, para, ev meseleleriyle daha fazla ilgilensem zekice olur diye düşündüm. Ben kimim? Ben neyim? Bu sorulardan bıkmıştım. Ve bu yüzden kendimi daha fazla dünyevi şeylere adamaya karar verdim.

Leyla'nın gündelik alışkanlıkları vardı, benimse yoktu. Üniversite kütüphanesine gidiyor, sınavlara hazırlanıyordu. Ben onun divanında uyuyor ve geleceğimi düşünüyordum. Hayatımda bir düzen ve rutin alışkanlıklar istiyordum. Herkes bütün bunlardan kaçıp İspanya'nın sahillerine sığınıyordu. Ama ben sabah içilen bir kahvenin, yemekhanede yemek yemenin ve akşam işten sonra yudumlanan biranın özlemini çekiyordum.

Kazım'dan ve film projesinden hiç yeni bir haber çıkmadı. Kazım, Cora ve Wolf'un Berlin Film Festivali'nde olduklarını ve Rus yapımcılarla yeni projeler geliştirdiklerini söyledi. Ama Wolf o polisiye filmi hâlâ bitirmek istiyordu.

Bana göre bir şey kesindi: Duvarın dibindeki eve dönme-yecektim. Babam beni nerede bulabileceğini biliyordu. Beni aramıyordu, ben de onu.

Böylesi iyiydi. Onunla arama mesafe koymak istiyordum, ondan para da almıyordum. Evde yalnız olmak hoşuma gidiyordu. Huzur içinde kahvaltı ediyor, televizyon izliyor ve Redford'un kasetlerini dinliyordum. Müzik olayını çok yakından takip ediyordu. Miriam Makeba ve Cheb Khaled'in sesleri çınıyor ve tavana yükseliyordu, bense uzaklara gitme duygusuna kapılıyordum. Güneye, dağlara, Güney Afrika'nın genişliklerine, Pasifik rüzgârlarına gitmek istiyordum. Berlin'de ilerleyemiyordum. Ve Cora'yı düşünüyordum.

dum. O kadar uzak, o kadar erişilmezdi ki. Yönetmen Wolf'un eşiydi o ve düşündüğüm tek şey oydu.

Üniversiteler boykottaydı. Dersler yapılmıyordu. İyi bir iş bulmak mümkün değildi. Paraya ihtiyacım vardı, para olmadan hiçbir iş yürümüyordu! Bir şeyler olmalıydı. Gençtim ve yakışıklıydım. Her şeyi olduğu gibi kabul etmeye karar verdim. Moralimi bozmayacaktım.

Ve bir akşam, Leyla komşusu Agnes Schulze'nin çeviri için birini aradığını söyledi. Hemen atladım.

Bayan Schulze Leyla'yla aynı apartmanda oturuyordu. Birkaç blok ötede, kendisine ait bir köpek salonu vardı. Bir cumartesi akşamı birlikte çalışmaya karar verdik. "Queen'in Köpek Salonu" yazan parlak pembe bir neon tabelası vardı salonun ve yazı ıslak kaldırım taşlarında yansıyor. Vitrinde bir pudel duruyordu. Barbara Cartland'ın Boa'sı kadar pembeydi. Köpek salonu kapalıydı. Cama vurdum ve beyaza yakın bir sarışın kadın kapıyı açtı. Uzun saçları ve takma kirpikleri vardı. Kısa bir şaşkınlık geçirdim. Acaba içerde müşteri var mıydı? İçeriye bakındım. Ortalıkta bir hayvan görünmüyordu. Sarışın kadın bana gülümsüyordu.

"Siz Haazaan'sınız sanırım."

Kibarca başımı salladım. Kapıyı sonuna kadar açtı ve girdim. "Agnes Schulze," dedi kısaca ve elimi sıktı. Neredeyse kolumu koparıyordu. Her bir parmağında binlerce yüzük vardı. Ağır püsküller – granit. Kolumun üst tarafını tuttum. Acıyordu. Elleri bir kez daha baktım ve şok geçirdim. Tırnakları uzun sedef bıçaklara benziyordu. Bununla asla kavgaya etmeyeceksin, diye düşündüm. Dikkat!

"İçeri gelsenize, ben de sizi bekliyordum. Ortalığı toplamaya çalışıyordum. Hafta sonları her zaman hareketlidir burası." Beni arka odaya götürdü. "Oturun lütfen, yoksa ön-

ce benim sevgililerimi mi görmek istersiniz?" Daha ben cevap vermeden, Bayan Schulze dükkânın ön kısmına geçmişti bile. Gururla, üzerinde mavi fiyonk olan bir köpek gösterdi. "Bu Julios." Köpeğin uzun tüylerini okşadı. "Bu benim her şeyim..." Julios Pekin cinsi ya da onun gibi bir şeydi. Gözlerini ve ağzını görmek mümkün değildi. Uzun tüylü ve bukleli bir köpek. Dikkatlice okşamaya çalıştım. Bana hırladı. Ürkerek elimi geri çektim. Gri kürkünün altında bir dizi sivri diş belirdi. Şimdi en azından ağzının nerede olduğunu görüyordum. Şaşkın şaşkın gülümsedim ve onunla aramda her zaman bir metrelik bir mesafe bırakmaya karar verdim. Hayvanın çenesi çok güçlüydü.

"Senin gibi iri yapılı bir delikanlının Julios'tan korkmasına gerek yok, değil mi miniğim?" diyerek beni teskin etti Schulze. "Julio Iglesias'ın tutkulu bir hayranı olduğumu bilmelisiniz, onu kollarıma alma imkânım olmadığı için, onun yerine Julios var..." Onu fiyongundan öptü. Julios'un üzerindeki her şey rengârenk sarkıyordu.

Duvarda çeşitli sertifikalar ve Julios'un resimleri asılıydı. Birçok köpek yarışından galip çıkmışa benziyordu.

Agnes Schulze, köpek annesi, diye düşündüm. Aslında bu işe hiç de uygun değildi. Hayır, kesinlikle değildi! Kırmızı dudakları, dar pantolonu ve yüksek topuklu ayakkabılarıyla az sonra Kuhdamm'a alışverişe gidecekmiş gibi görünüyordu. Kudamm-pisipisilerine benzeyen bir şey vardı onda.

"Ve bütün bunları kazandınız, öyle mi?" diye sordum hayranlık dolu bir sesle. Ne de olsa kadın müstakbel işverenimdi.

"Evet, evet, bunları son on beş yılda Julios ile birlikte kazandık." Gözleri mutluluktan parlıyordu. "Köpek sevgisi be-

nim kanımda var. Kırkarken köpeklere acı vermiyorum ve fazla derinden de kesmiyorum. Kokuyu unutmuyorlar ve bir dahaki gelişlerinde kendilerini güvenle benim ellerime bırakıyorlar..."

Daha önce hiç böyle bir dükkâna girmediğimi düşündüm. İstanbul'da çöpleri karıştıran sokak köpekleri vardı ve bir de Wessel'lerin Dackel Susi'si. Bunun dışında köpeklerle hiçbir alakam yoktu. Hem de hiç. Ama burada, Bayan Schulze'nin dükkânında önüme yepyeni bir dünya, bütün bir endüstri, bambaşka bir iş âlemi açılıyordu. Üzerinde "Rex," "Cesar" yazan pirinç, deri tasmalar. Sepetler, taşıma çantaları ve kafesler. Her şey vardı burada. Her şey hazırды. Hatta köpek doğum günleriyle ilgili bir defter bile vardı. Birden aklıma böyle bir işe atılma fikri geldi. Yani böyle bir köpek işine. Bu bana babamdan geçen bir huydu. Sürekli herhangi bir iş kurma fikri. Ama genellikle sadece bir fikir olarak kalıyordu. Hemen her zaman.

"Bayan Kazan'ın yanına taşınmışsınız, öyle mi?" diye sordu Schulze merakla.

"Hayır, hayır," dedim tabanca gibi. "Ben sadece uzun bir ziyaret için oradayım." Benim orada bir alt kiracı olarak oturduğumu düşünmemeliydi. Yoksa Leyla'nın evsahipleriyle başı derde girerdi. Duvar yıkılalı beri, Berlin'in yarısı alt kiracı olarak oturuyordu.

"Bu Leyla çok çekici bir kadın. Diğer Türklere benzemiyor... Yooo! Kesinlikle!" dedi Schulze.

"Ha bu arada, diğer Türkler nasıl ki?" diye sordum kısık bir sesle, bir köpek kitabının sayfalarını çevirirken. Tepe-sinde küçük bir fiyonk ve şapka bulunan pembe bir Pudel, bir pastanın üzerinden sevinçle bakıyordu.

"Yani o çok modern, başında türban falan yok... Diğerle-

rinden farklı işte, ne demek istediğimi biliyorsunuz?... Türk-
lere karşı bir şeyim yok, sakın beni yanlış anlamayın... Be-
nim Ali de bir Türk'tür, hem de ne Türk!" Aslında onu hiç
anlamadım, diye düşündüm, kaldı ki yanlış anlayayım.
Aman her neyse! Şimdi bir türban tartışmasına girmek iste-
miyordum.

"Peki Ali ne iş yapıyor?" diye sordum nihayet çeviri ko-
nusunu açmak için.

"Kendisi balıkçıdır, ama yazları turistlere kaptanlık yapı-
yor," dedi sırtarak.

"Ah, ne ilginç."

"Evet, evet," diye devam etti Schulze. "Her koyu, deniz-
deki her kayayı bilir, çok tatlı biridir Ali." Sanki onu hemen
öpecekmiş gibi dudaklarını büzdü.

"Peki Almanca biliyor mu?"

"Çok az, şu bilinen şeyler işte canım, *ich liebe dich, fick
fick... falan filan...*" "Fick fick" sözcüklerini "hallo hallo" der
gibi söylemişti.

"Bir turda tanıştık. İlk görüşte aşk diye buna denir! Söy-
leyeyim sana! Birinci kalite kaymaktı!"

"Peki nasıl anlaştınız?"

"Beden dili en samimi dildir!" dedi, açık sarı saçlarını yü-
zünden alıp tekrar arkaya attı. Schulze bir şekilde hoşuma
gitmişti. Kendi yaşındaki diğer kadınlar gibi tutuk biri değil-
di. El çantasından bir tomar mektup çıkardı ve masanın
üzerine iki bira koydu. Biraları tokuşturduk. Bana geçen yaz
Bodrum'da tanıştığı Ali'sini anlattı. O günden beri bu ikisi
tek bir kalp ve tek bir ruhtu. Bir Marlboro yaktı, bana da bir
tane uzattı. Bu arada Julios kendine masanın altında rahat
bir yer bulmuştu ve kadının ayakları dibinde yatıyordu.

"Aslında bana bu mektupları çevirecek bir kadın istiyor-

dum, biliyor musunuz?" dedi Schulze ve gözleri beni dikkatle süzdü. Sanki dükkânı soyacakmışım gibi bakıyordu kadın. Bu ani değişim kafamı karıştırmıştı. "Leyla'nın zamanı olmaması ne kötü." Gözüm kararmaya başlamıştı.

"Bayan Schulze," dedim kararlı bir sesle ve güven verici bir şekilde gözlerine baktım. "Bana kesinlikle güvenebilirsiniz. Bu dört duvar arasında konuşulanlar burada kalacak." Marlboro paketinden bir sigara çekti ve düşünceli bir şekilde bana baktı. Bir an susup onun bakışlarına karşılık verdim. Julios kafasını kaldırıp kulaklarını dikti, sanki o da beni tepeden tırnağa muayene etmek istiyordu.

"Anlarsınız ya, bir kadının beni daha iyi anlayacağını hissediyorum; Leyla'dan başka bir Türk kadını tanımadığımdan dolayı..." Sustu.

Birisinin güvenini, diye düşündüm, ancak önce kendinden bir şeyler verirken kazanabilirsin! Bu durumda ona bir Gitanes ikram edip, biraz Leyla ve kendimden bahsettim. Yani hayat hikâyemin neredeyse yarısını. Schulze dinledi ve birkaç bira daha açtı. Sekizinci bardağa gelip de artık sandalyede güç bela oturur hale geldiğimizde, Schulze mektup zarflarını uzattı.

"Bak ne diyceem," dedi peltekleşen diliyle. "İkimizin şerefine bi içelim!" Ve biraları tokuşturduk. Yüzü ıstakoz gibi kızarmıştı. "Bana lütfen Bayan Schulze deme, Agnes de. Schulze eski kocamın soyadı. Been Agnes'im!" Bunu söylerken geniş geniş güldü ve ben ilk kez onun takma dişleri olduğunu gördüm. Konuşurken tuhaf sesler çıkarmasının nedeni buydu.

Mektupları tarihlerine göre sıraya koydum ve çevirmeye başladım. Dikkatle dinliyordu. Ali bir şair, bir romantikti. Mektupları arabesk sözlerle doluydu. Agnes Underberg'leri

ardı ardına deviriyor ve derin derin iç çekiyordu. Yıldızlar şiiri sırasında bir Marlboro yaktı. Köpek kulübesine doğru duman çemberleri üfledi. Ali ile Agnes'inki, Berlin kışına dayanmışa benzeyen bir yaz aşkıydı.

Underberg'ler etkisini gösteriyordu. Agnes'in gözleri cam gibi oldu ve özlem şiirinde yaşlar dökülmeye başladı. Bu arada eli öylesine benim Levi's 501'in düğmelerini buldu. Pençeleri bıçak gibi keskindi. Kurtuluş yoktu! İçimden bin vatlık elektrik akımı geçiyordu. Ter içinde kalmıştım. Birden şişip kabardım. Agnes açık sarı yeleleriyle dişi bir aslana benziyordu şimdi. Biraz kedi gibi hırıldadı ve ardından artık iyice dolaşan diliyle, "Vücut dili en samimi dildir..." dedi kendi kendine ve eliyle keyif içinde pantolonunun önünü ovmaya başladı.

Julios masanın altında hafiften hırıliyordu. Çok keskin düşünüyordum, böyle bir durumda ne kadar keskin düşünülebilirse o kadar keskin düşünüyordum. İki olasılık vardı: İşi yarı yolda bırakmak ya da olaya katılmak, oluruna bırakmak, fethetmek, teslim olmak, dalmak, keşfetmek. Soluk soluğa kalmıştım. *Shit!* Ne de olsa ben de etle kemiktendim. Hasan, iyi düşün, diyordum kendime. Bıçak gibi keskin düşün! Oğlum, kendine gel! Cam silicisini ayarttıktan sonra tecavüz şikâyetinde bulunan kadını düşünüyordum. Agnes de böyle bir şey yaparsa. O zaman ne olacak? Yoo, böyle bir maceraya girmeye hiç niyetim yok. Hayır teşekkürler! O halde, gevşiyor muyuz?

"Beeniiiiimmm küüüççüüüük Tüüürrrk prensiiiiimmm..." dedi Agnes dili dolaşarak ve pençeleri Levi's 501'in içine iyice daldı. Kalbim küt küt atıyordu. Ali'nin mektupları elimde titriyordu. Onları bir kenara koydum ve şakaklarımdan akan terleri fark ettim. Ojeli pençeleri hafifçe kolumu sıkı-

yordu. Bira ve parfüm kokuyordu Agnes. İyi bir karışım sayılmaz. Biradan bir yudum aldım, yüksek sesle geçirip bekledim. Agnes bir tepki vermedi, sadece Julios iğrenerek başını öbür tarafa çevirdi. Agnes oldukça pişkin görünüyordu. Onun olduğu tarafa bir bakış fırlattım. Gözlerini kapatmıştı. Ağzında bir sigara vardı. "Tüüürk preeensi..." dedi zevkten dört köşe bir halde ve dudaklarının arasındaki izmarit aşağı yukarı zıpladı. Eğer Ali'si bilseydi. Tabii ya, Ali'si, şu balıkçı, denizci, korsan Ali! Eğer kadın her şeyi ona anlatır da adamı kiskandırırorsa... aşkını daha da kabartmak için? Dişlerinin arasındaki bıçakla deliye dönmüş bir Ali geliyor gözlerimin önüne. Üzerime atılıyor ve keskin bıçağı kaburgalarımın arasına sokuyor!

"Ahhhh!..." diye bağırdım kupkuru olmuş bir gırtlakla ve ürkererek kendime geldim. Benimkisi bir balon gibi sönüp büzüldü. Agnes'in pençelerinden kaydı. Kadın şaşkınlık içinde bana bakıyordu. Gözleri kıpkırmızı olmuştu. Julios yüksek sesle havlıyordu.

"Ne oldu?" Agnes ayılmış gibiydi. Omuzlarımı silktim. Anlamaya çalışan bir bakış fırlattı bana. "Gel, benim küüçüğüüüm, otur... Sakin olsanaaa... Sana kötü bir şey yapmayacağım..." Ve korkmuş bir çocuğu sakinleştirmek ister gibi beni okşamaya başladı. Hadi buyur, kendimi iyice maymuna çevirdim, diye düşündüm. Hakkımda ne düşünecek kim bilir. Bir Kızılderili yayı gibi gerilmiştim. Julios kadının bacaklarına sürtünüyor ve memnuniyet içinde kuyruğunu sallıyordu.

"Kötü bi niyetim yoktu kii... Gel, uslu ol ve otur yanıma..." dedi Agnes. O kadar davetkâr ve sıcaktı ki, cesaretimi toplayıp yanına oturdum. Yeni bir Berliner Kindl şişesi açtı ve bir Julio Iglesias kaseti koydu.

"Amore, Amore, Amore!..." melodileri gelmeye başladı kolonlardan ve Agnes bardağını kaldırdı. "Bize!" dedi kısık bir sesle. "Küçük sırrımıza..."

İyi, diye düşündüm, eğer bir sır olarak kalacaksa. Kadehleri tokuşturduk. Büyük bir yudum aldım ve kolumla terimi sildim.

Julios Agnes'in baldırlarına sıçradı ve Agnes'in pençeleri köpeğin kolları içinde kayboldu. Artık kendimi güvende ve hafiflemiş hissediyordum, kucağında Julios olduğu için. O anda bu küçük Pekinliye, başka hiçbir köpeğe duymadığım kadar şükran duydum.

"Pekâlâ, benim tatlı prensim, şimdi bana diğer mektupları da okur musun?"

Hafifçe öksürdüm ve tekrar işimi yapmaya başladım.

Gece geç vakit köpek salonundan ayrıldım, kafam kazan gibiydi. Agnes azgın bir kadındı. Leyla bir bilse. Ama hayır, onun bilmesi gerekmiyor. Aman Tanrım! Köpekçikler, mama tasları ve Agnes'in pençeleri günlerce rüyalarımın dışına çıkmadı.

Agnes altmış yaşındaydı, ama kırk yaşlarında gibi görünüyordu. Ali'si ise otuz yaşındaydı.

Agnes safi enerjiydi. Arkasında dört evlilik bırakmıştı. Kocalarının hepsi de ondan gençti. Ama hiçbirisi onunla yarışamıyordu. Agnes her zaman tırısı kalkmış bir haldeydi. Annemi düşünüyordum. Onunla Agnes arasında dünyalar kadar fark vardı. Annem bizimle o kadar meşguldü ki, babam, Ediz ve benden başka erkekler olduğunu unutmuştu.

Mektuplar bitmek bilmedi ve ben o ikisinin bütün arzularını ve özlemlerini öğrendim. Ali'nin şiirleri zamanla değişti. Artık ay ışığı geceleri, deniz ve dalgalar üzerine yazmıyordu. Hayır, artık derin yarıkları yalayan dillerden, ıslak

gecelerden ve taş gibi göğüslerden söz ediyordu. Aşkın bariyerleri nasıl yıktığını görmek büyüleyiciydi, aşkın dünyaları nasıl değiştirdiğini görmek. Babam da Rosa'yı bu kadar sevmiş miydi? Annemden, Ediz'den ve benden daha çok? O da sevgilisine Ali'nin Agnes'e yazdığı gibi mektuplar yazmış mıydı? Nasıl bir kadındı bu Rosa? Yetişkinler komikti. Kırk yaşının üzerindeki hiç kimseye güvenmiyordum. Birbirlerini aldatıp duruyorlardı. Agnes, duygular hakkında açık açık konuşabildiğim tek yetişkindi.

Agnes bir keresinde şöyle dedi: "Aşktaki mutluluğun sırrı nedir biliyor musun?" Ben omuzlarımı silktim. "Hangi rolde olduğun!"

"Nasıl bir rol ki bu dediğin?" diye sordum

"Tuvalet rulosu değil herhalde! Hangi tarafta durduğunu kastediyorum Hasan!"

"Ha öyle mi?"

"Evet, kurban mısın değil misin?"

"Peki sen neydin?"

"Bazen kurban, bazen değil..."

"Peki Ali'yle?"

"Burada ikimiz de kurbanız..."

"Neyin kurbanısınız ki?"

"Tutkunun!"

Aşk konusunda hiç böyle düşünmemiştim. Ama bunu aklımın bir köşesine yazdım. Ne de olsa arkasında dört evlilik bırakmıştı.

Zamanla iyi bir takım oluşturduk. Agnes sigara, bira hazırlıyor ve her seferinde aynı kaseti koyuyordu. Her şey o kadar basitti ki. Agnes'i görmekten memnun oluyordum; o da benim pantolon düğmelerimden ve köpek Julios her ikimizden. Benim Levi's 501'i kokluyor, Agnes düğmelerimle

oynuyor ve Ali'sini düşünüyordu. Ben de onun göğüslerini ovup Cora'yı düşünüyordum. Herkes istediğini elde etmiş oluyordu böylece. Ben olayın tadını çıkarıyordum. Süslü elinin Levi's 501'in üzerindeki gezinmeleri alışkanlık yapmıştı bende. Daha önce hiçbir yetişkin kadın böyle bir şeye cesaret edememişti. Beni büyülüyordu ve çekiyordu, yatağı da.

Agnes'te biraz dipte yatan, doyumsuz, kadınsı bir şey vardı ve bu içimdeki bütün çanları çalıyordu! Agnes kesinlikle tutuk değildi, özgürdü! Bu benim tanımadığım bir özgürlüktü. Bunun hepsini istiyordum. Agnes hayata köklerinden yapışmıştı ve tadını çıkarıyordu. Varoluşunun bütün kazanlarından, tencerelerinden yiyordu. Queen's Köpek Salonu'ndaki Agnes kadar hayata göbeğinden bağlı başka bir kadın daha tanıımıyordum. Ben de Agnes'in düzeyine çıkmak istiyordum! Özgür olmak istiyordum! Denemek, tadına bakmak istiyordum! Agnes'in sunduğu her şeye karşı o kadar aç ve meraklıydım ki...

Zamanla onun hindi boynu ve gözyaşı torbaları bana hiç batmamaya başladı.

Agnes'in kolları ve bacakları sımsıkı, oldukça antrenmanlıydı. Sadece yumuşak karnı elimin altında pelte gibi titriyordu. Agnes elde ettiği şeylerden memnundu. Aşkın bütün nüanslarını bilmesine rağmen, bana onun üzerinde her şeyi sakın sakın deneme, tadına bakma izni veriyordu ve ben onun göğüslerini emerek doyuyor, halinden memnun bir bebek gibi uyanıyordum.

Agnes'ten aldığım paralar beni kanatlandırıp taze kanla doldurmuştu, içimdeki her şey bir şeyler yapmak istiyordu. Bu da beni heyecanlandırıyor ve tedirgin ediyordu. Etrafım-

daki herkesin yapacak bir şeyleri vardı. Doğru dürüst işleri, düzenli meslekleri vardı. Leyla üniversite sınavlarını hedeflemişti. Kazım taksicilik yapıyordu. Peki ben ne yapıyordum?

Hafta içinde bir W. G'de* kendime oda baktım. Leyla ve benim için en iyisi buydu. Bu aralar yine Redford ile sürekli kavga ediyorlardı. Sanırım ayrılık dramlarının ikinci perdesini oynuyorlardı. Birbirleriyle konuşmuyorlardı. O zamandan beri Leyla'ya bir şey söylenmiyordu. Sanki orada değilmiş gibi ortalıkta dolaşıyordu, sanki başka bir yıldızda yaşıyordu.

Bir sabah ağlamaktan bitkin düşmüş gözlerle mutfığa geldi ve sadece şunu söyledi: "Yalnız kalmak istiyorum, burada, bu evde!" Mesaj çok açıktı. Taşın! Peki nereye!

Ardından Agnes ve Ali'nin sürekli telefonlaştıkları bir dönem başladı. Fakslar ve mektuplar kesildi. Böylece benim tercüme ücretlerim de Alman Telekomu'nun kasasına girdi. Sanırım birbirleriyle sadece iç çekişler, hırıldanmalar ve fick fick'ler yoluyla anlaşıyorlardı. Bu Agnes'in ilelebet Bodrum'a yerleşmeye karar vermesi için yetti. Yeni kozmetikçilik planlarından bana bu şekilde bahsetti. Orada her şeye yeniden başlamak istiyordu. Köpek salonunu Doğu Berlin'de yaşayan kız kardeşine devredecekti. Nihayet kız kardeşini ve yeğenlerini görebileceği için çok sevinçliydi. Onun Doğulu kız kardeşini düşünüyordum; acaba o da Agnes gibi hoş biri miydi?

* Wohngemeinschaft: Ortaklaşa oturulan ev. (ç.n.)

Aşkın yaşı yoktu, bunu Agnes ve Ali'de görüyordum. Agnes hayatının ikinci baharını yaşıyordu ve bir çiçek gibi açılmıştı. Onu kıskanıyordum, gizliden gizliye.

"KİRALIK ODA, GENÇ VE ÖĞRENCİLERE..."

Berlin ağzına kadar doluydu. Boş bir oda bulmak, lotoda altı tutturmak gibi bir şeydi. Cumartesi gecesi gazetelerin erken baskılarını alıyor ve parmaklarım yara olana kadar telefon ediyordum.

"Alo, iyi günler, adım... Katz, kiralık oda için aramıştım. Hâlâ boş mu?" "Adımın Kazan olduğunu söylemedim. (Redford yöntemi. İşe yaradı.)

"Evet, yaşınız kaç?" diye sordu cırlak bir kadın sesi.

"Yirmi." Kulağa yetişkin geliyordu. On dokuzdan daha iyi diye düşünüyordum.

"Genç bir delikanlı..." deyip güldü kadın histerik bir şekilde.

"Evet, evet, çok genç," dedim ben de gülerek.

"Sigara içiyor musunuz?"

"Elimi bile sürmüyorum..."

"Bu iyi. Biz güçlü ve genç birini arıyoruz..."

Bir randevu kararlaştırdık. Ev Spandau'daydı, Berlin'de bir bölge, nerdeyse bir köydü. Spandau'lular kendi aralarında yaşıyorlardı, hatta yeşil bir paraları bile vardı – Spandau doları (beş marklık banknot!).

Bardaktan boşanırcasına yağmur yağmasına rağmen, randevuya tam zamanında gittim. Girişinde kahverengi halılar ve kristal aynalar bulunan eski bir yapıydı. Lahana dolması kokuyordu.

Üzerimdeki yağmur sularını silktim, ellerimi kuruladım ve ikinci kata çıktım. Zile bastım. Sessizlik. Hiçbir hareket olmadı.

Ardından sürünerek yaklaşan ayak sesleri duydum. Başında bigudiler olan yaşlı bir kadın kapıyı açtı. Üzerinde ayçiçekleri bulunan bir önlük takmıştı, iki küçük çocuk kıcı kadar büyük göğüsleri dışarı taşıyordu. Bana şaşkınlıkla bakıyordu. "Halı almıyoruz! Satıcıların girmesi yasak! Çık dışarı!" dedi ve bana şişman koluyla çıkışı gösterdi. Ben hiç istifimi bozmadım, son derece sakindim. Bu Berlinlilerin yabancılara karşı takındığı bildik tavidir ve ben bunun bütün ayrıntılarını biliyordum. İğrençti! Ama onu duymazdan geldim.

"Özür dilerim," dedim rahat bir tavırla. Sessizlik. Başını kaldırıp bana baktı. "Ben oda için gelmiştim, telefonda konuşmuştuk..." Geniş geniş sııttım.

"Öyle mi?..." Kadın beni güvensiz bir tavırla süzdü ve bigudilerini arkaya doğru attı, benim aksansız Almancama çok şaşırdığı açıkça belli oluyordu.

"Evet, evet, genç delikanlı falan filan... Hatırlarsınız herhalde?"

Sırıttım giderek genişliyordu. Böylelikle ortaya çıkan gamzelerimin büyüleyici gücüne güveniyordum. Belki de gamzeli genç delikanlılardan hoşlanıyordur, kim bilir?

"Nerelisiniz?" deyip kollarını kavuşturdu.

"Berlin!"

"Yani kökeniniz?"

"Kreuzberg."

Cevap onu tatmin etmemişti. Sorguya devam etti.

"Hangi milliyettensiniz?"

"Berlin'den!" dedim gururla. Ama o bundan hiç etkilenmedi.

"Arap'sınız, değil mi? Türk, doğru mu?!" Bingo!

Onu yakaladım işte diyordu kendinden hoşnut gözleri. Türk'sünüz işte, burada doğsanız da, Alman pasaportunuz olsa da diye bağırıyorlardı adeta. "Elimizde hiç boş yer kalmadı..." dedi kadın kısaca ve keyifle kalçasını kaşıdı.

"Ama az önce telefonda konuşmuştuk..." dedim kekeleyerek.

"Hepsi tutuldu, çok hızlı olup bitiyor bu günlerde – duvar yıkılınca hepsi tutuldu, sıcak çorba gibi yani... N'apalım!..."

Kolayca vazgeçmeye niyetim yoktu. "Ama daha bir saat önce konuştuk!"

"Pekâlâ, şimdi beni dinleyin, tamam mı? Genç adam, Almanca anlamıyor musunuz yoksa? Size söyledim! Oda yok! Gitti, hepsi tutuldu! Anlaşıldı mı? Yoksa kafan basmıyor mu?..." Ama ben şu lanet olası Spandau'ya gelmiştim, üstelik de bu yağmurda, ve burada karşılaştığım şeye bak!

Bunu sineye çekmeye niyetli değildim. Ne de olsa kaybedecek bir şeyim yoktu. Beynimden bin vatlık bir enerji geçiyordu.

"Sizi çok iyi anlıyorum," diye bağırdım. "Ttonik orangutan maymunu!" Kendi kendime şaşırdım ve ardından üstüne de şunu ekledim. "Seni şişman salam seni!..." Arkamı döndüm ve ıktım. Salam arkamdan bğryor, polis molis bir şeyler söylüyordu; kapıyı çarparak kapattı. Merdivenler gürültüyle çınladı. fkeden kuduruyordum. Giriş kapısının camını bir tekmeyle indirdim. Kahverengi halının üstüne

binlerce cam parçası saçıldı, tıpkı buz parçaları gibi. Oradan hemen Charlottenburg'a kaçtım.

Bu lavuklar telefonda benim sarışın ve mavi gözlü Hans olduğumu sanıyorlardı. Hızlı ve acelem varmış gibi konuşuyordum – tipik bir Berlinli gibi işte. Ama beni karşılarında görür görmez bir adım geri çekiliyorlardı, frengiliymişim gibi. Yanlış bir kombinasyon! Yabancı! Sığınmacı! Bıçakçı! diye yanıp sönüyordu gözleri. Olsun, n'apalım. Bok yapalım! Bu boktan taşralılar, bu Alman köylüleri! Şişko bira göbekleri ve koca götleriyle Sardunya Adaları'nda, Korfu'da ve Antalya'da yabancılarla bir çatı altında yaşıyorlar! Aynı tuvaletleri, fincanları ve tabakları paylaşıyorlar. Ama burada kapı zillerinin çalınmasına bile izin vermiyorlar! Kazım her zaman şunu söylerdi: "Bunları dünyadaki başka hiçbir ülkeye almamak lazım! Sadece Sauerland, Rheinland ve Bokland'da otursunlar! Bu sıkıcı ülkelerinde ve hayatlarında çürüyüp gitsinler! Hem de hızla!"

Gitanes'ları arka arkaya yakıyordum. Artık ev aramaktan vazgeçmeye karar verdim. Tam bir hayal kırıklığı! Gerçekten! Hakikaten! Karşıma çıkan herkese oda sormaya karar verdim. Gözlerimi ve kulaklarımı dört açıp çevreme bakındım. Daha "Ben bir..." demeye kalmadan insanlar telaşla başlarını sallıyorlardı, ne istediğimi bile bilmeden. Ve kafalarını öyle hızlı sallıyorlardı ki, bakarken bile benim başım dönüyordu.

"Hepsi kiralandı!... Hiç şansın yok! Vazgeç!..."

Sürekli bu türden, beni eksi kutba çivileyen, hatta umutlarımı yok eden cevaplar alıyordum.

O koca koca hayırlarını kafama atıyorlar ve içten içe onlarla birlikte eksi gerilim bataklığına yuvarlanmamı umuyorlardı. Bu tam bir "Bu iş olmaz, mümkün değil. İmkânsız!"

tutumuydu. Somut bir başarı olmaksızın günler ve haftalar geçiyordu. İflas akbabası tepemde dönüyordu ve eğer durum böyle devam ederse, yakında sadece Leyla'nın ekşimiş yoğurtlarıyla beslenmek zorunda kalacaktım.

Duvar etrafında kopan gürültü biraz azalmıştı ve duvar giderek kısılıyor, kısılıyordu. Günlük yaşamın sıradanlığı geri gelmiş ve ben sadece boğucu günler yaşadığım duygusuna kapılmıştım. Hiçbir şey olmuyordu, hiçbir şey! Hayatımda değişen tek şey, artık kibrit kullanmaktan vazgeçip Zippo çakmak ve Leyla'nın mutfak çekmecelerinden birinde bulduğum eski kol saatini taşımak olmuştu. Her ikisi de gümüş gibi parlıyor ve birbirlerine çok benziyorlardı. Onları ceketimin cebinde taşıyordum, parmaklarımın arasında oradan oraya kayıp duruyorlardı, tıpkı babamın tespihi gibi. Bu felç olmuş zamanlardaki tek oyuncağım, tek eğlencem bunlardı.

Kazım son zamanlarda geceleri çalışıp gündüzleri uymaya başladı. Birbirimizi tuvaleti kustumukla doldurma ve meme galerisi olayından bu yana görmemiştik, ama ara sıra telefonlaşıyorduk. Kiracısı Uri Urs tekrar ülkedeydi ve Berlin'de Budist turistleri, rahipleri ve ustaları gezdiriyor, onlara duvarı gösteriyordu. Kazım'ın bu aralar "Asyalılarla" çok işi oluyordu. Ama onun bununla tam olarak ne kastettiği hakkında hiçbir fikrim yok.

Bir akşamüzeri onunla Café Berio'da buluştuk. Kazım her zaman olduğu gibi geç kaldı, bu sefer üzerinde kupa ve kovboy çizimleri yoktu, onun yerine gözlerinin altında kocaman gözyaşı torbaları vardı. Sırtını duvara verip otur-

du, böylece bütün kafeyi görebiliyordu. Yorgun yorgun insanlara baktı, sütlü kahvesini yudumladı ve uyanmak için kendini sarstı. Babamın kaçamağından haberi olmuştu, ama bu konudan kaçınıyor ve böylece diplomatik davranabildiğini kanıtlıyordu. Bu yüzden ona birkaç artı puan verdim. Ona başarısız arama çalışmalarımı anlattım. Dinledi ve biliyorum der gibi başını salladı. Ardından bir sigarillo yakıp arkasına yaslandı. Onun konuyu fazla genişletmesine imkân vermeden.

"Uzun analizlere hiç vaktim yok," dedim.

Bir süre durdu, sigarillosundan birkaç kere sertçe çekti, kahvesini içip ağzının ucuyla gülümsedi.

"Bu tür insanlar seni soyar," dedi bir süre sonra. "Her şeyini emerler. Gücünü, enerjini. Ben bu tür insanlardan kaçınıyorum. Bu yüzden artık o dumanaltı olmuş batakhanelere gitmiyorum. Oralarda bu tip insanlar kol geziyor. Kırk yaşın üzerinde, trençkotlu ve hafif depresif tipler. Hayır, teşekkürler! Bu safi Berlin bataklığı. Negatif! Depresif! Dikkat et, içine düşme sakın!"

Uyarısını ciddiye aldım. Ne de olsa oraları iyi bilirdi.

"Artık pozitif enerjiyle ve Budist chanting'le uğraşıyorum," dedi Kazım ve sütlü kahvesini bitirip ayaklarını uzattı. Öyle, Kazım yine *relax* bir adam olmuştu.

"O da ne demek?"

"İbadet, meditasyon... Uri Urs bunu her gün yapıyor. Çok hareketli biri. Bu pozitif enerjiler falan filan boş değil, bir şey var..."

"Peki Uri Urs bu sefer ne kadar kalacak?" diye sordum ve Kazım'ın bana odasını teklif etmesini umdum.

"Onun ne yapacağı hiçbir zaman belli olmaz. Ama ben çevreye bir bakınırım senin için ve haber veririm. Bana gü-

venebilirsin," dedi Kazım ve güven verici bir şekilde gözlerini yumdu. Nihayet insanın güvenebileceği biri. Her kara bulutun ardında bir güneş ışığı vardır. Antiklerin bir sözü – osuruktan teselli!

Kazım sigarillosunu kültablasına bastı, beni ihmal etmeyeceğine söz verdi ve gitti. Onun arkasından baktım. Sağlam bir yürüyüşü ve sağlam bir işi vardı, belirli çalışma saatleri ve belirli bir geliri. Peki benim?

Ceket cebimdeki eski saati çıkardım. 16.48. Şu anda ne yapmam lazım? Hiçbir şey! Bir çay daha söyledim ve dakikaları saymaya başladım. Sonra bir Gitanes yaktım ve çayımı yudumladım. Acı tütün, tatlı çay. Hiçbir şey yolunda değildi. Zippo'nun alevini yakıp söndürüyordum. Parmaklarım benzin kokuyordu.

Kafenin içine bir göz attım. Bazı herifler tek başına masalarda oturuyordu, kahvelerinin üzerine eğilmiş, gazetele-
rin sayfalarını çeviriyorlardı. Hiçbiri konuşmuyor, hiçbiri bana bakmıyordu. Berlin'de insan çok çabuk yalnızlaşabilir-
di. Birinin tepetaklak olması işten bile değildi. Dikkatli ol-
mak zorundaydım. Böyle kokuşmuş, solgun ve cansız olma-
malıydı sonum. Yooo!

Çevremde sadece ürkütücü örnekler vardı. O halde ben de tam tersini yapmaya karar verdim. Sadece başka türlü olmaya! İnsanlara aradıklarını vermeye: Özen. Sıcaklık. İçtenlik. Ha!

Gelecekte, diye düşündüm, insanlarla karşılaşınca onları kucaklayacağım ve büyük jestler göstereceğim. "Hepinizi seviyorum." Berlin bataklığının tutuk ve yalnız ruhları bu kadar içtenlik karşısında tedirgin olacak ve kasılıp kalacaklardır. Benim deli olduğumu düşüneceklerdir! Ne düşünürlerse düşünsünler, bu o kadar önemli değildi. Bir oda çok daha önemliydi.

Haftalar (tam olarak söylemek gerekirse 30240 dakika) geçti ve Kazım'dan hiçbir haber çıkmadı.

Ardından ortalığa hikâyeler yaymaya başladım. Tanıdığım birilerinin Charlottenburg'da altı odalı aydınlık bir ev bulduklarını, üstelik de evin köpek sever komşuları olduğunu, ya da bir başka tanıdığımın üç odalı bir evi boşaltacağını ve devretmek için kiracı aradığını yaydım. Komisyonsuz – bu arada da çok keyifli bir hava saıyordum.

Kokuşmuş insanlar yorgun gözlerini kırıyor ve sözümü dinliyorlardı. Şaşkınlık içindeydiler. Bazılarının gözlerine berbat bir küf yerleşmişti. Derin bir bodrum haletiruhiyesi içinden, güvensizce benim şen şakrak halime bakıyorlardı. Onlar ne kadar berbatsa, ben de o kadar çok hikâye uydu-ruyordum. Giderek kendimi daha iyi hissettiğim bir oyundu bu. Ha!

Kazım aradı (38880 dakika sonra). Film tekrar çekilmeye başlanmış ve hatta benim için bir oda bulmuş. Reji asistanının asistanı işi bırakmış. Onun odası boşmuş! Hemen atladım.

Oda Marga'ya aitti. Bu duvar ve duvar çevresinde dönen olaylar onu ürkütmüştü. Bir kahve çiftliğinde çalışmak üzere Nikaragua'ya gitmişti. Biraz daha az gerilimli bir hayat yaşamak istiyormuş, ki bunu ben çok iyi anlayabiliyordum. Şehir milyonlarca vatlık bir elektrikle yüklüydü.

WG, Nollendorf Meydanı'ndaydı. Tam ortam yeri-ydi. Daha iyisi olamazdı. Birkaç sokak ilerde Kazım oturuyordu. Heyt be! Kazım'la bu kadar yakın oturmak bile tek başına bir şeydi. Kazım'la kafelerde dolaşmak, orada burada pik-nemek çok klas bir şeydi! Moruk yok! Leyla yok! Titanik-

te panik yok! Bu odayı istiyordum, ne pahasına olursa olsun.

Cumartesi öğleden önce WG'de buluşma. Kahvaltı. Daha iyi bir neden olabilir mi? Gökyüzüne bakıyordum. Bir şekilde sis giysisiyle güneş ışığı arasında kararsız görünüyordu. Bir bavula sığdırılmış gardırobumu altüst ettim. Redford gibi sade ve zarif olmak istiyordum. Kırk saat sonra sadece Levi's, kazak ve spor ayakkabı giymeye karar verdim. Redford gibi doğru kıyafetlerim yoktu sonuçta. Tipik bir komşu çocuğu gibi görünüyordum. Maço bir Türk gibi değil! Ya da bir liseli Türk gibi değil! WG'dekiler beni belli bir kalıba sokmamalıydılar. Yooo! Katiyen! Berlin'in üzerindeki gökyüzü nihayet kararını vermişti. Güneş.

Metroyla Nollendorf Meydanı'na gittim ve oradan da Winterfeld Meydanı'na doğru yürüdüm. Buradan bir numaralı metronun köprüsü geçiyordu, iki ortam –iki dünya– iki Berlin arasındaki bir sınır gibi. Gündüzleri Einemstrasse tarafında yaprak kımıldamazdı. Çöldü. Ama akşamları sihirli bir değnek dokunmuş gibi, iştah açıcı bir genelev semtine dönüşürdü. Burada uzun bacaklı, seksi, sivri çizmeli kızlar olurdu. İçinde şişman adamlar bulunan siyah Mercedes'ler dururdu onların önünde. İşler yolundaydı. Bu herifler şu sivri burunları hayalarına bir yerlerse diye düşünüyordum... Vay anam vay!

Köprünün diğer tarafında, Maasenstrasse-Winterfeld Meydanı bulunuyordu. Burada herkesi görmek mümkündü. Yaşlanmış ev işgalcileri, son punklar, Türk ev kadınları, ihtiyar 68'liler, homolar, çevreciler ve son zamanlarda da Pakistanlı büfe sahipleri.

Pazarın kurulduğu gündü. Pazar tezgâhları oldukça ihti-

şamliydi. Çevredeki kafelerde çevreci alternatifler, Schwaben'liler, Rheinland'lılar ve diğer Batı Almanlar sabah kahvelerini yudumluyor ve Winterfeld pazarı cumartesi gününe hazırlanıyordu.

Buradaki her şey son derece modaydı. Ortam müthişti. En ufak güneş ışığında, herkes güneş gözlüğü takıp öyle içiyordu kahvesini. Hepsi de tek bir şey istiyordu: Görmek ve görülmek. Walkman'imi açtım ve James Brown'la birlikte "I feel so good..." şarkısını söylemeye başladım; tezgâhları dolaşıp tatlı satıcı kızlarla şakalaştım ve kendimi iyi hissettim. Çok iyi hem de! Oğlum, bu sokaklardan bir zamanlar Erwin Piscator geçmiş, az ilerdeki Metropol Tiyatrosu'na gitmek için. Brecht, Fallada ve Robert Musil burada yaşamış ve çalışmışlar. Bana Kazım anlatmıştı. Nolle-VIP'lerini çok iyi bilirdi. Burasının ortamı her zaman iyi olmuştur. Her zaman!

Yeni tamir edilmiş eski bir binanın önünde durdum. Kapı zilleri parlak bir pirinç levhanın üzerindeydi. Bazı kiracıların isimlerinin başında doktor yazıyordu. Kimilerinin iki soyadı vardı, Starke-Schmidt ya da Petri-Roth gibi. Zile bastım.

"Evet, buyrun?"

"Şey, oda için."

"Ha tamam, dördüncü kat, sağdaki kapı." Kapı otomatığı açıldı ve aydınlık hole girdim. Mermer, alçı kabartma ve kırmızı halı. Her şey çok bakımlı ve sakin. Giriş holü rahatlıkla Grunewald'e uyardı. Sabah kahvesi kokuyordu ve bir yerlerde biri radyo dinliyordu.

Bazı kapıların önünde *Tagesspiegel* ve *Berliner Morgen Post* gazeteleri duruyordu.

Nerede okunuyorsa, diye düşündüm, oraya yerleş.

Yukarıya daha henüz varmıştım ki, kahverengi saçlı bir kadın kapıyı açtı. Üzerinde çiller olan kalkık bir burnu ve boynunda tahta boncuklar bulunan bir zincir kolyesi vardı.

"İçeri gel, ben Dora."

"Selam."

Dikkatli gözlerle çevreme bakındım.

"Ayakkabıyla girebilirsin. Bugün öğleden sonra temizlik günümüz. Gel, hemen sana odayı göstereyim."

İnce bir koridoru geçerek evin arka kısmına gittik. Evde bir mum kokusu vardı.

Mutfakla tuvalet arasındaki oda, eskiden sandık odasıydı muhtemelen. Küçük bir odaydı ve avluya bakan bir penceresi vardı. Önünde çok yaşlı bir kestane ağacı. Berlin manzarası!

"Ee, hoşuna gitti mi?"

"Hem de çok!"

Kadın mutfığa gitti, ben de peşinden. Eski fayanslar, alçı kabartmalar, parkeler ve yüksek tavanlar, evde geçmişe ait bir şeyler vardı. Her tarafta egzotik bitkiler duruyordu. Duvarlarda posterler asılıydı. Koridorda tam bir Hint kumaşı koleksiyonu vardı. Burada oturanların, her şeyi anne babalarından farklı yapmak istedikleri izlenimine kapılıyordu insan. Bahçeye konan cüce heykelleri ya da duvara gömülü dolaplar yoktu, tersine her şey kendi halinde ve trendiydi. Kromdan bir su kazanları vardı, camdan büyük kâseleri ve neon renklerinde bardakları. Uzun tahta masanın üzerine bir örtü serilmişti. Köpüklü şarap kahvaltısı. Sağda solda WG elemanları oturuyordu: Üç kadın. Her birinin elini sıktım ve gözlerinin içine baktım. Vücut teması önemliydi! Tutuklukları gidermek açısından çok önemliydi, bunu *Cosmopolitan*'da okumuştum.

"Doris, Dore, Dörte," üç D kadını geçti kafamdan hızla ve gülmemi güçlkle bastırdım. Şimdi, bu tıpkı Doris Dörte filmindeki gibi, diye düşünmeyin. Hayır, benim hikâyem başka şekilde gelişti.

Pekâlâ, bu üç kadın da çok sempatikti. Blauberg, Bamberg ve Grünwald'den geliyorlardı. Arkaplanlarında Alman kaleleri, dağlar ve ormanlar vardı. Hepsi de ilk kez evlerinden uzaklaşmış ve Berlin'e gelmişlerdi. Alman dili ve edebiyatı, basın yayın ve sanat tarihi okuyorlardı. Ve üçü de Wolf'un prodüksiyonunda çalışıyordu. Ve her üçü de film yapmak istiyordu. Berlin ve duvar konusunda merak ve heyecan içindeydiler. Kızlar çok trendiydi. En azından öyle olmaya çalışıyorlardı. Ama üzerlerine sinmiş Paderborn'lılara özgü bira bağımlılığının kokusunu alıyordum. Berlin havası olmayan her şeyin Paderborn'la bir alakası vardı. Ağızlarını açar azmaz Paadeerbooorn çınlamaya başlıyordu. Acaba hiç Paderborn'da bulunmuşlar mıydı? Ben bulunmamıştım!

Kızlar çok çekiciydi, berbat Berlinliler gibi sıkıcı ve kuru değillerdi. Hoş. Katlanılabilir. Elbette ben de bütün karizmamı kullandım. Bu odayı istiyordum, hem de hemen!

Köpüklü şarap ve Kolombiya kahvesi içerek İstanbul, Berlin ve tabii ki duvar hakkında sohbet ettik. Masadaki tek Berlinli bendim. Kahvaltıda müsli, yulaf ekmeği, jambon, Gouda kaşarı ve siyah ekmek vardı. Lezzetliydi. Çoktandır böyle ağır bir kahvaltı etmemiştim. Eğer İstanbul'dayken özlediğim bir şey varsa, o da Alman siyah ekmeğiydi. Dünyanın hiçbir yerinde onunla karşılaştırılabilecek bir şey yoktur. Gerçekten de!

Kızlardan hoşlanmıştım. Hepsi de o kadar çok, o kadar içten ilgilenmişlerdi ki benimle... Onlara neredeyse bütün hayat hikâyemi anlattım. Ama kısa kesip onları dinlemeyi

tercih ettim. Çünkü kızlar çok iyi gevezelik edebiliyordu. Tabii ki konu DDR, evlerdi ve sonunda dönüp dolaşıp Doğu Alman kadınlarına geldi.

"Onlar çok fazla erkeksi," dedi Dora.

"Keşke sadece bu olsa," diye kestirip attı Doris. "Doğu kadınları çok kaba... evet, bir şekilde yeterince feminen de-ğiller..."

"Bunu onaylamaktan başka bir şey gelmez elimden," diye ekledi Dörte. Ne de olsa bir süre onlarla ilişkim oldu. Doğuluların fazla beklentileri yok ve kanaatkârlar..."

Herkes evet anlamında başını salladı. Sonra, Doğulu kadınları idare etmenin kolay olduğu ve bu yüzden de Batı Alman erkeklerinin, Doğu Alman kadınlarıyla Batılılara nazaran daha kolay baş edebildikleri fikrinde birleştiler. Doğulu kadınları düşündüm. Hiçbirini tanıımıyordum. Ve bu Doğulu-Batılı tantanası yine benim Paderborn bira manyaklığı kokusu almama neden oldu. Yani kızlar burada daha yeniydi, ama sanki Berlin'in bütün barlarını, girdisini çıktısını ve köşe bucağını tanıyorlarmış gibi davranıyorlardı. Anlattıklarının hiçbirini yutmadım, ama bunu kendime sakladım ve dikkatle dinleyip başımı salladım.

Kahvaltıdan sonra bir Gitanes içmek istedim. Ama kendimi tuttum. Zira kızlar ekoloji ve biyoloji olayındaydı. Sanırım onlar yemekten, arabadan ve seyahatten sonra sağlığın en büyük lüks olduğunu keşfetmişlerdi. Hiçbiri sigara içmiyordu. Sigara içen biri olarak o odayı tutmam imkânsızdı. Üçüncü Henkel köpüklü şarabını açtığımızda ve artık sadece kıkırdamaya başladığımızda, Doris kalın kaşlarıyla bana dönüp kız arkadaşımı sordu. Buna hiç hazırlıklı değildim. Bu kadınlar da neleri merak ediyor! Çok hızlı düşündüm.

"Ah... onunla aramızda mesafeler var," dedim ve bir parça hüzünlü baktım.

Kızlar birden ayılıp gözlerini bana dikti. Beni anlıyormuş gibi başlarını salladılar. Ellerimi saçlarıma daldırdım ve ağır ağır arkama yaslandım. Kadınlar, erkeklerin duygularını göstermesinden hoşlanırdı. Bu her zaman iyi bir etki bırakırdı.

"İkimiz için de en iyisi buydu," dedim üzgün bir şekilde. "Ailesiyle yaşıyor... İstanbul'da." Kızlar gülümsedi. "Hiç de karışık değil," diyordu gözleri. Ama ben daha en başından her şeyi açıklığa kavuşturmak istiyordum, bu yüzden bir bardak şarap daha devirdim ve, "Benim kendime gelmem lazım ve bu nedenle her şeyden uzak durmalıyım," deyip mesajı anlamış olduklarını umdum. Çünkü bir şey benim için çok açıktı: Kızlarla karmaşık işlere girmeyecektim. O zaman odayı kaybeder ve kendimi tekrar bizim moruğun yanında bulurdum. Ayrıca Cora'yı da bir türlü kafamdan atamıyordum. Dördüncü şaraptan sonra yavaş yavaş yola koyulmam gerekiyordu. Çünkü acilen sigara içmek istiyordum. Ayrılırken Dora bana,

"Çok eşyan var mı?" diye sordu. Hayır anlamında başımı salladım.

"Berlin'de çok akrabalar var mı?" Yine başımı salladım. "İyi," dedi ve boynundaki tahta kolyeyi okşadı. Düşünüyordu.

O kadar şarap yüzünden biraz başım dönmeye başlamıştı. Öyle bir sırtıyordum ki, ağzım neredeyse kulaklarıma varıyordu ve gamzelerim sanki düğmelerine basılmış gibi ortaya çıkıyordu.

"Bir mesele daha var," dedi Dora çekinerek. Sırtımdan bir anda donup kaldı, gamzeler kayboldu.

"İlk kirayı hemen şimdi ödeyebilirim," dedim aceleyle. Ne de olsa Agnes oldukça cömert davranmıştı.

"Para meselelerini daha sonra hallederiz," diyerek sakinleştirdi beni. Mola. Tahta kolyesini parmaklarına dolamış, bir sonraki sorusunu toparlamaya çalışıyordu. "Bizim istediğimiz şey..." Diğerlerine baktı, onların bakışlarını tarttı, sanki bir kez daha emin olmak istiyordu.

"Yani bizim istediğimiz şey, bize sekiz çocuklu aile ziyaretlerinin olmayacağına, balkonda mangal partileri yapmayacağına ve banyo küvetinde koyun kesmeyeceğine söz vermen!"

Birden nefesim kesildi. Güçlkle yutkundum. Ne zırvalıyordu bu böyle? Kulaklarıma inanamıyordum.

Ben daha bir şey söylemeye fırsat bulamadan ekledi: "Yani, bizi anlıyorsun değil mi..." Doğru sözcükleri bulmaya çalışıyordu. "Türklerin böyle... böyle büyük aileleri var ve... çok et yiyorlar. Bizim sigara içmediğimizi ve vejetaryen olduğumuzu bilmelisin..."

Bunu çoktan anladım sayın köy tavukları!

Gözlerimin önüne şöyle bir gazete manşeti geliyordu:

KÖYDEN GELEN GENÇ KIZLAR, BİRLİKTE OTURDUKLARI TÜRK ARKADAŞLARI VE ONUN AKRABALARI TARAFINDAN KORKU VE DEHŞETE DÜŞÜRÜLDÜ: BALKONDA KOYUN KESMELER, KOYUN DERİSİ, BİR BERLİN EVİNDE ET KOKUSU VE KAN.

Onlara söz verdim. Onlar da bana odayı verdi.

Birkaç parça eşyayı topladım, Kazım gelip beni aldı. Ayılırken Leyla'yı kucakladım. Gözlerinin çevresi simsiyah olmuştu. Redford yüzünden çektiği acılar hâlâ sürüyordu. Bu ikisi bir sokak lambası gibiydi, bazen yanıp bazen sönüyorlardı. Ben kendimi bu olayın dışında tutuyordum. Leyla be-

nim tavsiyelerimi çocukça buluyordu. Pöh! Kendini ne sanıyorsa! Aslında kendisi de kolayca, bir GIS'in hayatında yeşillikler içinde bir eve ve çocuklara yer olmadığını görebilirdi. Bir GIS her zaman bir yerlere çekip gitmeye hazırdır. O halde neden bu kadar acı? Bu zaten belliydi. Onu anlamıyordum. Genelde çevremdeki kadınları hiç anlamıyordum. Annem istemediği bir şehre gelmişti. Leyla kendine çekip gidecek olan bir erkek arkadaş bulmuştu. Ingrid kültürünü, dilini anlamadığı Brejnev Amca'yla evlenmişti ve Cora kendisine hiç de uymayan Wolf'la birlikteydi – en azından bana göre. Şansına ben ne bir kadına ne de bir şehre bağımlıydım. Önümdeki her şey açıktı hâlâ.

Her şeyin sürekli değiştiği ve kimsenin olan biteni tam olarak anlayamadığı Berlin gibi bir şehirde, ne yapmak istediğini bilmek bile başarıdır. Ne de olsa bu herkesin yapabildiği bir şey değildir. Gerçekten değildir!

Annem İstanbul'da avukatları harekete geçirmişti. Ediz Boston'daydı ve şimdilik bir dil kursuna gidiyordu, inek. Redford naklini bekliyordu. Babamın keyfi eskisinden daha berbattı. Brejnev Amca mesafeli davranıyordu.

Kazım'ın Mercedes'i 250 E ile, birkaç parça eşyayı Nollideki yeni odama taşıdım. Ve o andan itibaren kaderim yön değiştirdi.

Yeni evdeki parkeler her adımda gıcırıyordu. Eski duvarlar en ufak bir osuruk sesini bile geçiriyordu. Gaz ve patlama durumlarında tuvalette son bulan şeyler konusunda kendime hâkim olmak zorundaydım.

Bıyıklı adamların sokakları doldurduğu İstanbul'dan geliyordum ben. Şimdi üç kadınla birlikte bir evde yaşıyor-

dum ve banyoda bir tek ayna vardı, bu sistemin işlemediği imkânsızdı – işlemedi de. Bu yüzden erken kalkmaya ve banyoyu ilk olarak ele geçirmeye alışmak zorunda kaldım. Önce çay içiyor, sonra da ilk Gitanes'larımı merdivenlerde tütürüyordum. Yeni gündelik hayatım cam gibi berraktı. Çalışmak ve ay sonuna kadar idare etmek.

WG'de mutfak, alveriş ve temizlik görevleri vardı. Çöpleri ayırıyorduk. Kâğıt ve şişeler ayrı bir torbaya konuyordu. Her şey mükemmel işliyordu. Dussmann usulü bir temizlik şirketi kurabilirdik. Bu kadar düzen beni şaşkına çevirmişti. Ama kızlar hiç de öyle görünmüyordu. O kadar rahat ve eğlenceliydiler ki. Ama dış görünüş yanıltıcıdır. Ve ben de bunu hissediyordum. Bahçesinde cüce heykelleri olan düzenli aile evleri, onların üzerine adeta yapışmıştı. Kızlar akşamlarını, hafta sonlarını, hatta muayyen günlerini önceden planlıyorlardı. İnsanların hayatlarında neleri düzenleyip planlayabildiklerini görmek büyüleyiciydi. Daha önce hiç böyle bir şey görmemiştim. Ben de hayatımı düzene sokmaya ve akşamları Kazım'la sağda solda sürtmemeye karar verdim; ne zaman nereye gideceğimi ve ne kadar bira içeceğimi planlayacaktım. Neden bana hep şöyle sorduklarını şimdi daha iyi anlıyordum: "Her şey yolunda mı?" Düzensizlik veba gibi bir şeydi sanki. Bu düzen çılgınlığının bana da bulaşmasına izin verdim ve bunu kızlardan daha iyi yapmaya çalışıyordum – planlamak, organize etmek, düzenlemek – tak-tak-tak. Her şey tamam mı?

Kahvaltıda kızlar beni soru yağmuruna tutuyordu: "Türkler neden çay içiyor? Kahvaltıda neden zeytin yiyorlar? Neden Türk kadınları eşarp takıyor? Neden? Neden? Neden? "Bu kızlar bu kadar aptal mıydı? Bu tipik bir Türk karakterli miydi? Türklerde tipik bir özellik miydi? Kızların

beni ne kadar Türk gördüklerini bilmiyordum. Ne bıyığım vardı, ne de yanımda sürekli bıçak taşıyordum. Ama karanfilli siyah çay içmeyi, pide, dolma ve musakka yemeyi seviyordum. Bunlar benim için tipikti. Başlangıçta her şeyi ayrıntılarıyla anlatmaya oldukça zaman ayırıyordum. Sabır talimi yapıyordum adeta. Böylece onlara domuz eti, Müslümanlar ve sünnet hakkında her şeyi anlattım. Dinliyorlar ve bu gezegende lahana salatası ve domuz kızartması yemeyen insanların bulunmasına çok şaşıyorlardı. Kendimi başka ülkelerden söz eden Sinbad gibi hissediyordum. Heeyyy oğlum! Dijital teknoloji çağındaydık. Her şeyi, özellikle de kendimi anlatmaktan bıkmıştım. Neden bu kızlar beni olduğum gibi kabul etmiyorlardı? Huzur içinde bir kahvaltı etmek istiyordum. Başka bir şey değil. Ve bir süre sonra bunu yapmaya başladım da. Artık sadece susuyordum. Başlangıçta onların yoluna çıkmıyor ve mesafeli davranıyordum. Bu da bir sorun yaratmıyordu. Zamanla kızların beni WG'ye neden aldıklarını anladım. Batı'dan geliyorlardı ve Türkleri sadece dış görünüşleriyle tanıyorlardı. Türkler hakkındaki bilimsel bilgilerini canlı tutmak istiyorlardı. Köylerini ziyarete gittiklerinde, diğer Batılıların bir adım önünde oluyorlardı böylece. Türkler ve çokkültürlülük meselesinde mutlak hâkimiyete sahip oluyorlardı.

İlkbahar. Nihayet Kazım'dan ilk sinyal geldi ve Berlin Hayvanat Bahçesi'nde genç antilopların ilkbahar güneşinde zıpladıkları gibi sevinçle havalara zıpladım.

Film çekimleri bütün hızıyla sürüyordu ve Kazım havalanı sahnesini çoktan bitirmişti. Şimdi de setteki yiyecek ve içeceklerin sağlanması işini üstlenmişti, çünkü aşçı işi bırakmıştı.

Kazım Mercedes 250 E'siyle sağa sola gidiyor, film bürosundan gerekli şeyleri getiriyor, Cora ve Bayan Metalik'e fotoğraf çalışmalarında yardım ediyor ve bütün film ekibini esprileriyle eğlendiriyordu. Elinden her şey geliyordu: Oyunculuk, aşçılık, taksi şoförlüğü ve insanları rahatlatmak. Ona hayrandım. O kadar hızlı, çevik ve her konuda o kadar rahattı ki. Sürekli şaka yapıyordu. Kişilikler yaratıyor, onları birkaç dakika yaşıyor ve sonra bambaşka şeyler anlatıyordu, sanki onlar hiç varolmamışlar gibi. Bir an Baviera şapkası ve kasetçalarıyla işçi Ali'ye dönüşüyor ya da hayali bir telefonun önünde durup, papağan gibi hızlı hızlı konuşuyordu. Sanki film içinde filmdi.

Üç D kızıyla birlikte erkenden evden çıkıyordum. Dora'nın eski Golf'üyle sete gidiyorduk. Artık sadece bir WG arkadaşı değil, ayrıca bir de iş arkadaşıydım. Dörte Scripgirl olarak çalışıyordu, Doris kayıt şefinin asistanı olarak ve Dora, Wolf'un reji asistanı olarak. Kızlar bu işleri yaparken çiçek gibi açılıyorlardı. Hırslıydılar ve ilerlemek istiyorlardı. Hırsları bulaşıcıydı. Ben de ilerlemek istiyordum. Bu büfe işi sadece bir başlangıçtı. Ben de nihayet doğru dürüst para kazanmak istiyordum.

Patates salatalı sosisler, salamlı sandviçler, domuz yağı sürülmüş ekmekler, bezelye çorbası ve kahve; kahvaltıda, öğle yemeğinde ve akşam yemeğinde. Yeni işim bunun etrafında dönüyordu. Akşam çekimleri saatlerce sürüyor ve kıçım donuyordu. Ama önemli değildi. Çünkü her gün Cora'yı görüyordum. Beni kendi rüzgârına katmıştı ve buna karşı hiçbir şey yapamıyordum, onu takip etmekten başka. O ise Kazım'la, Wolf'la, ekibin geri kalanıyla sohbet ediyordu, yani ben hariç herkesle.

Asla gelip büfeden bir şey almıyordu, asistanı Simone'yi gönderiyordu –Bayan Metalik– hatta kahvesini bile! Cora bana bir bakış bile bahşetmiyordu. Onun için havadan ibarettim. Sadece hava! Acaba nedeni üzerimdeki eski parka mıydı? Yoksa başımdaki eski kep mi? Bilmiyordum. Bildiğim tek şey varsa, o da artık kanımın kafama değil, başka bir yere doğru aktığıydı.

Öğle yemeğinde çorba tenceresinin önüne ilk gelen Bayan Metalik oluyordu. O ve Adem, Cora'nın statifleri ve fotoğraf malzemelerini oradan oraya taşıyıp duruyorlardı. Adem kamerayla her şeyi kaydediyordu. Bazen Cora hakkında yeni bir şey öğrenebilmek umuduyla içinde Bayan Metalik'le sohbet ediyordum. Ama boşuna! Bayan Metalik

birtakım fotoğraf teknikleriyle, ışıklandırmayla ve zoom aletleriyle kafamı ışıltıyordu, çünkü o Lette Derneği'nde fotoğrafçılık öğreniyordu ve bitirme tezini hazırlama aşamasındaydı. Doğu Berlin evleri ve arka avluları onun tutkusuydu. Eski Yahudi dükkânlarının tabelalarını görüntülüyordu.

Adem onu oralarda gezdiriyordu. Ne de olsa o bu mahallelerde büyümüştü. Bayan Metalik eski siyah-beyaz aile fotoğraflarını topluyor ve sessiz filmleri izliyordu. Kafası sürekli geçmişteki bir zamandaydı. Modern şeyler onu hayal kırıklığına uğratiyordu, modern elbiseler de. Onunla ortak bir yönümüz vardı. İkimiz de yetmişli yılların modasından nefret ediyorduk. Eski fotoğraflarda babamı uzun saçları, favorileri, sarı gömlekleri ve yüksek topuklarıyla gördüğümde, bugün bile tüylerim diken diken oluyordu. İll-İĞĞRREENNÇ!

Molalarda Simone ve Adem diğerlerinden ayrı yerde oturuyor ve birbirleriyle şakalaşıp duruyorlardı, sanki çok önemli sırları var gibiydi. Bir şey onları çekiyordu. Mickey ve Minnie Maus gibi birbirlerine yapışıklardı. Onları böyle görünce, adeta şu parolaya göre yaşadıkları izlenimine kapılıyordum: Hiç kimse tıpkı bizim gibi değil ve bu bizim gücümüz. Dikkat çekmek istiyorlardı. Çekiyorlardı da. Son zamanlarda kanarya sarısı montlarla dolaşıyorlardı.

Adem sık sık sete takılıyor ve insanlarla sohbet ediyordu. Benimki gibi düzenli bir işi yoktu, ara sıra yardımcı olarak çalışıyor ve kabloları oradan oraya taşıyordu. Bazen tuhaf sorular soruyor ve her şeyi merak ediyordu. Emeklilik, hastalık sigortaları konusunda bilgi topluyor ve Batı sistemini anlamaya çalışıyordu, Batı Alman bürokrasi ormanındaki bir yabancı işçi gibi.

Adem öğrenmeye aç biriydi, gözlerini dört açıyor ve her

şeyi yutuyordu. Bazen o markalı elbiseleri almak için parayı nereden buluyor diye düşünüyordum. Bardaki işinden bu kadar para kazanamazdı ve verilen avanslar çoktan bitmişti.

Film ekibindekilerin hepsi gençti, hatta bazılarının doktor unvanı vardı. Hızlı ve profesyonelce çalışıyorlardı. Çoğu Batı Almanya'dandı. Herkes Wolf'un sözünü dinliyordu, çünkü olaya hâkimdi ve ne yapılması gerektiğini biliyordu.

Wolf yeni Alman sinemasında guruların gurusuydu. Ünlü yönetmenlerle ve oyuncularla çalışmıştı. Wolf'un çevresindeki herkes telaşlıydı, ama bundan hiç etkilenmiyordu, insanlarla her zaman sakin sakin konuşuyordu; kamera ayarlarını tek tek kontrol ediyor, rahat bir tavırla sette dolaşıyordu.

Film ekibi ikiye ayrılmıştı. Wolf'un eski takımı ve setteki yeniler. Eski ekip and içmiş bir grup gibiydi. Hep birlikte bir masasına oturuyor ve kendi aralarında, başkalarının bilmesi gerekmeyen şeyler konuşuyorlardı. Eğer aralarına yeni biri gelecek olursa emir verilmiş gibi birden susuyorlardı. Çoğu Wolf'u çok eskiden beri tanıyordu. Başka prodüksiyonlarda onunla çalışmışlardı ve sürekli onun arkasından konuşuyorlardı. Ona nasıl davranacaklarını biliyorlardı, arızalarını ve tiklerini tanıyorlardı. Buna karşın ben henüz bir şey anlamıyordum.

Akşamları WG'ye geç geliyorduk. Burnum akıyordu ve yorgunluktan ölecek halde kendimi yatağa atıyordum. Dış çekimler günler, geceler, haftalar sürdü ve benim kesinlikle bir yönetmen olamayacağım açıklığa kavuştu. Bu iş safi sa- bir işiydi. Rahatsız eden her otomobil, her uçak, her gürül-

tü, korna, osuruk, her şeyin yeniden çekilmesine neden oluyordu. Setteki bu işlerin yanında Agnes için yaptığım tercüme işi, küçük bir cennet işi gibi kalıyordu. Çoktandır ondan bir ses çıkmamıştı. Herhalde Bodrum için hazırlık yapıyordu.

Kızlar mutfakta kalıyor, çay içiyor ve Wolf hakkında konuşuyorlardı. Onun her şeyini biliyorlardı: Kelimelerini, mimiklerini, duruşunu, sahneleri kurma ve oyuncularını motive etme tarzını... Onun attığı her sigara izmaritini topluyor ve hakkındaki her şeyi biliyorlardı, ama her şeyi. Sigara markasından tutun da, prezervatiflerine kadar. Rahatlıkla bir Wolf Fan Club kurabilirlerdi.

Oyunculardan biri ayrıldı ve çekimler durdu. Wolf sadece etrafta dolanıp bağıyor ve herkese kendi stresini bulaştırıyordu. Üç D kızı sinirle etrafta dolaşıyor ve herkes yeni bir oyuncu arıyordu.

Günler geçiyor ve Cora'yla aramda hiçbir şey olmuyordu. Buna karşın, Kazım'ın onunla çok işi oluyordu. Cora çekimlere verilen bu arayışı değerlendirdi ve başka bir projeye saldırdı. Kazım ve birkaç İngiliz gazeteciyle birlikte haftasonu Polonya'ya gittiler. Anladığım kadarıyla, bir İngiliz dergisi için bir dizi fotoğraf çekimi söz konusuydu. Çekimler sırasında, yeni şeyler ve projeler hakkında herkes aniden sır küpü oluveriyordu. Bu konularda kimse konuşmuyordu.

Kazım büfe işini tamamen bana bıraktı. Ben de günlük ekmeklere ciğer ezmesi, sarımsaklı ezme, dil sosisi, jambon, salam, Viyana sosisi, kan sosisi sürme ve yerleştirme konusunda olimpiyat rekorları kırıyordum. Sonuçta film se-

tindeki zavallı sosislerden biriydim.

Bir gün öğle yemeğinde, yeşil keten ceketli ve köylü pantolonlu biri bana doğru geldi. Daha dikkatli baktım. Wolf. Başında basık şapkası ve boynunda FKÖ poşusu yoktu. Bunu anlayamadım ve dakikalarca ağzım açık bakakaldım.

Wolf bana yaklaştı. Bu elbise içinde muhtemelen çevreci bir hoşaf ve ayyaş gibi değil de, rahat, umursamaz görünmek istiyordu. Ama başaramıyordu. Çizgi şeklindeki ağzında rahatsız bir hal vardı. Bir bardak Cola alıp gitti. Sonra birden aklına bir şey gelen Komiser Columbo gibi döndü. "Ha, ufak bir mesele var. Seninle daha önce karşılaşmış mıydık?" Bunu söylerken kelini kaşıyordu.

Evet anlamında başımı salladım.

"Bana yardım edin, hatırlayamıyorum." Keli parlıyordu.

"Kazım'la birlikte, Doğu Berlin'de bir partide." Tepsiye yeni ekmek dilimleri koydum. Sette beni hiç fark etmemiş miydi? Boz bir fare miydim ben, dikkat çekmeyen, küçük?

"Ha evet, Kazım'ın arkadaşı. Tamam, şimdi hatırladım... açık sözlü genç adam. Evet... evet... evet... tamam!..." Gü-lümsüyor ve yüksek sesle düşünüyordu.

Ben de gülümsedim ve bu karşılıklı gülümsemeden sonra, "Wolf," deyip elini uzattı. Sanki aklına başka bir şey gelmişti.

"Hasan."

"Ha evet, Hasan, doğru! Ama ben sizi daha önce başka bir yerde de görmüştüm." Çenesini kaşıdı, bana yandan baktı. "Tamam işte! Cora'nın duvar çekimlerinde..." Düşünceli bir şekilde gülümsedi. "Müthiş çekimler. Duvardaki delik olayı! Gerçekten iyi olmuş!"

Cora, tabii ya, Cora. Onunla birkaç kelime konuşabilmek, birkaç bakışına nail olmak için bir krallık bağışlayabilirdim.

N'apalım, insan hayatta istediği her şeyi elde edemiyor. Lanet olsun! Daha şimdiden devlet hastanesinin prostat bölümüne mi kaldırılmışım ki kendimi bu antika lafla avutuyordum?

"Fotojenik bir yüzünüz var, bunu biliyor muydunuz? Çekimler çok iyi olmuş. Gerçekten olağanüstü." Şimdi de benimle dalga mı geçiyordu? Wolf bir sandviç aldı, hırsıyla ısırıldı ve ağzını şapırdatarak yemeye başladı.

"Yemek pişirmek iyidir, ama yemek daha iyi," dedi. Onaylayarak başımı salladım. "Bir oyuncu ayrıldı," diye ekledi ve kola bardağını dikti.

"Evet, duydum."

Bardağı ekmeklerin yanına koyup bana baktı. Mavi gözleri hızlı hızlı hareket ediyordu. Ardından,

"Ona çok benziyorsunuz... Yeni birini arıyoruz..." dedi. Bütün antenlerimi açtım.

"Pazartesi oyuncu seçmeleri var. Buyrun, bu kartım, siz de bir uğrasanıza. Ayrıca, sizin fotojenik bir yüzünüz var, kamera yüzü."

"Olabilir, bunu hiç düşünmemiştim."

"Düşünmelisiniz ama, yayın sırasında."

Gerekirse ben kendimle dalga geçerim, diye düşündüm. Ne olacak, oyuna sen de katıl.

"Pazartesi saat ikide, okey?"

"Okey!"

Uyuyamadım, yiyemedim, içemedim. Jack-in-the-Box gibi gergindim. Kazım Krakau'daydı. Ona anlatma imkânım yoktu. Üç D kızı işlerine o kadar kaptırmışlardı ki kendilerini, bazen benim yanlarında olduğumu bile unutuyorlardı. Bu durumda her şeyi kendime saklamaya karar verdim. Ki bu da oldukça zor oldu. Şu aptal çenemi bir türlü tutamı-

yordum. O kadar heyecanlıydım ki, kendi kendimle konuşuyordum. Heeeyt be, gerçek filmde, bir rol. Budur işte!

Nihayet pazartesi. Salamlı ekmekler yok bu sefer, kahve artıkları yok, seçmeler var. Film bürosu Kurfürstendam'daydı. Büyük, eski bir bina, büyük bir giriş. Pirinç bir levhada, ZORA Film Prodüksiyon yazıyordu. Zile bastım. Kuru bir kadın açtı kapıyı. Kadında her şey renksizdi, göz-lüğü hariç, o yeşildi.

"Wolf'la görüşecektim." Tepki yok. "Seçmeler için." Kadında yaprak kımıldamıyor. Arkasını döndü ve gitti. Kapı açık kaldı. Onu takip ettim.

Uzun bir koridor, sağlı sollu büyük kapılar ve odalar.

İyi aydınlatılmış bir odada durdu ve belli belirsiz bir el hareketiyle bir sandalye gösterdi. Odaya girdim. Soğuk du-man kokusu vardı. Kimse yoktu odada. Statifler, spot ışıkları, lambalar, kamera. Burada bir şeyler dönüyordu belli ki. Dolu kültablaları, boş plastik bardaklar, damlayan bir kah-ve makinesi. Her şey çalışıldığının bir göstergesiydi. Bir Gl-tanes yakıp bekledim.

Yan odadan sesler duyuyordum. Kapı aralığından bak-tım.

Birden nefesim kesildi. Masada iki kadın oturuyordu. Objektifleri kutularından çıkarıyorlardı. Yoo, işte bunlar buraya uymuyordu şimdi.

Gerçekten de! Çok zamansız gelmişlerdi. Sigarayı kültab-lasına bastırdım, aceleyle çıkışa doğru yöneldim. Cora ve Bayan Metalik Krakau'dan ne zaman dönmüşlerdi? Ka-zım'dan hiç haber alamamıştım. Cora ve Bayan Metalik – yoo! Merdivenlerden koşarak indim ve elinde poşetler olan birine çarptım. Birtakım kutular basamaklardan yuvarlandı. Patırtı. Panik!

"Hasan?"

Başımı kaldırdım.

"Adem!"

"Ödümü patlattın..."

"Kusura bakma..." diye kekeledim. Torbadan başka kutular da düşüp basamaklardan yuvarlandı.

"Yine mi, hayır!" diye bağırdı Adem.

Kutuların arkasından koşup onları yakaladım. Bir sürü Çin malzemesiydi.

Onları tekrar poşete doldurmaya ve yukarı çıkarmaya yardım ettim. Adem önden gidiyordu, ben arkadan. Üzerinde dar bir pantolon ve ayaklarında kovboy çizmeleri vardı. Üzerimdeki elbiselerle ne onunla, ne de Redford'la yarışabilirdim. İkisinin yürüyüşleri de birbirine benziyordu. Rahat ve sakin. Buna karşın ben kurtlu peynir. Yine aynı büro. Adem zile bastı.

"Benim gitmem lazım," dedim aceleyle.

"Neden ki, birazdan seçmelerin yok mu senin?..."

O bunu nereden biliyordu ki? Ona baktım. Tepki yok. Kapı açıldı ve içeri girdik.

Bana ne olduğunu ben de bilmiyordum. Cora beni böyle görmemeliydi, seçmeler sırasında değil. Yooo! Kafamı karman çorman ederdi.

Yani demek istiyorum ki, ne demek istediğimi de pek bilmiyorum. Kendimi o kadar aptal hissediyordum ki, İbiş gibi...

"Poşetleri mutfağa koyabilirsin," dedi Adem ve yan taraf-taki bir odayı gösterdi. Mutfaka gittim, elimdekileri koydum ve tam çıkacaktım ki, hayatımın en büyük korkusunu yaşadım. Ya Allah! O da neydi? Donup kalmıştım. Kaskatı, değnek gibi. Hiçbır yerim kıpırdamıyordu, Levi's 501'in içinde-

ki benim ufaklık hariç. Mutfakta, çiçeklerin ve dekorların arasında bir kadın yatıyordu. Çıplak, cırılçıplak! Göğüs, karnın, bacaklar beyazdı, süt beyaz. Üzerinde çeşit çeşit malzeme vardı. Yiyecekler! Balık, sushi, litschi, kiçi ve yapışkan bir sıvı. İğğğğğğğrenç! İçim dışıma çıkacaktı, hatta benim ufaklık bile kafasını çevirdi ve çalıların arasına saklandı. Bu da neydi böyle? Ha, Ding Dong! Filmdeki herkes böyle sapık mıydı yoksa?

Kaçmayı düşündüm. Çok geç! Cora ve Bayan Metalik karşımda duruyordu.

"Bir yemek dergisi için. Yeni bir iş..." dedi Cora alçak sesle. Herhalde benim ding dong korkumu görmüştü. Nasıl bir yemek zevki vardı bu insanların? Şeyin arasından sushi alıp yemek?! İiiiğğğğğrennnç!

"O kadar da kötü sayılmaz," dedi Cora ve sigarasından derin bir nefes çekti, bu sırada sigaranın külü parkelerin üstüne düştü. Cora onu görmezden geldi. Umrunda değildi.

Sushi kadın hareket ediyordu. Dekorlar ve meyveler yere dökülüyordu. Bayan Metalik dikkatle o kaygan şeylerden göğsün, göbeğin ve bacakların üstüne tekrar koydu. Bu kadının bir kukla mıydı, yoksa karton mu? Yoo, bu geniş kalçalı, kıvrak bir bebektir.

"Bana da bir tane ver," dedi bebek. Cora bir Benson&Hedges yaktı ve kadının dudakları arasına kısırdı. Mutfak masasından tavana doğru duman çemberleri yükseliyordu.

Adem kendini dekorasyon işine kaptırmıştı. Bebeğin üzerine kivi dilimleri koyuyordu ve bunu yaparken de hafifçe kızın karnına ve göğüslerine dokunuyordu. Bebek titriyordu. Gregory Peck'e benzeyen biri karşısında bu şaşırtıcı değildi. Kızın her seferinde küçük bir orgazm yaşadığını dü-

şünüyor, bu kadar uzun süre masada yatabilmesini başka türlü açıklayamıyordum. Yoksa bir mazoşist miydi? Bayan Metalik'e bir göz attım. Ağzının köşeleri metrelerce aşağı sarkmış ve sağına soluna taktığı metaller matlaşmıştı. Sanırım Adem ile bebek arasında bir elektriklenme olduğunun kokusunu çoktan almıştı.

"Şurada Krakau mantarlarından biraz daha var. Kolların üzerine, tamam böyle..." diye tarif ediyordu Cora. Şuraya buraya bir orkide, bir litschi, göğüs ucuna, göbek deliğine, bacaklara bir sushi daha. Cora kusursuz çalışıyordu. Birden heyecanlandığım için kendimi aptal gibi hissettim. Buradaki insanlar profesyoneldi ve işlerine yoğunlaşmışlardı; ben daha bir seçme bile yaşamamıştım ve sünnet düğünümdeki gibi çılgına dönmüştüm. Sessizce koridora doğru çekildim, bir Gitanes yaktım. Wolf benden mutlaka söz etmiştir. Mutlaka.

Cora'nın Tokyo'dan, Krakau'dan, New York'tan, fuarlardan, yarışmalardan ve galalardan bir şeyler anlatan sesini işitiyordum. Sesi o kadar kuru ve büyükşehirli havasındaydı ki, kendimi ona göre oldukça taşralı hissediyordum. Kendimi topladım ve içten içe en yakın zamanda sushi ve bütün bu yapışkan şeyleri denemeye karar verdim.

Seçmelerin yapılacağı odaya gittim. Hâlâ soğuk duman kokusu vardı odada. Pencereyi açtım. Kudamm'ın ağaçlarında yeşil yapraklar vardı ve altlarında insanlar renkli böcekler gibi sağa sola koşuşturuyordu. Kendime yarım bardak kahve koydum ve sakin olmaya çalıştım. Kapı açıldı ve yeşil gözlüklü renksiz sekreter, Adem'le birlikte içeri girdi. Kadın elime bir metin tutuşturdu. "İkiniz uyuşturucu satıcısı diyalogunu çalışın," dedi kısaca ve tekrar odadan çıktı. Adem orada duruyor ve sırtıyordu.

"Bu senin ilk seçmelerin değil mi?"

Evet anlamında başımı salladım.

"Ben birkaç tane yaptım. Erkek iç çamaşırları, dondurma reklamları vesaire..."

"Peki burada?..."

"Burada bir Türk'ü canlandırıyorum, küçük bir torbacıyı..."

"Sen de mi?"

"Biz ikimiz de Türk uyuşturucu satıcılarını canlandırıyoruz! Sana söylemediler mi... Sen zaten Türk'sün, değil mi?"

Başımı salladım.

"Biliyordum..."

"Ne?"

"İstanbul'dan Hasan... Orası nasıl?"

Şaşkınlıkla başımı kaldırıp ona baktım. Adımı doğru teleffuz ediyordu, ki bu Berlin'de pek sık olmazdı.

"Cool," dedim kısaca. Turist rehberi olmaya ve her şeyi anlatmaya niyetim yoktu. Zaten WG'de bunu yeterince yapmıştım. Bir süre durdu ve hınzırca baktı. Sonra tekrar sordu.

"İstanbul nasıldır?"

Heey, kulağında pamuk mu var bunun? Sustum ve ona baktım. Adem nahif bir şekilde gülümsüyordu ve gerçekten ilgileniyordu. Metni bir kenara koyup oturdum.

"Kahve ister misin?"

"Herhalde."

Kahve doldurdum. Yavaş yavaş yudumlarken merakla bana bakıyordu. Hey Allahım, bu Mister Gregory Peck'in hayvan gibi bir sabrı mı vardı? Orada öylece dikiliyor, elinde kahve, benden bir cevap bekliyordu. Bu heriften öğreneceğin şeyler var, dedim kendi kendime. Onun yerinde olsay-

dım şimdiye on bln kere tepem atmıştı. O adam nasıl bekle-
neceğini biliyordu. Muhtemelen Doğu Berlin'de bunun eg-
zersizini çok yapmıştı, dükkânların önünde kuyrukta bek-
lerken. Aslında çok da Doğu Berlinlilere benzer yanları yok-
tu. Yani görüldüğü kadarıyla. Yoo!

Adem esmer, gür saçlı, dolgun dudaklı biriydi ve çene-
sinde gamze vardı. Bakımlı ve tırnaklarına varıncaya kadar
tertemizdi. Kot pantolon ve montla rahat ve havalı duru-
yordu. Bayan Metalik'in bir kene gibi ona yapışmasına şaş-
mamak gerekirdi.

"Doğu Berlin nasıldır?" diye sordum, turist rehberi rolü-
nü oynamamak için. Kafasını kaldırdı. Dikkat çekici kirpikle-
ri vardı. Bir erkek için küstahlık. Gerçekten! Bu konuda
onunla yarışamazdım.

"Sen biliyorsun orayı, kaç kez gördün..."

"Doğru dürüst gördüm sayılmaz, sadece bilinen şeyleri.
Ama ben öteki Doğu Berlin'i kastediyorum..."

"Pek özel bir şey yok," dedi ve kahvesini hafif hafif yu-
dumladı. "En azından benim için..."

"Ama Simone arka avlulardan falan büyüleniyor..."

"Ha, Simone..." dedi ve eliyle boş ver der gibi bir hare-
ket yaptı. "Onun her kurşun deliği hoşuna gidiyor... tabela
kalıntıları, kullanılmayan fabrika binaları. Ben bunu hiç an-
lamıyorum. Bu eski şeylerde bu kadar seksi olan ne?"

Omuzlarımı silktim ve sonra, "Belki o bunları karizmatik
buluyordur..." dedim.

"Bundan vazgeçebilirim," diyerek sırtıttı Adem.

Cevabı hoşuma gitmişti. Gerçekten! Bu harabe mitoloji-
sinin üstüne işeyebilirdim. Sadece şu Batılılar bunu bir şey
sanıyorlardı!

"Peki İstanbul nasıl?" dedi üçüncü kez. Oğlan inatçıydı
vesselam.

"Müthiş."

"Gerçekten mi?" Gözleri parlamıştı, sanki bütün Boğaz gözlerinin önünde canlanmıştı.

"Daha önce hiç gitmedin mi?"

Hayır anlamında kafasını salladı. Böyle bir soru ne kadar aptalcaydı, diye düşündüm. Ne de olsa o Doğu Berlinliydi.

"Türkçe biliyor musun?"

Yine başını salladı, bunu yaparken gür saçları da sağa sola dalgalanıyordu. İçimde acı bir kıskançlık yükseliyordu.

"Maalesef... Doğu'da buna imkânım yoktu... babam da bildiğin gibi Batı'da yaşıyordu. Ama İstanbul'a, Antalya'ya falan mutlaka gideceğim. İnsanları ve ülkeyi falan tanımak istiyorum. Ne de olsa babamın memleketi... ki benim de bir parçam sayılır... çok merak ediyorum doğrusu. Simone da gelecek. Bana söz verdi..."

İşte Leyla gibi biri daha, "Ben kimim?" ve "Ne kadar Türk'üm?" arayışı içinde.

"İstanbul'a uçak bileti ne kadar tutuyor?"

"Dört yüz..." Ona az daha bir seyahat acentemiz olduğunu söyleyecektim, ama son anda kendimi tuttum. Şu sıralar babamla herhangi bir ilişkiye girmek istemiyordum. Yoo! Yine her şeyi birbirine katabilirdi.

"Neyse, hadi biraz metni çalışalım," dedim büyük bir çalışma azmiyle. "İş yoksa para da yok, bilet de."

Ben torbacı Mehmet'i, o da torbacı Nadir'i oynuyordu. Konu ailenin namusuydu. Mehmet babasından Nadir'i öldürme emri almıştı, çünkü o Mehmet'in kız kardeşini hami-
le bırakmış ve Mehmet'i de polise ispiyonlamıştı. Aralarında tartışma oluyor ve Mehmet Nadir'i bıçaklıyor. Bir çeşit

Kreuzberg usulü Batı Yakası Hikâyesi, intikam, kan, namus, rezalet, cinayet (neredeyse Türk aşk filmleri kadar iyiydi).

Diyaloglar ve tehditler o kadar yumuşak, o kadar yapaydı ki, Tatort polisiye dizisindeki Türklerin konuştuğu gibiydi. Yani son derece aptalca! Fazlasıyla Alman küfürleriyle dolu, ama biraz yumuşak! Birkaç Türkçe deyim düşündüm. Adem bunları söyleyemiyordu. "Anaani ziiikim" derken sesi "Ananaslı dondurma" der gibi çıkıyordu.

Bu ne demek? Şu ne demek? O ne demek? İlk Türkçe dersini benden almış oldu. Daha sonra Wolf geldi. Kısa bir selam verdi ve hemen işe koyuldu.

Işıklar açıldı. Kamera test edildi. Tek tek kayıt yapılacaktı. Adem'in dışarıda beklemesi gerekiyordu. Herhalde o sırada sushi bebeğiyle oynamıştır. "Anaani ziiikim" ve "Ananaslı dondurma". Hah!

İlyce aydınlatılmış odada, kayıttaki kameranın önünde duruyordum. Wolf beni sağa sola gitmeye, ellerimi göstermeye ve doğrudan kameraya bakmaya zorluyordu. Gözlerimi kameranın içine diktim. Mola. Direktifler bitti. Ben bakmaya devam ettim. Gülümsemiyorum. Gözlerimi kırpmıyorum. Sırıtmıyorum. Sadece aptal aptal kameraya bakıyorum. Başka hiçbir şey yapmıyorum. Kendimi o kadar aptal hissediyordum ki. Aptal ve rezil! Herhalde benim sahne ışıkları fobim vardı ya da buna benzer bir şey. Sonra Wolf'un arka taraftan sesini duydum: "Lütfen kendini kısaca tanı!" Ne yapılması gerektiğini biliyordum.

"Adım Hasan, Berlin'de doğdum ve..."

"Türkçe söyle," diyerek sözümü kesti Wolf.

"Adım Hasan ve ben..."

"Oğlum çok güzel Berlinli gibi konuşuyorsun. Türkçede de bunu yap!" Türkçe biliyor muydu ki bu?

"Dön, yandan kameraya bak, tamam öyle... Biraz yürü... Dur... Tekrar dön, profilden dur... Böyle iyi... Bu kadarı yeterli." Sonra bana doğru geldi, dolgun sosis ellerini omzuma koydu ve güven dolu bir sesle fısıldadı: "Aramızda kalsın, ama, nasıl bir şey?"

"Ne?"

"Yani, iki kültür, iki dil arasında, oradan oraya savrulamak. Zor olmalı. Başka değer yargıları, düşünce yapıları, gelenekler..."

Cora'ya kısa bir bakış fırlattım. Cora kaşını kaldırdı. Wolf'un sesinde aniden beliren bu anlayışlı ton midemi bulandırmıştı. Bir parça arkama yaslandım, onun sigara dumanından korunmak için. Sonra söyle dedim:

"Gerçekten çok zor. Böyle bir oraya bir buraya, anlıyor musun... sana söylüyorum..." İyi de ne istiyordu bu herif? Bir oyuncu mu, yoksa sosyolojik bir çalışma mı? Wolf'un ne istediğini hemen çaktım. O şöyle bir oyun salonu Türk'ü istiyordu, kovboy çizmeler falan. Ve ben de ona bunu oynamıştım şimdi. Wolf düşünüyordu.

"Sen burada doğdun ve büyüdün. Sen Alman'sın..."

Omuzlarımı silktim.

"Torbacı rolünü oynuyorsun. Hemen bıçağına davranan bir Kreuzberg delikanlısı. Ne de olsa oraları iyi biliyorsun. Herkes sana bakıyor ve şöyle düşünüyor: Bir Arap, bir Ali, bir Türk. Siyah saçlar, kahverengi gözler ve Wedding'in derinliklerinden çıkıp gelmiş gibi Berlin tarzıyla konuşuyorsun," diyerek güldü Wolf. "Bu senin geçmişin. Asya'dan gelen bir Berlinli..."

Pöh, diye düşündüm, beni bir Prusya Türk'ü diye adlandırmadığı kaldı. Hah!

Wolf'un küçük gözleri beni süzüyor ve yüzümde ufak bir değişiklik, bir işaret arıyordu. Hiçbir şey belli etmedim. Ne de olsa film işindeydim. İlk rolüm Wolf'u inandırmak olmuştu.

N'apalım, diye düşündüm, eğer olayları böyle görüyorsa bırak görsün. Onu haklı olduğu inancı içinde bıraktım. Ne de olsa yönetmen oydu ve hapı yuttu, hah.

Sanırım Wolf'un birbiriyle çarpışan iki kültür gibi saçma bir fikri vardı. Ve benim gibi biri de arada öğütülmeliydi.

Aslında her ikisinden de her şeyi almıştım. Doğu'dan ve Batı'dan, Alman'dan ve Türk'ten, hem buradan, hem oradan. Ama Wolf gibileri bunu anlayamaz ya da anlamak istemezdi. Beni her zaman bir problem alanı olarak görüyorlardı. Kùltürler arasında, oradan oraya savrulan, hiçbirine ait olmayan biri olarak. Saçmalık! Ben neysem oydum. Diğerleri bana sahip olmadığım problemleri empoze etmeye çalışıyordu. Benim gibi birine nasıl davranacaklarını bilemiyorlardı. Ben kafalarındaki resme uymuyordum ve beni bir yere koyamıyorlardı. Tenis topu gibi Doğu ile Batı arasında zıplayıp duruyordum, bir oraya, bir buraya, hah.

Ardından Adem içeri alındı. İkimiz birlikte metni çabucak bir kez daha gözden geçirdik.

Onu yakasından tutup duvara dayadım, Almanca, Türkçe küfürler ve tehditler savurdum. Önce çok şaşırdı. Sonra o da bağırmaya başladı ve ilk Türkçe kelimelerini söyledi. Herkes ilgiyle izliyordu. Wolf memnun bir şekilde başını salladı, sahne oturmuştu.

Wolf ikimizi koridora gönderdi. Ben bir Gitanes yaktım, Adem kendi kendine konuşup duruyordu, cümlelerini sürekli tekrar ediyor ve ağzına ilk kez yabancı küfürler alan

bir çocuk gibi seviniyordu. "Ananii ziiikiimm," onun çok hoşuna gitmişti. Oysa benim sinirlerimi bozmuştu. Wolf bizi aptal ve düzeysiz bulursa ne olacaktı? Bekledik. Sigara içtik. Bekledik. Sigara içtik. (Tamı tamına 48 dakika, 8 sigara.) Sushi bebek, kot pantolon, deri ceket ve pembe botlarla yanımızdan tin tin yürüyerek geçti. Tam çıkarken döndü ve bize el sallayıp, "Bay" dedi. İşte bu 'bay' benim tepemi attırdı. Bununla çok mu modern oluyordu yani? Bu botlarla hiç şansı yok diye düşündüm. Nihayet kapı açıldı ve Wolf bizi içeri çağırdı. Bize kısa bir bakış attı, derin bir nefes aldı ve kelinesi sıvazladı. Olmadı işte, diye düşündüm ve birden vücudumdan ter boşandı.

"Pekâlâ çocuklar," dedi takımıyla konuşan bir kaptan gibi. Gergin bir şekilde dinliyorduk. "Rolü aldınız."

Adem'le birbirimizin kollarına atılıp omuzlarımızı sıvazladık. Şimdi Adem'in bu yakışıklılığı hoşuma gidiyordu bir şekilde. Bayan Metalik tebrik etti, dilini şaklattı ve Adem'i kucakladı. Ben başımı Cora'ya çevirdim. Bakışıma cevap verdi, bana doğru geldi ve tebrik etti. Elimi, parmağımı tuttu. Sonra döndü ve kameramanla Wolf'un yanına gitti ve onlarla bir şey konuşmaya başladı. Adem ve Bayan Metalik birbiriyle oynaşıyordu. Ben bir Gitanes yaktım, her tarafım titriyordu. Vücut ısım 100 dereceye çıkmıştı ne de olsa. İçim kaynıyor, kabarıyor ve karıncalanıyordu. Filmde bir rolüm vardı artık – gerçek bir sinema filminde! Bunu haykırmak istiyordum.

Wolf ve diğerleri için bütün bunlar muhtemelen rutin işlerdi. Ama benim için bu kocaman bir "Vay be!" idi. Hemen sokağa, insanların arasına çıkmalıydım. Aceleyle vedalaştım ve çıktım. Tam çıkarken Wolf koltukaltıma senaryoyu sıkıştırdı.

"Türklerin olduğu sahnelere bak. Senin düşüncen benim için önemli," dedi ve güven verici bir şekilde göz kırptı. Onunla randevulaştık ve ardından gittim. Hey oğlum, burada tanınmış bir yönetmen vardı ve benim düşünceme önem veriyordu, hah.

Dışarıda güneş vardı ve Kudamm'daki yeşil ağaçlar kaldırımlarda serin gölgeler oluşturunuyordu. Berlin'e renk gelmişti. Zoo yönüne doğru gidiyordum.

Hah, annem bunu bilseydi, diye düşündüm. Tabii ya, annem, benim yumuşak, yuvarlak annem. Bu haberi ona, babama, herkese anlatmak istiyordum. Hepsini kucaklamak ve onlarla birlikte ortada dönmek istiyordum.

Annem kesin sevinirdi. Gerçekten. Bütün briç arkadaşlarına anlatırdı bunu. Ve kesinlikle hangisinin iyi yetişmiş kızının bana uygun gelin olacağını tartışıyorlardı günlerce. Kesin! Bu konuda oldukça emindim! Benim bu küçük ünümden annem de kendine küçük bir ün çıkarırdı kuşkusuz. "Oğlum Hasan Alman sinemasında..." Bu annemin hoşuna giderdi. Ah, onu ne kadar özlüyordum, benim tombul, sıcak annem. Caddenin karşı tarafında sarı bir telefon kulübesi vardı. Hemen içine daldım ve 0090212... 'yi çevirdim. Telefon çalışıyordu. Kalbim küt küt atıyordu. Üçüncü çalışta açıldı.

"Anne, Hasan ben."

Sessizlik.

"Ah Hasan, benim, komşunuz Ayşe Hanım. Nasılsın?"

"İyiyim, teşekkürler. Annem nerede?"

Sessizlik.

"Ah," diye iç geçirdi Ayşe Hanım.

"Ne oldu?"

"Ah, hiçbir şey oğlum. Hiçbir şey yemiyor, hiçbir şey iç-

miyor. Kendini bu şekilde bırakması tam bir rezalet. Kimseyi görmek, kimseyle konuşmak istemiyor. Ben her gün gelip burayı havalandırıyorum, ona çay yapıyorum."

"Doktor geldi mi hiç?"

"Doktora ihtiyacı yok," dedi Ayşe Hanım tekrar. "Onun size ihtiyacı var, oğullarına, kocasına..."

Mola. *Shit*, neden bir kere de her şey yolunda gitmiyor?

"Ayşe Hanım, beni... ben..." Daha fazlasını söyleyemedim. Boğazım düğümlenmiş gibiydi.

"Pekâlâ oğlum, kendini toparlayacaktır. Eğer bir şey olursa ben sana haber veririm..."

"Sağ ol Ayşe Hanım." Berlin'deki numaramı bıraktım ve telefon kulübesinden ayrıldım. Tanrım, şu lanet olası hayatta bir şey de güzel başlayıp güzel bitemez mi? Anne babamın oynadıkları bu tiyatro artık boğazıma kadar gelmişti. Bari hiç olmazsa Ediz onun yanında olsaydı. Ama bugünlerde onunla sadece İngilizce konuşmak mümkündü, küçük Eddy tam anlamıyla Anglosakson havalarına girmişti.

Annem onu arayınca kızıyordu, aramayınca da. Ne yapacağımı bilemiyordum. Her seferinde telefonda ağlıyor ve küfrediyordu, onun şikâyetlerini üzerimden atmam da günler sürüyordu. Sırf Berlin'de kalmış ve babama karşı belirgin bir tavır takınmamış olmam bile onun için bir ihanet demekti!

Kadınlar böyle karmaşıktı işte. Gerçekten. Cora'yı da bir türlü çözememiştim. Önce beni görmezden gelmiş, sonra tüm sıcaklığıyla beni tebrik etmişti, ama bir saniye sonra onun için yeniden bir hiç oluvermiştim. Bütün bunları nasıl anlayabilirdim ki? Kadınlar sinir bozucuydu!

Bir süre durdum ve çevreme bakındım. Kayser Wilhelm

tarafından yaptırılan, Amerikalılar ve İngilizler tarafından yerle bir edilen, Berlinliler tarafından yeniden yapılan Kayser Wilhelm Gedächtnis Kilisesi'nin önündeki merdivenlerde yine Sıkış Nine duruyordu. Üzerine sarı bir şey giymişti ve başında turuncu bir örtü vardı. O kadar aydınlık ve sıcak bir şekilde parlıyordu ki, insan onun güneşle rekabet ettiğini sanabilirdi. Yayalar, turistler birkaç saniye duruyordu. Birkaç çocuk dondurmalarını yalıyor ve ninenin elinde tuttuğu pankarta bakıp gülüyorlardı: "Sevişmek Özgürlüktür." Ona kısa bir selam verdim. Gülümsedi.

"Nasılsın?"

"İnsanların fazla acelesi var. Herkes hızlı bir seks istiyor, aşk değil," diye yakındı. Sıkış Nine uzun bir söyleve hazırlanıyor gibi duruyordu. Ama o sırada buna ayıracak vaktim yoktu. Son zamanlarda acelem olduğunu beden diliyle belli etmeye alışmıştım. Ceketini almak, sigarayı kültablasına bastırmak, çakmağı cebine koymak, ceketini düğmelemek. Hepsi bir yola koyulmaya işaret ediyordu ve böylece yalnız insanlar artık kafamı şişiremiyordu. Sürekli evet der gibi baş sallama alışkanlığımdan kurtulmak istiyordum, çünkü bu davranış şehrin bütün psikopatlarını çekiyordu.

Kısa bir süre düşündüm ve zıplayıp Kazım'a uğramaya karar verdim. Bir bira içmek, kaçırdığı her şeyi ona anlatmak. Hasta arkadaşına ev ödevlerini getiren bir çocuk gibi hissediyordum kendimi... Hah!

Film çalışması, para, kendine ait bir ev – artık bunların hepsine ulaşılabilirdi, gerçekçiydi! Ve belki bir rol daha – ünlü olmak! Gazetelerde, televizyonlarda, sinemalarda görüntülerim, hah, Leyla baygınlık geçirirdi herhalde. *Bravo* ve *Stern* dergilerinin kapaklarındaki resmim gözlerimin önü-

ne geliyordu. Yılın keşfi! Televizyon dünyasına girmek istiyordum. Evet, Alman televizyonlarına! Yüzümde bir şey var benim. Gerçekten. Yani Wolf'un deneme çekimlerinde gör­düğüm şey hoşuma gitmişti. Canlı, sıcak, dikkatli ve çekici görünüyordum. Cidden. Mübalağa değil. İyi görünüyordu. Evet ya, haber spikeri. Evet, işte olmak istediğim buydu! Her akşam saat sekizde ekranlarda olmak. Bütün Almanya beni izleyecekti. Stüdyo, mavi bir fon, haberlerin müziği ve sonra benim sesim.

"Burası Almanya televizyonu, şimdi haberler... İyi ak­şamlar." Fonda bir resim. "Başbakan Kohl, Avrupa Birliği yönetiminden Alman ilişkilerini ve Avrupa'da yeni bir birlik oluşturulmasını desteklemesini istedi..." Hah! Babam beni televizyonda görünce düşer bayılırdı. Aslında onu şaşırtacak fazla bir şey yoktu artık. Bu konuda benimle karşılaştı­rıldığında dünya şampiyonu sayılırdı. Sanırım babam içi­mizdeki en iyi oyuncuydu. O kaçamağını bütün bu yıllar bo­yunca gizlice sürdürmüştü. Bu bile bir başarıydı. Şimdi onunla bir ilişkiye girmek istemiyordum. Bütün hevesimi kırmış ve sürekli beni engellemişti.

Kazım Victoria Luise Meydanı'ndaki o eski binalardan birinde oturuyordu. Başka bir yüzyıldan kalma bir evdi bu ve Kazım *laisser-faire* duruşuyla buraya harika uyuyordu. Buraya yakın bir yerde Robert Musil yaşamış ve *Niteliksiz Adam* romanını yazmıştı. Ben de kendimi zaman zaman aynen böyle hissetmiştim... Benim aksime, Kazım bu insanlar hakkında çok şey biliyordu.

Zile bastım. Kimse yok. Bir kez daha uzunca süre düğmeye basıp bekledim. Cevap yok. Bunun üzerine köşedeki birahaneye gittim, Kazım'ı orada bekleyecektim. Bu da, Hitler, savaş, duvar inşası, duvar yıkılışı ve diğer her şeyi canlı atlatabilmiş birahanelerden biriydi. Ağır bir puro kokusu vardı. Köşede birkaç yaşlı adam oturuyor ve kâğıt oynuyordu. Onlardan uzak bir yere oturdum. Çünkü bir birahanenin müdavimleri yabancılardan hemen rahatsız olur. Barın yan tarafında televizyon vardı. Futbol. Dünya şampiyonası açılış maçı. Geçen turnuvanın şampiyonu Arjantin Kamerun'a karşı. Ballı kaymak!

Bir garson kız yanımdan süzülerek geçti. Duman bulutları. Parfüm esintisi. Bana baktı ve bir kaşını kaldırdı.

"Bir Schultheiss bira," dedim.

Dönüp gitti. Kalçaları dans ediyordu. Birahanenin sahibi başımın üzerinden yaşlı adamlara bakıyordu. Bu karanlık mekânda bütün gözler bana yapışıp kalıyordu. Pantolonunun önü mü açıktı? Etrafa bakındım, moruklar susup tekrar oyunlarına geri döndü.

Futbol maçına konsantre oldum. Bütün bu film çalışmaları sırasında dışarıda başka bir dünya daha olduğunu unutmuştum. Bira, futbol ve gençlerin olduğu bir dünya. Eski-den Brejnev Amca'yla bütün maçları izlerdik. Brejnev Amca için Pele her şeyin üzerindeydi. O bir yıldızdı, bir yaritanrı, ezilenlerin kahramanıydı. Brejnev Amca, Dynamo Dresden ve Spartak Moskova'nın maçlarını takip ederdi. Olimpiyat Oyunları'nda Romanya, Bulgaristan ya da DDR gibi sosyalist bir ülke altın madalyaları silip süpürdüğünde, Brejnev Amca'yı tutmak imkânsızdı. Sevinçten tavana sıçrar, birkaç şişe Kindl birası devirirdi. O zaman Ingrid Teyze "güruh ve terör..." gibi bir şeyler homurdanırdı. Çünkü bu onun tepesini attırırdı.

Aylardır büroya uğramamıştım. En yakın zamanda oraya uğramak ve filmde, filmdeki rolümden bahsetmek istiyordum. Brejnev Amca'nın yüzünü çok merak ediyordum. Babam yine mutlaka orada değilmiş ve hiç ilgilenmiyormuş gibi yapacaktı. Şansı yok. Artık onu hiç bozmayacaktım. O acayip iyi bir oyuncuydu ve bunu babamın elinden almak gerekirdi.

"Bir Schultheiss bira," diye tekrar ettim yüksek sesle. Dört köşeli barmen tepki vermedi, bardakları kurulamaya devam etti.

"Bu bir Yahudi," dedi dişsiz bir moruk yanındakine.

"Belki de değildir," diye cevapladı yanındaki kel kafalı moruk da.

"O zaman bir Türk'tür, ikisi de aynı kapıya çıkar."

"Hiç de değil, ben birinin Türk mü Yahudi mi olduğunu hemen anlarım."

"Burunlarından mı yoksa?" diye sordu dişsiz olanı.

"Evet, oradan da, ama ben belden aşağısını kastettim. Anlarsın ya!"

"Ne anlarım?"

"Bırak şimdi, ne demek istediğimi biliyorsun!"

"Ha, Türkler ve Yahudiler..." Ardından kel kafalı dişsiz kulağına bir şeyler fısıldadı. "Ve sen bunu anlayabiliyorsun öyle mi? Yani, bunu nasıl – sokakta gördüğün böyle birinde..."

"Herhalde, böyle bir şeyi hemen anlarım ben," dedi kel kafalı kendinden emin bir şekilde. Garson kız bana doğru geldi, buz gibi bir bakış vardı suratında. "Burada yankesicileri istemiyoruz," dedi kısaca.

"Ne?!" Kulaklarıma inanamıyordum.

Ağzımı açar açmaz kız arkasını döndü ve gitti. Orada öylece kalakalmıştım. Barmene döndüm, kalın bir puro tütürüyor ve birdenbire şişip yuvarlaklaşmış gibi görünüyordu. Kolları kazınmış ensesi gerildi. Bana doğru kalın duman çemberleri üfledi. Birahane biraderler birden seslerini kesmişlerdi. İçimden zangır zangır titriyordum. "Bira, hem de hemen!" diye bağırdım. Barmen bir saniye kadar durdu. Çelik mavisi gözleri düşmanca bakıyordu. Birahane biraderler kalkıp barmenin yanına oturdular.

"Hayır, hayır, hayır Rudi," dediğini duydum dişsiz moruğun.

"Ben hep söylüyorum: Önce gelip ağzımızdaki lokmayı aldılar, şimdi de iyice küstahlaşıyorlar!..."

Diğerleri onaylayarak başlarını salladı ve bana düşmanca baktılar.

"Bira," diye homurdandım.

"Def ol! Yoksa..." Dişsiz olanı doğruldu, kaslarını gerdi, yumruklarını sıktı ve üzerime doğru geldi. Ben de ayağa kalktım ve önüne dikildim. Gerildi ve bir yumruk salladı, eğilip yumruğundan kurtuldum. Gürültüyle bar taburelerinden birinin üzerine düştü. Kapı açık duruyordu – çıkış serbest. Arkamdan böğürtüleri duyuyordum. Kazım'ın aparman girişine saklandım, nefes nefeseydim ve kendimi kötü hissediyordum. Bütün keyfim kaçmıştı. Kazım bana bu pislik yuvasından hiç söz etmemişti. Tekrar ziline bastım, kapıyı açtı ve birkaç adım geri gitti.

"Neyin var senin, nefes nefesedin?"

Omuzlarımı silktim ve içeri girdim.

Mutfakta Kazım'a olanları anlattım. Acı acı güldü.

"Bu Berlin gerçeği." İki bira açtı. Televizyondaki maçı izledik. Kamerunlular acayip iyi oynuyordu. Zekice bir taktik uyguluyorlardı. Ama ben kasılıp kalmıştım adeta ve doğru dürüst heyecanlanamıyordum. Birahane biraderlerini bir türlü kafamdan atamıyordum. Kazım omzuma vurdu.

"Fazla ciddiye alma. Serseriler böyle işte. Bunun senin kişiliğinle hiçbir ilgisi yok. Ve bu da buradan gitmek isteme nedenlerimden biri..."

"Ne?"

"Evet, Londralı bir kadınla tanıştım, bir felaket, bir kasırga... Sukjeet gibi bir kadın görmedim hiç. Gerçekten, aklımı başımdan aldı... Galiba âşık oldum..."

Vereceğim haberin onu yere sereceğini ummuştum. Ama esas bomba onunkiydi! Kazım beni bu yüzden çoktandır aramıyor ve sete de gelmiyordu demek ki. Kazım ve aşk... Hah! Hiç durmadan yeni aşkından söz ediyordu. Ne kadar muhteşem görüldüğünü, ne kadar yaman bir kadın olduğunu, ne kadar âşık olduğunu anlatıp duruyordu. Sukjeet Londra'da yaşayan bir Hintliydi ve *Time-Out* dergisi için çalışıyordu. Cora ile birlikte bir dizi Krakau fotoğrafı çekmişti. Hâlâ Polonya'daydı. Yakında arkadaşlarıyla birlikte Berlin'e gelecek ve Kazım'ın evinde kalacaktı. Onlarla tanışmamı ve onlara yemek yapmamı istiyordu. Kazım benim aşçılık sanatıma güvenirdi. Olur dedim.

Kazım rahat ve kaygısızca yeni aşkını anlatıyordu. Neden ben de rahat bir şekilde, bir ara cümle içinde Cora'ya kapıldığımı, onun beni sarstığını, neredeyse hareket edemez hale geldiğimi söylemiyordum ki. Kalbim Cora için yanıp tutuşuyordu, ama bunu birine anlatacak ne cesaretim, ne de gücüm vardı. Onun hayatında Wolf vardı. Durum o kadar umutsuzdu ki. Kazım bana, "Beni ziyaret etme şerefini neye borçluyum," diye sorduğunda, kalbimi ona dökmek üzereydim.

"Ha evet!" Derin bir nefes aldım. Mola. Bir bira daha açtı. Maçın devre arasıydı. Durum sıfır sıfırdı.

Arkama yaslandım ve bir yudum aldım. Kazım merakla bana bakıyordu. Böylesi iyiydi. Düşünüyordum.

"Nedir?" Sabırsızlanıyordu.

"Ne bileyim," dedim sakın bir sesle, bir yudum daha aldım. "Galiba büfe için başka bir yardımcı bulman gerekcek."

"Neden?"

"Başka bir iş buldum."

"Peki ne?"

Sırıttım ve saçlarımı sıvazladım. Sabırsızlığı büyüyordu.

"Oyunculuk," dedim kısaca ve şaşkın bakışlarından kaçındım.

Sessizlik.

"Sen, oyuuuuncuuulluuukkk!" Birayn boğazına kaçırdı ve koluyla ağzını sildi. "Hangi rol?"

"Torbacı Mehmet'i oynuyorum."

"Ne? Ama bu rolü Murat oynuyor?"

"Wolf'le geçinemedi ve ayrıldı."

"İşte bu yılın en iyi üçüncü haberi!"

"Neden üçündü?"

"Benim için en iyisi Sukjeet; ikinci en iyi duvarın yıkılışı ve üçüncü en iyisi de senin bu rolün." Onun mantık şemasına göre üçüncü en iyi olmak bana göre değildi. Biralari tokuşturduk. O sırada Kamerun bir sıfır öne geçmişti. Şampiyon Arjantin dizleri üstüne çöktü kaldı.

Maçtan sonra Kazım evi toparlamaya başladı. Sukjeet ve misafirler için yer açmaya çalışıyordu. Meme müzesi, bütün Barbi ve Samantha Fox fotoğrafları, plastik figürlerle birlikte kartonlara dolduruldu. Sadece, normalde bahçelere konulan cüce heykeli, ışıklı gül tablosu ve plastik kargalar kaldı. Ortalığı toplarken ona sushi bebeği ve onun pembe botlarını anlattım. Ama Kazım pek oralı olmadı. Sukjeet meselesi çok ciddi görünüyordu.

90 yazındaki bu Dünya Kupası, Kamerun'u futbol haritasına mancınıkla fırlattı ve futbolcu Roger Milla yıldız oldu. Evet, ben de işte tam bunu istiyordum, film dünyasına girmek ve Milla'nın yaptığı gibi bir şey yapmak, sadece hindistancevizi tepmek değil. Yeni günlük hayatım cam gibi beraktı. Çekimler –uyumak– çekimler.

Kazım ve Wolf geçen yıl Kreuzberg'de tanışmış, o zamanlar Wolf henüz orada oturuyormuş ve bu polisiye senaryosu için araştırmalar yapıyormuş. Türk lokanta ve Türk kafelerine gidip, bıyıklı adamlarla tavla ve bilardo oynuyormuş. Wolf atmosferi hissetmek, olaya girmek istiyormuş, tıpkı bir zamanlar Robert de Niro'nun bir rol için yirmi kilo alması gibi. Ama evi üç kere soyulunca, artık Kreuzberg'ten bıkmış ve Savignyplatz'a, nezih bir semt olan Charlottenburg'a taşınmış.

Leyla'ya telefon edip, ona yeni rolümü ve çektiğimiz polisiye filmi anlattım. Telefonda öyle bir yuh çekti ki, kulak zarım titremeye başladı.

"Ne berbat bir klişe, sadece koyun eti ve kışının altında

Daimler bulunan bir sonradan görme ile bıçak çeken torbacı eksik!"

On ikiden vurmuştu, ama bunu ona söylemedim, yoksa tavana, oradan da havaya sıçrardı. İlla sete gelmek ve her şeyi yakından görmek istiyordu. Ama bunu pek tavsiye etmedim.

Wolf bıçak sahnesini çekmek için yeni bir yer arıyordu. Kullanılmayan bir garaj, bir avlu ya da bir harabe olması gerekiyordu. Güneşli bir cuma günü, onun BMW'siyle Kreuzberg'e gittik. Wolf arabanın şipitakını açtı, ben de Ray Ban gözlüklerimi takıp radyo dinledim: Hiphop. Sanırım müzik sinirlerini bozdu, ama hiçbir şey söylemedi. Ne de olsa kendini genç ve modern sanıyordu. Anhalter tren istasyonunun yıkıntılarının, eski Gestapo işkence odalarının, grafiti köprülerinin, rengârenk boyanmış evlerin, kırmızı apartmanların yanından geçtik, SO 36 yönüne doğru. Burada otomolar, sığınmacılar, öğrenciler, Türkler, askerlik hizmetini reddedenler, punklar oturuyordu. Buradaki Türk kadınlar daima başörtüsü takıyordu, yirmi yıldır Almanya'da olmalarına rağmen. Erkeklerin saçları hâlâ Kızılderili kesimiydi, 12 yıldır Sex Pistols dinlemelerine rağmen. Burası bir çeşit doğal koruma alanıydı sanki.

Benim için, Kazım için ve Adelbert Sokağı'ndan diğer çocuklar için Kreuzberg'in modası geçmişti. Burası artık ana babaların oturduğu bir yerdi. Ama buraya bir kaçamak yapabilmek adına her türlü okul gezisi fırsatını kullanan birçok taşralı punk için burası hâlâ bir hac yeri idi. Burada hâlâ hafif depresif tipler dolaşıyordu, insanı ultra çökerten, ultra-nihilist yapan, Nick Cave'in izinden giden tipler. Ama

bu bizi hiç ilgilendirmiyordu. Bizim sokağın çocukları Schöneberg'e taşındı.

Wolf, Maybach Çayı'nın kenarına BMW'yi park etti. Bugün pazar kuruluyordu. Tezgâhlar doluydu. Hepsi de sarı, yeşil ve kırmızlar içinde parlıyordu. Buradaki her şey hareketli ve gürültülüydü. "Bir gözün BMW'de olsun," dedi Wolf ve arabanın anahtarını parmağında çevirdi. Rahat görünmek istiyor, ama başaramıyordu. Yürüyüşü baston yutmuş gibi kaskatıydı. Kreuzberg'e gelir gelmez, herkesin gözünün onun külüstüründe olduğunu sanmaya başlamıştı. Ben arabada kaldım. Wolf kalabalığın içinde kayboldu. Ne manyak bir herif. Bir Gitanes yaktım ve buralarda bir harabe var mıydı diye düşünmeye başladım.

Wolf bir süre sonra geri döndü ve yanımdaki şoför koltuğuna bir çuval gibi çöktü.

"Kokular, kebab ve sarmısak, bıyıklı adamlar, pazar çığırkanları, işte Kreuzberg bu! Asya'ya, pazarlara, baharatlara, kafelere ait bir şey var burada. Burası tam anlamıyla İstanbul'un bir parçası," dedi iç geçirerek, bu arada gözlerini kapattı ve sanki kokain çekiyormuş gibi havayı içine çekti. "Bunu fark etmiyor musun?"

Omuzlarımı silktim.

"Bu eşsiz bir şey, fantastik bir şey..." diye bağırdı Wolf sevinçle.

"Evet, evet..." dedim başımı sallayarak ve şaşkın bir şekilde gülümsedim. Bunu kesinlikle bir turist rehberinde okumuştur, diye düşündüm. Wolf hippie iken İstanbul'a gitmiş.

"Türkler, anarşistler, ev işgalcileri ve bu karışım bir... bir... ne bileyim eşsiz bir şey, o kadar özgün, o kadar otan-

tik ki. Almanya'da bunun bir eşi daha yok!" Sanki Türkleri ilk keşfeden kendisiymiş gibi sırtıyordu. Oysa onlar otuz yıldır burada yaşıyordu. "Burası tam bir alaşım!" diye devam etti. "Her şey var: a) Türkler, b) Yabancılar, c) Otomolar, d) Yanıcı madde. Tam filmlik. Yanlış uyumlardan hoşlanmam. Sorun çıkarmaya bayılırım!"

Konuşmadan başımı salladım. En iyisi çeneyi tutmak diye düşündüm, yoksa bu sanatçı tiplerin ne tepki vereceği belli olmaz. Ayrıca o bir muhasebeci ya da kütüphaneci gibi düşünüyordu. Her şeyi kataloglara yerleştiriyordu. Belki beni de herhangi bir index-kartına tıktırıyorlardı.

Görlitz İstasyonu'na gitmeyi önerdim. Orada ona bir harabeyi gösterdim.

"Burada bir zamanlar bir süpermarket vardı..."

"Peki şimdi nerede?"

"Yok."

"Neden?"

Ona yandan baktım. Benden daha fazla bilgi almak için mi böyle yapıyordu, yoksa gerçekten bilmiyor muydu?

"1 Mayıs 87, yağmalamalar, bu sana bir şey hatırlatmıyor mu?..."

"1 Mayıs," diye tekrar etti Wolf, "o gün her seferinde Kuzey Denizi'ne giderim. Sylt Adası'na." Arabanın aynasıyla oynadı ve güneş gözlüğünü taktı. Ne kadar da kibirli bir herifti! 1 Mayıs'ta neler olup bittiğini herkes biliyordu. Burada hareket vardı! Kaldırım taşları geniş yaylar çizerek havada uçuşmuştu, camlar şangırdamış, su fışkırtıcıları ve sirenler devreye girmişti; ama o Sylt'e gitmişti. Hah!

Wolf harabeyi fazla politik bulmuştu, ayrıca güvenlik önlemleri açısından da fazla tehlikeliydi. Sonuçta onun düşündüğü şeye uymuyordu.

SO 36'dan geçerek yolumuza devam ettik ve ona Schlesisch Kapısı'nda, suyun hemen kenarında eski bir fabrikayı gösterdim, fabrkanın ayrıca dar bir arka avlusu vardı.

Wolf rutubetli duvarlardan, kırmızı tuğlalarla yapılmış eski bacadan ve bataklığa dönmüş fabrika alanından çok etkilenmişti.

"Böyle bir şey sadece Berlin'de vardır, Charles Dickens'tan selamlar..." dedi ve babacan bir tavırla omzuma vurdu. "İyi bir öneri, Hasan."

Dönüşte babamın bürosunun önünden geçtik. Babamın o sırada kızıl saçlı yosmayla birlikte Brejnev'in arabasından dükkâna kartonlar taşıdığını gördüm. Pizzacıda gördüğüm yosma, Rosa mıydı bu? Burada ne arıyordu? Artık babamın hayatına bu kadar girmiş miydi? Ne Leyla ne Brejnev bana bundan söz etmişti. Bütün Kreuzberg'in bildiği bir şeyden beni mi korumak istiyorlardı? Bana sökmez! Babamın Emine Hanım'ın çevresinden haberi yok muydu? Bu konuda onunla KGB, CIA, Stasi, Mossad, MIT, BND, MI5 yarışamazdı. Emine Hanım'a karşı hiç şansları yoktu. Annem bütün her şeyi en ince detayına kadar öğrenirdi. Ve sonra!... Eh, bundan sonrasını babam tahmin edebilirdi.

Wolf beni Nollendorf Meydanı'nda bıraktı. Ertesi akşam evinde buluşmak üzere söyleştik. Benimle "Türk sahnelerini" tartışmak istiyordu ve benim Türklerin burada, Berlin'de nasıl yaşadıklarını bildiğimi ve sahneleri gözden geçirmem gerektiğini düşünüyordu.

Gardırobumu karıştırdım ve sade, zarif giysiler aradım. Mıhayet siyah bir Levi's 501 ve siyah bir Benetton tişörtüne

karar verene kadar binlerce şey giyip çıkardım. Tokasız, de-sensiz, çizgisiz, tıpkı Redford'un kıyafetleri gibi. Saçlara jö-le, yanaklara Old Spice, aynaya kısa bir bakış. Gülümse-mek? Gamzeler? Her şey mükemmel. Böyle iyi. Tramvaya bindim ve Savigny Meydanı'nda indim. O sırada demiryolu köprüsünden bir hızlı tren gürültüyle geçti. Güvercinler ürktü. Bleibtreu Caddesi'ne saptım ve eski evlerin, kafele-rin, lokantaların, pizzacıların, bistroların önünden geçerek eski, beyaz bir binanın önünde durdum. Pirinç levhalar ası-lı ihtişamlı bir giriş: Büro... Film prodüksiyon... Ajans... Ya-tırım danışmanlığı... Yani Wolf ve Cora burada yaşıyordu – oldukça seçkin. Wolf Lohn yazan zile bastım. Otomatik ka-pı gürültüyle açıldı, kalbim küt küt atıyordu. Duvarlarda cennet gibi göl manzaraları. Eski bir zamana ait bir bina.

Cora kapıyı açtı ve çoktandır özlem içinde beni bekliyor-muş gibi umut dolu gözlerle baktı. Üzerinde derin V yakalı mavi bir ev kıyafeti vardı. Onu hiç böyle görmemiştim, yani ev haliyle. "Wölfi," diye bağırdı kilometrelerce uzun bir ko-ridora doğru. "Hasan geldi... Duydun mu hayatım?" Hey, bu "hayatım, tavşanım, tombişim" biraz fazla abartılı. Bir tek Wolf'un ona "sincabım" demediği kalmıştı.

Cora önden yürüdü ve ben de onu takip ettim, kalçaları bol, rahat pantolonun içinde umarsızca oynuyordu. Açık renk parke döşeli büyük bir odaya götürdü beni, duvarlar-da modern leke tabloları vardı. Cam masa, çelik sandalye-ler. Her şey soğuk ve kuru görünüyordu. Umarım yatakta da böyledir, diye düşündüm. Sıcak gecelerdeki tutkulu bir Wolf buraya bir şekilde uymuyordu. Gerçekten uymuyordu. Wolf ve Cora babam ve annem gibi, karı-koca değillerdi, da-ha çok birlikte oturan insanlara benziyorlardı. Sanırım Wolf ve Cora, herkesin kendi ilkelerini ve özgürlüğünü yaşadığı

bir tür modern ilişki sürdürüyorlardı. Hah, işte bu bana uyuyordu!

Wolf üzerinde eşofman, elinde havluya göründü; ince palyaço saçlarını kuruluuyordu. Randevumuzu unutmuş muydu? Acaba bu ikisini rahatsız mı etmişim? Bir büyük-baba tavrıyla omzuma vurdu ve birlikte mutfağa gittik. Masanın üzerinde kırmızı şarap ve kadehler duruyordu; Cora'yla polisiye filmin şerefine kadeh tokuşturduk. İkinci kadehten sonra Wolf havluyu bir kenara bıraktı, sürekli kelini sıvazlıyordu, sanki bir şey hakkında düşünüyordu. Bir bardak daha şarap içti ve çalışma odasından senaryoyu getirmeye gitti.

Cora ve ben masada yalnızdık. Arkasına yaslanmış, kırpiklerini kırıştırıp duruyordu. Kalbim gümbür gümbür atıyordu.

Wolf kırmızı bir keçeli kalem ve senaryoyla birlikte gelip senaryoyu karıştırmaya başladı.

"Pekâlâ, şu bıçak sahnesi... Burada her şey var: a) Dolandırma b) Acı c) Ölüm ve d) Aile namusu," diye saydı sosis parmaklarıyla. İçindeki kütüphaneci yine çıkmıştı. "Torbacı Mehmet neden kız kardeşinin namusunu kurtarmak zorunda?" diye sordu kaşlarını çatarak.

"Eh, bu ondan bekleniyor, onun için..."

"Bunu Mehmet'ten kim bekliyor?"

"Eh, aile, baba... herkes," diye açıkladım. Wolf metnin bazı yerlerinin altını kırmızı kalemle çizdi. Kendine bir kadeh kırmızı şarap daha doldurdu, bir dikişte içti. Alnındaki kırışıklar düzleşti.

"Peki neden bunu kimse babadan beklemiyor? Ne de olsa ailenin reisi o. Bu siz Türklerde normal, değil mi?"

"Siz Türklerde" de ne demek oluyor şimdi? Bütün geze-

gen birtakım babalar, reisler ve başka ak saçlı adamlar tarafından yönetiliyor. Bunu kendime sakladım. Bu akşam konu her şeyi açıklamaktı, her şeyden önce de kendini açıklamak ve "Türkleri açıklamak." 60 milyon Türk'ü Wolf'e nasıl anlatacaktım. Yani her türlü vardı. Ağrı Dağı'ndaki yaşlı çobandan, Boğaz'da bürosu olan New Yorklu yuppi'ye kadar. Bütün bu Türkleri nasıl bir çatı altında toplayacaktım. Kısaca başımı salladım ve Hasan dikkat et, diye düşündüm, sakın Wolf'un bu index kartları arasında kaybolup gitme. Sonra dedim ki:

"Babadan da bekleniyor, ama genç oğul eylemi gerçekleştiriyor ve böylece babayı hapse ve aileye bakamayacak duruma düşmekten kurtarıyor..."

"Haa, bu gençlerin neden Kreuzberg'de bıçakla dolaştıklarını şimdi anlıyorum. Hepsi yanında bir bıçak taşıyor değil mi?"

Hayır anlamında başımı salladım.

"Hayır, hayır, kesinlikle değil," diye itiraz ettim ve "Sadece bazı çocuklar," dedim.

"Ama Hasan?..." diyerek sözümü kesti Wolf. "Sonuçta ben de Kreuzberg'de yaşadım..."

"Ama... ama... yani, öyle değil..."

"Ama lütfen, tamam mı..." diye sözümü kesti Wolf tekrar. "Orada dolaşan gençlerin ceplerinde, ayakkabılarında, saçlarında bir bıçak var. Orada buna benzer şeyler duydum – sert çocukların bazı numaralarını ve yöntemlerini." Bir başöğretmen gibi işaretparmağını salladı, sanki kötü çocukları düzenli ve disiplinli olmaları yolunda uyarıyordu. Kısa bir an Kreuzberg'deki sert çocukları düşündüm – hiç böyle birini tanıımıyordum. Eh, eğer oraları iyi biliyorsa, bütün bu tantanaya ne gerek var?

"Birincisi adam olmak, ikincisi namus, üçüncüsü silahlar – bu sizde çok karakteristik, öyle değil mi?" Evet anlamında başımı salladım.

"İlginç bir kültürel özellik..." dedi Wolf gülümseyerek. Ben başımı sallamaya devam ettim. Mavi gözleri kızarmaya başlamıştı. Kırmızı şarap etkisini gösteriyordu.

Bu dazlak kafalı Wölfi kim olduğunu sanıyordu? Ha? Bu entel bozması ne sanıyordu kendini? Onun donuk görüş kartlarını bende mi test ediyordu? Siiktiir lan! Bir Gitanes yaktım ve dumanı sinirle püskürttüm. Hasan dedim, öfkeyle kalkan zararlar oturur. Onun o lanet düşüncesini nasıl olsa değiştiremezsin. Kafasındaki görüntüler beton dökülmüş gibi. Bu herif boktan düşüncelerini, fikirlerini, kafasındaki resimleri onaylatmak için kullanıyordu beni. Ne de olsa yönetmen oydu, o bilirdi, haklıydı. Nokta. Gerisi yok!

Cora hâlâ susuyordu. Berlin'deki bir kafede yabancı bir masa komşusu gibi oturuyor ve sanki orada değilmiş gibi davranıyordu. Wolf sigara içiyor ve çok konuşuyordu. Ben se onu dinliyor ve bu arada dikkatle Cora'yı inceliyordum. Uzun kirpiklerini, göğüslerini, yuvarlak kalçalarını, saçlarını. Wolf yeni bir şarap şişesi getirmeye gittiğinde, Cora bacaklarını uzattı, tesadüfen benimkilere dokundu ve bana şunu söylemek istiyormuş gibi baktı: "Sen ayakkabılarını yatağımın altında unutmasına izin vereceğim erkeksin." Cora tehlikenin farkına varmıştı. Ama buna pek aldırmıyor gibiydi, çünkü sıkıştırmaya devam ediyordu. Ve ben ne yapmak istediğim konusunda bir karara varmaya çalışıyordum. Benim istediğim o roldü, bela değil!

Wolf bir sürü şeyle meşgulmüş gibi davranıyordu. Ama

onun Cora'yla aramızda geçenlerin farkında olduğu ve bu-
nu engelleyemediği duygusundan kurtulamıyordum.

Gecenin ilerleyen saatlerinde, Wolf bir şişe kırmızı řa-
rapla çalışma odasına çekildi ve bazı şeyleri yeniden yazdı.
Buna karşın Cora uyanık kaldı ve bana o yatak odası baki-
şıyla bakmaya devam etti. Ben de çabucak bu mutfaktan ı-
kıp gittim.

Gece yatağımda uzanırken her şeyi tek tek gözlerimin
önünden geçirdim... Cora... Bacaklar... Göğüsler... Kirpik-
ler... Dudaklar... Ve otuzbir çektim.

Son zamanlarda üç D kızı mesafeli davranmaya başladı.
Galiba benim artık çorba tenceresinin arkasında değil de
kameranın önünde durmamı kaldıramıyorlardı. Sabahları
onlar evden ayrılırken, ben hâlâ sıcak yatağımda yatıyor
oluyordum. Geç saatlerde kahvaltı ediyor, Prince dinliyor
ve Cora'yı düşünüyordum. Daha sonra Opel Kadett'li bir şo-
för beni evden alıyor ve sete götürüyordu. Böylece Do-
ra'nın Golf'üyle gitme olayı bitmiş oluyordu. 3 D kızları set-
te benle hemen hiç konuşmuyordu. Beni görmezden geli-
yorlardı. Ve WG'de, üzerinde "Ceketin sigara kokuyor, kori-
dora asma!" ya da "Lavaboda erkek saçları! Temizlenecek!"
yazan küçük notlar bırakıyorlardı. Galiba yükselişimi haz-
medemiyorlardı ve tekrar temizlik hastalıklarını, ebeveyn-
lerinin bahçe düzeni manyaklığını hatırlıyorlardı. Bu olay-
lar tepemi attırmıştı! Muhtemelen onların niyeti de buydu.
Sakin olmaya ve bu taşra pililerinin beni içimden alıkoy-
masına izin vermemeye karar verdim. Ama bu da pek kolay
değildi, zira not bırakma eylemleri giderek arttı ve beni bir
dayanıklılık testine tabi tuttular. Bir suikast timi gibiydiler.

Yoksa gözümün sadece Cora'yı gördüğünü anlamışlar mıydı? Neden bu kadar çekilmez olmuşlardı? Sadece bir tek şey istiyordum; işime ve rolüme yoğunlaşmak. O kadar!

Çekim yeri: Kreuzberg, Schlesisches Tor, eski fabrika. Wolf her zamanki gibi erkenden gelmişti sete. Asistanı Dora'yla teknik ekipmanı kontrol ediyor, uzun uzun kameramanla konuşuyordu. Ardından ışık, ses, kamera ve kayıt konusunda komutlar yağdırdı. Üç D kızı ellerinde kronometre, walkie-talkie'ler ve çekim planıyla oradan oraya koşuşturuyor ve Wolf'un etrafında bal kavanozunun etrafındaki sinekler gibi dönüyorlardı.

Wolf her zaman en son oyunculara dönerdi. Galiba oyuncular ona fazla karmaşık, fazla meşakkatli geliyordu ve bu yüzden bize her zaman asistanı Dora'yı gönderir, o da hepimizin eline senaryonun bir kopyasını tutuştururdu. Oysa setteki en önemli kişiler oyunculardı. Ama Wolf bu konuda farklı düşünüyordu. Onun için bizler sadece birer figürdük.

Kazım büfe için yeni bir yardımcı bulmuştu. Jacek Polonyalıydı ve güçlü, yapılı biriydi. İşini ve özellikle de çorba tenceresindeki sosisleri çok seviyordu. Sürekli yiyordu. Kazım her şeyi ona bıraktı ve yanıma geldi.

"Hadi gidip bir şeyler içelim," dedi.

"Ama ben..."

"Hadi hadi, sana bir sürprizim var..."

Fabrikanın arkasındaki suyun kenarına Kazım ile Jacek, büfe, uzun banklar ve masalar kurmuşlardı. Buradan Spree Nehri'nin Doğu Berlin kısmındaki kıyısı görünüyordu. Bize

sırtını dönmüş bir kadın oturuyordu. Üzerinde beyaz bir yaz elbisesi vardı ve saçlarını yukarda toplamıştı.

"Oo, Leyla Hanım, bu ziyaretinizi neye borçluyuz?" diye şakalaştım ve birbirimize sarıldık. "Dur, sana şöyle bir elbisenin içinde bakayım... Vay be!"

"Bu yakınlardaydım, seyahat acentesinde. Orada bir şeyler oluyor. Anneme Doğu'da bir ev miras kalmış. Babanın yeni planları var. Oraya mutlaka uğramalısın..." dedi Leyla son derece ciddi.

"Tamam, tamam, yaparım. Eh, böylece Ingrid'in kendine ait bir ev hayali de gerçekleşmiş oluyor."

Leyla zayıflamıştı ve solgun görünüyordu. Burnunda mavi bir piercing parlıyordu. Bu yeniydi. Ona yakışmıştı. Leyla güneş gözlüğünü çıkardı. Gözleri bütün gece ağlamış gibi, hafifçe şişmişti. Ona Redford'u sorsam mı sormasam mı diye düşünüyordum. Yok, çekimden hemen önce olmaz. İçinde fazla drama vardı bu meselenin. Redford gittiğinden beri her şeyden elini eteğini çekmişti. Hatta işini de bırakmış ve kendini sadece üniversitedeki sınavlarına vermişti.

Kazım devasa kâselerde üç adet sütlü kahve getirdi.

"Hasan, bu ne dandik kıyafet böyle," dedi Leyla kıkırdarak. *Shit*, kovboy çizmelerini ve deri ceketini giymeyi unuttum.

"Eh, insan rol için neler yapmaz ki."

"Şey gibi görünüyorsun... ne bileyim, acayip işte... nasıl bir herifi canlandırırıyorsun ki?" diye sordu Leyla tekrar kıkırdarak.

"Eh, bir torbacıyı... özel bir şey değil," dedim ve kahvemini karıştırdım.

"İyi de bu rolü nasıl kaptın sen, senin oyunculuk konusunda hiç deneyimin yoktu?" Tipik Leyla! Gelir gelmez he-

men kritiklere başlamıştı. N'olmuş, deneyimim yoksa yok. Ne yani? Sinirle sütlü kahvenin köpüğünü kaşıkladım.

"Herifin biri işi bıraktı, onun yerine de ben geçtim, işte bu kadar basit," dedim, kaşığı bir kenara bıraktım ve bir Gitanes yaktım.

"ZDF'deki dizide komiser rolünü oynayan Murat Kaya oynuyordu daha önce bu rolü," diye açıkladı Kazım.

"Ha o... Derginin birinde onun büyük bir resmini görmüştüm sanırım... Bir dakika..." Çantasını karıştırmaya başladı.

"Evet, işte o. Rol, diyaloglar ona bir türlü uymamıştı," dedi Kazım ve boş ver der gibi elini salladı.

"Neden uymadı?" diye sordum.

"Çok fazla klişe var! Rolünü fazla düz, fazla basmakalıp buldu. Bazı talepler öne sürdü!"

"Ne tür talepler?"

"Murat bir oyuncu, sürekli başını sallayan bir tip değil!" dedi Kazım ve bu saptamayla birlikte, onu benim erleşmeyeceğim bir kaide üzerine yerleştirdi. Ne lüks ama, diye düşündüm, bu işlerin içinde olmak ve üstüne üstlük prensiplere sahip olmak.

"Yani bunu yapabilir mi? Yani her şeyi bir çırpıda bir kenara itebilir mi?"

"Murat New York'taki Lee Strassberg Tiyatro Enstitüsü'nde bulundu ne de olsa," dedi Kazım, Murat sanki Oscar'a aday olmuş gibi bir havayla. "Herhangi bir rol için yakalaklık yapmak onun işi değildi. Bu durumda işsiz kalmayı tercih eder. İnsanlar kimin sağlam bir karaktere sahip olduğunu görüyorlar..."

"Sydney Poitier'ın Türk versiyonu!" dedi Leyla.

"Ne alaka?" diye sordu Kazım.

"Yani eskiden Hollywood'da olduğu gibi. Eğer siyahsan, hizmetçi, şoför, palyaço ya da müzisyen rollerini oynuyorsun. Kahramanın siyah olduğu bir kovboy filmi gördün mü sen hiç?"

"Yoo."

"Bak, Kanacke olarak torbacı, bıçakçı, suçlu rollerini oynuyorsun. Gerisi hiç. Murat Kaya gibi birinin işi bırakması şaşırtıcı değil. Adamın prensipleri var, tıpkı Sydney Poitier gibi."

"Kazım, senin oynadığın gizli ulak rolü de pek farklı değil..." dedim kendimi savunmak için.

"Benim rolümde Türk olup olmamam önemli değil. Ben sadece bir ulağım, o kadar. Bunun bıyıkla, bıçakla ya da diğer serseri şeyleriyle ilgisi yok..."

Sigaramı kültablasına bastırdım ve siktir diye geçirdim içimden.

Leyla masanın üzerine açık bir dergi koydu. Derin gözleri ve karakteristik bir burnu olan bir Anadolu yüzü bana bakıyordu. Murat'ın uzun saçları, sivri bir çenesi vardı ve bana kesinlikle benzemiyordu. O uzun saçlarıyla fazla ibne bir görüntüsü vardı bence. Kazım Murat'a saygı duyuyordu. Şimdi beni onunla mı karşılaşıyorlardı? Acaba diğerleri de bunu yapmış mıydı? Neden herkes bu süper ahlaki adama bu kadar hayrandı? Benim henüz bu duruşu gösterme lüksüm yoktu. Ne de olsa film işinde tecrübesizdim ve ayrıca, sanırım herkes yalakalık yaparak başlamıştı bu işe. Başka nasıl olabilir ki? Ne de olsa bir hayır kurumunda değil, eğlence sektöründe çalışıyorduk. Ve burada her şey kapı tokmaklarını temizlemekle başlar. Bazı çaresizler yataklardan da başlayabilir. Belki bu da yeni numaraydı, kendine sadık olmak falan. Film işinde her şeyi diğerlerinden farklı

yapmak. Sinirle kahvemı bıtlırdım, şu anda anayasa ya da benzeri bir tartışmaya girmek istemiyordum. Rolüme çalışmam gerekiyordu ve fazla zamanım yoktu. Kazım mutlaka Murat'a benimle ilgili her şeyi anlatmıştı. Ve o da benim ne yalaka bir herif olduğumu dőřünüyordu. Siktir et! Hakkımda kim ne zaman nerede ne dőřünürse dőřünsün! Ben ileriye gitmek istiyordum ve arkaya bakacak zaman yoktu! Gerçekten! Ne de olsa günlerce rolüme çalışmış ve mütemadiyen ayna karşısında prova yapmıştım. Ben bıakıydım. Samimi olmak gerekirse, bu bıçak ve namus ağırlıklı rol, ben- ce de fazla yüzeyseldi. Ama n'apalım! Kanaatimce bir şey çok açıktı: İkinci bir şansım olmayacaktı. Bu işi istiyordum. Peşin para. Bu kadar!

"Başına buyruk bir herif bu Murat," dedim ve saatime baktım. Sete geri dönmek ve rolüme çalışmak istiyordum. Birden biri arkadan omzuma vurdu. Döndüm, Adem geniş ağızıyla sırtıyordu.

"Ee, hazır mısın? Wolf diyor ki, seninle bir kere daha 'ananiiziikimm' ve bıçak sahnesini prova etmeliymişiz, şeyden..."

"Lan, doğru düzgün söyle şunu," diye düzeltti Kazım ve sinirle gözlerini devirdi.

"Söylüyorum ya. Hemen sinirlenme şimdi. şu fıkrayı biliyor musunuz? Neden D-D-R deniyor?"

Hepimiz hayır anlamında başımızı salladık. Bunun üzerine Adem muzafferane cevabını yapıştırdı: "Der Doofe Rest.*"

Leyla güldü, Kazım ve ben gülmedik. Adem gitti.

"Bu komik ibibik de kim?" diye sordu Leyla.

* Geri kalan aptallar (.n.)

"Ha Adem, Doğu Alman Türk'ü... Leyla Kazan'ın bir başka versiyonu işte, Batı Alman Türk'ü," diye açıkladı Kazım ve bana göz kırptı.

"Ha, ha, ha," dedi Leyla espriyle alay ederek ve Kazım'ın kolunu çimdikledi.

Ayrılırken Leyla,

"Anneme sizin gibi güçlü adamlar lazım, evdeki eşyaları toplama işinde... Yani bir uğrayın!" dedi.

Wolf ultra cool "Action" komutuyla sahneyi başlatmadan önce bana rolümü anlattı.

"Bu şu tipik Kreuzberg'li gençlerden biri, kız kardeşinin namusunu kurtaran bir maço. Anladın?"

Evet anlamında başımı salladım. Wolf'un ne istediği açıktı. Bir kumarcı Türk'ü, bıçağı ve ailevi duyguları olan. Bir çeşit, ben bilmem, ben yabancı Türk'ü, Lan Türk'ü; bir tür Moruk Tipi canlandıracaktım. Ne de olsa Wolf bir ortam çalışması yapmıştı ve Türklerin nasıl tipler olduklarını bildiğine inanıyordu. Wolf'un laf salatası sinirimi bozdu. Kısacası, oynamaya karar verdim.

Kamera hazır. Işık hazır. Ses okey, *action!* Şansıma Leyla ve Kazım izlemiyordu. Bu da beni rahatlatıyordu.

Adem'le dalaştım ve bıçağı çektim. Birden irkildi. Bunu beklemiyordu. Ona bağırıp çağırdım ve duvara dayadım. Dümdüz olmuş, iyice duvara yapışmıştı. Ardından kaburgalarına bıçağı soktum. Haşırt! Kameranın arkasındaki herkes susuyordu. Wolf kendinden geçmişti. Övgüler yağdırıyor ve alkışlıyordu. Buna karşın benim içim titriyordu. Sahne mükemmel bir şekilde cepteydi!

Büfeden bir tabak sosisli bezelye çorbası aldım, bir köşeye çekildim ve keyifle çorbayı kaşıklamaya başladım. Bir

çift ten rengi naylon çorap bana doğru geliyor. Margit'ti. Az önce makyajını silmiş, pamuk kalıntılarıyla ortalıkta dolaşıyordu. Çevresine bakındı ve beni gördü. Başımı çevirdim, çünkü kafası Kaşmir eşkıyalarının eline düşmüş gibi görünüyordu. Margit sıkıcı bir kasabadan geliyordu ve filmde bir uyuşturucu tacirinin annesini oynuyordu. Bu Kreuzberg hikâyelerine pek değer vermiyordu. Kreuzberg'de tek başına dolaşmayı bile göze alamıyordu. "Fazla tehlikeli." Benim yanımdan geçerken başını çevirdi ve yandan bana baktı.

"Müslüman ve domuz sosisi. Oluyor mu böyle?" diye meledi. Sette mümkün olduğunca az konuşmaya alışmıştım. Ne de olsa buradaki herkes her şeyi tartışmayı, konuşmayı, bir teoriye oturtmayı seviyordu. Herkes her şeyi en iyi biliyordu ve böyle bir şeye karnım toktu! "Sen Türk'sün... ve Müslüman... di mi? Ses tonunda bir Türk alerjisi kendini belli ediyordu. Çenemi tuttum. "Sen tam olarak nerelisin?" İnatçıydı.

"Kreuzberg'li... Ama..." dedim kısaca.

"Gerçekten, sen diğer Türklere hiç benzemiyorsun..." Beni muayene etti. "Yoo, daha çok İtalyanlara, İspanyollara benziyorsun. Türkler kısa boylu, şişman ve başları örtülü olur... Yooo, sen..." Mola. "Az önce izledim. Bıçak sahnesi iyiydi. Ama Almanca senin anadilin değil. Yani beşikten beri olmayınca. Di mi? Eh, memleketinde tamamen farklı vurgulanıyor, di mi?" Zevkle sıcak sosisi ısırdım. Çok yağlıydı. "Senin memlekette her şey çok farklı, di mi?" Susacağa pek benzemiyordu. "Hazır, başka kültür ve gelenek..." Sosis sıcaktı ve dilimin üzerinde oradan oraya kaydırıyor ve damağımı yakıyordum. Nefisti. "Almanca'yı iyi anlıyor musun barı?" İğrenerek sosise baktı. Geri kalanını da yuttum ve kolumla ağzımı sildim. "Adabı muaşeret de yok senin memle-

kette di mi?" Ona dik dik baktım ve senin herif seni bir güzel yatırıp becermeli, diye düşündüm. Ama kendimi tuttum. Sette çeneyi tutmak gerekirdi! Sosis mideme oturmuştu.

"Kreuzberg'de biz şöyle deriz: Ye ya da öl!" Boş çorba kâsesini eline tutuşturup gittim. Sanırım saatlerce orada dikilmiş ve şaşkınlıkla arkamdan bakmıştır.

Günler geçti. Haftalar geçti. Çekimler bitti. Elime para geçti, filminden kazandığım ilk para. İnsanın kasada parası olduğunu bilmesi iyiydi. Yani kasada açık olmamalıydı. Yoksa hiçbir şey yolunda gitmiyordu. Gerçekten.

Devam etmek, para kazanmak, çok para kazanmak istiyordum. İlk olarak bir fotoğraf dosyasına ihtiyacım vardı. Adem siyah-beyaz fotoğraflarla kendine böyle bir şey hazırlamıştı. Bayan Metalik ve Cora da ona yardım etmişti. İyi görünüyordu. Gerçekten müthiş resimler. Bir ajansa başvurmak istiyordum, çok daha fazlasını istiyordum.

Son zamanlarda Adem ve Bayan Metalik, eski Berlin Yahudi yaşamının izlerini bulmak üzere sık sık Doğu Berlin'deki arka avlularda ve eski fabrika binalarında dolaşıyordu. Cora duvar konusundaki fotoğraf dizisine devam ediyordu. Kazım da ona yardım ediyordu.

Wolf Hamburg'a gitti ve montaj işlemlerini hazırladı. Her şeyi önceden planlıyordu, sürprizlere fazla yer yoktu. Wolf şimdiden bir sonraki projesine el atmıştı, Rus Yahudileri ve müzik gibi bir konuydu bu sefer. Cora şimdi yalnızdı ve Wolf'un benim ona duyduğum ateşten haberi yoktu. Şansı-na küssün.

Yemek pişirmeye karşı bir zaafım vardı. Körili sosisi, köfteyi ve dönerden sonra uygar bir şekilde donatılmış, üç çeşit yemek olan bir masayı özlüyordum. Maybachufer'deki Türk pazarına gitmeyi ve taze sebze alıp tencere ve tavaların üzerine atlamayı seviyordum. Zeytinyağları, biberler ve salçalar arasında coşuyor, kendimi buluyordum. Yemek yaparken her şey mümkündü. Politikacıların bir masa etrafında başaramadıkları şeyi ben mutfakta başarıyordum. Alman, Türk, Çin ve Fransız mutfağını birbirine karıştırıyor, masanın üzerinde büyüleyici bir manzara oluşturunuyordum. En çok, plansız yemek yapmaya girişmeyi seviyordum. Ama esas sanat, çok az malzemeyle özel bir şey yapmaktı. Bazen annemin aklının ucundan geçmeyecek yemekler yapıyordum. Limon soslu yer lahanası.

Kapı çaldığında, söz verdiğim yemeği hazırlamak için Kazım'ın mutfağında tencereler ve tavalar aramakla meşguldüm. Leyla kapıda duruyordu. Sarıldık, hafifçe titriyordu. Mutfakta plastik kargalarla parlak çiçek şeritlerinin arasına oturdu; bu sırada harikalar diyarındaki Alice gibi görü-

nüyordu. Ben çay hazırlıyordum. Normalde Leyla hemen sağlam hikâyeler anlatmaya başlar ve beni politik skalanın güncel durumu ve olaylar hakkında bilgilendirirdi. Ama bugün suskundu ve sanki orada değildi. Huzursuz bir şekilde çevresine bakınıyordu. Redford meselesi onu çok etkilemişti. Tırnaklarını kemire kemire bitirmişti. Annem de böyle miydi acaba?

Sık sık İstanbul'daki komşumuz Ayşe Hanım'a telefon ediyordum. Bu arada annem açlık grevini sona erdirmişti, ama benimle konuşmayı hâlâ reddediyordu. O büyük evde tek başına oturuyor ve hüngür hüngür ağlıyordu mutlaka. Kadınların acı çekmesinden, başlarına gelen her şeyi sineye çekmelerinden nefret ediyordum. Neden basitçe şalteri indirip kaprisleriyle, tikleriyle, egolarıyla onlara bunca acı veren erkeklerden kurtuldukları için mutlu olmuyorlardı ki? Yani demek istiyordum ki, bütün dünya kapılarını açmış onları bekliyor.

Leyla'ya bir bardak çay verdim ve tavaya yağ koydum. İlk sigara böreği cazırdıyordu. Leyla hâlâ susuyordu.

Onu nasıl canlandırabileceğimi düşünüyordum.

"Burnundaki hızma cidden hoş, sana yakışıyor! Bunu Redford görmüş müydü?" Evet anlamında başını salladı. Mola.

"Peki nasıl buldu?"

"Bunu ayrılırken o bana hediye etti..."

"Acı verdi mi?"

"Hızma mı?"

Evet anlamında başımı salladım.

"Hayır, ama ayrılık..." Sustum. Bu konu derindi. Bana göre değildi.

Bir süre sonra.

"Eh, İstanbul vesaire hayalleri gerçekleşti," dedi.

"Kimin?"

"Eh yani, Redford'un." Ses tonu acıydı. Bu kadar çaresiz olması beni kızdırıyordu.

"İlişkiler neden basitçe yürümüyor?" diye sordum ve ona ilk pişen sigara böreklerini uzattım.

Leyla omuzlarını silkti ve tabağı bir kenara itti. "Çok fazla beklentimiz oluyor."

"Beklenti?"

"Eh, herkes muhteşem erkeği istiyor, Süpermen falan..."

"Peki sen ne istiyorsun?"

"Ben Redford'u istiyorum, başka bir şey değil."

"Peki o?"

"O?... O ne istediğini bilmiyor..." Sessizlik. "İşte tam da bu yüzden ayrıldık..." Sessizlik. Yutkundü. "Bitti... basitçe bitti..." dedi alçak sesle ve gözyaşlarını tutabilmek için tavana baktı. Yine de iri gözyaşı damlaları yanaklarından süzülüyordu. Koluyla yüzünü sildi. Suskunluk. Sessizlik. Sadece tavadaki yağın cızırtısı duyuluyordu. Başka hiçbir ses yoktu. Ona bir peçete uzattım ve ocağı kısıtım. Leyla burnunu çekti ve öyle bir soludu ki, bununla koskoca bir dinazor sürüsünü kaçırabilirdi. Burnundaki hızma? Kontrol ettim. Hâlâ burnunda parlıyordu.

"Onu özlüyor musun?"

"Onu?... Hayır, ama onunla geçirdiğimiz zamanları..." Bakışı yavaşça pencereye kaydı. Peçeteyi elinde döndürüp sıkıyor ve avluya bakıyordu.

"Aradaki fark ne?" diye sordum ve onu nasıl başka konulara çekebileceğimi düşündüm. Kadınların ağladığını görmekten nefret ediyordum. Kendimi o kadar aptal hissediyordum ki.

"Bilmiyorum." Yine omuzlarını silkti. "Redford kafamda yaşamaya devam ediyor ve her zaman hazır bekliyor..." Kâğıt peçeteyi didiklemeye başladı ve küçük parçalara ayırdı. Ocağı orta dereceye getirdim. "Arkasında izler bıraktı. Bir maus tıklamasıyla onu yok etmeyi, harddiskimden silip atmayı çok isterdim..." Ve bütün kâğıt parçalarını tek bir el hareketiyle masadan süpürüp koluyla tekrar yüzünü sildi.

"Ve bir maus tıklamasıyla tekrar geri getirmeyi mi?"

Omuz silkti ve sustu. Sessizlik. Sonra benim Gitanes'larımından bir tane alıp yaktı. Leyla ve sigara? Hayır! Bu ikisi birbirine uymuyordu, hem de hiç. Güçlü bir nefes çekti ve üfledi. Düşünüyordu. Vay canına, diye düşündüm, Leyla sigara içmeye başladığına göre, içinde şiddetli bir şeyler oluyordu mutlaka.

"Uzun süreli bir aşkın sırrı nedir biliyor musun?" diye sordu Leyla bir süre sonra ve gözlerini boşluğa dikti.

"Yorum yok."

Yorgun yorgun gülümsedi.

"Peki ne?"

Mola.

"Onun yarıda kalmış bir aşk olması," dedi Leyla ve Gitanes'dan güçlü bir nefes daha çekti. Düşünüyordum. Bunu üniversitedeki Shakespeare derslerinden mi öğrenmişti? Yoksa hakiki miydi?

"Yarıda kalmış, ama bu acı verir?... " Sigaraböreklerinden birinin tadına baktım. Sıcak ve çıtır çıtırdı.

"Böyle bir aşk seni yavaş yavaş yer bitirir," dedi içini çekerek.

"Sağ ol, kalsın! Böyle mazoşist bir tutkuya ihtiyacım yok..."

"Ah Hansi... çok fazla mantıklı düşünüyorsun." Onun

böyle konuşmasından hoşlanıyordum. Yani ne de olsa onun bu konularda bilgisi – hayır, deneyimi vardı. Aşk konusunu nihayet bitirebilmek için,

"Bütün hikâyelerin temiz bir sonunun olması lazım, yoksa *clean* olmazlar," dedim.

"Deterjan reklamı gibi konuşuyorsun!" Güldük. Yine aklıma bir şey gelmişti ve yine tutturamamıştım. Bir Gitanes yaktım. Leyla babamla yosmadan söz etmeye başladı. Onunla bir keresinde büroda karşılaşmış ve onu keyifli ve ilginç bulmuş. Bu ne demekse artık – keyifli ve ilginç?

Daha sonra Kazım, Cora ve Sukjeet geldi. Elllerinde duvar kalıntılarıyla dolu Woolworh poşetleri vardı. Hediyelik. Kazım onlara Berlin'i gezdirmişti. Sukjeet Kreuzberg'den, dönerden ve Türk çayından çok etkilenmişti. Müttetiklerin gözetleme kulübelerinden, "Charlie Kontrol Noktası"nın bir vinç tarafından Fredrich Caddesi'nin ortasından alınıp götürülüşünü canlı seyretmişlerdi; böylece Batı güçleri tarafından yapılan sınır gözetlemeleri bütün biçimleriyle son bulmuştu.

Redford bir daha asla Berlin'e gönderilemezdi. Asla!

Sukjeet için bu bir "*historic moment*"* idi. Eh, son zamanlarda bundan yeterince olmuştu. Kazım, Sukjeet'i takdim etti. Küçük, esmer bir hatundu, Kazım'ın, altına girdiği koltuklarına kadar bile gelmiyordu. Kazım hemen kolunu onun omzuna koymuş ve parmakları sıkı, yuvarlak göğüslerine kadar ulaşmıştı. Eh, diye düşündüm, duvardaki posterde olacağına, insanın elinin altında iki iri göğüs olması daha

* Tarihi an. (ç.n.)

iyidir. O zaman Kazım'ın sırtı yere gelmezdi. Yoo, artık elinin altında her zaman yoğurabileceği hamur vardı.

Sukjeet güldü, kahverengi gözleri ve beyaz dişleri parlardı. Güzel bir kadındı ve ön iki dişinin arasında büyük bir aralık vardı. Tıpkı kraliçe gibi İngilizce konuşuyordu, düşünerek ve tertemiz. Kazım bununla başa çıkabilir miydi? Sukjeet neşeliydi. Diğerleri neşeliydi. Sadece Leyla ağzının kenarıyla gülümsüyordu. Hâlâ aşk-acı-kalp-sevda ruh halinden çıkamamıştı.

Sukjeet gözler, canlı; saçlar, gür. Popo, göğüsler, formunda. Seksi kadın! Kazım'ın lafını hatırladım: "Soğuk erotizm yoktur. Az olan iyidir diye bir şey yok. Erotik olan her zaman çoktur, sıcaktır ve bıçak gibi keskindir!"

Kolunun altında Sukjeet gibi bir kadın olduktan sonra, Kazım'ın böyle konuşması şaşırtıcı değil.

Masayı kurdum ve çoban salatasını, piyazı, sigara böreğini ve dolmaları servis yaptım. Kazım bir şişe şarap açtı ve yeni Berlin'in şerefine kadeh kaldırdık. Ana yemek imambayıldıydı (ki masada bu kadar çok güzel kadın olduğu için az kalsın ben de bayılacaktım). Herkes yemeklere saldırdı. Bir hmmmm ve oohhhhhhlar korosu masadan kalkıp mutfağın tavanına doğru yükseldi. Herkes yemekleri nefis bulmuştu. Ben durumdan memnundum, ancak tam anlamıyla doymuş sayılmazdım. Cora'ya kısa bir bakış attım. Bıçağı ve çatalı nasıl da zarif tutuyordu. Bir tablo gibi. Ağzımı şapırdatmamak ya da yüksek sesle geçirmemek için kendimi güçlükle tutuyordum. Aşkın yolu mideden geçer. Umarım bu antik atasözü doğrudur.

Herkes duvar ve resimler hakkında konuşuyordu.

"Her seferinde," dedi Cora ve çantasından bir fotoğraf

dosyası çıkardı, "beyaz kâğıda sıvının içinde bakmak ve orada bir resmin oluştuğunu görmek büyüleyici bir şeydir." Fotoğrafları bana uzattı. Bu arada kısa bir an bileğime dokundu – nabzıma, hayatıma. Ona baktım. Gözleri parlıyordu. Bense yanıyordum ve bacaklarımın arasındaki sopa gibi sertleşmişti. Resimlere baktım. Konuyu değiştir, başka bir şey düşün...

Duvarın üzerinde doksan dokuz zarif mavi balon. Resimler harikaydı. Cora balonları bulmuş, onları duvarın üzerinde Doğu Berlin yönünde uçurmuştu ve üzerinde bir kâğıt asılıydı. "Gökyüzünün bir hediyesi." Ah evet, Cora gökyüzünün bir hediyesiydi!

Resimleri diğerlerine uzattım. Masadan yine bir ahhhlar ohlar korusu yükseldi mutfağın tavanına doğru.

Kazım bir şişe kırmızı Çankaya şarabı açtı. Sukjeet şişenin üzerindeki etiketi okudu.

"Türk şarabı mı? Bir İslam ülkesinden şarap ha? Bu mümkün mü?" Kazım evet anlamında başını salladı. Sukjeet de inanamıyormuş gibi sallıyordu başını. "Bu Pakistan'da mümkün değil."

"Evet, ama Türkiye Pakistan değil, hayatım!"

Bunun üzerine İslam, kadınlar, Doğu ve Batı hakkında uzun bir açıklama, tartışma ve fikir alışverişi başladı. Bu bana Brejnev Amca ile Ingrid Teyze'nin tartışmalarını hatırlattı. Ben kendimi konunun dışında tuttum. Kazım, Leyla ve Sukjeet temayı bulmuştu. Almanca, İngilizce ve Türkçe karışımı açıklamalarının, anlatılarının, tasvirlerinin sonu gelmiyordu. Arada sırada Salman Rushdie, Edward Said, Malcolm X, Muhammed Peygamber, Mevlana ve Alice Walker gibi isimler kulağa çalınıyordu. Leyla sazı eline aldı. Bu konuları çok iyi bilirdi. Kendimi *small talk* için zorlamasam

çok daha iyi olur, diye düşündüm. Böyle bir şey İstanbul'da ya da Londra'da işe yarayabilirdi, ama Berlin'de değil. Burada her şey ciddi, her şey politik ve her şey sosyaldi. Buradakiler açık sözlü, lafı döndürüp dolaştırmayan ve bazen ses tonu sertleşen insanlardı. Berlin ve *small talk*? Yoo, olacak şey değildi. İngilizcemle artık onlarla aşık atamazdım. Ama her şeyi anlıyordum. İngilizce konuşurken Leyla adeta başka biri oluyordu. Akademik bir havaya bürünüyordu. Kazım arkasına yaslanmış, keyif içinde sigarasını tüttürüyordu. Konular değişti ve sonunda Salman Rushdie'nin *Şeytan Ayetleri* konuşulmaya başlandı. Bu konu açılınca Leyla coştı, çünkü master tezini sömürgecilik sonrası edebiyat konusunda yazmıştı ve Rushdie konusunda çok şey biliyordu. Bütün tarafları eleştirdi. Rushdie'yi okumamıştım, sadece bir derginin kapağında resmini görmüştüm. Onun da döken saçlarına kızıp heybetli bir sakal bırakmış biri olduğu dikkatimi çekmişti.

Leyla çoktandır böyle hırslı ve tutkulu olmamıştı. Çok yakında ayaklarını yere basabilmesini umuyordum. Nihayet yine duvarın yıkılışı ve Doğu-Batı' tantanalarından başka şeylerin konuşulduğunu duymak güzeldi. Bu gezegende başka şeylerin de olduğunu neredeyse unutmuştum.

Cora bütün gece tahtındaki bir prenses gibi dimdik oturdu ve ilgili bakışlarla insanları dinledi. Sorular sordu, İslam tarihi ve gelenekleri hakkında şunu ya da bunu öğrenmek istedi. Cora dikkatle dinliyor ve her şeyi adeta yutuyordu. Sanki bir cuma namazı hutbesi dinliyordu. Peki ama niçin? İslam devrimi, Sünniler, Şiiler onu neden ilgilendiriyordu? Onun için ne fark ederdi!? Sonuçta Berlin'de yaşıyordu, Tahran'da değil. Ve burada yanıcı madde sağlayacak yeterince Schwaben'li, Bavyeralı ve Saksonyalı vardı.

Bir parça arkama yaslanıp, yavaş yavaş şarabımı yudumladım.

Cora küçük, siyah elbisesi içinde bu oturuşuyla biraz Tiffany's'deki Audrey Hepburn'ü hatırlatıyordu. Her şeyiyle öyle ince, öyle uzun ve yumuşaktı. Safi zarafetti.

Çıkık duran köprücükkemiklerini görüyordum. Minicik gölgeleri vardı. Kadın vücudundaki gölgelere bayılıyordum, Marlene Dietrich'in çıkık elmacıkkemiklerinin yüzünde yarattığı gölgeler gibi. Başını hafif kaldırarak yaptığı bu bakışıyla bir kuğu gibiydi. Tek kelimeyle nefes kesici!

Cora bana baktı. Bakışını sıkıca tuttum, o kadar sıkı tuttum ki, Cora onun içine gömüldü. Bir şimşek çaktı ve içimde bir şey alevlenip deli gibi çırpınmaya başladı. Cora'nın ateşli gözlerinde alev alev, parça parça yanıyordum.

Leyla'yı düşündüm. Onun daha önce aşk hakkında söylediği her şeyi. Bütün bunlar henüz benim önümde miydi? Ne gelirse gelsin. Hazırdım, her şeye hazırdım! Ona dokunmak, sarılmak, onu koklamak ve hissetmek istiyordum. Bu gece benim olacaktı. Ne pahasına olursa olsun!

Boş tabakları toplamaya başladım. Tabak çanak şingirtıları ve çınlamaları, teneffüs zili gibi bir etki yaptı masada. Herkes şişkin karınlarla arkasına yaslandı. Sigaralar yakıldı, şaraplar dolduruldu ve gülündü. Kazım kakırıyor, diğerleri kikirdiyor ve diller hafiften peltekleşmeye başlıyordu. Kavrulmuş bademli dondurma servisi yaptım. Yine oohhh... aaahhh sesleri yükselmeye başladı masadan.

Artık Cora da taht pozisyonundan inmiş, dondurmayı kaşık kaşık içine atmaya girişmişti. Gülüyor, şakalaşıyor ve sürekli yüzüne dökülen gür saçlarını arkaya atıyordu. Derken Kazım'ın şöyle dediğini duydum: "Cora, beni sürekli şaşırtıyorsun..."

"Neden?"

"Neden olacak, İslam ve Doğu konusunda falan çok soru sordun. Yani demek istediğim..."

"Ah," diye girdi araya Cora, "her zaman Yakındoğu'ya gitmek istemişimdir. Çölde fotoğraf çekmek. Kumullar, ker-
vanlar... Belki Umman'a, Ürdün'e, özellikle de Bağdat'a."

"Bağdat'a mı?"

"Evet, orada ailem var."

"Bağdat'ta mı?"

"Babam Bağdatlı. Ama şimdi Amerika'da yaşıyor. Bağ-
dat'ta halalarım, amcalarım var."

"Peki sen de yaşadın mı Amerika'da?"

"Yo hayır, babamı sadece fotoğraflardan ve mektuplar-
dan tanıyorum, hiç görmedim."

Sessizlik. Hepimiz merakla bakıyorduk. Cora'nın, konu-
maya devam etmekten başka seçeneği yoktu. "Babam DDR'i
terk ettiğinde iki yaşındaydım. Irak pasaportu vardı. Annem
ve ben Doğu Berlin'de kaldık. Yirmi yaşındayken Macaris-
tan üzerinden Batı'ya kaçmama kadar. Her şey yolunda git-
ti. Ve şimdi buradayım..." Hafifçe omuzlarını silkti. Herkes
birden sessizleşmişti. Cora ve Irak, bu tam bir bombaydı!

Kesinlikle o da Ben Kimim arayışı içindeydi. Ben neyim?
Ve benim köklerim nerede? Leyla zaten bana yetiyordu. O
ve Redford bu alanda birer uzmandı.

Yavaş yavaş hava aydınlanmaya başladı ve herkes hafif-
ten yola koyuldu. Cora'yı Volvo'suna kadar götürdüm. Yol-
da kimse konuşmadı. Yumuşak bir sabahtı. Sokak lambala-
rı sönmüş, Luisen Park'ın ilk serçe ve güvercinleri ötmeye
başlamıştı. Berlin uyuyordu.

Bir Gitanes çıkardım ve paketi onun dolgun göğüsleri se-

viyesinde tuttum. Bır tane aldı ve ben de yaktım. Sigara içiyorduk. Cora'ya baktım. Sınırle çevresine bakınıyordu, hafif bir nefes çekti ve hakişlarını indirdi. Yumuşak bir şekilde yüzündeki saçları aldım, Cora hafifçe bana yaslandı. Sigara-yı fırlattım ve onu sıkıca tuttum. Gözlerini kapadı, onu kendime çekip dudaklarına dokundum. Kendini kollarıma bıraktı. Sigarası kaldırımın üzerinde yuvarlandı. Yumuşak bir şekilde boynundan, çenesinden, ağzından öptüm. Cora hafifçe mırıldıyordu. Nihayet onu elde etmişim! Sırtını ve poposunu okşadım, boynunu ısırdım. Ne müthiş bir andı. Bir-birimize atıldık. Dudaklarımı emdi, küçük bir sonsuzluk süresinde.

Schöneberg'de yumuşak bir sabah. Sevinç içindeydim. İçimdeki bütün trompetler ve davullar çalmaya başlamıştı. Cora'yı güçlü bir şekilde tutup, yan tarafımızda duran bir alışveriş arabasının içine oturttum. Cora arabanın içinde oturuyor ve şaşkınlıkla bana bakıyordu. Arabayı itmeye başladım. Öylesine. Asfalt ve kaldırım taşları üzerinde takır tukur ilerliyordu. Karşımızdan serin bir sabah rüzgâr esiyordu ve beni ayıltmıştı. Cora sevinçten gülüyor ve beni dürtükleyip duruyordu. Koştum, koştum ve koştum ve Cora'yı önümde ittim. Berlin'in uyuyan sokaklarında bağırıyor, çığlıklar atıyorduk. Zafer anıtının merdivenlerine gelince durdum. Hızlı hızlı soluyordum.

Çok yakınımızda kalın bir erkek sesi bir şarkı mırıldanıyor, hayvanat bahçesinin bütün kuşları onunla birlikte yarış halinde ötüyor ve şakıyordu. Alacakaranlıkta onu hemen tanıdım: şarkıcı İtalo! Dili iyice peltekleşmiş, uykulu gözlerle bize bakıyor ve şişesini havaya kaldırıyordu. Ona elimle selam verdim ve başladı: "...ona Meksiko'nun bir yerinde rastladım, Anita... Mermer ve çelik aşkımızı kıra-

maz..." Sangria şişesinden kuvvetli bir yudum aldı. Cora gü-lümsedi. Derin bir nefes aldım ve yolculuğuma devam et-tim. 17 Temmuz Sokağı'ndan duvar yönüne doğru Cora'yı itiyordum. Ön tarafta, gökyüzünde, kırmızı, turuncu, sarı tüller yavaş yavaş kayıyordu ve hayvanat bahçesini tümüyle, uyanan bir ormana çeviriyordu. Dört bir yandan papa-ğan, kakadu, tavuskuşu sesleri, şakımaları, guruldamaları, ciyaklamaları sabahın içinde çınılıyordu.

Brandenbug kapısına gelince durdum ve bir Gitanes yak-tım. Önümüzde bir inşaat, üzerinde parçalanmış grafitiler bulunan duvar kalıntıları vardı. Beton bir bloğun üzerinde bir şiir vardı. Sigara içiyorduk.

ÂŞIKLARIN ÖPÜŞLERİ BENİ KORKUTMUYORDU BU GE-CE. APAÇIK ARZULARINIZ BİRBİRİ İÇİNDE ÇABUCAK, KO-ŞULSUZ VE SONSUZA DEK ERİYEBİLMEK İÇİN KARŞILIĞINI YUMUŞAK HAVANIN İÇİNDE BULUYOR. BANA İNCE GÖM-LEĞİMDEN GEÇEREK DOKUNAN; SAÇLARIMI HAFİFÇE ÇE-KEREK: BU GECE BANA YENİ BİR İSİM VERECEK.

Ah evet, Cora bana yeni bir isim verecekti. Sigarayı sön-dürdüm ve Cora'yı Brandenbug Kapısı'ndan geçirerek Lin-den Caddesi üzerinden, meydanlardan, köprülerden geçire-rek Alex'e kadar sürdürdüm. Oraya varınca durdum. Cora'yı kavradım ve şimdi şıp diye önümde, küçük siyah elbisesi içinde, bu betondan, çelikten ve dünya saatinden oluşan devasa meydanda karşımda duruyordu. Ortalıkta kimseler yoktu, sadece biz. Olağandışı bir sessizlik.

Hotel Forum'a gittik. Cora bir oda tuttu. Asansöre ilerle-di. Fark ettirmeden arkasından süzöldüm. Karanlık koridor-da sık sık tedirgin bir şekilde çevresine bakınıyordu. Kapıyı açtı, tekrar etrafı kolaçan etti, ardından içeri girdi. Kapıyı arkamızdan kapattım. Ellerim titriyordu.

Odada sadece yatak, iskemle ve manzara vardı. Berlin'e bakıyordu. İşte Cora buradaydı ve benim ağzımdan tek kelime çıkmıyordu. Ayakkabılarını çıkardı ve bir sigara yaktı, bana hiç bakmıyordu. İskemlenin üzerine oturdum ve ayaklarımı uzattım. Perdeleri çekti ve pencereyi açtı. Önümüzde birden kuleler, çatılar ve vinçler belirdi. Buradan Berlin bir şehir gibi görünüyordu. Duvarın meydana getirdiği ayırım fark edilmiyordu. Bütün sınırlar evlerin yarattığı geçitler içinde kayboluyordu. Araba gürültüsü ve soğuk rüzgâr giriyordu içeriye. Berlin bir anlığına odanın içinde var olmuştu. Cora pencereyi kapattı. Şimdi ortalık sessizdi. Ona bu şekilde rastlamayı ne kadar sık hayal etmiştim.

Bu neredeyse boş otel odasında bir süre dikildik. Kimse konuşmuyor, kimse hareket etmiyordu. Oda sessizdi. Fazla sessizdi. Berlin'in çatıları üzerinde, evet bunu seviyordu Cora ve ben de onu.

Sakin bir şekilde nefes alıyor ve onu izliyordum. Onu izlediğimi biliyordu ve bana doğru dönmüyordu. Parıltılı saçları, dar korsesi, kalp biçimli poposu ve başını öyle dalgın tutuşu. Kalbim küt küt atıyordu. Cora titriyordu.

Cora bir süre sonra bana döndü ve alçak sesle: *"Hi,"* dedi.

"Hi," dedim ben de. Sessizlik. Cora titriyordu.

Ayağa kalkıp ona doğru yürüdüm. Cora arkada, pencerenin pervazına yaslanmıştı ve yere bakıyordu. Hafifçe saçlarını yüzünden aldım ve kulakların arkasına sıkıştırdım, dudaklarına, yanaklarına, gür kaşlarına dokundum. Bakışını yavaş yavaş yerden kaldırdı ve bana baktı. Derin kahverengi bataklıklar. Battım.

Ellerim yavaşça kalçalarına, yuvarlaklıklarına kaydı ve yumuşak bir şekilde onu kendime çekip sıkıca sarıldım. Nefesini, kalbini, nabzını duyuyordum. Hepsi atıyordu.

Cora'nın tatlı bir kokusu vardı, karamel gibi. Boynunu öptüm ve nabzını hissettim. Kendi ritmiyle bana sürtünüyordu. Cora'nın karameli her damardan, her gözenekten akıyordu.

Onu yatağa yatırdım. Hızlı hızlı soluyordu. Göğüsleri ellerimin içinde sarsılıyordu. Kafamı sıkıca tuttu, dudaklarımı ısırды. Onu öptüm. Cora dilimi emdi. İnlıyorduk. Elim elbisesinin altına kaydı, külodunu çekti ve bacaklarının üzerinden kaydırarak çıkardı. Cora ıslaktı. Elbisesini yukarı sıyırdım, bir prezervatif açtım. Bacaklarını belime doladı. Arzuyla altımda kıpırdanıyordu. "Al beni," dedi boğuk bir sesle. İçine girdim. Başını sağa sola savuruyordu. Uzun siyah saç telleri boğazına ve ağzına yapışmıştı. Sırtımdan ter akıyordu. Çıgıllıklarını duyuyor ve hızlanıyordum. Şimşekler! Gök gürültüleri! Fırtınalar! Sessizlik. Havada süzülüyordum, yeri aşağılarda, geride bırakmışım. Ağırlığımı tamamen kaybetmişim. Bir saniye. Bir an. Cennet. Sonsuzluk. Benim ufaklık büzüldü. Prezervatifi çıkardım.

Pazar sabahı. Cora yatakta mırıl mırıl keyif çatıyordu. Önceki hayatında bir kedi olmalıydı. Kesinlikle!

Daha sonra kalkıp banyoya gitti. Çarşafın üzerinde bıraktığı sıcak çukuru hissediyordum. Orayı okşadım ve elimi kokladım. Cora'nın parfümü, tatlı ve ağır. Battaniyenin altında yuvarlanıyor ve koklamaya devam ediyordum. Pencereye gitti ve Berlin'e baktı. Ben karınüstü yatmış onu izliyordum. Galiba böyle çırlıçıplak Berlin'in çatılarını seyret-

meyi seviyordu. Öylece, çıplak. Saçları sırtında savruldu ve hafifçe titredi. Kollarını kavuşturdu ve yuvarlak göğüslerine dokundu.

Daha önce kimlerle yattığını düşünüyordum. Zihnimde soyağaçları çiziyordum – kim kiminle? AIDS çıktığından beri hayatta kalmaya çalışıyordum. Cora önceki hayatı olan bir kadındı ve ben onun geçmişinin, kameraya alınmış ve çekip çıkarabileceğim, sonra da silebileceğim bir film olmasını arzu ediyordum. O zaman *clean* olurdu.

Wolf'u düşünüyordum, otoriter işaretparmağını ve sigara izmaritlerini. Benim Cora'nın içine girerken hissettiğim tutkunun zerresini hissetse neler olurdu acaba? Tasını tarğını toplar mıydı?

Wolf Hamburg'da olduğu süre içinde her şey harikaydı. Bütün Berlin gülümsüyordu ben sokaklarda yürürken, ben de ona gülümsüyordum. "Hasan ve Cora, Cora ve Hasan..." diye mırıldanıyordum sürekli. Cora, benim karamelli çikolatam. Daha önce hiçbir kadından onun kadar hoşlanmamıştım. Daha önce hiçbir kadın beni Cora kadar fethedememişti. Artık başka hava koridorlarında uçuyordum, galaksileri geçip aşkın evrenine doğru. Yuri Gagarin gibi dönüyordum, Cora kollarımın arasında, dünyanın çevresini üç kere dönüyordum. Yeryüzünde böyle bir şey de varmış – beni Ay'a götürüp getiren bir duygu gibiydi. Tamamen kozmik.

O günden sonra birkaç kez daha bu odada buluştuk. Buluşacağımız günü ve saati Cora belirliyordu. Onu bürodan ya da evden aramam kesinlikle yasaktı. Kötü sürprizler yaşamak istemiyordu. Ben de dikkatli olmak zorundaydım, ki üç D kızı bir şey fark etmesin. Her buluşma önceden gizlice kararlaştırılmalı, her türlü şüphe ortadan kaldırılmalıydı.

Bahaneler uydurulmalıydı. Her seferinde kalbim, tıpkı 500 km hızla giden bir Formula-1 sürücüsününki gibi sağ ayağımda atıyordu. Bu zorlu bir pistti!

Babamı ve diğer bütün casanovaları, jigoloları ve play-boyları düşünüyordum. Bunu nasıl o kadar uzun sürdürmüşlerdi.

Cora benden daha sakın ve umursamazdı. Bu kadar rahatlığa ve cool'lığa dayanamıyordum.

Sürekli yeni bir numara buluyor ve ben de her seferinde kendimi ona göre yeniden ayarlamak zorunda kalıyordum. Cora o kadar sinirli ve kaprisliydi ki, karamelli çikolatadan geriye hiçbir şey kalmamıştı. Başlarda Wolf falan yüzünden bu kadar sinirli olduğunu düşünüyordum. Ama tuhaflıkları giderek arttı, buluşmalarımızı sürekli ertelemeye başladı, 'mesleki nedenler yüzünden' diyordu. Olay yavaş yavaş acı biber tadı almaya başlamıştı.

Günler geçti, Cora'dan haber yok. Haftalar geçti, Cora beni aramadı. Bir ay geçti, birbirimizle sevişmedik (43 200 dakika). Bana bir şeyler anlatmaya çalıştığını düşünüyordum. Ne yapacağımı bilemiyordum. Her telefon çalışında ürperiyor ve alete doğru atılıyordum, arayan Cora'dır umuyla.

Hissettiğim bütün o mutluluk ve çalışma hırsı sırasında üç D kızının bıraktıkları notları ciddiye almamıştım. Galiba bir şeyler sezmişlerdi. Kadın olarak hiç ilgimi çekmiyorlardı. İngilizlerin fish and cips'i gibi beni soğumaya bırakmışlardı. Ve, galiba, bu işten hoşlanmamışlardı. Sürekli onlara açıklama yapacak ve onların film ve erkek hikâyelerini dinleyecek halim yoktu.

Sukjeet bir süre Kazım'da kalmış, Kazım da onu Doğu Berlin'in her tarafına götürmüştü. Galiba balayı gibi bir şey

yaşamışlardı Berlin'de. Sukjeet bütün sosyalist heykellerin fotoğrafını çekmişti; Marx, Engels, Lenin, duvar kalıntıları, cumhuriyet sarayı, orak çekiç, siyah-beyaz film üzerindeki başak ve çember. Kazım'dan daha iyi bir şehir rehberi bulamazdı Sukjeet. Gerçekten. Bu tam Kazım'ın işiydi. Brecht Topluluğu'ndaki, Gorki Tiyatrosu'ndaki, Friedrichstadt Sarayı'ndaki gösteriler için biletler buluyordu. Sukjeet oyunların ortasında uykuya dalıyordu, çünkü dili bilmiyordu. Ya da şöyle yorumlar yapıyordu: *London offers more*. Çok şımarıktı, Madam.

Sonra ikisi birlikte Londra'nın yolunu tuttular. Kazım orada şöyle bir bakınacaktı, şanslı herif. Onlarla birlikte Tegel Havaalanı'na kadar gittim. Kazım bana evinin anahtarını verdi. O yokken orada kalabilir ve eve bakabilirdim, ki bu da çok işime gelirdi.

Kazım ayrılırken bana, "Şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"Haber spikeri..." sözleri çıkıverdi ağzımdan.

Kazım kendini tutamayıp bir kahkaha patlattı. Sukjeet hiçbir şey anlamadı. Ona açıkladım:

"News speaker in German television. That's what I want."

"Oh, i see. In England we have many speakers with Caribbean and Asian background." Beni ciddiye almıştı. İyi böyle.

*"Really?"****

*"Yes, yes. In BBC Moira Johnson, in ITN Kaan Selim... And in German TV?"*****

* Alman televizyonunda haber spikeri olmak, işte istediğim bu. (ç.n.)

** Anlıyorum. İngiltere'de de birçok Asya kökenli spiker var. (ç.n.)

*** Gerçekten mi? (ç.n.)

**** Evet evet. BBC'de Moira Johnson, ITN'de Kaan Selim... Peki ya Alman televizyonunda? (ç.n.)

*Kafamı salladım. "No black, no Indian, no Turkisch speakers. All blond and all German!"**

"Really?"

"Yes."

*"Well, come over to London and you might try there..."***
diye güldü Sukjeet. *"But improve your English..."*

Hep birlikte kucaklaştık. Onlar London Heathrow'a uçtu.

* Ne zenci, ne Hintli, ne de Türk spiker var. Hepsi sarışın ve Alman. (ç.n.)

** Öyleyse gelip Londra'yı görmelisin. (ç.n.)

Kazım'ın evine taşınmam olaysız oldu. WG'den ayrılma-
dan önce buzdolabını sildim, banyoyu ve odamı temizle-
dim. Ki üç D kızı, arkamdan bana kirli Türk hödüğü deme-
sin.

Yeni odam daha büyüktü ve avluya bakıyordu. Sakindi.
Eşyalarımı yerleştirdim. Hepsi sığıdı. Fazla bir eşyam yoktu.
Kazım'ın evi bir vaha gibiydi. Her şeye karşı bir mesafe ka-
zanmış olmak bana iyi geldi. Nihayet rahatsız edilmeden
Cora ile telefonlaşabilirdim, üç D kızının meraklı bakışlarına
maruz kalmadan. Onu aradım. Telesekreter çıktı. Kazım'ın
numarasını bıraktım.

Ve ardından, uzun bir aradan sonra annemi aradım.

"Anne?"

"Şimdi beni çok iyi dinle," dedi hal hatır bile sormadan
ve öfke içinde devam etti: "Babana söyle. Artık bir avukatım
var. Ev bu ayın sonunda satılıyor."

"Ama anne!"

"Lanet olsun, sözümü kesme!" diye bağırdı, birkaç sani-
ye ahizeyi kulağımdan uzaklaştırmak zorunda kaldım. An-

nemin sesi savaşı sürdürüyordu. "Pekâlâ, dinle! Ben Ada'ya taşıyorum. Orada küçük bir daire tuttum. Geri kalan işleri avukat halledecek. Anladın mı?"

"Evet, peki biz ne olacağız?"

"Bunu babana sor..."

"Evet, anne, ama sana sadece şunu söylemek istiyorum..." Hatta bir şıkırtı oldu. Kapandı. Annemin sesi ne kadar değişmişti. Bütün o melodili söyleyişleri kaybolmuştu. Eskiden yaptığı gibi artık beni şaşırtmıyordu. Selam yok, öpücük yok, yavrum yok.

Neden bunu babama ille de ben söylüyordum ki? Neden hep ben?

Brejnev Amca tek umudumdü. O bu tür şeyleri daha usturuplu söyleyebilirdi. Kimseyi korkutmadan, kızdırmadan. Annemin planını engellemeliydi, yoksa aile içinde yeniden savaş başlayacaktı. Çünkü bu sefer söz konusu olan paraydı, çok para.

Bu savaşı kazanma konusunda babamın fazla şansı yoktu. Aslında Hapag-Lloyd'un başkanı olacak annem gibi bir kadın, elbette olayın gidişatına boyun eğmezdi. Kazan sülalesini harekete geçirmişti, hatta hocayı bile. Bütün kuzenler, amcalar, teyzeler bir duvar gibi annemin arkasında duruyordu. Bir kâfirle, üstelik de Allah korkusunun olmadığı komünist bir ülke vatandaşıyla yaşadığı ilişkiden dolayı babamı kimse affetmiyordu. Babam saygınlığını kaybetmişti, sonsuza kadar.

Kazanlar için aile kutsaldı, en azından ortalığa böyle söylüyorlardı. İstanbul'da birçok erkeğin karısının haricinde sevgilisi ya da metresi vardı, ama bu yüzden karısından ve çocuklarından ayrılmıyorlardı.

Sanırım babamın kısa bır ilişkisi olsa Kazanlar onu affedebilirdi. Ama evlilikdişı bır çocuğun olduğu bir ilişki? Bu herkesi yıkmıştı!

Telefon çaldı. Cora? Kalp çarpıntısı. Ahizeyi kaldırdım. "Hasan, oğlum, yavrum..."

Baba! Sesi neşeli geliyordu, hafiften de çakırkeyif. Bu değişimin sebebi neydi? Sustum ve kısa bir cevap verdim. Babam benimle konuşmak istiyordu ve beni davet etti. Annemin yaptıklarından haberi var mıydı? Annemin fikrini değiştirmek için benim yardımımı mı istiyordu?

Kreuzberg'in üzerindeki gökyüzü solgun ve yağmur yüklüydü; gri renk, Kottbusser Tor civarını olduğundan daha iğrenç ve ıssız bir görünüme sokmuştu. Çoktandır buraya gelmemiştim. Adalbert Caddesi bir pazar öğle sonrası için anormal tenhaydı. İnsanların çoğu şu sıralar Anadolu köylerinde ya da Akdeniz sahillerindeydi.

Eski Hasır Lokantası her zamanki gibi soğan, döner ve yağ kokuyordu. Babam bir köşede oturmuş çay içiyordu. Kendine yeni bir lacivert elbise almıştı. Ağarmış saçları daha kısaydı, hatta biraz kilo vermiş, daha şık olmuştu. Onu kısaca selamlayıp hemen elime mönüyü aldım.

Hiç konuşmadan oturduk ve yoğunlu biberli İskender yedik. Ona annemin yeni planlarını nasıl söyleyeceğimi düşünüyordum.

Konuşmaya babam başladı. DDR Skönefeld Havaalanı, artık bütün dünyadan uçuşlara açılmıştı. Özel sözleşme ve dolayısıyla da şirketinin charter uçuşları sona ermişti. Yeni turizm büroları, charter şirketleri mantar gibi bitivermişti. Babamın ve Brejnev'in artık sıkı rakipleri vardı. Sanırım

kendilerini yeni duruma göre ayarlamak onlara zor geliyordu.

Ingrid emlak komisyonculuğu stajına başlamış ve Doğu'daki emlak işine dalmıştı. Yeni tutkusu buydu. Batı'dan çok Doğu'da kalıyordu ve Brejnev Amca kendine yeni bir hobi bulmuştu: Ud çalmak ve Kuran okumak. İşten sonra Kottbusser Tor'daki Mevlana Camii'ne Kuran kursuna gidiyordu. Orada eski sosyalist dernekten bazı bıyıklı solcularla buluşuyordu.

Anlatacak başka bir şey kalmayıp da, birbirimize konuşmadan bakmaya başlayınca babam, derin bir şekilde içini çekti ve kısaca saçlarını sıvazladı. Evet, şimdi, diye düşündüm, ona annemden söz edeceğim. Ama ben başlamaya fırsat bulamadan babam konuştu:

"İstersen Doğu Berlin'e gidebiliriz, Rosa'ya." Bunu söylerken gözlerini masada duran boş tabaklara dikmiş ve benim şaşkın bakışlarımdan kaçınmıştı. Orada öylece oturuyordum, hiçbir yerim kıpırdamıyordu. Sadece ağzım dakikalarca açık kalmış ve salyam akmıştı. Anlayamıyordum! Babam beni ejderhanın mağarasına davet ediyordu. Oldukça cesurdu. Bir peçete alıp ağzımdan akan salyaları sildim ve kendime şunu sordum: Bu teklifin nedeni ne? Aklıma hiçbir şey gelmiyordu.

"Eh, illa da istiyorsan," dedim sıkılmış bir şekilde ve merakımı gizledim. Yıllar içinde mutlaka yapmak istediğim şeyleri belli etmemeyi öğrenmiştim. O zaman kimse buna karşı bir koşul öne süremezdi.

Doğu Berlin'e doğru yola çıktık, hayatımın en büyük şokunu yaşayacağımdan habersiz.

Metroya bindik. Babam susuyordu. Eskiden daha konuşkandı, sürekli bizimle ve annemle şakalaşırdı. Ama bütün bu mekik dokumalar ve annemle geri dönüş, ayrılma ve para meselelerindeki kavgalar baş gösterdiğinden beri, susmaya ve anneme karşılık vermemeye başlamıştı. Çünkü annem laf savaşında dünya şampiyonuydu. Sanırım babam, altın madalya umudu olmadığı için, kendini giderek daha fazla geri çekmiş ve hiçbir şey söylemez olmuştu. Aslında bu çok zekiceydi. Ben de Rosa'nın yanında böyle yapacaktım. Susacak ve her şeyi dikkatle inceleyecektim, özellikle de çocuğunu – boyun bağıcıklı cüce oğlunu. Hah! Küçük bir kardeşim daha vardı. Ediz bunu bilseydi!

Doğu Berlin'in karanlık istasyonlarından geçiyorduk, daha önce hiç görmediğim yerlerden. Bir numaralı metronun son istasyonunun adı artık Schlesisch Kapısı değil, Vine-tastrasse'ydi. Genel metro çizelgesinde artık daha fazla hat, daha fazla renk vardı ve daha büyüktü. Eski çizelgeden yeni çizelgeye geçmek zorundaydım. Dikkatle incelemekte olduğum renkli bir örümcek ağı. Daha birkaç ay önce, bu çizelgedeki istasyonların birçoğu Batı Berlin metro çizelgesinde yer almıyordu, şimdi ise hepsi Berlin toplu taşıma işletmesi ağının içindeydi. Marx-Engels Meydanı, Rosa-Luxemburg Meydanı, Ernst-Thaelmannn Parkı. Bütün sosyalistler yeni çizelgede bir araya gelmişti. Kızıl Devrim'den bu yana birbirlerine hiç bu kadar bağlı olmamışlardı. Babam yanında oturan adamın gazetesine bakıyordu. Manşette şu yazıyordu: "Ortak para, mavi yüz Mark'a veda." Bir de bu var! Wessel Nine gibi insanlar yeni paralarla nasıl başa çıkacaktı?

Bir süre sonra metro karanlık tünelden çıktı ve gri evle-

rin yanından, köprüler üzerinden geçtik. Pencereyi açıp saçlarımı sıcak havaya tuttum. Hava boğucuydu ve ağır bir kokusu vardı. Duvarın açılmasından bu yana Berlin'de egzozlardan, bacalardan ve Trabilerden* çıkan bu yağlı ağır-petrol kokusu hâkimdi. İki zamanlı motorların kokusu dehşetti. Bu kokunun dışında Trabiler Doğu Sandmann'ının arabası gibi sevimliydi.

Yıllarca Doğu'dan birkaç metre uzaklıkta yaşamış ve duvarın öbür tarafındaki insanları kişisel olarak asla görmeye gitmemiştim. Doğu'da evlerin içi nasıldı onu bile bilmiyordum. DDR'i sadece Doğu Berlin'e yaptığım kısa ziyaretlerden ve Münih'e, babamın kuzenine giderken yaptığımız transit geçişlerden biliyordum. Drei Linden sınır kapısında, bir sütunun üzerinde duran tankta ve bekleme kuyruklarında her seferinde şu geçerliydi; soytarılık yok, oyun yok, komiklik yok, bilakis çene tutulacak ve arabanın arkasında dimdik oturulacak. Babam Türk pasaportlarımızı kontrolöre uzattığında, Ediz ve ben gri üniformalı adama sırtarak ön dişlerimizin arasındaki boşlukları gösteriyorduk. Kontrol yerini geçtikten sonra hepimiz derin bir nefes alıyorduk. Her seferinde bir işkenceydi.

DDR'nin karayollarında babam 80 km hızla sürüyordu arabayı, tarlalardan, Magdeburg, Erfurt, Leipzig levhalarının yanından geçerek kuzenine doğru. Münih'ten geri dönerken ve arabanın arkasında uyurken, sınırda gözlerimizi delen bir neon ışığıyla uyanıyor ve o bildik cümleyi duyuyorduk: *"Gaensefleisch mo döo kooferruum övnaen?"* Yani

* Doğu Alman araba markası "Trabant", halk dilinde trabi olarak geçiyor. (ç.n.)

arabanın bagajını açın gibi bir şey. Bugün bile bu söz hâlâ kulaklarımda çınlar ve benim DDR'den canlı olarak yaşadığım tek şeydir.

Ama DDR'den oldukça iyi tanıdığım şey, televizyondaki çocuk programıdır. Duvara, tel örgüye ve kontrollere rağmen, Batı'da DDR televizyonunu izleyebiliyorduk. Her cumartesi öğleden sonra Ediz'le birlikte televizyonun karşısında otururduk. Pionier kanalı en iyisiydi! Rusça, Çekçe, hatta Vietnamca siyah-beyaz çocuk filmleri. Sosyalist dünyaya yapılan bir macera yolculuğu gibiydi. Lolek ve Bolek, Pittiplatsch, Spejbel ve Hurvinek, Kızıl Yıldız, Kızıl Sophie, Polonya'ya Nazilerin girişi, Rusya ormanlarından savaş sahneleri, Kızıl Ekim ve Taşkent'ten masal filmleri. Bu masal filmlerini seviyorduk, çünkü bazen içlerinde Türkçe kelimeler geçiyordu. Sürekli gazetelerde, televizyonda, okul kitaplarında Türkçe bir şey arıyorduk. Yetmişli yılların Almanya'sında. Türkçe gölgem gibisinden bir şey arıyordum. Her yerde, nereye bakarsam bakayım onu görüyordum. Sophia Loren'in geniş kalçalarında, Arap müziğinde, ekmekçide gördüğüm pidede, Ömer Şerif'in bıyığında. Meksikalı olmasına rağmen Anthony Quinn'i Türk'e benzetirdim. O ve babam aynı koyu cilt rengine, parlak dişlere sahipti. Sürekli bize benzeyen bir şeyler arardım. O zamanlar Alman televizyonunda Türkçe hiçbir şey oynamazdı. Televizyoncular Türk çocuklarını unutmuşlardı. Fareli program ve kırmızı oyuncak araba programlarından başka zekice bir şey yoktu. Yetişkinlerin çocuklar için düşündüğü ve çocukların hoşlandığını sandıkları şeyler o kadar sıkıcıydı ki; çöp. Sadece çöp. Bu yüzden DDR programlarını, 1. ve 2. kanalı seyreliyordum. En çok da Doğu-Sandmann'ını seviyordum.

Köylü, inşaat işçisi, kozmonot, pilot kılığına girip küçük bir traktörle, greyderle, Ay roketiyle, helikopterle her akşam tam 18.50'de DDR televizyonunda uçardı Sandmann. Sevimliydi.

Metro İstasyonu Dimitroffstrasse. Burada indik.

Boğucu hava biraz serinlemişti ve gökyüzü griydi. Eski evler ve yıkık dökük ön cephelerin bulunduğu sokaklardan geçerek, yüksek ağaçların bulunduğu büyük bir meydana geldik. Her şey bana yetmişli yılların Kreuzberg'ini hatırlatıyordu. Burada kısa bir süre durduk. Kavşaklardaki trafik lambalarında Batı'dakinden değişik adam figürleri vardı. Büyük bir şapkası vardı ve bir tabelada siyah harflerle şu yazılıydı: "Helmut, elimizden tut ve bizi ekonomik harikalar ülkesine götür."

Babam ön cephesi gri, eski bir binaya doğru yürüdü. Arkada büyük bir bahçe ve bir sürü ağaç vardı. Batı Almanya'daki gibiydi. Çimenler, çiçekler ve cüce heykelleri. Babamda anahtar vardı. Zilin üzerinde Marx yazıyordu. Babam kapıyı açtı ve Marx evine girdim. Ekşi bir şarap kokusu vardı. Arka odadan gülüşmeler geliyordu. Bana mı gülüyorlardı? Birden geldiğime pişman oldum. Bahçeye bakan büyük bir odada babam beni bir dizi gözlüklü ve pipolu insanla tanıştırdı. Hatta bazılarının doktor unvanı da vardı. İsimleri öğrenemedim. Kahverengi seramik döşeli bir masanın üzerinde mumlar yanıyor ve sağda solda bardaklar, şişeler ve dolu kültabları duruyordu. Sanki bir şirket çalışanları kutlamasıydı. İnsanların burunları şimdiden kızarmıştı. Uzak bir köşeye oturup çevreme bakındım. Rosa ya da cüce oğlu görünürlerde yoktu. Sadece altmışlı yıllardan kalma koltuklar, lambalar ve örtüler vardı. Rus kuklaları ve

Türk işi bakır incik boncuklarıyla süslenmiş kahverengi bir camekân. Odadaki en genç insan bendim. Herkes merakla bana bakıyordu. Ne var, ne bakıyorlardı? Dört tane gözüm falan mı vardı? Marslı mıydım? Zihinsel olarak kendimi şu tür sorulara hazırladım: "Memleketinizde deveniz ya da otomobiliniz var mı? Patlıcan nedir?" Öğretmen olmak ve her şeyi açıklamak istemiyordu canım. Eskiden babam ve Brejnev Amca bu açıklamalar, tasvirler, tanıtımlar için çok zaman harcamışlardı, ki Alman vatandaşlar anlasın. Batı'daki entegrasyon alanındaki öncü kuvvetlerdi onlar. Bu Doğu toplantısında bu tür soruların gelmesinden korkuyor, ve içimden kendi kendimi telkin etmeye çalışıyordum: "*Keep cool, man.*" Ne de olsa arkamda yeterince mutfak masası semineri bırakmıştım, üç D kızıyla yaptığım.

Ve sonra kızıl saçlı yosma, babamın sevgilisi, diğer kadın Rosa geldi!

Ufak tefekti. Şaşırtıcı derecede ufak tefek. Boyu 1.58 falandı. Üzerinde Pril çiçeklerine benzeyen çiçekler bulunan kısa kollu bir elbise giymişti. Boynuna işlemeli bir Anadolu yazması dolamıştı. Renkler ve desenler birbiri içinde patlıyordu. İnsanın çığlık atası geliyordu. Rosa'nın yüzünde ve kollarında bir sürü koyu renkli nokta, yani çil vardı. Yakından yaşlı görünüyordu. Rosa neşeli bir şekilde bana elini uzattı ve sertçe sıktı.

"Hakkında çok şey duydum, Haasaan." Elimdeki her bir kemiği hissediyordum.

"Bu beni şaşırttı, çünkü ben sizin hakkınızda hiçbir şey duymadım," dedim sakın bir sesle ve doğrudan küçük yeşil gözlerinin içine baktım. Rosa benimle burada karşılaştığına şaşırmamıştı. Demek ki hazırlıklıymış diye düşündüm. Ben-

ce Rosa sokakta insanın başını çevirip bakacağı bir kadın değildi. Babam onda annemde olmayan ne bulmuştu? Babamı ona bu kadar sıkı bağlayan şey neydi?

Rosa bir şişe getirdi. Çevik bir yürüyüşü vardı.

"Yeni özgürlüğe ve bize," dedi ve bana bir bardak köpüklü şarap uzattı. Hiçbir şey söylemeden bardağımlı onunkine vurdu. Şarabı bir dikişte içti, sekerek camekâna gidip bir likör şişesi getirdi ve herkese birer bardak likör dağıttı. Yumurta likörü. Sadece bu içkinin kokusu bile, burayı derhal terk etmem için yeterli nedendi. Sarı Pattex yapıştırıcısına benziyordu. Ama kendimi tuttum. Ne de olsa babam ve Rosa'nın küçük cücesini görmek istiyordum. Herkes Rosa'yla kadeh tokuşturuyordu. İnce dudaklarında bir gülümseme belirmişti. Likörü bir dikişte içti ve sevinç içinde odada zıplamaya başladı. Bundan önceki hayatında bir lastik toptu herhalde. Bu kadın bir saniye bile sakin duramıyordu. Buna karşın babam, sakin kutup rolündeydi. Bir koltukta arkasına yaslanmış, bardağındaki birayı yudumluyordu.

En sonunda Rosa babamın yanına oturdu, odadakilere gülümsedi; kızıl saçlarını sürekli boynundan ensesine doğru atıyordu, sanki boynunu ısırılmak üzere sunmak istiyordu. Masanın altında ikisinin dizleri birbirine dokunuyor ve karşılıklı gülüşüyorlardı. Şimdi Rosa ellerini sallayıp duruyordu, bazen babamın da heyecanlandığında yaptığı gibi. Babamın hareketlerini alıvermişti anlaşılan, bazı köpek sahiplerinin köpeklerinin yüz ifadelerini almaları gibi.

İçimdeki her hücre, her zerre o ikisinin oynaşmalarından nefret ediyordu. Babamın davranışları çelişkiliydi. Çünkü bir yandan Batı'nın kültür emperyalizmine küfürler yağıdırıyor, diğer yandan da bir kene gibi şu Rosa'ya yapışıyor. O da Batı kültürünün bir parçası değil miydi? Yoksa Do-

ğu Bloğu, Batı kültüründen sayılmıyor muydu?

Kapıya baktım ve düşündüm: Burada ne yapıyorsun sen? Ama sonra daha çocuğun ismini bile bilmediğimi hatırladım. Ne de olsa benim üvey kardeşimdi. Yoo, Hasan, dedim kendi kendime, somut olgulara ihtiyacın var, şimdi burada kalıyorsun!

Bir köşeye çekildim ve Rosa'nın kitap koleksiyonunu inceledim. Karl Marx'ın bütün eserleri. Aymatov'un *Cemile*'si tozlanmış halde arkada duruyordu.

Kapı çalındı ve birkaç kukla daha katıldı topluluğun içine. İçki mönüsü beynelmilel olmuştu. Türk rakısı, Berlin birası Kindl, Vodka Gorbaçov elden ele dolaşıyordu. Bütün bunlar bana sahte geliyordu, kötü bir rüya gibi. Ortada kutlanacak ne vardı ki? Babam fosur fosur sigara yakıyor, ardı ardına votka içiyordu. Onu tanıyamaz olmuştum. Hararetle Doğu, Batı, kapitalizm ve komünizm üzerine tartışılıyordu. Troçki, Lenin ve Stalin gibi isimler havada uçuşuyordu. Laf dönüp dolaşıp Soğuk Savaş ve düşman olgusuna geliyordu. Her şey oldukça teorik, analitik ve politik geliyordu bana. Bazı Marx'tan alıntılar yapıyordu, orijinal dilinde. En azından kulağa öyle geliyordu.

Topluluk bir noktada hemfikirdi: "Sosyalizm ertelendi, ortadan kalkmadı!" Bu olguya bütün zihinler oldukça sevin-di ve yeniden Fidel Castro'nun şerefine Cuba libre içildi. Bir an bu tartışmanın bir 68'li komün mutfağında yapıldığı his-sine kapıldım. En azından o zamanki komünleri böyle hayal ediyordum. Erkeklerden bazılarının kalın budala gözlükleri ve uzun sakalları vardı. Bana Cafeteria Devrimcilerini hatırlatıyorlardı. Babam da bu rüzgâra kapılmış görünüyordu. 68'li isyancı tartışmasına geri dönmüştü. Bu benim dünyam

değildi. Gerçekten değildi. Sanırım onlar için bir neoliberal ya da neokapitalisttim. Ya da her neyse.

Kuklalardan biri babamı hedef almıştı. Başında kırmızı bir Basklı şapkası vardı ve her rakı devrişinde onu geriye itiyordu.

"Türkler Hitler'in ordusuna yiyecek temin etti. Hitler'in ordusunu desteklediler... Türkler hiçbir zaman halk devrimi yapmadı!" diye havlıyordu babama.

"Karl-Heinz ne diyorsun sen orada?!" dedi Rosa sertçe, küçük gözleriyle kuklayı deliyordu adeta. Ama herif Rosa'ya aldırmadı.

"Eh, doğru ama!... Ben hep söylerim. Kırk yıl sosyalist iktidar ve ardından kimse gerçekleri konuşmayı beceremessin... Doğru değil mi!"

"Atatürk... Atatürk..." diye kekeledi babam, gözleri çok votka içmekten iyice kaymıştı, "devrimi gerçekleştirdi. İsmet İnönü zor iştitiyordu, o yüzden Hitler'in ordularına yiyecek temin etti." Babam burnundan soluyor, divanın üzerinde zor duruyordu. Bask şapkalı komünist, rakıdan canlanmışa benziyordu. Kafası bir motor gibi çalışıyordu ve alkol de yakıtıydı. Keskin argümanlar getiriyordu. Buna karşın babam zayıf kalıyordu.

Genlerimizde alkol hakkında bilgi eksikliği var, derdi babam eskiden, hafif çakırkeyif olduğu zaman. Bir bardak şarap bile onu devirebilirdi. Batı alkol üzerine kurulmuştur. Doğu ise esrar. Batı yüzyıllarca içmiş, Doğu ise çekmiştir. Bu masada babamın alkol konusundaki tezleri doğrulanmış gibi görünüyordu.

Diğerleri giderek daha gürültülü ve hararetli hale gelirken, babam kendi içine çekildi.

"Marksizm bu gezegendeki sefalet için tek çözümdür..."

diye bağırdı şapkalı sosyalist zafer edasıyla. Kırmızı yüzünü, artık kırmızı Bask şapkasından ayırmak neredeyse olanaksızdı. Topluluk başıyla onayladı ve masaya vuruldu.

Şimdi burada, babası Atatürk'ün yanında monarşiye, sömürgeciliğe, emperyalizme, komünizme ve Batı'nın bütün diğer bulaşıcı izmlerine karşı savaşmış ve anavatani Batı'dan korumuş olan babamla, dumanaltı olmuş bu Doğu Berlin odasında oturuyordum. Ve böyle küstah bir sosyalist, eski bir Osmanlı oğlunun suratına bu tür şeyler söyleyebiliyordu. Bunun sonu iyi olamazdı, olmadı da. Çünkü bir saniye sonra babam uyandı ve şaşkınlıkla topluluğa baktı. Kimse onun farkına bile varmadı. Konuşmalardaki bu marş tonu beni sinirlendirmişti, babamı da. Olduğu yerde köpürüyordu. Dizleri titriyordu. Sarhoşluk yavaş yavaş yüzünden silindi. Burada bütün bir Anadolu halkının şerefi söz konusuydu. Türkiye söz konusuydu. Vodka Gorbaçov bile babamın kafasını bulandıramazdı bu durumda. Hayır! Bütün bunlar hiçti. Babamın içinde yanan alevlerin yanında bir hiç. Şimdi Allah, vallah, billah deyip saldırmak zamanıydı. Ve babam saldırdı.

"Karl Marx Avrupa'dan hiç çıkmadı, ama siz Marksizmi Etiyopya'da bile uygulamak istiyorsunuz," dedi sakın bir sesle ve tane tane. O kadar ayık konuşuyordu ki, topluluk durup onu dinledi. "Ve sen Türkiye'deki halk devriminden söz ediyorsun." İşaretparmağı kırmızı şapkayı gösterdi. "Hiçbiriniz bu Doğu kasabasından çıkamadınız, sosyalizm sizi bir duvarla hapsetti." Herkes susuyordu. Kimse hareket etmiyor, kimse bir şey söylemiyordu. Babam hassas noktayı bulmuştu. İçimden sevinç çığlıkları atıyordum, arkama yaslandım ve bu tartışmanın tadını çıkarmaya başladım.

Babam yavaş yavaş doğruldu ve bir sigara yaktı. Bir kriz

patlamak üzereydi. Rosa müdahale etti. Bir doğum günü pastası getirdi, üzerindeki mumları yakıp zoraki gülümsedi. Ortamı şenlendirmeye çalışan bir kulüp sahibine benziyordu. Babamın çıkışını unutturmuştu. Ancak şimdi anlamıştım burada toplanmanın nedenini. Rosa'nın doğum günüydü! Bütün bu curcuna bundandı. Babam bunu bana söylememişti, çünkü gelmeyeceğimden korkmuştu.

Şimdi Rosa orada, hafifçe pastanın üzerine eğilmiş vaziyette dikiliyor ve mum ışığında kızıl saçlı bir Madonna gibi gülümsüyordu. İçki turları başladı.

"İyi yaşasın..." Böğürmeler. Gürültü patırtı. Rosa mumları üfledi. Bir aaaah ve ooohhhh dalgasıdır başladı odada ve Rosa pastayı kesti. Herkes merakla pastayı izliyordu, babamı unutmuşlardı.

Yeniden kapı çaldı. Rosa pastayı bırakıp kapıya gitti. Topluluk Schwarzwald vişneli pastanın üzerine atıldı. İğrenerek başımı çevirdim ve kapıya doğru baktım. Birden Adem ve Bayan Metalik kapıda belirdi! Olduğum yerde donup kaldım, hareket edemiyordum. Bunların ne işi vardı burada? Bu bir kâbus muydu? Kolumu çimdikledim. Acıdı. Panik! Kaçış! İmkânsız! Kapıda duruyorlardı. Bahçeye doğru kısa bir bakış fırlattım. Parmaklıklar yüksek, kaçmak mümkün değil. Aman Tanrım! Bunu hak edecek ne yapmıştım ben? Bu travmayı neden yaşıyordum? Fare Bernhard ve Bianca gibi büzülmek, küçücük olmak ve Marx'ın şu kalın kitaplarından birinin içine saklanmak istiyordum, hemen arkalarına geçip gizlenivermek. Çıkış kapısına doğru kısa bir bakış fırlattım. Her yer tutulmuştu!

Rosa'yla kucaklaşıp ona bir çiçek demeti verdiler. Rosa gülüyordu.

Otto kataloğundan fırlamış mankenler gibi duruyorlardı

bu küf kokulu odada. Taze, mutlu ve şık. Bu starların yanında, sosyalist topluluk oldukça hırpani ve renksiz görünüyordu. İçici topluluk yeni gelenlere fazla ilgi göstermedi.

Bunun yerine, sanki ellerinden alınıyormuş gibi pastaya yumulmuşlardı.

Adem beni köşede gördü ve kapıda dondu kaldı. Ağzı bir karış açıktı. Birbirimize baktık ve şaşkın bir şekilde kafamızı sağa sola salladık. Başka hiçbir yerimiz kıpırdamıyordu.

Bir saniye sonra Bayan Metalik bana doğru geldi. Güçlkle yutkundum. İnsan hayatında bazı anlar vardır ve insan görünmez olmak ister, işte öyle bir andı. Onun burada ne işi vardı? Bayan Metalik buraya uymuyordu. Amerikan televizyon dizilerindeki kadınlara benziyordu ve sanki yolunu kaybedip DDR'in siyah-beyaz filmlerinden birine düşmüştü. Bayan Metalik ve bu sosyalist topluluk ayrı dünyaların insanlarıydı.

"Hasan!" diye bağırdı ve kollarını açtı. "Eh, işte bu bir sürpriz oldu!" Geniş geniş sırtıyor ve bu arada üzerindeki bütün metal takılar şıkırdıyordu. Sıkıntıyla ayağa kalktım. Bayan Metalik eski bir tanıdık gibi kucakladı beni. Adem hâlâ donuk vaziyette kapıda duruyordu.

İçici topluluk bize bakıyordu. Her hareketimizin, hiçbir ayrıntıyı kaçırmamak için ağır çekimde kayda geçirildiği hissine kapılmıştım.

"Siz tanıyor musunuz?" diye sordu Rosa. Bütün yüzü tek bir soru işaretine dönüşmüştü.

"Eh, o da diğer uyuşturucu satıcısını oynuyor," diye açıkladı Bayan Metalik.

Soru işareti büyüdü, kalınlaştı ve bütün yüzünü kapladı.

"Adem'in oynadığı rol canım... biliyorsun?"

"Ha, o!..." Soru işareti kayboldu. Rosa, biliyorum anlamında başını salladı.

"Evet, o..." diye onayladı Bayan Metalik. Rosa inceleyen gözlerle bana baktı.

"Boşuna dememişler, dünya küçük..." dedi Rosa.

Ha ha, diye düşündüm, dünya küçük değil, sadece Berlin küçük bir fare deliği. Doğu'su, Batı'sı ve duvarı olmasına rağmen, buradaki herkes herkesi tanıyordu anlaşılan.

"Ve bu da Said." Rosa babamı tanıştırdı. Babamın gözleri kıpkırmızı olmuştu. Bayan Metalik babamın elini sıktı, bu sırada kolundaki Mercedes yıldızları şingirdadı. Babam hiçbir şey fark etmedi. Ağzına kadar doluydu.

"Hasan da Said'in oğlu," diye ekledi Rosa.

"Hayır, inanmıyorum..."

Derin bir nefes aldım ve bu işi atlatamayacaksın, dedim kendi kendime. Pekâlâ, Hasan, dedim, Doğu'daki bu ögle sonrası senin tarafını tutmuyor. Doğu tarafı benim dalga boyumda değildi, aynı frekansta değildik. Buradaki herkes tuhaf ve iticiydi. Gözlerim kapıda asılı kalmıştı. İlk fırsatta bu topluluğu terk edecektim. Ama Adem hâlâ kapıda duruyordu. Rosa gidip onun koluna girdi ve Adem donukluğundan yavaş yavaş kurtulmaya başlayıp bana doğru geldi.

"Hasan?"

"Adem?"

"Hey, sen ne arıyorsun burada?"

Omuzlarımı silktim.

"Hey, burada neler oluyor?"

"Hiçbir fikrim yok!"

"Hey, şimdi benim kafam iyice karıştı!" dedi Adem.

"Benimki ne oldu sanıyorsun... Ha?..."

"Siz tanışıyor musunuz?" 1.58'lik Rosa, artık üç büyük so-

ru işaretinden ibaretti. Başımı salladım. Adem başını salladı. Bayan Metalik başını salladı.

Birdenbire her şey etrafımda dönmeye başladı, tıpkı bir lunapark gibi. Adem, Bayan Metalik, Babam, Rosa, içiciler – Vodka Gorbaçov, bardaklar, daha fazla bardak, titreyen mumlar. Dizlerin bağı çözüldü, bir sandalyenin arkasına sıkıca tutundum ve üzerine düştüm. Her şey dönüyor, dönüyor, dönüyordu. Giderek daha hızlı, daha hızlı, daha hızlı. Çılgılık atmak istiyordum. Koşarak buradan kaçmak istiyordum, uzaklara, kaçık gitmek... koşmak.... koşmak... koşmak!...

Bir çuval gibi yığıldım. Bulanıklık. Sessizlik. Siyah. Siyah. Siyah. Hiçbir şey hissetmiyordum. Hiçbir şey. Sonra soğuk bir şey.

"Bir yudum iç." İçime çektim. Yavaş yavaş kendime geldim. Ne oldu? Nerdeyim ben? Kimim ben? "Hasan, kendine gel. Sakin ol oğlum, heyecanlanma!" dediğini duydum öteki benin. Sudan bir yudum daha içtim ve topluluğa baktım. Aval aval bana bakıyorlardı. "Hasan, topla kendini! Bir saçmalık yapıp kendini rezil etme!" dediğini duydum yine öteki benin. Ama nasıl? Adem şurada duruyordu, babamın ve Rosa'nın oğlu –benim kardeşim– üvey kardeşim. Nasıl yapabiliyordum? Nasıl yapsaydım? Bu küçük sıçan deliği odaki her şey o kadar boğucu ve yorucuydu ki. Hüngür hüngür, böğürerek ağlamama ramak kalmıştı!

Şimdi burada benimle aynı babaya sahip olan insan oturuyordu. Adem, benim kardeşim. Asla, ama asla, en acayip rüyalarımdaya bile, günün birinde Doğu Berlin'de üvey kardeşime rastlayacağım aklıma gelmezdi. Sekiz dokuz yaşların-

da bir çocuk düşünmüştüm. Ama şimdi karşımda genç bir adam duruyordu, neredeyse Ediz yaşımda.

Babama baktım. Beni buraya getirip böyle bir darbe indirmekle ne amaçlamıştı acaba? Neden bu kadar özensizdi? Babam solgun yüzüyle bir köşede oturuyor ve bize bakıyordu, sanki az önce alnından bir kurşun girmişti. Çok fazla Vodka Gorbaçov, diye düşündüm. O, bu bira, rakı, alkol ve müdavim masası için yapılmamıştı.

"Ben sizin Stuttgart'ta, Simone'nin ailesinin yanında olduğunuzu sanıyordum," dedi ve sanki boğazı kurumuş gibi yutkundu. Adem kolunu platin renkli sarışın Bayan Metalik'e doladı.

"Anneme doğum gününde sürpriz yapmak istedik. Ama sen bize sürpriz yaptın... Hasan'la." Babam kısaca başını salladı ve sustu. Yüzü şimdi sapsarıydı ve kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu. Babam yavaş yavaş kardanadam halinden çıkmaya başlamıştı. Rosa o iki yıldızla birlikte mutfığa gitti, muhtemelen karşılaşmamızın ayrıntılarını öğrenmek istiyordu. İçkici kardeşler bir şey duymamalıydı. Ne de olsa bu ailevi bir meseleydi.

Adem karşılaşmamız hakkındaki raporu verirken bu fırsatı değerlendirdim ve babamın yanına oturdum.

"Senin neyin var?" diye sordum kısık sesle ve kolunu çektim. O susuyordu. Topluluk ikinci pastaya geçmişti bu arada. Kendi aralarında ayaklanmalar, Romanya vesaire konularında bir şeyler konuşuyorlardı.

"Baba, baba," diye fısıldadım. Hiç kıpırdamıyordu. Kolu daha hızlı çekip sarstım. Tepki yok. Aman Tanrım, diye düşündüm, son kez böyle donup kaldığında duvar yıkılmıştı, acaba şimdi ne olacaktı? Babam tepemi attırmıştı. Masanın altından gizlice bacak arasını çimdikledim. Birden aya-

ğa fırladı ve Tarzan gibi çığlık attı. "Auuuuuuhhhhhh". Topluluk ürkerek ona baktı.

Acıdan kıpkırmızı olmuştu ve koşarak odadan çıktı. Koridorda bacak arasını tuttu ve tuvalete koştu, ben de arkasından.

Topluluk kadeh tokuşturdu: "Özgürlüğe..."

Rosa'nın tuvaleti votka, şarap ve dönerle dolmuştu. Babam öksürüyor ve kendi kendine küfürler yağırdırıyordu. Söylediği tek anlaşılır şey şuydu:

"Hadi gidelim." Rosa'nın evinden ayrılmak istiyordu! Ama ben kalmak istiyordum. Çünkü yavaş yavaş bu kutlamanın tadını çıkarmaya başlamıştım.

Rosa yıldızlarla birlikte oturma odasına döndü.

Artık herkes biliyor, diye düşündüm. Rotkaeppchen köpüklü şarap şişesi vardı yanlarında. Rosa şarabı dağıttı, benim elime de bir kadeh tutuşturdu. Topluluk Rosa'nın şerefine kadeh kaldırdı.

Babam koridorda bir taburenin üzerine oturmuş, öne doğru eğilmiş, kollarını dizlerinin üzerine koymuştu, elleri boşlukta sarkıyordu. Ayılmaya çalışıyordu.

Onu kolundan tutup mutfığa götürmek istedim. Yere yuvarlandı. Adem yardıma koştu ve ikimiz birlikte onu kollarından tutarak, yavaş yavaş mutfak masasına götürdük. Bir çuval gibi sandalyenin üzerine yığıldı. Ben de yanına oturdum ve elleriyle başını masanın üzerine koydum. Kendi kendine bir şeyler mırıldanıyor, söylenip duruyordu. Adem kahve makinesini çalıştırdı ve bana büyük bir bardak soğuk su verdi. Bununla bütün bu heyecanları ve dehşeti yuttum.

Oturma odasından dans müziği geliyordu. Adem –kardeşim- üvey kardeşim. Hâlâ kavrayamıyordum. Adem mutfak

Kapı açıldı ve Bayan Metalik içeriye daldı, Boogie-Woogie müziği ve gülüşmelerle birlikte.

"Nerede kaldın?" diye sordu ve hafif çakırkeyif bir şekilde hıçkırdı. "Gelsene bir dakika, bunu görmen lazım!" Adem'i kolundan çekti ve oturma odasına götürdü.

Babam benim kahvemi içip bitirdi ve sadece şunu söyledi: "Gidelim."

İçkici biraderler şimdi küçük bahçedeydi, üzerlerinde Berlin'in siyah gökyüzü, dans ediyorlardı. Rosa ve Bask şapkalı sosyalist, sıkı bir Boogie-Woogie yaptı. Parolaları şuydu: "Biz canlı ve vahşi ve zeki ve güzel ve seksiyiz, içimiz korla dolu. Kemiklerimizi takırdatırız, sonuna kadar!"

Karanlık sokaklarda serin bir akşam rüzgârı esiyordu. Gömleğimi açtım ve rüzgârı göğüs kıllarımda hissettim. Derin bir nefes aldım ve koşmak istedim. Uzaklardan gök gürültüsü duyuluyordu. Babam arkamdan ağır aksak geliyordu, metroya doğru gidiyorduk. Yağmur çiselemeye başladı.

Bir taksi tuttuk ve Adalbert Caddesi'ne gittik.

Arka koltukta babam bana yaslandı ve uykuya daldı. Ağzı yarıaçıktı. Filtre kahve kokuyordu. Karanlıkta altın dişi mat bir şekilde parlıyordu. Bu arada yağmur taksinin ön camına kırbaç gibi çarpmaya başlamıştı.

Duvar dibindeki eve varınca, taksi şoförü babamı arabadan çıkarmam için bana yardım etti. Sağa sola sallanıyor, ayakta durmakta güçlük çekiyordu.

Babam bana yaslandı ve kolunu yumuşak bir bulaşık bezi gibi omzuma koydu. Onu sıkıca tuttum ve yavaşça, sürünerek merdivenler yönünde ilerledik. Her basamakta onu bütün gücümle yukarı kaldırdım ve birden ışıklar söndü. Bir an kalakaldım, derin bir nefes aldım ve ancak o anda şakaklarımdan akan terleri hissettim. Dışarıda şimşek çaktı ve merdiven penceresi kısa bir an aydınlandı. Babamı merdi-

venin yarısında basamağa oturttum, duvara dayadım ve ışığı açmak için yukarı koştum. Birden babam yıkıldı ve merdivenlerden aşağı yuvarlandı. Ben dehşete kapıldım ve olduğum yerde donup kaldım.

"Baaabaaa!" dedim dehşet içinde ve merdivenleri atlayarak indim.

Hiç kıpırdamıyordu. Öldü mü? Kalbim durdu. Nabzını hissettim. Hâlâ burada. Kolunun üst kısmından kavradım ve yukarı çekmeye çalıştım, ancak elimden kaydı. Onu sarsıtım ve yavaşça gözlerini açtım. O sırada gördüm kaşının üst kısmının kanadığını. Babam sıkıca koluma tutundu ve ayağa kalktı. Bütün vücudu titriyordu. Kendine gelene kadar onunla birlikte ayakta durdum. Ardından yarasına bir kâğıt mendil bastırdım. Mendilde büyük kırmızı bir leke belirdi.

Ne olurdu, eğer?... diye düşündüm ve devamını düşünmek konusunda muazzam bir korku hissettim. Daha önce hiçbir zaman babamın ölümünü düşünmemiştim. Asla. Az önce saniyeler belirlemişti bunu. Babamı kendime doğru daha çok çektim ve onu sıkıca tuttum. Nefesi iğrenç bir şekilde bira kokuyordu. Ama şimdi bunun önemi yoktu. Önemli olan hayatta olmasıydı.

Evin kapısını açtım. Ekşimsi bir koku geldi içeriden. Babam hemen kendini koltuğa bıraktı ve uykuya daldı. Yarasındaki mendili değiştirdim. Horluyordu. Hafif bir horlama. Eskiden hep onun yanına uzanırdım, ona yakın olmak isterdim. Onun hep öyle kalmasını, hiçbir zaman bitmemesini isterdim. Ve şimdi ondan o kadar uzaklaşmışım ki, onunla hiçbir şekilde bir ilişkim olmasını istemiyordum.

Mutfağa gittim. Her tarafta kirli bardaklar, tabaklar ve

dolu çöp poşetleri vardı. Keskin bir bozuk yiyecek kokusu kaplamıştı mutfak. Annem bunu bir görseydi! Kesinlikle süpermarketteki bütün Domestos, Ajax ve Ace raflarını boşaltır ve mutfak üç gün boyunca silerdi. Yeniden oturma odasına gittim. Sessizlik, sadece babamın horlaması duyuluyordu. Çiçekler kurumuş, mobilyalar toz içinde kalmıştı. Kitaplardan Marx, Lenin ve diğer Rusların kitapları kaybolmuştu. Şimdi onların yerinde küçük beyaz örtüler üzerinde annemin çay takımları duruyordu ve yan tarafına da altın yaldızlı yazılarıyla kalın bir cilt konulmuştu. Arapça ve Türkçe Kuran. "Allah bütün ruhları mesut etsin."

Oturma odasında bir aşağı bir yukarı yürüyordum, kendimi yüklenmiş hissediyordum, sanki bütün köşelerden üzerime kötü bir titreşim hücum ediyordu. Her şey üstüme üstüme geliyordu. Mutfakta ayağımı kovaya çarptım, çöpler ortalığa saçıldı. Evin kapısını arkamdan çarptım ve boş, ıslak sokaklarda koştum. Birahaneler doluydu. Dünya şampiyonası maçı vardı: Almanya – İtalya.

Babamla çok daha önce yüzleşmeliydim; çok daha önce ilişkiyi araştırmalıydim; çok daha önce Rosa'yla karşılaşmalıydim. Her şeyi masanın üstüne koymalı ve babamla Rosa'ya söylemeliydim: Bana acı verdiniz, bize oyun oynadınız ve bunu yıllarca, on yıllarca yaptınız. Annemin depresif olması sizin suçunuz, annemin gitmesi sizin suçunuz, böyle lanet olası bir karmaşa içinde olmamın, bütün yaptığınız bu bokların bizi nereye götürdüğünü bilmememin suçlusu sizsiniz! Evet, işte bunu yapmalıydim. Ama yapmadım. "Hasan," dedim kendi kendime, "sen ödeğin tekisin! Hiçbir şeyi doğru dürüst yapamayan, saçma sapan şeylerin peşinde koşan ve kendine ait hiçbir şeyi olmayan lanet olası bir öd-

leksin. Oğlum, gerçeklerle yüzleş."

Adem, evet ya, Adem şimdi hayatımda koskoca bir gerçektir. Kardeşim -üvey kardeşim- yarım, çeyrek kardeşim, bok kardeşim. Tam da Adem mi olması gerekiyordu? Bu çil horoz. Eğer babam ortalıkta kadın düdükleyecekse, en azından izci örgüsü saçları olan bir Doğu Berlin kızı imal edebilirdi. Ama hayır, Adem çıkmalıydı bu işin sonunda!

Adem ve Rosa. Onun Rosa'nın oğlu olacağı kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi. Yani Adem'in onun kırmızı saçlarıyla, küçük gözleriyle ve çilleriyle hiç alakası yoktu. Çehresinin dışında hiçbir Türk'lük yoktu Adem'de. Peki Rosa? Evet, kimdi bu Rosa, her şeyi tepetaklak eden bu Rosa?

Ediz, Leyla ve Kazım'la ortak bir şeylerim vardı. Ama Adem'le? Hiçbir şey! Sadece babamın tohumları. Birkaç gram sıvı beni onunla aynı kafese, aynı çizgiye koymuştu. Benim üvey kardeşim olması sadece bir tesadüftü. Onunla sadece genetik olarak ortak yanlarım vardı, bunun dışında sıfır. Sanki bir şempanzeyle ya da orangutanla genetik akrabaydım. Onunla ne kadar az ilişkim olursa, o kadar az düşünecektim onu. Belki de unutacaktım. Adem sıradandı, önemsizdi, adını anmaya değmezdi. Lanet olsun. Kalın bir sopa gibi hayatıma girmişti. Tekme-cart-gitti-evet! Adem'i yok etmek, yerle bir etmek, Adem'i kafadan atmak. Onu kendime yaklaştırmamaya karar verdim; hayatıma sokmamaya. Hayır!

Yine yağmur yağmaya başladı ve ben bir meydanda dikildim kaldım. Wittenberg Meydanı. Yağmur, şimdi bir bulut kümesi, kırbaç gibi yüzüme çarpıyordu. Bir telefon kulübesine koştum ve Cora'nın numarasını çevirdim. Telesekreteri çıktı. Ahizeyi kaldırmasını rica ettim. Cevap yok. Ardından Leyla'yı aradım. Kimse cevap vermiyor. *Shit!* Dışarıda

şimşek çaktı. Telefon kulübesinin içinde dönüp duruyor, sürekli ıslak saçlarımı sıvazlıyordum. Buradaki her şey beni sıkıştırıyordu ve öfkeden kuduruyordum. Nereye gideceğimi bilmiyordum. Ardından tekrar Cora'yı aradım. Yine o lanet olası bant! Ahizeyle telefon kasasına vurmaya başladım, bir daha, bir daha, bir daha! Küçük parçalar uçuşuyordu. Bitti! Kulübeden çıktım ve yağmurda Cora'ya koştum.

Binanın girişinde durup saçlarımı silkeledim. Ardından zile bastım. Kimse yok. Tekrar bastım. Yok. Lanet olsun! Evinde herhangi bir ışık yanmadı. Bleibtreu Sokağı'nda bir aşağı bir yukarı yürümeye başladım ve sonra Ali Baba pizzacısına oturdum. Dükkân doluydu. Bir Rus votkası istedim ve 200 ml bardağı bir dikişte içtim. İçimi ısıttı. Saate baktım, on biri çeyrek geçiyordu.

Cora ve babam aynı hamurdandı. Asla ellerindeki kartları göstermezler ve sürekli esrarengiz davranırlardı. Bu tutumları tepemi attırıyordu. Acaba babamın vicdanı hiç sızlamış mıydı? Cora'nın kesinlikle sızlamamıştır. O hoşuna gideni alırdı.

Cora'dan hiçbir zaman birbirimiz için yaratıldığımız duygusunu almamıştım. Ortak yanlarımızı arama zahmetine bile girmiyordu. Örneğin ikimizin de kahverengi gözlerinin olması, babalarımızın yabancı bir ülkeden gelmiş olması, ikimizin de sırtında, aynı yerde ben olması gibi çok az ortak yanımız olmasına rağmen. Hayır, Cora bu tür ayrıntıları pek önemsemez. Başkaları olsa bu ortak yanların üzerine bir din kurabilirdi. Onun bu kadar kayıtsız olması beni sararıp solduruyordu. Bu bir maske miydi? Ya da hesap kitap? Ne elde etmek istiyordu?

Cora'nın penceresinde hâlâ ışık yoktu. Nerelerde sürtüyordu sürtük! Onunla konuşmak, sadece yakınında olmak

istiyordum. Bu arada yağmur kesilmişti. Üstüne bir de Polonya votkası devrılıp, son metroyla duvar dibindeki eve gittim.

Ne zamandır odama adım atmamıştım. Kuru, tozlu bir kokusu vardı ve ışık bulanıktı. Bana o kadar çorak ve yabancı gelmişti ki. Değişenin oda değil de ben olduğumu anlayınca dehşete kapıldım. Yatağın üzerine oturdum, gözlerimi kapayıp odaya ve ışığa olanlardan kendimi uzaklaştırmaya çalıştım. Gözlerimin önündeki her şey karanlık ve siyahtı.

Dolabı açtım, kesilmiş aile fotoğraflarının olduğu bitmemiş foto-kolaj, toz içinde bir köşede duruyordu. Hemen dolabın kapısını tekrar kapattım ve bir daha bunun üzerine düşünmemeye çalıştım.

Pencereyi açtım ve odayı havalandırdım. Doğu Berlin televizyon kulesinin ışıkları parlıyordu karşımda. Bir Gitanes yaktım ve dumanı nemli gece havasına üfledim. Bina blokların birkaç sokak ilerisinde, karşıda, Rosa oturuyordu. Evinden dosdoğru bize doğru koşabilirdi. Binamıza, evimize, yaşamımıza. Rosa'yı yıllarca bizden ayıran şey, sadece birkaç kilometreydi.

Duvar, aileleri birbirinden ayırmış ve birçok insan bundan mustarip olmuştu. Ama onun orada kaya gibi sağlam duruşundan memnundu babam ve biz asla Rosa ile Adem'den haberdar değildik ve olmayacaktık. Babamın güvencesi buydu ve sanırım, bu ilişkiyi bu kadar uzun süre ayakta tutabilmek için ihtiyacı olan huzuru ona bu sağlıyordu. Başka türlü açıklayamıyordum. Duvar olmasaydı? Babam kafayı yerdi. Sinirleri buna dayanamazdı, gerçekten.

Yeniden yağmur yağmaya başladı, çiseliyordu ve ben üşüyordum. Pencereyi kapatıp yatağa uzandım.

Aradan geçen onca yıla rağmen babam Rosa'ya hâlâ âşık mıydı, benim Cora'ya olduğum gibi? Yağmur pencere camına vuruyordu ve yan taraftan Dackel Susi'nin havladığını duyuyordum. Yavaş yavaş uyuklamaya başladım ve bir vakit uykuya daldım.

Gürültü. Cehennemi bir gürültü. GÜÜÜÜÜÜÜÜRRRRR-RÜÜÜÜÜLLLLLLLTÜÜÜÜÜÜÜ. Yataktan fırladım ve pencereye koştum.

Kompresör, vinç ve TIR! İğrenç. Greyderler ve işçiler duvarı yıkmaya başlamıştı. Tek tek beton parçalar sökülüyordu. Batı tarafı grafitilerle doluydu, Doğu tarafıysa çıplaktı, boştu. Ellerimle kulaklarımı tıkadım ve ensemle sırtıma bıçak gibi saplanan bir ağrı hissettim.

Komik, diye düşündüm, her bir beton blok söküldüğünde, biz de metre metre Doğu'ya yaklaşıyorduk. Duvar sanki hiç olmamıştı. Karşı tarafa bakıyordum. Gözetleme kuleleri yerle bir olmuştu. Tel örgüler kalkmış, ölüm çizgisi yok olmuştu. Ortadan kayboluvermişti. Sanki az önce çöp arabası gelmiş ve her şeyi, otuz kırk yıllık çöpü alıp götürmüştü. Basitçe.

Geceleri spreycut kutularını boşaltana kadar duvara püskürttüğümüz zamanları düşündüm. Düşlerimizi, umutlarımızı, ruh hallerimizi duvara fırlatırdık. Şimdi bunları basitçe yıkiyorlardı. Bu uzun beyaz perdenin bu kadar kolayca ortadan kalkmasını boktan buluyordum. Ne de olsa o sokağımızın bir parçasıydı. Bütün dünya bağırıyordu: "İndirin duvarı!" Buna karşın ben alçak sesle: "Neden?" diyordum. Neden duvarı orada öylece bırakamıyorlardı, yolları ve meydanları kapatmadığı sürece. Ne de olsa o hep oraydı. Değil mi?

Güneş geride kalan duvar kalıntılarının üzerinden mutfakı aydınlatıyordu, ocağa çaydanlığı koyup tekrar karşıya baktım. Şimdi iki siyah çöpten adamın bulunduğu resmin son kısımlarını yıkıyorlardı. Biri diğerinin karnına bir tekme atıyor ve yan tarafta büyük harflerle şunlar yazıyordu: *"LET MY PAINT DIE WITH THE WALL"*. Kırmızı gözyaşı olan büyük bir göz yok edildi. Hah, tam orada bir şey gerçekleşti. Neden ben de diğerleri gibi düşünmüyordum? İnsanların neden tutucu oldukları, her zaman orada olan şeylere neden sıkı sıkıya sarıldıkları açıklığa kavuşmuştu. Eskiden bunu aşağılardım ve şimdi kendimi tıpkı onlar gibi düşünürken yakalamıştım. Ama resimleri böyle kolayca moloz haline getirmelerinin çok yazık olduğunu düşünüyorum. Ne de olsa insanlar orada izler bırakmıştı.

Çaydanlık ötüyordu. Çayı demledim ve çaydanlığın altını kısıtım, yavaş yavaş demlesin ve acılaşmasın diye. Buzdolabı boştu. Çöpü çıkarttım ve köşedeki Salman'ın dükkânına gittim. Sokakta makineler çalışmaya devam ediyordu. Wessel Nine, Dackel Susi'yle duvardan biraz uzakta durmuş ve büyülenmiş bir halde işçileri izliyordu. Beton blokları deliyorlar, balyozlarla kırıyorlar ve moloza çeviriyorlardı, tozlar sabah güneşinde helezonlar halinde yükseliyordu. Bütün bunlardan ürken Dackel Susi, deli gibi kendi etrafında dönüyor ve ölümüne havlıyordu. Ama Wessel Nine hiçbir şeyin farkında değilmiş gibi duruyordu, çünkü sağır edici gürültü her şeyi bastırıyordu.

Ekmek, pide, zeytin, beyaz peynir, salatalık, domates ve sucuk aldım. Çoktandır kahvaltıda bu tür şeyler yemiordum. Dükkândan dönerken pideyle domates yedim ve ilk Gitanes'ımı yaktım.

Babam ve sigara içmek meselesi keyfiyete bağlıydı. En azından Adem ve ben dün onunla birlikte sigara içmiştik. Acaba Adem babamın sigara ve çocuk konusundaki prensiplerini biliyor muydu? Yoksa o bundan muaf mı tutulmuştu? Muhtemelen Rosa bütün bu konuları kendi kontrolü altına almıştı, tıpkı annemin Ediz ve benim eğitimimizi kontrolü altına aldığı gibi.

Wessel Nine, yapıştırılmış gibi hâlâ sokakta dikiliyor ve duvar olayını izliyordu. Dackel Susi şimdi sırtüstü yatmış, bacaklarını göğze dikmişti. Bayılmıştı. Muhtemelen havlamlarının ve protestolarının yıkım işini engellemediğini görüp pes etmişti. Zavallı.

Babam uyanmıştı, duş alıyordu. Sucuğu dilimler halinde kesip tabağa yerleştirdim, yanına peynir şeritleri, ikiye kesilmiş domatesler ve pide koydum. Ardından küçük bardaklara çay doldurdum ve beklemeye başladım. Babam bornozuna sarınmış bir vaziyette geldi ve kendini mutfak sandalyesine bıraktı. Yüksek sesle esnedi, altın dişinin eskisi gibi parlamadığını gördüm. Babamda parlayan ve ışıldayan başka herhangi bir şey de yoktu. Dikkatle sıcak çayı yudumladı. Yaralı kaşının üzeri hafifçe kabuk bağlamıştı; şişmiş ve morarmıştı. Babamın gözleri derinlere dalmıştı. Artık annemin o çok sevdiği canlı kartal bakışı yoktu. Hayır, babam o büyük gözaltı torbalarıyla yorgun ve yaşlı görünüyordu. Evet, babam yaşlanmıştı, böyle birdenbire. Bana göre Wessel'ler yaşlıydı, anne babam değil.

Pipo tütününü, içkici biraderler, Rosa, votka. Bütün bunlar kafamda dönüp duruyordu. Babam bütün bunlara bunca yıl nasıl dayanmıştı? Yani bu kadar gizli, böylesine içinde? Ba-

bam tam anlamıyla suskundu, öyle ki sessizliği bozmaktan ve annemden söz etmekten çekiniyordum. Zaman zaman yüzüne kaçamak bir bakış fırlatarak çayını bitirmesini bekledim. Ardından kendimi topladım ve sordum: "Neler oldu... Rosa'yla?"

Sessizlik. Babam hafifçe öksürdü, derin bir nefes aldı, başını masadan çevirip pencereye baktı.

"Oldu bir şeyler işte," dedi alçak sesle. "Siz o zamanlar annenizle birlikte İstanbul'daydınız. Sen daha bir yaşındaydın, Ediz'se yeni doğmuştu. Annen peşimden Avrupa'ya gelirken kafasında Paris vardı. Sonra soğuk duvarı, evlerinin önünde köpek boklarıyla bir Berlin bulunca, büyük bir hayal kırıklığına uğradı. Bavulunu topladı ve sizi de alarak İstanbul'a döndü. Ben büroyu ayakta tutmak için burada kaldım. Asker Ankara'ya el koyunca, hakkımdaki dosya yüzünden sizi görmeye geledim, yoksa beni daha havaalanında yakalayıp hapse atarlardı." Duygularını kontrol altında tutmasına rağmen, üzgündü babam. Koridora gidip ceketinden sigara getirdi ve bir süre yüzü pencereye dönük öylece durdu. Dışardan buldozer gürültüleri geliyordu. Sigarayı yaktı ve kesif bir duman bulutu üfledi havaya. "Ve o sırada annen de Almanya'ya gelmek için çıkış izni alamıyordu. Burada çok yalnızdım. Çok kötüydü ve... evet, o sırada Rosa'yla tanıştım. Doğu Berlin'de Interflug şirketinde sekreter olarak çalışıyordu... Bir yıl sonra Adem dünyaya geldi. Siz tekrar buraya gelince aylarca Rosa'yı aramadım, ta ki Adem ağır şekilde hastalanıp yoğun bakıma kaldırılıncaya kadar. İşte o zaman her şey tekrar başladı... bugüne kadar."

"Neden bitirmedin peki?"

Babam bana döndü, omzu, kolları uyuşuk bir şekilde aşağıya sarkmıştı, her şeyi kaybetmişçesine. O anda daya-

namayıp ağlamaya başlayacaktı neredeyse, sonra üzüntüsünü tekrar öfkeye dönüştürdü ve bağırdı: "Ne demek neden... neden? Ne yapsaydım yani?"

Sözler mutfak duvarında patlamadan önce kapının çarpıldığını duydum. Birkaç dakika hareketsiz oturdum. Hayatta bazı anlar vardır, yaşamamış olmayı dilersiniz, bu da o anlardan biriydi. Evden ayrıldım ve büroya doğru, Brejnev Amca'ya yürüdüm.

Babamın Doğu Berlin'deki günleri, aynı zamanda onun gri takım elbisesini giydiği ve yanına her zaman evrak çantasını aldığı günler olurdu. "Doğu'dayken dikkat çekmek istemiyorum," derdi her seferinde. Ama siyah saçları ve o sıralardaki bıyıklı haliyle dikkat çekiyordu. Babam Batı Berlin'de kahvaltısını eder, annemi kucaklar ve bize, "Hoşça kalın," derdi. Evimizden birkaç sokak ötedeki kontrol noktası Charlie'den Doğu Berlin'e geçerdi. Babamın vizeye ihtiyacı yoktu, çünkü üzerinde ay yıldız bulunan, plastik kaplı ve sürekli yanında taşıdığı Türk pasaportu vardı. O oradaki işlerini yapar, Rosa da ona eşlik ederdi. Rosa sosyalizmin oyun kurallarını iyi biliyordu. Öğle yemeğinden sonra da, muhtemelen Rosa'nın bacaklarının arasındaki o küçük bölgeyi araştırıyordu babam.

Babam iki sistem arasında, iki sahnede hareket ediyordu, tıpkı iki farklı oyun için kostümlerini ve aksesuarını hazır bulunduran bir tiyatro oyuncusu gibi. Babam Doğu ve Batı sahneleri için her şeyi hazır tutardı. Yıllarca sistemleri, gardırobunu, çantasını, kadınlarını değiştirdi durdu. Bu onun gündelik hayatıydı ve duvar onun için bir güvence oluşturuyordu. O orada öylece duruyordu ve hiçbir şey Batı Berlin'deki hayatını ve ailesini karıştıramazdı.

Babamın İkl slstemi, İkl İdeolojisi, iki belediye binası, bir dili, bir iklimi ve bir duvarı olan bir şehirde iki hayatı, iki kadını, üç oğlu vardı. Hah, bundan daha iyisi olamazdı. Böylece hepimiz yan yana ve birbirimizden bihaber yaşamıştık. Onlarca yıl. Yani her şeyi mükemmel şekilde düşünmüştü, babam. Sadece bir hata vardı: Duvar yıkıldı; hem de annemin, Ediz'in ve benim üzerime!

Neden annem hiçbir şey fark etmemişti? En ufak bir şüphede bile bütün antenleri ve sensörleri alarma geçen annem. Onun gözünden hiçbir şey kaçmazdı. Acaba hissetmiş, ama kabullenmek istememiş miydi? Bütün bu zaman boyunca bastırmış mıydı bunu? Bilmiyordum; bildiğim tek şey, annemin acı sona varıncaya kadar yolundan şaşmıyacağıydı. Diyetleri dışında, babamın hiç olmadığı kadar tutarlı ve katıydı annem. Ona bu ziyaretten söz etmemeye karar verdim. Günün birinde nasıl olsa öğrenecekti. Bu olduğunda orada olmak istemiyordum. Yoo! Annem öyle bir çılgılık atardı ki, Asya kıtası Avrupa kıtasına çarpar ve Berlin'de, bin yılda görülecek bir deprem yaşanırdı.

Brejnev'in eski beyaz Mercedes'i büronun önünde duruyordu. Arkadaki depoda, bir tuvalet kâğıdı rulosunun üzerine geçirilmiş turuncu, dantelli bir şapkacık duruyordu. Yan tarafında bir kirpi figürü (fırça saçlı kirpi adam). Almanya'nın ekonomik mucize yıllarından kalma bir maskotçuk, Wessel'lerin hediyesi.

Rosa ziyaretinden Brejnev'e de söz etmemeye karar verdim. Zaten karışık olan işleri daha da kötüleştirebilirdi.

Vitrinden uzun beyaz ipek mantosunu giymiş Emine Hanım'ın, Brejnev'le masada oturduklarını gördüm. Mevlana Camii'nin hocası gibi iyice yayılmıştı oraya.

Annemin planlarından söz etmeme artık gerek kalmamıştı. Emine Hanım herhalde bütün detayları rapor etmiştir. İçeri girdim, Emine başını kaldırıp kısaca baktı, sitem dolu bir bakışla beni süzdü. Muhtemelen şu anda Osuruk Hasan diye düşünüyordu. Onun yanından geçip boş bir sandalyeye oturdum.

"O halde cumartesi İstanbul'a ve iki hafta sonra da dönüş," dedi Emine kararlı bir sesle.

"Pekâlâ, Emine Hanım," diyerek gülümsedi Brejnev Am-

ca. "Size haber veririm. Ya cumartesi ya da salı günü İstanbul'a uçuş. Su sıralar yoğun sezon... Bütün uçaklar dolu... Ama boşalır boşalmaz rezervasyon yapacağım..."

"İnşallah boşalır. Emeklilik belgelerimi getirmem ve Sevda Hanım'ı görmem lazım, zavallı şu anda pek çaresiz ve ne yapacağını bilemiyor. Yardıma ihtiyacı var," dedi Emine Hanım sitem dolu bir sesle ve beni yukardan aşağı küçümser bakışlarla süzdü. Ben başka tarafa baktım. "Sevda Hanım'ı rüyamda çok kötü gördüm. Eğer bu kötü bir işaret değilse..." Dudakları dehşetle inceldi. "Ah, zavallı bilseydi... İnşallah, ya Allah..." Emine Arapça bir dua okudu. Duası uzadıkça uzadı, müezzinin okuduğu sabah ezanı gibi.

Brejnev başını salladı ve boşluğa baktı. Sanırım duyduklarını anlamaya çalışıyordu. Emine Hanım büroyu, ancak Brejnev Amca ona uçak biletini mümkün olan en kısa zamanda ayarlayacağını söyledikten sonra terk etti. Kafasını sağa sola sallayarak ve şikâyetler mırıldanarak bürodan ayrıldı. Sokağa çıkınca mantosu rüzgârda uçuştı.

Brejnev bana döndü.

"Hasan, nerelerde sürtüyorsun, delikanlı... Çoktandır sesin çıkmıyor." Kucaklaştık ve o kocaman elleriyle sırtıma vurdu. Omuzlarımda bir kütürtü hissettim.

"Emine Hanım anlattı mı?" diye sordum.

"Evet, evet... Emine İstanbul'da? Bir bu eksikti. Şimdi her şeyi altüst eder ve hokus pokuslarına Sevda'yı iyice delirtir."

"Peki sen ne tavsiye edersin?"

"Eh, ona bilerek bilet satmadım," diye fısıldadı Brejnev. "Önce Sevda'yla konuşmam lazım, Emine Hanım İstanbul'a uçup da her şeyi birbirine katmadan önce..."

Ingrid elinde bir tepsiyle mutfaktan çıktı, kısa bir selam verdi ve masanın üzerine iki kahve fincanı koydu. Ingrid'i çoktandır böyle sevinçli servis yaparken görmemiştim, mutlaka bir numara çeviriyordur.

"Ah Halim, sen ne karışıyorsun?" dedi.

"Senin gibi kendimi her şeyin dışında mı tutayım?" diye karşı çıktı Brejnev. "Kendini dışarıda tutmak daha rahat. Sakın rahatını bozma sen."

"Ah, o kadar heyecanlanma. Ne de olsa böyle şeyler en iyi ailelerde bile olur... Boşanmak her zaman en kötü yol değildir..." dedi Ingrid alçak sesle. Muhtemelen kendi evliliğini düşünüyordu.

Kahveleri içtik, Brejnev benim hiçbir konuda acele etmem gerektiğini düşünüyordu. Bu meseleyi babamla konuşacak ve sonra annemi kendisi arayacaktı. Rahatlamıştım. Şansıma Brejnev Amca vardı. Sonra ona film işinden söz ettim. Ingrid kulaklarını dikmiş dinliyordu.

"Eh, canım," dedi Ingrid, "arkeolojiden film işine geçtiysen, filminden de ortalığı toplama işine geçebilirsin, sana verebileceğim bir iş var. Annemlerin Doğu'daki evleri eski sahibine geri verilecek." Sevinçten ellerini çırpı. "Yani bu evin boşaltılması ve tamirat yapılması lazım. Yapılacak çok iş ve kazanılacak çok para var. Var mısın?" Gülümsedi, dişlerinde ruj lekesi vardı, taze kan gibi parlıyordu. İş kabul ettim.

"Güzel. Leyla ve Kazım da olacak. Paket taşıyabilecek başkaları da olursa bana haber ver."

Adalbert Caddesi'nden ayrıldım ve Kazım'ın yolunu tuttum.

Brejnev Amca başarabilecek miydi, ailemi bir araya getirmeyi? Belki annem fikrini değiştirecek, babam özür dileyecek ve Rosa'dan ayrılacaktı. Rosa babama uygun değildi. O çok tezcanlı ve telaşlıydı; babamı kontrol altında tutuyordu. Bence bu çok fazlaydı. Babam sosyalist-marksist zihniyetine rağmen, sonuçta bir şarklıydı. Rosa'yla işlerin iyi gitmesi mümkün değildi – en azından ben böyle arzu ediyordum.

Yeni hayatım eskisine göre çok daha serbest ve açıktı. Adalbert Caddesi'ndeki meraklı insanlardan, duvar dibindeki dar evden ve o kötü vibrasyondan uzaklaştığım için mutluydum. Yeni hayatım ancak şimdi başlamıştı. Orada devam etmeliydim. Sadece devam! Ve her şeyden önce, Cora'yla olan durumu netleştirmeliydim. Onun kaprislerinden ve küçük oyunlarından bıkmıştım.

Çalıştığı Zora şirketine telefon ettim. Bayan Metalik açtı telefonu.

"Hi, Hasan."

"Cora orada mı?"

"Hayır, daha sonra gelecek. Söylesene bir çekime katılmak ister misin? Para da kazanırsın. şu aralar bir katalog için bir dizi fotoğraf üzerinde çalışıyorum... Modellerden biri az önce hastalandığını bildirdi. Acilen bir erkek modele ihtiyacım var. Geliyor musun?"

"Eğer birkaç tane de benim ajans dosyam için fotoğraf çekeceğine söz verirsen, elbette."

"Söz... Siyah bir takım elbise getir. Görüşürüz." Kapattı. antaya birkaç gömlek ve Kazım'ın elbiselerinden birini koydum, telesekretere bırakılan notları dinledim. Cora'dan mesaj yoktu. Sadece Leyla'dan bir davet vardı. Sözlü sınavı

geçmişti ve bunu kutlamak istiyordu. Film bürosundan, Cora'dan ses seda yoktu.

Bayan Metalik ortalıkta fır dönüyordu. Metal küpelerini ve vidalarını çıkarmıştı, yüzü yumurta akı gibi beyaz görünüyordu. Elime kahverengi bir takım elbise ile parlak ayak-kabılar tutuşturuldu ve tuvalette üstümü değiştirdim. Elbise kahredici bir şıklıktaydı ve kendimi son derece kayıtsız bir zarafet içinde hissediyordum. Elbiseler sarhoş edebilir.

Cora beni şimdi görmeliydi, o zaman nelere kadir olduğumu anlardı.

Stüdyo odasına geri döndüm. Uzun bacaklı iki sarışın kız, uzun gece kıyafetleri içinde yüzlerini pudralamaktaydı o sırada. Bayan Metalik elinde bir sigara, statifle kameranın arkasında duruyordu.

"Pekâlâ, şimdi gece kıyafetli kızlarla birkaç poz çekeceğiz ve sonra değişeceğiz," diye açıkladı bir uzman tavrıyla. "Bu arada, Hasan, lanet olsun çok çitir olmuşsun! Bu herhalde aileden geliyor?" Takdirle kaşını kaldırdı. Ben hafifçe gülümsedim.

Koridordan Adem'in cırlak sesini duydum. Bir tavuskuşu gibiydi, seyretmesi güzel, dinlemesi korkunç. Siyah takım elbise ve beyaz gömlek giymişti. Rahat bir tavırla içeri girdi; sanki şöyle demeye çalışıyordu: *"I am too sexy for this shirt... too sexy that it hurts."* Yaratılış ona kadınları elde etmek için her şeyi vermişti. Adem kısa bir selam verdi ve Bayan Metalik işe başladı. Spotlar. Flaşlar. Klikler. Gülümsemeler. Otururken, ayakta, yürürken, kızlarla konuşurken çekilen pozlar. Düzinelerce ayarlama.

Molada kızlar Bayan Metalik'le birlikte mutfağa gitti. Adem'le ben balkona çıkıp sigara içtik. Güneş evlerin üze-

rinde parlıyor, aşağıda Kudamm trafiği kaynıyordu. Balkon kapısının camında görüntülerimizi gördüm, iki zarif genç adam, rahat tavırlarla sigara içiyordu. Ediz bizi böyle görseydi, abilerini model olarak, hah, gözleri yerinden fırlardı herhalde. Üç delikanlı olmamız, bir şekilde hoşuma gidiyordu şimdi. Yani bu şekilde olması ve babamın olayı uzun süre gizlemesinde Adem'in ne suçu olabilirdi ki. Şimdi Adem'e nasıl hitap edeceğimi bilmiyordum. Yani eskisi gibi değildi artık. Espri yapmıyor, özlü sözler söylemiyordu. Alışıldık derecede ciddiydi. Sigara içiyorduk.

"Ediz'in benden haberi var mı?" diye sordu.

"Hayır."

"Annenin?"

"Onun da yok."

"Ediz'in bir resmi var mı?"

"Yanımda yok. Ama bir fırsat olursa gösteririm. Benden daha uzun, senin gibi Ferrarileri ve Amerika'yı çok seviyor... Amerika'da olduğu sürece bunu bilmese daha iyi, bu onu orada rayından çıkarabilir... Anlıyorsun değil mi?" Adem başını evet anlamında salladı, sigarasından bir nefes çekti ve düşüncelere daldı.

"Ben de Berlin'den gitmek istiyorum..." dedi ve sigarasını yerde söndürdü. "Annemin büyük planları var. Prenzelberg'de bir seyahat acentesi açmak istiyor... Tanıdıklarıyla beraber, onları partide görmüştün... Ben ona yapmamasını söyledim. Bu tür işlerin nasıl yapıldığı konusunda bir fikri yok. Ama onun da kendi aklı var. Şimdi Interflug'daki işini de kaybetti, çünkü şirket tasfiye edildi. Yani senin ve benim başıma bazı şeyler gelecek, söyleyeyim sana."

"Benim başıma neden gelsin ki?"

"Eh, çünkü babamızı da işin içine çekip, bir aile şirketi

kurmak istiyor, anlıyor musun?" Evet anlamında başımı salladım ve Adem'in babama babamız demesinin bana ne kadar yabancı geldiğini düşündüm.

Bu Rosa ne istiyordu ki? Her şeyi elde etmemiş miydi, babamı, seyahat özgürlüğünü, Batı'yı... Peki benim ailemin birlikteliği? Hiç şans yok mu? Bu konuyu düşünmeyi sürdürmek istemiyor ve onların yine de bir araya geleceklerini umut ediyordum.

Başka düşüncelere geçmek için bir süre sonra ona sordum: "Seni mutlaka Gregory Peck'e benzetmişlerdir, değil mi?"

"Hayır, hayır," dedi Adem sevinçten kıpır kıpır.

"Herhalde, oğlum!"

"Ah, bilmiyorum..." dedi sevimli bir şekilde.

Ona baktığımda önünde bir kariyer olduğunu görüyordum – Berlin'in playboyu olarak. Kleinheim'dan, Blauberg'den, Grünwald'dan ve geri kalan taşra kasabalarından Berlin'e gelen, nihayet anneciklerinden ve babacıklarından kurtulan kızlar, burada kabak çiçeği gibi açılıyorlardı, hem de nasıl. Bu kızlar henüz Prenzelberg'in yakışıklısını keşfetmemişlerdi. Ama onların, partiler devam ederken tuvaletlere – hızlı bir numara, bir oral olay bu esmer Gregory'nin üzerine atılmaları, eline telefon numaraları sıkıştırılmaları an meselesiydi, Adem seks saçıyordu. Sanırım onun buna uygun bir kokusu da vardı.

Bayan Metalik başka çekimler de yaptı ve sonunda makineye siyah-beyaz film takıp benim fotoğraflarımı çekti.

Cora kırmızı elbisesiyle stüdyo odasının yanından hızla geçti. Kalbim birkaç saniye durdu. Ardından geri gelip Bayan Metalik'e,

"Bitirdin mi? Ben de kendi işime başlıyordum," dedi.

"Dekoru kaldırmak için bana bir yarım saat ver, olur mu?"

"Hey, Cora," dedim aniden kısık bir sesle. Bana kısa bir el hareketi yaptı ve hızla gitti. Bayan Metalik ve Adem statifleri, ışıkları sökmeye başladı. Ben de büroya, Cora'nın yanına gittim. O sırada telefonla konuşuyordu. Beni görünce kısa bir an ahizeyi eliyle örttü ve fısıldadı:

"Lütfen daha sonra gel, şu anda önemli bir görüşme yapıyorum," deyip eliyle git işaret yaptı. Kapıyı arkamdan yavaşça kapatıp mutfığa gittim. Sarışın kızlar üstlerini değiştirmişlerdi; şimdi ortalıkta motosiklet kıyafetleri ve kasklarla dolaşıyorlardı. Sonra vedalaşıp gittiler. Koridorun arka kısmında, ancak şimdi fark ettiğim bir adam oturuyordu. Adam uzun, zayıf biriydi ve yüzü ters bir üçgene benziyordu. Ona doğru birkaç adım attım. Yağlı düz saçlar, yabani bir şekilde arkaya taranmış. Yıkamaktan yıpranmış bir tişört, eski püskü bir deri mont, kot pantolon, sandaletler. Bana baktı ve açık mavi gözleri cam gibi parıldadı.

Cora stüdyo odasına gitti, herif ayağa kalktı ve onu takip etti. Tanışıyorlar mıydı? Cora bir sigara çıkardı, herif çakmağını çekti ve ikisi beraber sigara içmeye başladı. Birbirlerine bakışlarından hoşlanmadım. Cora onu sandalyenin üzerine oturttu ve birkaç ışık provası yaptı. Bayan Metalik ve Adem, hâlâ aletlerini paketlemekle meşguldü.

Bir Gitanes yaktım ve Cora'ya doğru yürüdüm.

"Nasıl gidiyor?" diye sordum tamamıyla nötr bir tavırla.

"Şu anda bir sonraki proje için fotoğraf ve seçme hazırlıkları yapıyoruz," dedi Cora oldukça meşgul bir halde.

"Ah, ne ilginç. Konu nedir?"

"Vladimir." Herifi gösterdi ve gülümsedi. Bunda gülümseyecek ne vardı?

"O ve Batı'daki yeni hayatı üzerine bir film yapıyoruz. Vladimir Riga'dan geliyor ve kendisi en iyi keman virtüözlerinden biri..."

Gitanes'ımdan güçlü bir nefes çektim ve ona dik dik baktım. Cora'nın büyük kahverengi gözleri benimkilere baktıktan kaçındı. Ona sarılmak, onu koklamak istiyordum. Birbirimizi çoktandır görmemiştik, sevişmemiştik ve şimdi de lafı geveleyip duruyorduk.

"Bir kadeh bir şey içmeye geliyor musun?" diye sordu Adem, elinde bir alet çantasıyla koridorda duruyordu. Evet anlamında başımı salladım, bu ikisinin arasında bir şeyler olduğunu biliyordum artık. Eşyaları aşağıya taşıyıp Bayan Metalik'in eski Vosvos'unun bagajına tıktırdık. Ben başım ağrıyor gibilerden bir şey söyledim ve o ikisi arabaya binip gittiler.

Sıcak, boğucu bir hava vardı Kudamm'da ve benzin kuyuyordu. Sakin bir ara sokağa saptım ve sinirli bir şekilde aşağı yukarı yürümeye başladım. Sonra Zora film prodüksiyonun binasına geri döndüm. Cora'nın Volvo'su hâlâ kapıdaydı. İkinci katta merdivenin yarısında durdum. Asansör sürekli inip çıkıyordu. Savaş öncesinden kalma bir asansördü, tel örgüden içindekiler görülebiliyordu. Merdivende bekliyordum ve orada neler olduğunu tam olarak bilmek istiyordum. 81 dakika geçti. Ardından gülüşmeler duydum ve Cora Vladimir'le birlikte asansörle aşağıya indi. Merdivende karanlık bir köşeye saklandım. Benim yanımdan geçip gittiler ve Vladimir'in Cora'yı asansörün duvarına nasıl bastırdığını ve ellerinin onun elbisesinin altında nasıl gezindiğini gördüm. Cora elini Vladimir'in fermuarından içeri soktu ve karıştırmaya başladı. Felç olmuş gibi orada öylece duru-

yor, en ufak bir hareket yapmıyordum. Bağırsaklarıma bir acı saplandı ve sessiz bir çığlık attım, tıpkı sünnet olurken yaptığım gibi.

Aşağıda binanın kapısı gürültüyle çarptı.

Merdivenlerden aşağı koştum ve son anda Cora'nın Volvo'sunun trafik lambasından geçip uzaklaştığını gördüm.

Cora'ya gittim, hayır Cora'ya koştum. Kesinlikle şu anda o üçgen Vladimir'in altında yatıyordur. Benle bu boktan oyunları oynamamalıydı, Hasan Selim Han'la yapmamalıydı! Cora bana kazığı sokmuştu. Benim fark etmediğim bir biçimde. Beni adamakıllı tanımalıydı, ne pahasına olursa olsun.

Sokaklardan, kafelerin ve birahanelerin yanından koşarak geçtim, terden sıırıslık bir halde Cora'nın kapısına vardım ve zile bastım.

Cora kapıyı açtı, beni görür görmez bir adım geri sıçradı.

"Ne demek oluyor bu!" diye bağırdım merdivenlerde. Ses yankılandı.

"Şışşt, sessiz ol," dedi Cora emir tonuyla ve beni kolumdan tutup içeri çekti. Oturma odasına gitti, divanın üzerine oturdu ve ayaklarını uzattı.

"Ne oldu ki?" diye sordu sakın bir sesle.

"Onu öyle tutmak zorunda mıydın?"

"Neyi?"

"Şu Vladimir'i, fermuarından?..."

"Gözetledin mi? Peki sen?"

"Bana ne olmuş?"

"Sürekli Simone'nin memelerine bakıyorsun, bunu görmediğimi mi sanıyorsun?"

"Onu senin o herifi avuçladığın gibi avuçlamadım. Tek kelimeyle iğrenç..."

"Senin o ağlamaklı ve hırs dolu bakışlarından daha iğrenç bir şey yok..."

Bana kısa bir bakış fırlattı ve acı acı güldü.

"Yok böyle bir şey, ufaklık kıskanmış!"

Kuduruyordum.

"Senin için ben hâlâ Hasan'ım, okey?" dedim dişlerimin arasından.

Cora bir süre durdu. Sanırım benim gerçekten ciddi olduğumu yavaş yavaş anlamaya başlamıştı. Bana doğru geldi, gözlerimin içine baktı ve saçlarımı okşadı. Elini ittim. Cora'nın rengi soldu.

Bir sigara yaktı, tekrar divana oturdu ve bacak bacak üstüne attı.

"Seni becerdi mi?" diye bir soru çıktı ağızımdan. Susuyordu. Bir süre sessizlik oldu. Cora bana umursamaz bir şekilde bakıyordu.

"Seni becerdi mi?" diye bağırdım.

Birden korktu. Sigarasını kütüblasına bastırdı ve başını çevirdi. Benden bunu beklemiyordu.

"Pekâlâ... onunla yatağa girdin mi?"

"Ah, Hasan, şu kıskanç hödük numaralarını bırak... Filmde değiliz ve herhangi bir sahne de çekmiyoruz..." Tırnaklarına baktı ve derisini arkaya doğru çekti.

"BANA BİR CEVAP BORÇLUSUN!" diye bağırdım suratına. Cora'nın benzi sarardı. Ben öfkeden titriyordum.

Yavaşça ayağa kalktı ve bana doğru yürüdü. Bana çok yakın durdu. Gözleri kor gibiydi.

"Şimdi beni dinle! BIMBO HASAN!..." Sesi titriyordu. İşaret parmağını bir öğretmen gibi kaldırmıştı. "Kiminle ne zaman ne yapacağım, sadece beni ilgilendirir. Anlaşıldı mı?"

Uzattığı parmağıyla beni köşeye sıkıştırmasına izin vermeye niyetim yoktu.

"Bir şeyi kesinlikle o küçük beynine kazımalısın. Diğer penislerle bir vajına paylaşmak bana göre değil, benim tarzım değil! Anlaşıldı mı?"

"Bu benim vücudum. Bu konuda kararı ben veririm, sen değil. Ayrıca kimsenin de senin o MİNİ SOSİSİNE bayıldığı yok..." Yüksek sesle pis bir şekilde güldü.

Gözlerim yanıyor, kalbim deli gibi atıyor, ellerim titriyordu. Bütün kuvvetimi topladım ve yüzünün ortasına bir yumruk indirdim. Son dönüşünden sonra devrilen bir topaç gibi yere yıkıldı! Odadan, binadan koşarak sokağa çıktım ve derin bir nefes aldım. Bitti diye geçti kafamdan yıldırım gibi. Sonsuza kadar! Cora'yı bir daha asla görmek istemiyordum. Asla!

Onun Volvo'sunun yanından geçerek metro yönünde hızlı hızlı yürüyordum, bir an durdum, bıçağımı çıkardım ve haşırt! Volvo her iki taraftan da tam anlamıyla çökmüştü.

Akşama kadar şehirde sürttüm. Ne yapacağımı bilmiyordum. Acaba hâlâ kendim miydim? Bildiğim tek şey, hiçbir şey bilmediğimdi. Aşk konusunda insan boş vaatlerle kandırılıyordu – nasıl âşık olduğu falan...

Ama eğer insan tuzağa düşmüşse ve kapan kapanıp da yaralanmışsa, kimse ona oradan nasıl kurtulacağını söylemiyordu. Âşık olmak kolaydı, ama aşktan nasıl kurtulurdu insan? Nereden başlayacağımı bilemiyordum. Geceyi Beate Uhse filmleriyle geçirdim, birbiri ardına 90-60-90'lık çıplakları seyrettim.

Aradan bir hafta geçtikten sonra tuhaf bir ruh haline büründüm. Depresyon, öfke ve algılama yetersizliğinden oluşan bir karışım. Etrafımdaki her şey öylece olup bitiyordu. Daha önce HİÇLİĞİ hiç bu kadar yoğun hissetmemiştim.

İçinde bulunduğumuz 1990 yazında, Alman markı DDR'ye girdi. Berlin'in etrafındaki son kontroller yerle bir edildi ve her şey daha özgür bir görünüm kazandı.

Romanya kapıları açtı ve bu Berlin'de hissedildi. Birdenbire şehir şarkı söyleyen ve dilenen Çingenelerle doldu. Büyük siyah gözlü çocuklar sadaka istiyordu. İstanbul'daki camilerin önü gibiydi.

Cora'sız geçen bir ay (43 200 dakika). Bir işaret bekliyordum ve her gün defalarca telesekreteri kontrol ediyordum. Hiç.

Bu zaman zarfında uyumadım. Geceleri müziği sonuna kadar açarak, kulaklarımı arabesk ve Kazım'ın eski Queen plaklarıyla bombardımana tutuyordum.

Cora'yla konuşmak, ona sarılmak, yakın olmak istiyordum. Diğer taraftan gitmek istiyordum; çok uzaklara gitmek ve hayata yeniden başlamak. Kendimi arıtmak istiyor, ama bir oraya bir buraya sürükleniyor ve düşüncelerimi bir düzene sokmaya çalışıyordum. Cora hakkındaki her şeyi kırmızıyla, mesafeli olmakla ilgili her şeyi ise maviyle yazmış-

tım. Gündüzleri kırmızılar ve maviler kafamda dönüp duruyor, akşamları birbirine karışarak mora dönüşüyordu. Böyle yalnız akşamlarda, Kazım'ın gül tabloları ve ışık şeritleri altında bira ve rakı eşliğinde Cora'ya veda ettim.

Kazım Londra'dan döndü ve Berlin'in bir köy olduğunu söyledi; bu benim için yeni bir şey değildi. Berbere gittim, hem de iki kere. İkinci gidişimden sonra dazlak oldum. Kazım beni kapıda görünce, "Yılanbalığı gibi kaygan, senin kabak yani. Londra'da birçok genç böyle dolaşıyor. Hatta bazıları kafalarının arkasına dolar işareti yaptırıyor," dedi.

O ise kalbimden ve kafamdan kazıdığım kaderimi fark etmedi bile.

Kazım'ın yeni planları vardı: Londra'da kebab işine girmek.

"Orada Berlin kebabını bilmiyorlar. Orada alabileceğin şey kebabın İngiliz versiyonu, yani soğan ve abur cubur. Boş versene! Berlin standardı götürülmeli oraya..." dedi bir uzman tavrıyla.

Bu yüzden taksisini satışa çıkardı; o parayla kebab işine girecekti. Kazım'ın asıl hayali, film olayına girmekti, Londra'daki büyük şirketlere, büyük prodüksiyonlara, büyük stüdyolara. İngiliz sineması parlak dönemini yaşıyordu ve kebab işi sadece bir sıçrama tahtasıydı.

Elbette o gidince oturduğu evi kiralamak istedim. Ama Kazım her şeye rağmen kira kontratını iptal etmek istemiyordu. İsviçreli ev arkadaşından da son zamanlarda bir ses çıkmamıştı.

Ingrid bize iş önerliyordu. Görüşme Leyla'da gerçekleşti. Merdivenlerde Agnes ile karşılaştım. Köpeği Julio'yu gezmeye çıkarıyordu.

"Ah Hasan, benim küçük Türk prensim. Kafan dazlak olunca seni tanıyamadım. Çoktandır görüşmedik. Nasılsın?"

"İyiyim, sen?"

"Son haberi duydun mu?" diye sordu Agnes ve püsküllü eliyle merdiven korkuluğunu tutup, Leyla'nın evine giden yolu kesti.

"Hayır," dedim kısaca. Onunla münakaşaya girmek istemiyordum. Kendimi aptal gibi hissediyordum ve bu aralar hiçbir şey umrumda değildi.

"Benim Ali Berlin'e geliyor. Nihayet vizeyi aldı. Hiç kolay olmadı. Alman konsolosluğu ona damgayı verinceye kadar dünyanın yarısını harekete geçirmek zorunda kaldım. Senin yardımına o kadar ihtiyacım vardı ki..." Gözlerini kırıştırdı ve eli korkuluğu bırakıp boynuna gitti.

"Üzgünüm, ama gerçekten işlerim vardı."

"Eh, şimdi Ali geliyor ve ben bütün bunları ona nasıl anlatacağımı bilmiyorum. Duvarı falan... Anlıyor musun? Sen onu gezdirebilir misin? İyi para veririm... Eh, yani biliyosun işte..." ve Agnes'in eli kolumu tuttu.

"Elbette, ayarlayabilirsem... Sorun değil."

Kendisinden bir şey rica edilen bir çocukmuşum gibi yanağıma vurdu.

"O kadar heyecanlıyım ki... Julios da öyle. İkimiz de uyuyamıyoruz."

Parmakları koluma gömüldü, onun bedensel yakınlığı o kadar itici gelmişti ki bana, yavaşça elini silkeledim. Şu an kadınlar bana o kadar lğrenç geliyordu ki, onlarsız bir dünya hayal ediyordum. Yok olmalılar, çekip gitmeliler, sonsu-

za kadar bu gezegenden silinmeliler. Agnes'e bir şey daha söyledim, onun yanından güç bela geçerek Leyla'ya gittim. Ali'le ilgili meseleye gelince, umrunda değildi.

Leyla mutfakta börek ve salata hazırlıyordu. Kendime karanfilli bir çay yaptım ve mutfak masasında sessizce oturdum. Kafam Cora'ya karşı sözlü çarpışmalar ve savaşlarla dopdoluydu. Büyük Anadolu haritasına konsantre olarak kafamı dağıtmaya çalışıyordum. Eskiden onun asılı olduğu yerde "Çador seksidir" resmi asılıydı. Leyla büyük kırmızı çarpılar koyarak gitmeyi hedeflediği yerleri işaretlemişti. Bergama, Efes, Kapadokya, Nemrut...

"Hepsini görmek mi istiyorsun?"

"Evet, gelecek ay başlıyor, Redford da benimle birlikte geliyor," dedi ve beklenti dolu bir şekilde yüzü aydınlandı.

Oturma odasındaki televizyon açıldı. Dünya şampiyonası, yarı final, Almanya – İngiltere. Kazım'ın bakışları televizyonun ekranına yapışmıştı. Köşede Redford'un üniformalı büyük bir resmi asılıydı. Altın renkli düğmeleri olan ceket şık duruyordu.

Leyla bir tepsi peynirli börek getirdi, yanında da şekerli çay. Bergamot ve erimiş peynir kokuyordu. Böyle iki arkadaşım olduğu için o kadar mutluydum ki. Cora ve film ekibinden diğer hөdüklerle hiçbir şekilde ilişkiye girmek istemiyordum artık. Kendimi o kadar alay edilmiş hissediyordum ki, kimseyle bu konuda konuşamıyordum.

Kazım tırnaklarını bir dünya şampiyonu gibi kemiriyordu. 75. dakika, Almanya 1:0 önde. Leyla sınavlarından ve notlarından bahsediyor, ben de o yağlı böreği çiğniyordum. Peynir dilimde eriyor ve tuzlu bir tat damağıma yapışıyor.

Leyla futboldan çok Sukjeet'le ilgileniyordu.

"Londra nasıl?" diye sordu ve börekten büyük bir parça ısırdı, dudağında bir parça maydanoz kaldı.

"Çılgın gibi. Çok fazla Hintli, siyah ve Çinli var. Sen şu siyah saçlarınla buradaki kadar dikkat çekmezsın orada. Kimse nereli olduğunu, nereden geldiğini sormuyor, çünkü herkes bir yerden gelmiş zaten. Çocuklar paçavraya dönmüş elbiselerle dolaşıyor ortalıkta, hatta Doc Martens'leriyle giriyorlar yatağa. Ve publar sanki oturma odası toplantıları gibi. Çılgın gibi yani..." diye anlattı Kazım coşkuyla. Şu anda İngiliz milli takımını tutması hiç de şaşırtıcı değildi bu yüzden.

"Sukjeet'in ailesi senin Müslüman ve Türk olduğunu biliyor mu peki?" diye sordu Leyla ve peçeteyle dudaklarını sildi.

"Sukjeet henüz tek kelime etmedi benim hakkımda, çünkü babası vejetaryen ve Sih dinine mensup. Eğer benim her gün döner ve sosis yediğimi ve üstüne üstlük bir de sünnetli Müslüman bir oğlan olduğumu öğrenirse... Hiç şansım yok."

"Peki şimdi Sukjeet'le durumunuz ne?"

"Eh, o önce birbirimize uyup uymadığımızı görmek istiyor. Neyse, ondan sonra söz edecek benden ailesine."

"Peki Londra'da ne kadar kalacaksın?"

"Önce hafta sonları oraya uçacağım, eh, bir tür mekik ilişkisi..."

"Unut bunu," dedi Leyla ve peçeteyi boş ver anlamında salladı. "Bu katlanılır gibi değil. Bu konuda sana romanlar anlatabilirim."

"Eh, ikiniz de komiksınız. Neden uzaklardaki insanlarla ilişkiye giriyorsunuz? Neden şu köşede oturan birini sevmiyorsunuz?" deyip böreğin son parçasını da yuttum.

"Bunu sen mi söylüyorsun? Şu dazlak kafanla? Önce sen kendine doğru dürüst bir kız bul... Sen de ne istediğini bilmiyorsun ki. Bir arkeoloji okumak istiyorsun, sonra bir bakıyorsun filmdesin..." diye saymaya başladı Leyla.

"Sonra bir de haber spikeri olmak istiyor. Gelişiyorsun oğlum sen..." diye dalga geçti Kazım.

"Ha, ha, ha," diye karşılık verdim alınarak, elimle konuyu kapattım ve kollarımı kavuşturdum.

Cora meselesi yeterince karmaşıktı. Bu konuda konuşmıyordum bile. Leyla ve Kazım soru ve eleştirileriyle beni dümdüz ederlerdi. Büyük bir suskunluk.

"Gol! Gol! Gol!" diye bağırdı Kazım. 80. dakika, Lineker beraberlik golünü attı, 1:1. Benden tepki yok. Suskunluk.

"Hasan, neden bu kadar sessizsin?" diye sordu Leyla bir süre sonra. Cevap yok.

"Neyin var?"

"Hiç."

"Ah, hadi hadi, sadece bir şakaydı, az öncekine bozulduysan."

"O yüzden değil..."

"Peki neden?"

"Ah... Babamla görüştüm."

"Ee?"

"Rosa da vardı."

"Olamaz? Ee?"

"İkisinin bir oğlu varmış."

"Üvey kardeşin mi?" diye sordu Kazım şaşırılmış bir halde ve televizyonu bırakıp bana döndü. "Nasıl biri?"

"Onu tanıyorsunuz."

"EFENDİM?" diye sordu ikisi birden koro halinde.

Başımı salladım.

"KİM Kİ?"

"Adem."

"NE!?" diye bağırdılar koro halinde.

"Bu her şeyi gölgede bıraktı, hatta duvarın yıkılışını bile," dedi Leyla.

"Bunu rahatlıkla söyleyebilirsin," dedi Kazım.

Neredeyse Cora'dan da söz edecektim. Ama kendimi frenledim. Bunun için gerekli cesaret yoktu bende ve ayrıca ne kendim ne de onun hakkında kafam netti.

Binlerce soru yağıyordu üzerime ve ben babamı, Interflug'u, Rosa'yı ve geri kalan şeyleri anlattım. İkisi de ağızlarını ve gözlerini açmış öylece oturuyor, olan biteni bir türlü kavrayamıyorlardı. Bu arada sahada bir dram yaşanıyordu. Uzatmalara gidilmişti. Her iki takım da üçer penaltıyı gole çevirmişti, ama Kazım artık pek ilgileniyormuş gibi görünmüyordu. Rosa'nın ve babamın hikâyesi her şeyi bastırmıştı, hatta televizyondaki dünya şampiyonası yarı finalini bile.

"Bunu önce hazmetmek lazım," dedi Leyla sonunda ve şaşkın bir şekilde gözlerini televizyona dikti. Olaf Thon altın golü attı. Böylece Almanya finale kaldı.

Kapı çaldı ve Ingrid kolunun altında bir projeyle geldi. Üzerinde yeşil bir askeri yelek vardı ve kızıl sarı saçlarını atkuyruğu yapmıştı. Kaba, tüylü bir tilki kuyruğunu andırıyordu. Büyük sivri kulakları ortaya çıkmıştı ve sağ kulağının arkasına ucu açık bir kurşunkalem sıkıştırmıştı. Bu görünüşüyle, orduda bir uzman olarak işe başlayabilirdi.

Kazım dakikalarca onun yeni haline bakakaldı, o da tıpkı benim gibi şoke olmuştu. Ingrid bunu tadını çıkarıyor ve oldukça meşgulumuş havası yaratıyordu. Masayı boşaltı, projeyi üzerine serdi, kurşunkalemi aldı ve inşaat planlarını an-

latmaya başladı. O kadar aceleliydi ki, sanki düşünceleri konuşmanın yavaşlığında kaybolup gidecekti.

Hayatında yeni bir dönem başlamıştı. Yıllardır nefret ettiği DDR, rejim ve geri kalan şeyler hakkındaki nefreti ve korkusu kaybolmuştu. Ingird Postdam'daki doğduğu evin sahibiydi. Duvar yapıldıktan sonra bıraktığı yerden devam ediyordu şimdi. Evi boşaltma işinin ayrıntılarını konuştular, ben sadece yarım kulakla dinliyor ve Cora ile yaşadığım gibi bir macera bir daha başıma gelmeyecek diye düşünüyordum. Ardından annemi düşündüm, acaba nihai kararı ne olmuştu? Onların kavgası kafamın daimi eşlikçisiydi. Tersine dönmüş bir tırnak gibiydi. Brejnev Amca'dan hiçbir haber çıkmamıştı. Artık bu tür şeylerden kaçmak değil, tersine onların üstüne gitmek istiyordum. Bu konuda Brejnev'le mutlaka konuşmalıydım.

Seyahat acentesine giderken, yolda metroya bir taraftar güruhu doldu. Aralarında saçlarını kazıtmış tipler, boğa enseli pitbull suratlılar, şişkin montlular ve bira şişeleri vardı. İnmek istedim ama vagon kapısı kapandı ve metro siyah tüneline ilerlemeye başladı. Böğürüyorlardı: "Almanya, Almanya, Almanya..." Dünya şampiyonası finali idi, Almanya - Arjantin. Çevreme bakındım. Yüzleri yumruk gibi sıkılmıştı. Her an saldırabilirlerdi. "*Heil, heil, heil...*" diye inliyordu vagon. Diğer yolculara baktım, herkes başını çeviriyordu. Bir bira şişesi bana doğru yuvarlandı. Onu ayağımla tuttum.

Tam karşımda Adolf Hitler ya da ona benzemeye çalışan biri oturuyordu. Üzerinde süet bir küçük palto bulunan, kahverengi gözlü, hafif sakallı, saçlarını yandan ayırmış, elinde küçük bir baston bulunan ufak tefek bir adam. Hatta topaldı. Yüzüne dik dik bakıyordum. Benim dikkatimi çekmiş olmanın keyfini çıkarıyordu. Bira şişesinin geldiği tarafa baktım. Sarıya boyanmış kısa saçlı, cılız bir surat bir an bana baktı ve sonradan sarışın olmuş hatuna döndü. Kızın göğsündeki zincirde bir Nazi kartalı sallanıyordu.

"Biz haalkkızzz... Baba ocaaaağımızzzz... Aaaaallmm-

mannnnnya... Heil, Heil, Heil," diye bağırdılar sanki tek bir gırtlaktan çıkarcasına. Bira şişesi vagonun arka kısmına doğru yuvarlanmaya devam etti. Bir sonraki istasyonda bu ahırdan, bu inden çıkmak istedim. Metro Zoo İstasyonu'na girdi. Arka çıkışı kullandım. Birden şakaklarımın hemen yanından bir bira şişesi uçtu. İt sürüsüne doğru baktım. Cılız suratlı sırtıyordu ve ben bu soluk suratı tanıdım. Rick, Ingrid'in yeğeni! Şişkin mont ve mahmuzlu çizmeler içinde daha güçlü görünüyordu. Trenden indim. Sürü de indi. Birkaç metre önümde durdular. Çevreme bakındım, insanlar yanımdan geçip gidiyorlardı. Birisinin "Geeeerrriiii... solu..." dediğini duyduğumda, birden vagona atlamıştım. Kapı kapandı. Vagon camına doğru bira şişeleri uçtu. Tren siyah tünele girdi. Dizlerim titriyordu, kaslarıma kramp girmiş, kaskatı kesilmişti. Seğirmeye başladım ve bitkin bir halde oturdum. İnsanlar göz ucuyla bakıyor ve hiçbir şey görmemiş gibi davranıyorlardı.

Kottbuss Kapısı'nda indim ve istasyonda birçok kara kafalı gördüğüme o kadar sevindim ki. Derin bir nefes aldım, merdivenlerden koşarak indim ve kendimi güvende hissettim.

Seyahat acentesindeki parfüm kokusu burnumun kemiklerini sızlatıyordu. Brejnev Amca'nın köşesi boştu. "Kimse yok mu?" diye bağırdım. Cevap yok. Belki yan taraftaki Salman'da çay içiyorlardır. Karnım açtı ve mutfığa gittim. Bunu buraya her gelişimde yapardım. Öyle bir ürktüm ki, neredeyse düşüyordum. Rosa lacivert bir kostüm içinde köşede duruyordu. Kısa bir etek, beyaz bluz, siyah, yüksek topuklu parlak ayakkabılar vardı üzerinde. Üzerindeki her şey dümdüzdü, ağzı hariç, o eğriydi. Saçlarını tepesinde toplamıştı. Eyfel Kulesi gibi.

"N'aber, dazlak kafa yakışmış sana," diyerek selam verdi ve yavaşça saç kulesini sıvazladı, onun kontrolü altında olduğundan emin olmak istiyordu sanki.

"N'aber," diye karşılık verdim sinirli bir şekilde ve buzdolabını açtım.

"İçinde hiçbir şey yok."

"Neden yok?"

"Said kilolarından kurtulmak zorunda, ben de onu diyetle soktum."

"Öyle mi?"

"Evet, şişman bir göbekte iş yapılmaz, müşterileri ürkütüyor. Biz dinamik bir işletmeyiz," dedi Rosa kendinden emin ve küçük sıkı ağzını gülümsemeye zorladı. "Göbek buraya uymuyor." "Biz" kelimesini öyle bir söylüyordu ki, sanki başka bir biz yoktu. Sanki hiç olmamıştı.

Doğrudum ve onunla aynı yüksekliğe geldim. Yüksek topuklar ve kafasındaki kuleyle adamakallı uzamıştı boyu. Kesif bir parfüm ve saç spreyi kokusu yayıyordu. İğrenç.

"Babam nerede?"

"Gitti!"

"Peki Brejnev Amca?"

"Gitti!"

"Nereye gitti?"

"İş için."

"Peki sen ne yapıyorsun burada?"

"Ben asistanım, bu işletmenin başasistanıyım," dedi ve muzaferane gülümsedi. Ne cümlesinden fırlayan kibir, ne de düzeltme dikkatinden kaçtı. Rosa çantasından bir ağızlık çıkarıp ucuna bir sigara taktı ve yaktı.

"Öyle mi, ne zamandan beri?"

"Sald beni ortak yaptığından beri."

Yıkıldım. Bu kadarı fazlaydı! Bu bütün hayal gücümü aşmıştı. Rosa babamın işyerindeydi! Öfkemi bastırmaya çalıştım, ama boşuna.

"Onun yatağına ortak olman yetmedi mi?" diye kaçırdım ağızımdan. Kıp kırmızı oldu. Bunu beklemiyordu. Ben de.

"Bana kalmış, ben kiminle istersem ona ortak olurum, aannlaaşııııııldı mı?" Ve "anlaşıldı mı" kısmını sanki ben Almanca bilmiyormuşum gibi vurguladı.

"Ah, artık Madam Rosa özgürlük sloganları atıyor."

"Senin için ben hâlâ Bayan Marx'ım. Benimle bu tonda konuşma. Anladın mı!" Bunu söylerken işaret parmağını kaldırmıştı, oldukça otoriter görünüyordu.

"Bu parmak ajanlık döneminden kaldı, değil mi?" Bununla onu yuvasından çıkarmayı umuyordum. Belki bununla tam on ikiden vurmuştum. Ne de olsa her üç ya da dört DDR vatandaşından birinin ajanlıkla bir ilişkisi olmuştu ve belki de... kim bilir?"

"Ne?" dedi öfkeyle. "Bu seni hiç ilgilendirmez!"

Yüzü sinirle titredi, ağızlığın ucundan sigarayı çekip çıkardı ve sertçe kültablasına bastırdı.

Ön tarafta telefon çaldı, Rosa açtı. Maalesef detektiflik işimi sürdürememiştim. Ellerimi pantolon ceplerime soktum, mutfak masasının üzerine oturdum, ayaklarımı salladım ve düşündüm.

Kimdi bu Rosa? Kazım bir keresinde şöyle demişti: "Eğer bir kadını anlamak istiyorsan, onun altı yaşındayken nasıl olabileceğini düşün. O zaman onun gerçek karakterini bulursun." Önümde bir Pippi Langstrumpf ve onun sloganı duruyordu: "Dünyayı istediğim şekle sokarım..." Tabii ya, Rosa kendine bir dünya kurmuştu. Hoşlandığı her şeyi alıyordu: Babamı, Adem'i, büroyu, Batı'yı... Rosa parlak bir şekil-

de açılıp saçılan b1r sardunya gibiydi, itfaiye kırmızısı ve baygın. Üzerinde Doğu'ya ve Prenzelberg'e ait hiçbir şey kalmamıştı. Şimdi süslü püslü bir Kuhdamm kızı olmuştu.

"Said Bey, yok burada, ben Türkçe bilmiyorum," diye bağıırıyordu Rosa yan tarafta. "Yok. Hayır... Nasıl? Yok dedim, o kadar!" Ahizeyi çarparak yerine koydu. Ona doğru yürüdüm. "Şu Türkkkler ne zamandır burada yaşıyorlar ve iki kelimeyi bir araya getiremiyorlar." Rosa Türkler kelimesini rahatsızlık veren böceklermiş gibi vurgulamıştı.

"Ama onlar babamın müşterileri, şu Türkler yani. Onlar bizim daimi müşterilerimiz. Onlar bize güveniyor," diye karşı çıktım ve bunu söylerken "biz" kelimesini, başka bir biz kesinlikle yokmuş gibi vurguladım. Rosa bizim "biz" kelimesine ait değildi.

"Bu değışecek!" dedi, sesinde yeni, sert bir ton vardı. "Yeni bir seyahat acentesi açıyoruz. Şişman bir göbekte ve çay içerek hiçbir iş büyütülemez! Sadece işçi biletleri satmakla bir yere varılmaz. Değil mi?" Bununla babam ve Brejnev Amca'nın çalışma biçimini kastediyordu. "Yeni hedef kitlelere, yeni pazarlara ve yeni bir imaja ihtiyacı var işletmenin, aksi halde birkaç yıl içinde kepenkleri indiririz. Rakipler uyumuyor."

Babamın koltuğuna oturdu, bacaklarını uzattı, sanki hep orada oturmuş gibi. Ardından bir dosyayı karıştırmaya başladı. Ben orada durmuş Rosa'yı izliyordum. Bunun bir benzeri daha yoktu. Bu kadının planlı sosyalist ekonomiden kapitalizme bu kadar çabuk sıçramış olması gerçekten araştırılması gereken bir şeydi. "Ekip çalışması zamanı," diye devam etti Rosa ve bu esnada ceketindeki ütü kırışıklığını düzelitti. "Böylece ciroyu ve kârı artırabiliriz, başka şubeler açabiliriz, genişleyebiliriz..."

"Ne? Nerede?" Sanırım o anda ağzımı birkaç saniye fazla açık tutmuştum. Hâkim bir şekilde gülümsedi.

"Frankfurter Allee'de... Yeni işyeri, yeni hedef." Yamuk ağzı bir sırtmaya dönuştü. Orada öylece dikiliyordum, dudaklarım metrelerce aşağı sarkmış olmalıydı, çünkü Rosa bana bir kâğıt mendil uzattı.

"Salyalarını sil!" diye emretti.

Rosa güçlüydü, istese kırmızı belediye binasını bile devirebilirdi. İnsanın nasıl yükselere çıkabileceğini, önüne çıkan engelleri nasıl bertaraf edebileceğini ve kazanabileceğini gösteren canlı bir örnekti. Onunla karşılaştığım iyi olmuştu. Çünkü o benim taklit etmek istediğim tek yetişkindi. Onun hırsını kendime de mal etmeye karar verdim, iradesini, hedefe odaklanışını.

O sırada dışardan bir otomobil konvoyu geçti. Gürültülü klaksonlar. Kırmızı güllerle kaplanmış Mercedes. Adalbert Caddesi'nin gri duvarlarında Türk düğün müziği çınılıyordu. Rosa gördüklerine inanamıyordu. "Gürültü kirliliği, gösteriş meraklıları..." dedi ve küfreder gibi burun kıvırdı.

Telefon yeniden çaldı. Rosa ahizeyi bana uzattı. Leyla'ydı.

"Hasan, çabuk Martin Luther Hastanesi'ne gel! Çabuk!"

"Ne oldu?"

"Çabuk gel, korkunç..." diye ağlıyor ve kendini tutamıyordu. Hiçbir şey anlamıyordum.

"Sakin ol... sakin..."

Mola. Telefon kapandı.

Bir taksiye atlayıp oraya gittim. Yol bitmeyecekmiş gibi geldi. Kesin Brejnev Amca kalp krizi geçirmiştir.

Bekleme salonunda Leyla bembeyaz bir yüzle oturuyordu. Hiçbir şey söylemeden kollarıma atıldı ve hüngür hüngür ağlamaya başladı. Demek ki gerçekten Brejnev Amca'ya bir şey olmuştu. Asansöre gittik ve ikinci kata çıktık. Yoğun bakım ünitesi -koma- ölüm, diye düşünüyordum. Girişte yeşil önlükler giyip ağızımıza maske taktık. Gri bir kapının önünde durduk ve camdan karanlık odanın içine baktık. Arkada kafası sarılı, ağzında, burnunda hortumlar olan bir vücut yatıyordu. Kazım'dı. Bakış yoktu. Ses yoktu. Selam yoktu. İçime bir şey saplandı, elektroşok yemişim gibi felç olmuştum. Gözlerim karardı. Duvara tutundum ve gözkapaklarımı bastırdım.

Karanlık odada parlayan bir monitör vardı ve ışığı, kapının camından Leyla'nın yüzüne vuruyordu. Solgundu, gözlerinin çevresi simsiyah olmuştu. Elimle yoklayarak ışık düğmesini bulmaya çalıştım. Bir hemşire bizi oradan uzaklaştırdı.

Aşağıya, kafeteryaya indik, Leyla karşımda oturuyor ve boşluğa bakıyordu. Ben sersem gibiydim. Bir süre sonra gi-

dip sigara aldık, ikimiz birlikte içtik. Sonra ona, "Ne oldu?" diye sordum. Sesim tuhaf bir şekilde kırık, bana yabancı bir tonda çıkıyordu.

"Kazım oto galeriye gitmiş ve Mercedes'ini satmak için oraya bırakmış," dedi Leyla ve yeni bir sigara yaktı. Dudakları titriyordu ve ağlamak üzereydi. Durdu. "Dönüşte metroya binmiş, bana geliyordu. Bana Londra'dan resimler gösterecek ve televizyonda final maçının tekrarını izleyecekti. Gelmedi..." Burada bir mola verdi, sigaradan bir nefes daha çekti ve elinin tersiyle yüzünü sildi. "Sokaklarda klaksonlar çalınıyordu. Almanya kazanmıştı. Polis telefon etti. Numaramı cebinde bulmuşlar. Hemen buraya koştum ve memurlardan biri Kazım'ın Adenauer Meydanı'nda bir taraftar güruhunun küfürlerine maruz kaldığını ve kovalandığını anlattı. Heriflerden biri mahmuzlu çizmeleriyle tekmeleyerek yere yuvarlamış, burnundan ve kafasından yaralanmış. Şarkıcı İtalo tesadüfen oradan geçiyor olmasaymış, şimdi Kazım kesin ölü olurmuş."

"Şarkıcı İtalo mu?"

"Evet, tek başına müdahale etmiş ve o da gözünden yaralanmış. Polise telefon etmiş ve ortadan yok olmuş. Aynasızlara katlanamıyor hâlâ. Kazım'ın bir eli kırık, birtakım yerleri yaralı ve çok kan kaybetmiş..." Sigarayı külablasına bastırdı ve yine boşluğa baktı.

"Sukjeet'e haber verdim."

"Herifi yakalamışlar mı?"

"Hayır, ama görgü tanıkları var. Çok kalabalıklarmış ve içlerinden biri Adolf Hitler'e benziyormuş."

O anda hiçbir yerim kıpırdamıyordum, sanki alnıma bir kurşun sıkılmıştı. Sırtımdan soğuk bir ter damlası aşağı doğru yuvarlandı. Metrodaki sürü! Şu anda Kazım'ın yerine o

hortumlara bağı yatıyor olabilirdim! Masanın kenarına tuttundum ve derin derin nefes aldım – Leyla bu konuda hiçbir şey bilmemeliydi, özellikle de o zayıf faşist Rick adlı kuzeni konusunda.

Akşamı hastanede geçirdik ve gecenin geç bir vakti Leyla'nın evine gittik. O uyudu, bense gözlerimi kırpmadım.

Ertesi gün Kazım'ın evine gittim, pencereleri, kapıları kapatıp panjurları çektim. Oda karanlıktı ve bir ölüm sessizliği hâkimdi. Kimseyi görmek, kimseyle konuşmak istemiyordum. Saatlerce kadife koltukta oturup günbatımını gösteren duvar kâğıtlarına baktım. Kazım'ın esprileri, gülüşleri yoktu. Her şey boş ve boğuktu, sadece koridordaki balık tutan cüce, ışık şeridi ve güllü resim kalmıştı ondan geriye, başka hiçbir şey yoktu.

Kazım her zaman kafede ağzında sigarillo, önünde cappuccino, otururdu. Komşu masaya duman halkaları gönderir, sonra bir espri yapar, gülüşmeler olurdu... Bu anlar bir daha olmayacak mıydı? Sonsuza kadar?

Daha sonra telesekreteri dinledim. Sukjeet'in tiz sesi odayı doldurdu. Başka dünyanın insanı gibiydi. *"Hi darling. It's me... are you there... I miss you... call me back..."* Mola. *"Kazım where are you? Are you all right? Please call me back."**

Hiçbir şey gelmeyinceye kadar kustum ve titredim o gece, sadece safralıyordu artık. Ağır bir rüya gördüm ve sadece gri betonun üzerinde yoğun, koyu renk bir kan hatırlıyorum. Yavaş yavaş yorganımın, yastığımın üzerine, yüzü-

* Merhaba sevgilim. Benim, oralarda mısın, özledim, ara beni. Kazım neredesin, iyi misin, lütfen beni ara. (ç.n.)

me akıyordu ve koyu kan içinde boğuluyordum. Pilim bitmişti.

Ertesi gün evde kaldım, hiçbir şey yemedim, hiçbir şey içmedim; birçok sorudan yorgun, kusmaktan bitkindim.

Öğle olunca kapı ve pencereleri kopartırcasına açıp derin derin içimi çektim. Kazım o faşistlere ne yapmıştı? Neden o? O sürtük Cora böyle bir şeye nasıl cesaret edebilirdi ve bana bunu nasıl yapabilirdi, ha? O dangalak Wolf beni böyle bir role sokmayı nasıl başarabilirdi? Siikiitiir lan! Artık benim için filmin, Cora'nın, Wolf'un ve diğer şeylerin hiçbir önemi yoktu. Her şey öylesine geçici, öylesine anlamsızdı ki. Elektriğe tutulmuş gibiydim. En ufak bir direnç, karşı koyma, kıvılcım beni yüksek gerilime sokabilirdi! Öfkem granit gibi sertti. Onu içimde tutuyor ve her şeyi dümdüz etmek istiyordum.

Sukjeet hemen Berlin'e gelmişti ve Leyla'da kalıyordu. Kazım'a yapılan saldırının sadece bir gazetede, o da arka sayfada kısa haber olarak verilmiş olmasını bir türlü anlayamıyordu. İngiliz gazeteleri için olay yerinde çektiği fotoğraflarla ayrıntılı bir rapor hazırlamıştı. Bu yüzden Leyla ve Sukjeet sürekli poliste, mahkemede ve avukattaydı. Bense kendimi memurların blokajına bırakamazdım. Yakında patlamak üzere olduğumu biliyordum.

Birkaç gün sonra Kazım normal bir bölüme yatırıldı. Onu güneşli bir öğle vakti görmeye gittim, cebimde bir paket sigarillo vardı. Kafasında beyaz bir sargı, bandajlanmış burnu ve alçılı koluyla, Tutankamon gibi yatıyordu yatakta. Yine de kulağı kesik Kazım karizmasının bütün olanaklarını devreye sokmuştu ve hemşireler etrafında fır dönüyordu, bal

kavanozu etrafındaki arılar gibi. Sanırım onların anne içgüdüleriyle oynuyordu. Hemşireler çarşaflarını değiştirdi, yemeğini yatağına getirip, ardından nane çayı, gazete ve dergi servisi yaptılar; Sukjeet ise onun sağlam kolunu okşuyordu sürekli. Paşa Kazım, Protestan Martin Luther Hastanesi'nin ortopedi servisinde, hah!

Sigarillo paketini yemek tepsisinin üzerine bıraktım. Kazım onu hemen bornozunun cebine atıp ortadan kaldırdı. Sigara içmesi yasaktı.

"Şarkıcı İtalo'yu bulmak istiyorum," dedim kararlı bir sesle. Kazım bana bakmadı. Bir dergiyi karıştırıyordu. "Her şeyi gören tek kişi o."

Kazım sinirle dergiyi karıştırmaya devam etti. Onun benim angajmanıma sevineceğini umuyordum.

"O sürü cezasız kalmamalı... Parmaklıkların arkasına gitmeliler..." Kazım'dan bir tepki gelmiyordu. "Zayıf, saçlarını sarıya boyamış, şişkin montlu ve mahmuzlu çizmeleri olan biri de var mıydı yanlarında?" dedim alçak sesle. Bir sonraki cümlede, ona Ingrid'in yeğeni faşo Ricki hakkındaki keşfi mi anlatacaktım, o sırada Kazım birden sağlam eliyle dergiyi buruşturdu.

"Bu boktan konu hakkında bir daha bir şey duymak istemiyorum," dedi burnundan soluyarak ve elindeki dergileri yere fırlattı. Sukjeet şaşkınlıkla bakıyordu.

"*What's wrong?*"* Ben omuzlarımı silktim ve hepimiz sustuk. Odaya bir sessizlik hâkim oldu. Sadece bahçede öten kuşların sesi geliyordu. Kazımın bu kadar kızmasına kızmıştım. Suskunluk uzadıkça uzuyordu. Sukjeet yerdeki dergile-

* Sorun ne?

ri toplamaya başladı ve ben içimde bir öfkeyle hastaneden ayrıldım.

119 numaralı iki katlı otobüsle olay yeri Adenauer Meydanı'na gittim, yürüyen merdivenleri koşarak çıktım ve istasyonu inceledim. Böyle bir şey nasıl olabilirdi? Güpegündüz, Kuhdamm'ın orta yerinde, aşağıda bir sürü insan varken? Şarkıcı İtalo –onun kıta sahanlığı Kuhdamm ve U I idi– böyle sıcak bir günde mutlaka sıcak bir bankın üzerinde yatıyor olmalıydı. Adenauer Meydanı çevresindeki bankları yokladım ve ardından Olivaer Meydanı'ndaki küçük bir parka girdim. Kuhdamm'ın karmaşa ve gürültüsünden uzakta, Şarkıcı İtalo yaşlı ağaçların gölgesindeki bir bankta oturuyor ve elindeki poşette bir şeyler arıyordu. Yanına oturdum. Hafifçe başını kaldırıp baktı, başıyla bir selam verdi ve bir kutu bira uzattı. Bir yudum aldım. Poşeti karıştırmaya devam etti ve başını çevirerek sordu:

"Alışveriş arabasındaki fıstıkla ne yaptın?" Sorusunu duymazdan gelip başımı çevirdim ve pinpon masalarına baktım. Birkaç tip pinpon oynuyordu. Birinin üzerinde şişkin mont ve mahmuzlu çizme vardı. Metal zincirli bir surat-sız.

"Demek ki sonuç dandik oldu..." dedi kuru bir sesle ve poşeti karıştırmaya devam etti. Çocuklar bağıırıyordu: "*We are the champions... Almanya...*" Bira kutusunu kenara koydum ve ancak o zaman ellerimin ne kadar titrediğini fark ettim.

"İstasyondaki saldırı olayı, o arkadaşım Kazım'dı..." dedim. Poşeti kenara bıraktı ve yüzüme bir an şaşkın şaşkın baktı, şapkasını arkaya itti ve sol gözünün üzerindeki uzun kırmızı yarığı gösterdi.

"Kanacke'lerden ve Yahudilerden bir hatıra..." dedi si-

nirlenerek. Gözleri kor gibiydi. "Bir Kanacke olarak artık istasyonlarda dolaşılmıyor bu şehirde... Yoksa benim gibi biri kendini kodeste buluyor ve Adolf Hitler maskeli biri kafama sopayla vuruyor. Görüyor musun?" Ve öfkeyle yarasını gösterdi. "Kâğıtların olmadan burada bir ihbarda dahi bulunamıyorsun..." O anlatmaya devam ederken gırtlığımda, karnımda bir öfke hissediyordum ve içimde neler olup bittiğini bilmiyordum... O anda yerimden fırladım, çocuklara doğru hızla ilerledim ve hışımla bira kutusunu pinpon masasına fırlattım. Biralar şişkin monta sıçradı.

"Hey, bu da ne demek oluyor, seni sakat Kanacke?*" diye isyan etti şişkin montlu. Ona sıırttım. O sırada kutu benim omuzlarıma doğru uıtu ve bira kolumdan akmaya başladı. Gözüm dönmüştü, sinirlerimin kamçısıyla bir bankın üzerinden atladım, masaya doğru koştum, şişkin montluyu yakasından tuttum ve kafasını taş masaya vurmaya başladım. Bağırıyordu, gri renkli masaya ve ellerime kan fışkırdı. Çocuklar dehşetle kana bakıp hemen kaçtı. O sırada biri beni arkamdan yakalayıp aşağı çekti. Şişkin montluyu bıraktım. Baygın bir şekilde yere yıkıldı. Hışımla arkama döndüm ve Şarkıcı İtalo'nun sendeleyerek yere yıkıldığını gördüm.

"Kaç git!" diye bağırdı kıpkırmızı yüzüyle. Paris Caddesi yönünde koşmaya başladım, bana neler olduğunu anlayamıyordum. İki sokak ilerde bir kafenin tuvaletine girip, elimdeki ve pantolonumdaki kanları temizledim. Uzaktan polis sirenleri duyuyordum. Her tarafım titriyordu ve sakin bir şekilde ayakta duramıyordum. En yakın metro istasyonuna koştum ve şehirde oradan oraya yolculuk yaptım. Devriye polisleri beni yerin altında bulamazdı. Şarkıcı İtalo beni ele

*Yabancılar için kullanılan küfür.

vermezdi, kesinlikle! En öndeki vagona, sürücünün hemen arkasına oturdum. Metro istasyona her girdiğinde, platformda bekleyen yolculara bakıp aralarında aynasız, dazlak, holigan ve faşist güruhu var mı diye kontrol ediyordum. Soykırım gecesinde yakalanmamak için bütün ailesiyle gece boyunca bir metrodan diğer metroya yolculuk eden kadını hatırladım, hakkında bir şeyler okumuştum. Beni almaya gelirlerse bunu ben de yaparım, diye düşündüm. Ama ben o kadın gibi sarışın değildim. Ben esmerdim ve dikkat çekiyordum. Bu düşünceden kendim de korktum ve Batı Berlin'de, tanıdığım, hoşlandığım ve uğruna İstanbul'u terk ettiğim şehirde, kendimi tehdit altında hissettim. Burada siyah saçlarım ve kahverengi gözlerim yüzünden saldırıya uğruyordum, İstanbul'daki gibi cüzdanım yüzünden değil.

Eskiden Batı Berlin'in hoş bir sesi vardı. "Da Da Da..." breakdance ve bongo ritimlerinin bir karışımıydı, Gedächtnis Kilisesi'nin önünde yapılrđı. Hafif bir umursamazlığı ve sükûneti vardı. Şimdi, sokak festivallerinden, partilerden, punklardan, işgal edilmiş evlerden gelen bu eski ses ten geriye hiçbir şey kalmamıştı. Her şey Doğu Berlin yönüne kaymıştı ve hiçbir şey net ve güvenli değildi. Batı Berlin o kadar kokuşmuş, o kadar Doğuluydu ki, üstelik şimdi de yeni, sivri, saldırgan bir sesi vardı, tıpkı yakında gelecek bir yasak zamanı gibi etrafımda dönüp duruyordu. Bu ses böğürmeye benziyor ve beni korkutuyordu. Ne sakın sakın oturabiliyor ne de ayakta durabiliyordum. Metrodan indim, adımlarım giderek hızlandı; içimde her şeyin beni eylem yapmaya zorladığını fark ettim.

Kendi zamanıma karşı yaşıyordum – çöküntü anlarına özlemle bakamazdım. Yoksa tuzruhu gibi iğrenç olurdum.

Buradan çıkamazsam her şeyi kaçıracaktım. Her şeyi yenisinden paketlemeli, en başından başlamalı, lokomotifini hareket geçirmeliydim. Lokomotif ötmeli, buhar püskürtmeli ve yola çıkmalıydı. Evet, yapılması gereken tam da buydu.

Kazım'a yapılan saldırı gazetelerde, televizyonda, radyolarda duyulmalıydı. Herkes bunu duymalıydı, sağcılara karşı bir protesto, televizyon programları, filmler – evet işte tam bunlar yapılmalıydı. Wolf bu konuda bir film yapmalıydı, Türklerle, Kreuzberg'le ve diğer şeylerle ilgileniyordu, televizyon ve sinema için bir film.

Film bürosuna telefon ettim. Cora açtı. Telefonu kapattım. Kazım'ın başına gelen belayla ilgilenmezdi. O sadece ihtiyacı olduğunda ilgileniyordu onunla. Leyla'nın haber vermiş olmasına rağmen Kazım'ı ziyarete bile gitmemişti. Cora karamelli çikolata değildi, bu konuda yüzde yüz yanılmıştım. O bir avokado gibiydi, dışı yumuşak ve okşayıcı ve her zaman okşanmaya hazır. Ama içinde taş gibi sert, her tarafta yeniden filizlenebilecek bir çekirdek vardı. Cora benim bilmediğim bir biçimde güçlüydü. Sanırım özgürlüğü büyük altın bir Ö ile yazan kadınlardandı. Kancık!

Bir kere daha telefon ettim, bu sefer Bayan Metalik açtı.

"Ben Hasan, sana Kazım'ın fotoğraflarını çekip çekemeyeceğini soracaktım, saldırıdan haberin vardır mutlaka..."

"Evet, evet, korkunç, zavallı." Arkadan müzik ve gülme sesleri geliyordu. "Ama şu anda başımı kaşıyacak vaktim yok, yeni evimdeki sergi hazırlıkları yüzünden. Sen de davetlisin. Ha bu arada, senin portreler de hazır..."

"Ama anlamıyorsun," diye kestim sözünü. "Kazım'a uygulanan şey bir şiddet, ırkçılık..."

"Sorry," diye kesti sözümü. "Gerçekten işime devam etmek zorundayım, gerçekten çok üzücü, Kazım'a olanlar yani, ama çok meşgulüm..." Telefonu kapattım. Gamsız karı!

Takip eden günlerde şehirde dolaştım ve Adenauer Meydanı çevresine uğramaktan kaçındım. Ancak Kazım hastaneden taburcu olduktan sonra sakinleştim. Ingrid bizi, yani Leyla'yı, Sukjeet'i ve beni Kazım'ın eski Mercedes'iyle Martin-Luther Hastanesi'ne götürdü. Ingrid Kazım'ın başına gelenlerden sonra evle ilgili planlarını askıya almış ve ancak şimdi Polonyalı işçilerden oluşan bir ekiple işe girişmişti. Yapması gereken çok işi vardı ve bir araba lazımdı.

Kazım, kolu Sukjeet'in omzunda, başı sarılı bir vaziyette yavaşça merdivenleri inerek bekleme salonuna geldi. İhtiyar yağmacı elini Sukjeet'in göğsüne koymuştu. Neyse, diye düşündüm, en azından yine eski Kazım.

Ingrid bizi Kazım'ın evine götürdü. Soğan ve köri kokuyordu. Sukjeet özel bir nedenle yemek yapmıştı. Dal, Chapatis, ballı Jogi çayı ve birkaç çeşit Chutney sundu. Ingrid çıldırmış gibiydi, bu egzotik münüden çok keyif alıyordu. Yemekten sonra Ingrid Kazım'la Mercedes'in satışı konusunda pazarlığa tutuştu. Araba Postdam'daki yeni evlerine gidip gelmek için lazımdı, çünkü zamanının çoğunu orada geçiriyordu ve yol çok uzundu. Sukjeet ve Leyla röportaj için çekilen fotoğraflara bakıyordu; ben masayı toplamaya başlamıştım; Ingrid'e yeğeni Ricki'den ve onun faşist olduğundan söz etsem mi diye düşünüyordum. Bu Sukjeet'in haberi için iyi bir hikâye olurdu. Ama Kazım'ın gitmekten bahsettiğini duyunca, bunu kendime saklamaya karar verdim. Bu şehirden gitmek ve bir daha asla dönmek istemiyordu. Onu burada kalmaya ve olanlar hakkında bir film yapmaya ikna etmeye çalıştım.

"Kafana bir sopa indirdiklerinde yüzünü görmek istedim," dedi, "acaba kendinl bır kan gölünün içinde yatar bulunca hâlâ film düşünüyor olacak mısın?"

Sustum, herkes sustu. Kazım çok ciddi bakıyor ve çok üzgün görünüyordu. Bütün bu yıllar boyunca, Kazım'ı hiç bu kadar çökmüş görmemiştim. Leyla esprilerle ortalığı neşelendirmeye çalıştı, ama ruh halimiz yerlerde sürünmeye devam etti. Sadece Ingrid'in teklifi Kazım'ın dudaklarında hafif bir gülümsemeye yol açtı. Giderken ona arabanın anahtarlarını ve kâğıtlarını verdi. Ingrid bizi Leyla'nın evine götürdü. Yolda Ingrid'e sordum:

"Yeğenin Ricki neler yapıyor?"

"Ah, o hayırsız evdeki tamirat işlerinde bana yardımcı olmak istiyordu, ama hâlâ aramadı. Anne babasının evinden ayrıldı ve şimdi Hellersdorf'da bir arkadaşında kalıyor..."

"Peki Erika ve hikâyesi, bu amaçlı mıydı, yani babam ve Rosa konusunu daha önceden biliyor muydu?"

"Hayır, hayır, bu konuda Erika için kendimi ateşe atabilirim. Gerçekten en ufak bir fikri yoktu... Ama önünde sonunda ortaya çıkardı zaten, değil mi?"

"Bilmem."

"Ah, Hasan, boşanma her zaman en kötü şey değildir, inan bana..."

Neye ve kime inanacağım konusunda her şeyi yeniden gözden geçirmem gerekiyordu. Şu anda yine boşlukta süzülüyor ve hangi yöne gideceğimi bilmiyordum.

Hayatına nasıl bir şekil vereceğini bilen tek kişi Kazım'dı.

Zira bir hafta sonra onu ve Sukjeet'i havaalanına götürdüm. Sukjeet'in yanında röportajlar ve uzun bir rapor için gerekli malzemeler vardı. Kazım bana evinin anahtarını uzattı ve birbirimize sarıldık. Kafasında sargı bezleriyle,

Sukjeet'in kolunun altında, iki kocaman bavulla Londra'ya, Heathrow'a uçtu, tek gidiş biletiyle.

Büroya, Brejnev Amca'yı görmeye gittim. Beni görür görmez eliyle yanına çağırdı. Lafı dolaştırmadan annemle babama getirdi. Kafamın dazlak olmasıyla ilgili hiçbir yorum yapmadı.

"Pekâlâ, dinle, annen planlarından bir santim bile sapmıyor. Şimdiden adada bir ev kiralamış bile. Baban Boğaz'daki evi satmaya yanaşmıyor. Böylece siperler eskisinden daha sert hale geldi," diye açıkladı bir yargıç gibi ve açık eliyle masaya vurdu. "Avukatlar devreye girdi ve Emine Hanım İstanbul'da."

"Eh, o zaman her şeyin baş aşağı gitmesi şaşırtıcı değil," dedim hayal kırıklığı içinde. Brejnev Amca'nın, Emine'nin İstanbul'a gitmesini engelleyebileceğini sanmıştım.

"Hasan, ben elimden geleni yaptım. Irak askerlerinin Kuveyt'e girmesi bile Emine Hanım'ı korkutmadı. Körfez krizine rağmen İstanbul'a gitmeye kararlıydı." Ellerini kavuşturdu; Ortadoğu sorunu görüşmelerindeki baş arabulucu kadar umutsuz görünüyordu. Bütün eyleme geçme dürtülerim ve birden ortaya çıkan coşkum boş bir çuval gibi çöktü, bitkin bir halde sandalyeye oturdum.

Brejnev Amca eski evrak çantasını masanın üzerine koydu ve acele acele çekmecelerini boşalttı. Bir şeyler mırıldanıyor ve hemen yola çıkacakmış gibi görünüyordu.

"Evet, oğlum, bugün daha yaşayacağın şeyler var," dedi kendi kendine.

"Her şey yolunda mı?" diye sordum kaygıyla.

"Hiçbir şey yolunda değil," dedi sertçe. Onu hiç böyle görmemiştim. Tedirgin hareketlerle çevresine bakınıyordu, sükûnetinden, rahatlığından geriye hiçbir şey kalmamıştı.

"Rosa buraya geldiğinden beri her şey onun düdüğüne göre oynuyor. Şu anda babanla birlikte Doğu Berlin'de yeni bir dükkân kiralyorlar. İsterse bütün şehri kiralsın. Ama ben burada olduğum sürece, akıntının yönüne ben karar veririm, o değil. Bunun açık ve net anlaşılması için..." Yumruğuyla eski evrak çantasına bir darbe indirdi.

"Sakin olsana!"

"Şu Rosa her şeyi daha iyi biliyor, daha iyi yapıyor, hatta Türkiye'yi bile benden daha iyi tanıyor. Bilgisi devasa boyutlara ulaştı, harddisklerin gigabite'larına bile sığmaz oldu..." Kollarını öfkeyle havaya savuruyordu Brejnev Amca.

Kapı açıldı, babam ve Rosa girdi. Brejnev Amca çantasını çarparak kapattı ve gitmeye davrandı. Babam şaşkınlıkla ona bakıyordu.

"Nereye Halim?"

"Hâlâ soruyor musun?" diye homurdandı Brejnev öfkeyle. Babam kalakaldı, Rosa'ya baktı, Rosa'nın üzerinde kırmızımsı bir elbise vardı, tilki kürkü gibi parlıyordu.

"Ya ben ya da bu kadın," diye kükredi Brejnev parmağıyla Rosa'yı göstererek.

"Ama Halim..." dedi babam sakın bir sesle, onun aklını başına getirmeyi umarak.

"Bırak gitsin," dedi Rosa kaba bir sesle ve babamın koltuğuna oturdu. "Eğer bunun doğru olduğunu düşünüyor-sa... Ayrıca yeni bir şubemiz var artık ve yeni personel almamız gerekecek."

"Ah, eğer öyleyse kalıyorum," dedi Brejnev Amca meydan okuyan bir tavırla.

"Ne yapmak istediğini bile bilmiyor," diye alay etti Rosa ve bacak bacak üstüne attı.

"Tabii ki ne istediğimi biliyorum!" diye bağırdı Brejnev öfkeyle.

"Senin bu büroyu derhal terk etmeni istiyorum, sen... sen... arka kapı komünisti!" Elindeki çantayı Rosa'ya fırlattı, Rosa ürkererek cıyaklamaya başladı. Brejnev'in ensesi gerildi, çıldırmış bir boz ayı gibi soluyordu. Rosa'nın üzerine yürüdü, Rosa babamın masasının arkasına atıldı ve köpekler tarafından kovalanan bir tilki gibi sindi. Sonra ikisi masanın etrafında hızlı birkaç tur attı. Babam ve ben Brejnev'i durdurmaya çalışıyorduk, babama bir yumruk attı ve yere yıktı, ben korkarak geri çekilip köşeye saklandım.

"Ne duruyorsun öyle, git yardım getir!" diye bağırdı babam bana.

Yandaki manava koştum. Şişman Salman ve diğerleri aceleyle yardıma geldi. Brejnev'i sıkıca tuttular. Rosa, ihtiyar tilki, caddeye koştu ve öyle bir çığlık attı ki, Galata Café'nin kumarbazları bile ürperdi.

Büroda Brejnev Amca deli gibi tepiniyordu, kararlı bir sesle şöyle dedi: "Burada, Bay Said Kazan ve Bayan Rosa Marx'la her türlü arkadaşlık ve diplomatik ilişkilerimi kesiyorum!"

O günden itibaren hasta raporu aldı ve işe gelmedi. Onun yerine ben geçmek zorunda kaldım, çünkü babam Rosa'yla yeni bir iş kurmaktaydı. Adalbert Caddesi'nin bıyıklı esnafı günlerce sadece bu kavgadan bahsetti; hatta Saddam Hüseyin'in Kuveyt'te yaptıklarını bile unuttular. Manav Salman, mütemadiyen müşterilerine Brejnev Amca'yı kollarıyla nasıl sımsıkı sardığını göstererek anlatmadan edemiyordu. Bu olay haftalarca konuşulmuş ve unutulmaz bir anı olarak sokağın seyir defterine yazılmıştı.

Büroda yalnız olmak hoşuma gidiyordu. Hoşuma gitmeyen şey uçuş iptalleriydi. Saddam Hüseyin sadece Kuveytli-

leri değil, Berlinlileri de korkutmuştu. İnsanlar Türkiye'ye uçmaktan birden ürker olmuştu. Büroda işler kesatti, bu yüzden sürekli Leyla'yla telefonda konuşuyordum. Redford için çok kaygılanıyordu. Adana'daki NATO-İncirlik Üssü'nden Körfez bölgesine çağrılmıştı. Böylece Leyla'nın seyahat planları Basra Körfezi'ne düşmüştü.

Rosa büyük ilerlemeler kaydetti. Yeni büro için masalar, sandalyeler, bilgisayarlar satın aldı; günlerdir duvar dibindeki evde babamla kalıyordu.

Doğu ile Batı arasındaki barışa inanmıyordu. Eğer yukarıdakiler fikir değiştirecek olursa, o sağlam Batı topraklarındaydı ve oradan bir santim bile kıpırdamayacaktı. Doğu Berlin'deki evini Adem'e bıraktı. O da mutlaka Rotkaepchen köpüklü şarabıyla Doğu Alman partileri veriyordur şimdi orada, bu şaraplar son zamanlarda son derece modaydı.

Bir sabah büroya giderken, Salman'ın manav dükkânı önünde Emine Hanım'ı gördüm. Demek ki yine şehirdeydi ve Salman kesin Rosa ve Brejnev olayını anlatıyordu ona. Ona annemi sormak istiyor, ama çekiniyordum. Osuruk Hasan meselesini unutmamıştım, kesin o da unutmamıştır. Ayrıca Manav Salman her şeyi öğrenecekti. Meraklı insanlardan kuşku duyuyordum.

Büroyu açtım, telefon çaldığında anneme nasıl ulaşırım diye düşünmekteydim. Annemdi. Sesi oldukça neşeliydi ve bildik melodisi yine geri gelmişti.

"Hasan, oğlum," dedi o melodik sesiyle. "Sana haberlerim var. Gelecek hafta New York'a uçuyorum ve oradan Boston'a, Ediz'in yanına..."

"Hadi be, anne... bu günlerdir duyduğum en iyi haber. Vize aldın mı?"

"Hasan, ben Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşıyorum, burada R vitamini ile her şeyi halledebilirsin oğlum..." Annem yine eski formuna kavuşmuştu.

"Çok iyi anne... Evi ne yaptınız?" diye bağırdım sevinç içinde ahizeye.

"Artık Büyükkada'da oturuyorum, sana yeni telefonumu vereyim, yaz... O korkak babana söyle, eski aşk küf tutmaz..."

"Ne demek istiyorsun anne?"

"O anlayacaktır. Pekâlâ, gelecek haftadan itibaren bana Ediz'in numarasından ulaşabilirsin... Sen İstanbul'a ne zaman geliyorsun?"

"Bilmiyorum..."

"Ne istediğini bilmek her zaman iyidir hayatta... Öpüyorum seni." Telefonu kapattı. Demek ki Emine'nin hareketleri gerçekten işe yaramış ve annemde doping etkisi yaratmıştı.

Şimdi biliyordum ki, Rosa duvar dibindeki evde gizli kalamazdı, Emine Hanım aynı binada oturduğu sürece, hah. Bir şey kesindi, Emine Hanım telefonu eline alır almaz bütün hikâyeler, dedikodular, gözlemler mavi gezegenin çevresinde dönen uydulara ulaşıyor ve onlar da her şeyi yeniden Asya ile Avrupa'nın sınırına, Boğaz'a, Marmara Denizi ile Karadeniz arasındaki geçidin etrafındaki yeşil toprak parçasına gönderiyordu. Evet, tam oraya! Her şey oraya ulaşıyordu ve orada toprak annemin çığlıklarındaaaaaaaa-aaaaan şarsılıyordu!...

Ve oradan ayrıntılı direktifler ve hocanın söylediği tılsımlı sözler geliyordu, yine mavi gezegenin üzerindeki uydu üzerinden Doğu Berlin ile Batı Berlin arasındaki sınıra, Adalbert Sokağı 8 numaradaki siyah binaya, eski Berlin Du-

varı'nın tam üzerine. Evet, ve orada işler karışıyordu. Emine Hanım bir şeyler kaynatıp cızırdatıyor, inançsız Rosa üzerine uğursuzluklar ve söylentiler yayıyordu.

Bir hafta sonra Rosa'nın saçları bir gecede yeşile döndü ve ev hamamböcekleriyle doldu. Bu Rosa'yı kaçırmaya yetti. Prenzelberg'deki eski evine geri taşındı ve babam Batı Berlin'de kaldı.

Yaz bitti ve müttefikler resmi olarak Berlin'den ayrıldı.

Üzerinde hippie ve mavi kartal bulunan eski yüz marklık banknot tedavülde kalktı ve cüzdanlarımıza yeni banknotlar girdi. Ama yeni mark bile işlerin kötü gittiği gerçeğini de-ğiştirmede. Amerikalılar ile Iraklılar hâlâ çatışuyordu ve Brejnev Amca birbiri ardına uçuşları iptal ediyorduk. Bunun dışında yaptığımız fazla bir şey yoktu. O dönemde can sıkıntısı içinde babamın masasında oturup Brejnev Amca'yı izliyordum. Sakal bırakmıştı ve yüzünde bir sürü beyaz kıl vardı. Gözlerinin altında da koyu renk halkalar; tedirgin bir şekilde gözlerini kırptırıyor. Hayat felsefesinden geriye hiçbir şey kalmamıştı: "Aceleci hareketler yüceliğın düş-manlarıdır." Genellikle Kuran okumalarına dalıyor, kendi kendine Arapça dualar mırıldanıyor ve Mevlana Camii'ne cuma namazlarına gidiyordu.

Rosa ve babam nefes almadan çalışuyordu. Hırsları her dem tazeydi.

Birkaç hafta içinde yeni büro hazırdu ve açılış partisine Frankfurter Allee'deki herkes davetliydi. Brejnev Amca, Ingrid ve Leyla'ya bu açılış boykot etmelerini emretmişti. Ba-

bam artık Brejnev'le, büroyla ilgilenmiyordu. Aralarındaki çatlak bir kratere dönüşmüştü.

Frankfurter'de Allee: geniş, uzun ve dosdoğru bir caddeydi. Modern sosyalist ilerleme sembolü gibiydi. Küçük dükkân, uzaktan beyaz ve mavi ışıklar içinde parlıyordu, Akdeniz kıyısındaki bir taverna gibi. Çok geç kalmıştım. İçerisi tıklım tıklım doluydu. Uzun süre girişte bekledim ve beni kimse fark etmedi. Konuklar sohbet edip sigara içiyorlardı. Yine insanları inceliyordum, benim gizli oyunum. Rosa'nın doğum günündeki sosyalist ekip komple oradaydı. Batı Almanlar azınlıktaydı. Büfe sanki arkasında ağır bir muharebe bırakmış gibi görünüyor ve Bask şapkalı sosyalist o sırada son dolmaları da mideye indiriyordu.

Babam koyu renk takım elbiseli bazı adamlarla sohbet ediyordu. Büyük bir düğümle bağladığı açık yeşil bir kravat takmıştı ve sürekli konukların dolu tabaklarını gösteriyordu. Sanırım onlara Türk yemeklerini anlatıyordu. Herkes başını sallıyor ve ağızlarını şapırdatarak şapırdatarak yiyorlardı.

Rosa kalın bir makyaj tabakasıyla ortalıkta dolaşıyordu. İki kule halinde yaptırdığı saçların uçları, Sultanahmet Camii'nin sivri minarelerine benziyordu; caminin resmi duvar da asılıydı ve hemen yanında Pamukkale travertenleri ve sahildeki sarışın kadınlarla birlikte Düden Şelalesi vardı.

Adem konuklara şarap dolduruyordu. Beni fark edince elinde dolu bir bardakla geldi. "Şerefe," dedi ve şarabı bana uzattı.

"Ee? Nasıl buldun?"

"Dükkânda iş var," dedi nötr bir tonla.

Babam yanıma gelinceye kadar insanların arasından geçmek için büyük bir mücadele verdi.

"Halim, Leyla ve Ingrid nerede?" diye sordu hayal kırıklığı içinde.

"Çok işleri var, Ingrid'in yeni evinde," dedim çabucak ve bana inanmasını umdum. Ağzının köşeleri aşağıyı gösteriyordu, önünde bir sabun kalıbı gibi duran kravatının büyük düğmesini gevşetti. Sanırım Brejnev Amca'dan bunu beklememişti. Samimi olmak gerekirse ben de. Sonra heyecan içinde, "Dükkân çok profesyonelce olmuş," dedim ve bununla onu neşelendirmeyi umdum. Ama hiçbir şey olmadı, suratı hâlâ asıktı. Derken annemin mesajını hatırladım, kim bilir belki de o şifreli bir barış önerisiydi.

"Annem aradı," dedim. "Eski aşkın küf tutmayacağını söylememi istedi... Şu anda Amerika'da, Ediz'in yanında."

"Ne!" diye bağırdı öfkeyle. "Bunu ne zaman söyledi?"

"Geçen gün aradı..."

"Ve bunu şimdi mi söylüyorsun!" diye hırladı bana. "O halde gerçekten o İsmail denen herifle bir ilişkisi var..."

"Hangi İsmail'le?"

"Eski nişanlısı, şimdi o da dul. Evi satma tiyatrosunun nedeni bu... Şimdi anlıyorum her şeyi..." Öfkeli gözlerle başını evet anlamında salladı ve adeta kravatı gibi yemyeşil oldu. Elimdeki şarap kadehini aldı ve bir dikişte içti. Sonra bana Ediz'in numarasını sorup derhal partiden ayrıldı. Rosa soru dolu gözlerle bana bakıyordu. Omuzlarımı silkmekle yetindim.

"Nereye gitti?"

"Tahminim, Amerika'yı arıyor."

"Amerika mı?"

"Annem ve kardeşim orada." Rosa birden bembeyaz ol-

du, sanırım kıskançlıktan. Arkasını döndü ve tekrar konuklarının yanına gitti.

Adem köşeden bir dosya alıp geldi. "Sana, Simone'den. Gel kapının önüne gidelim, orada daha rahat bakarsın."

Dışarıda, dükkânın önünde siyah-beyaz resimlere tek tek baktık.

Adem ve ben şık takım elbiseler içinde, sarışın parti kızlarıyla birlikte ve benim tek portrelerim; Adem ve ben rahat tavırlarla sigara içiyoruz. Resimler hoşuma gitmişti ve şimdi Adem'le olan benzerliğimizi daha iyi görüyordum. Büyük burunlar, çenelerde gamze, koyu renk gözler, siyah saçlar. Ediz bu siyah beyaz fotoğrafları görse, yeni kardeş Adem hi-kâyesine inanırdı. Aslında Adem benden çok Ediz'e benziyordu. İkisi de özel tasarımlı kıyafetlerden ve kesimlerden hoşlanıyordu. Sanırım bu yönden iyi anlaşıyorlardı.

"Bu arada, uzun saç sana daha çok yakışıyor," dedi Adem. "Söylesene, bana bir iyilik yapabilir misin?"

"Nedir?"

"Simone'ye evindeki serginin hazırlıkları için mutlaka yardım etmem lazım, benim yerime geçebilir misin?" Dükkânı ve konukları gösterdi. Başımı salladım, Adem bisikletine atladı ve köşeyi dönüp gözden kayboldu.

Bu arada dükkânın tavanında bir duman bulutu oluşmuştu, nefes almakta güçlük çekiyordum. Giriş kapısını sonuna kadar açıp bardakları toplamaya başladım.

Rosa koyu renk elbiseli adamların yanında duruyordu. Sanırım onlar bu dükkân için kredi veren bankacıları. Rosa müşteri kazanmak için küçük kartvizitler dağıtıyordu.

Ben kimseyle konuşmadan dolu kültablalarını boşaltı-

yor, boş tabakları ve şişeleri topluyor ve yeni halının üzerine izmarit düşmemesine dikkat ediyordum. Zengin partilerinde çalışan parti elemanları gibi hissediyordum kendimi.

Gece ilerliyordu. Rosa sinirli hareketlerle kapıya bakıp duruyordu. Babam hâlâ dönmemişti. Büfedeki son humuslar, çoban salatası, beyaz peynirler ve kırmızı şarap da silinip süpürülmüştü ve konuklar yavaş yavaş dışarı çıkıyordu. Keskin bir sonbahar rüzgârı esiyordu caddede ve Rosa konuklarıyla vedalaşıyordu.

Rosa'nın birden cıyaklamaya başladığını duyduğumda, arka odada bulaşıkları düzenliyordum.

"Ben müşteri kazanmak için kıcımlı yırtıyorum, sen PKK saldırılarından, Körfez krizinden ve NATO müdahalesinden söz ediyorsun. Bu durumda ben nasıl Türkiye seyahatleri satacağım?"

Babam gelmişti, yeşil kravatı bir temizlik bezi gibi duruyordu boynunda. Kendine bir şarap doldurdu ve sustu.

Rosa büroda bir ileri bir geri gidip geliyordu hızlı hızlı. Saç kuleleri devrilmişti, şimdi kafasında yumurtalı pasta gibi yatıyorlardı. Babam bardakları birbiri ardına boşaltıyordu; her zamanki gibi kendini kaplumbağa zırhının içine çekmişti.

Ben ortalığı toplama işime devam ettim ve bu arada bütün antenlerimi de açık tuttum.

"Said Kazan," dedi Rosa resmi bir tonda ve bacaklarını açarak babamın karşısına dikildi. "Bir şeyi açık ve net anlamalısın. Ben kırk yıl sosyalizmde yaşadım, başıma birçok bok geldi, kimse bana sosyalist ideolojiler ve teoriler hakkında numara yapamaz. Bu tür politik saçmalıklardan bıktım usandım. Ve bu akşam sen, benim banka müdürümün

Türkiye turu hevesini teorik saçmalıklarıyla kaçırdın. Bu işimize zarar veriyor!"

Babam şarap bardağını bir kenara itti ve bir sigara yak-tı.

"Said Kazan! Sen beni dinliyor musun?" diye bağırdı Ro-sa. Babam tepki vermedi.

"Bütün akşam yoktun, hiçbir açıklama yapmadın ve beni misafirlerle yalnız bıraktın... Neredeydin?"

"Nerede olduğum tamamen benim özel meselem, bu se-ni hiç ilgilendirmez," dedi babam birdenbire sertçe.

"Ve sen," bana döndü, "annenle ilgili meseleyi bunca za-man benden gizledin... Ve ben şimdi, annen o İsmail denen herifle adada tatlı bir hayat yaşasın diye para ödemek zo-rundayım... Üstelik de bensiz!" Ayaklarını yere vurdu ve Ro-sa birkaç saniyeliğine sustu. Sanırım neler döndüğünü anla-maya çalışıyordu.

"Bana öyle bağırma," diye gürledim ben de. "Annemin başka bir adamla olması benim suçum değil." Bardak dolu tepsiyi masaya sertçe bıraktım, montumu alıp bürodan ay-rıldım.

Annemin hayatına başka bir adam girmişse ben ne yapabi-lirdim ki? Yani, bu konuda hiç düşünmemiştim ve anne-min yanında babamdan başka bir adamı tahayyül edemi-yordum. Başka bir adam uymazdı anneme. Rosa da babama uymuyordu. Babamla birlikte yaşlanmaları imkânsızdı. İm-kânsız.

Rosa hayatta çok net hedefler koymuştu kendine, gere-kirse ceset çiğnemeye hazırdı. Babamın keyfi davranışları-na ve arızalarına en ufak bir tahammülü kalmamıştı. Böyle şeyler için henüz önünde olan zaman fazlasıyla değerliydi onun için. Sanırım bunu babam da biliyordu.

Günler geçtikçe ve annemden haber gelmedikçe, babam hırınlaştı ve mide ağrılarından Őik yet etmeye başladı. Ağzının kenarındaki yarıklar her Şeyi anlatıyordu. Bu zaman zarfında Rosa her fırsatı kullandı ve sık sık Türkiye'ye utı. Her Şeyi görmek, her Şeyi tatmak, her Şeyi denemek istiyordu. Havaalanlarında kalıyor ve uçaklarda verilen yemeklerle yaşıyordu. Artık dünyası parlak ayakkabılardan, günlük gazetelerden, evrak antalarından ve Lufthansa ve Türk Havayolları uçuşlarından oluşuyordu. Rosa hep daha fazlasına susamıştı. Pasifik'in ve Atlantik'in sularını içip bitirebilirdi, öylesine susuzdu.

Doğu Berlin'de babam için her Şey başkaydı. Yeni bilgisayarlar, yeni rezervasyon ve hesaplama sistemleri gelmişti ve her Şey babam için çok hızlı ve çok fazlaydı. Frankfurter Allee'de kimse ona Said Bey demiyordu. O sadece 'Türk't , Rosa Marx'ın arkadaşıydı.

Rosa İstanbul, Antalya ve Marmara Denizi'ni keşfeder ve kendi adına fethederken, babam giderek onun yolundan kaydı. Bunu oldukça sessiz ve sakin bir Şekilde yaptı. Sanırım ruhsal olarak ondan çoktan ayrılmıştı ve sıçramayı göze almak için en uygun anı bekliyordu. Babam büyük duyguların adamı değildir. Her Şeyi son derece gizli ve hiç fark ettirmeden yapar ve böylece insanları sürekli şaşırtırdı.

Bir gün öğle saatlerinde, babam bizi Frankfurter Allee'den aradı. Brejnev'le konuştu. Görüşme uzadıkça uzadı. Brejnev birbiri ardına sigaralar içiyordu ve onun sinirli kekelemelerinden iyi haberler duyacağımı anlayabiliyordum. Daha sonra Brejnev babamın barış çubuğu uzattığını ve en kısa zamanda buluşacaklarını anlattı. Eh, her savaşın bir sonu vardır.

Hayatımdaki her şey bir ketçap şişesi gibiydi. Ya hiçbir şey gelmiyor ya da çok az geliyor veya bir anda hepsi boşalıyordu: Film afişinin arkaplanında benim resmim de görünüyordu, billboardlardaydı, hatta duvardaki delikleri bile örtmüştü.

Bizim sokaktan çocuklar, benim bir film afişinde olduğuma (sadece arkaplanda da olsa) inanamıyorlardı. Film sinemalarda gösteriliyor ve eleştirmenler tarafından göklere çıkarılıyordu.

Zora Film Prodüksiyon özel bir gösterime davet etti. Uzun süre bu davete gitmeye çekindim. Cora'yla karşılaşmak istemiyordum. Ama Leyla beni sürekli zorluyordu ve samimi olmak gerekirse, bir yandan da Adem'le olan sahneyi, ortaya nasıl bir şey çıktığını çok merak ediyordum.

Bunun için hafif kirli sakal bıraktım. Saçlarım kafamın arkasında taze çimen gibi fışkırıyordu. Yeni koyu renk takım elbisemi giydim ve Leyla'yla sinemaya gittim, herhangi bir yorum yapmaması koşuluyla, çünkü onun eleştirisinin neye benzeyeceğini biliyordum: Yıkıcı.

En ön sıralardan birinin en dış koltuklarına oturduk; arkadan akın akın giren film ekibiyle ve özellikle de Cora'yla karşılaşmamak için. Işıklar söndü, perde açıldı ve film başladı.

Müzik... Kreuzberg sokakları, meydanları, Kottbus Kapısı'nda giden bir araba. Adem ve ben kavga ederken ve bıçak çekerken. Filmin orta yerinde başımı arkaya çevirdim ve beş yüz Alman seyirci gördüm, bin tane göz benim bıçak sahneme bakıyordu. Heyecanlanmıştım. Kimse gerçekte bizim kardeş olduğumuzu bilmiyordu, hah.

Filmden sonra Simone'nin yeni evine taşınma partisi vardı. Oturduğu yer Rosa'ya pek uzak değildi.

Prenzelberg. Soluk sarı, turuncu ve leylak rengine bir sürü kafe, kapılarını ve pencerelerini açmıştı; bu karanlık ve ürkütücü bölgede, koyu renk bir sokak resmindeki rengârenk boya tüpleri gibi görünüyordlardı.

Bu bölge Stuttgart ve Frankfurt'tan gelen, burada çılgın bir hayat yaşamak için ana babalarının villalarından kaçan zengin çocukları tarafından istila edilmişti.

Üç D kızı kapıda durmuş, gelen misafirleri sanki onları yıllardır hiç görmemiş gibi kucaklayıp öpüyordu.

Evde açık renk parkeler, kaba duvarlar, buzlu camlar, tabureler, yüksek mekânlar ve bir teras vardı. Küçük bir grup, geçen yılın en iyi pop şarkılarını söylüyordu ve önlerinde de bir dans pisti vardı. Her tarafa köpüklü şaraplar ve küçük yüksek masalar konmuştu.

Parti başladı, bir şekilde filmde bulunmuş herkes davet edilmişti. Berlin'deki sinemacılar, Alman sinemasını yukarılara taşımak, Hollywood'u fethetmek, Fritz Lang, Marlene

Dietrich ve Fassbinder geleneğini sürdürmek isteyen genç yönetmenler; hepsi de bu kadar çok şey istiyordu, evet... Şu anda hepsi bu evdeydi ve içkilerini yudumlayıp küçük gruplarında kendi kendilerine sohbet ediyorlardı. Galerinin arka tarafında çiftler birbiriyle cilveleşiyordu. Kimse benimle ve Leyla'yla konuşmuyordu. Bu insanların arasında iki yabancı gibi dikiliyorduk.

Leyla şarap getiriyor ve ben de insanları inceliyordum (benim gizli oyunum), aralarında hiç Doğu Berlinli yoktu. Çoğu Batı Almanya'dandı. Konukların hepsi siyahta karar kılmıştı: Gözlükler, kaşkollar, ceketler, pantolonlar, ayakkabılar, donlar.

Simone'nin üzerinde bol bir askeri pantolon, kolunda orak çekiç ve daire etrafına çizilmiş başaklardan oluşan bir dövme vardı. Bu aralar Kızıl Yıldız ve Kızıl Ordu eşyaları taşımak şıklıktı, bunlar Brandenburger Tor'daki Rus satıcılardan alınıyordu.

Siyah-beyaz duvar yazısı fotoğrafları, savaş öncesi Berlin'inden kalma paslı tabelalar asılıydı duvarlarda. Resimlerden birinde, üzerinde "Şapka İmalatçısı Blumenthal" yazan bir tabela vardı. Duvardaki çatlaklar, eski bir tablo gibiydi.

Göbekleri açık ve piercing'li bir grup genç kız Simone'nin çevresini sarmıştı. Onlara fotoğraf çalışmalarını anlatıyordu, ama sanki CIA dosyalarından bahsediyormuş gibi alçak sesle yapıyordu bunu.

"Yahudilere ait dükkânların, kürkçülerin, şapkacıların eski tabelaların fotoğraflarını çekiyorum. Beni parası olmayan, ortadirek Yahudilerin hayatı ilgilendiriyor. Zenginler hakkında çok şey biliyoruz, ama fakir insanlar kaybolup gi-

diyor." Çalışmaları onu parlatıyordu ve onlarla Stuttgart'ta da parlayabileceğini biliyordu, çünkü orada kimsenin böyle çılgın bir fotoğraf serisi yoktu. "Kulağımı eski evlere dayıyor, onların hâlâ söylebilecekleri şeyleri dinliyorum," diye sürdürdü. Kızlar başlarını salladı, ama bakışları resimlere değil, briyantınlanmış, cilalanmış, yılanbalığı gibi pürüzsüz bir şekilde Simone'nin yanında duran Adem'e kaydı. Adem Batı'da işlerin nasıl yürüdüğünü çabucak kavramıştı. "Biçim içeriktir. Hayat tarzı hayat felsefesidir." Biliyordum ki, kadınlar arasındaki sevgililik kariyeri yakında başlayacaktı Adem'in.

Grup çalmayı bıraktı ve sahneye bir dansöz çıktı.

Misafirler izledi ve alkışladı. Dansözün uzun sarı saçları, üzerinde bir sürü püskül ve zımbırtı olan çılgın bir mavi elbisesi vardı. Kendine Jasmin diyordu.

"Bu Susanne," dedi Leyla ve sinirli bir şekilde yüzünü ekşitti. "Buna her kutlamada, her türlü sokak festivalinde rastlayabilirsin." Salonu Mısır ritimleri dolduruyor, Susanne, namı diğer Jasmin parke üzerinde göbek atıyordu. Spandau'lu ikinci sesçinin bakışları kızın göğsüne yapışmıştı adeta. Kız öyle hızlı geçiyor ve kalçalarını öyle hızlı sallıyordu ki, şimdi bütün salon sallanmaya başlayacak diye düşünüyordum. Elbisesinin püskülleri misafirlerin gözlerinde parlıyordu. Ben de kızın kalça hareketlerini takip ediyordum. Sırtından ter akıyor ve sarı saçları üzerine yapışıyor. Leyla benim Gitanes'larımdan birini yaktı.

"Kız teknik olarak iyi," dedi ve dumanı dansöze doğru üfledi.

"Fazla yumuşak, fazla uysal," dedim.

"Yoğunluk yok, tutku yok, erotizm yok, sarışın bir yosma

işte..." dedi Leyla alaylı bir tonda. "Her kalça hareketi, her dönüş çalışılmış." Diğerleri bu ince farkı anlamamışlardı. Bu sanki şampanyayı suyla karıştırarak servis yapmaya benziyordu. Dansın ruhu kayboluyordu. Ama bu misafirleri pek rahatsız etmiyordu.

Cora ve Wolf salona girdi. Her tarafa gülümsüyor, sadece kendilerine gülümsemiyorlardı. Birbirlerine dokunmuyorlardı, hatta pek fazla yaklaşıyorlardı da. Wolf bir şeyler mi duymuştu? Sonra Cora, cekete takılan bir mücevher gibi onun koluna girdi ve çevresine bakındı. Bütün gözler ona çevrilmişti. Zafer dolu bir ifadeyle gülümsüyordu, sanki 'en duyarlı bölgesi' Dior'dandı.

Wolf'un üzerinde kırmızı askılı bir smokin pantolonu vardı ve Fidel Castro tavrıyla puro tütürüyordu (Che ve Castro artık salonlara yakışır hale gelmişti). "Bir devrimci salonlara yakışır hale gelir gelmez yeni kahramanlara ihtiyaç vardır," derdi Brejnev Amca. Haklıydı. Bu uyduruk ortam hiç hoşuma gitmemişti.

Wolf herkesi selamladı. O, duruma ve pozisyona göre insanları pohpohlar, sonra bir anda kenara atabilirdi. Yanında yirmili yılların proleterlerine benzeyen uzun boylu bir adam duruyordu. Sanırım yapımcıydı. Bu şık insanların yanında yutkunup duran bir zavallıya benziyordu.

Cora bana karşı umursamaz davranmaya çalışıyordu. Hareketleri tutuktu, sürekli benim tarafıma bakıyordu. Öfke krizimin ve ardından gelen umursamazlığımın onun ilgisini uyandıracığını ve tekrar benimle olacağını ummuş olduğumu biliyordum.

Ama bu akşam ona başka bir gözle bakıyordum. Şu anda olduğu yere, yukarıya ulaşmak için birtakım yataklardan

geçmişti. Sevgilisi olduğu bütün o şişman adamlar –Wolf da dahildi– Cora'yı arabalarına, evlerine, yataklarına atmış ve onu kullanmışlardı. Şimdi de aynısını insanlara o yapıyordu ve ben onun için kolay bir lokma olmuşum. Ben, budala.

Ama bu yeryüzünün herhangi bir yerinde, sonuna kadar âşık olacağım bir kadının beni beklediğini biliyordum. Kirli sakalımın altındaki her gözenekte hissediyordum bunu. Ne de olsa henüz dünya tümüyle açıktı bana. Yirmi yaşındaydım.

Wolf'la, Kazım'ın uğradığı saldırıyı konuşmak istiyordum. Ama o bana bir kere bile bakmamıştı. Yüzünü yapımcıya dönmüş ve böylece benim onu rahatsız ettiğimi açıkça ifade etmişti. Ama bu numara bana sökmezdi. Wolf yeni bir kalın Havana yaktı ve kendisinden bir kafa daha uzun olan yapımcının yüzüne baktı.

"İlginç bir herif şu Vladimir," dedi gülerek ve yapımcının omzuna vurdu. "Evet, şimdi, Doğu'nun çöktüğü bir anda, onlarca yıldır gizli kalan her şey yeniden yeşeriyor. Klezmer'in geleneği ve kökleri var, Berlin'de de. Ve bu derin tutku, müziğin bu dinamiği çok klas. Bence, bu proje hit olacak! Göreceksin," dedi Wolf ve tavana duman halkaları gönderdi. Yapımcı köpüklü şarabından küçük bir yudum aldı ve kaşlarını çatı.

"Berlin Doğu'nun Paris'i," diye sürdürdü Wolf. "Nasıl Brandenburger Tor Prusyalılara aitse, Yahudiler de her zaman Berlin'e ait olmuştur, söyleyeyim sana, Yahudileri bir araya getir ve bomba bir film yap!... İnsanlar onu çiğ çiğ yiyecektir!"

Yapımcı sustu, düşünüyor gibiydi. Sonra dedi ki:

"Ama o kadar çok Yahudi yok ki, demek istediğim, son

kırk yılda Berlin'de fazla bir şey yapmadılar." Kendi itirazından keyiflendi ve sırıttı.

"Ama işte tam da bu yüzden..." diye karşı çıktı Wolf. "Hitler'in ortadan kaldırmaya çalıştığı şey şimdi yeniden canlanıyor. Berlin'de bir Yahudi cemaati!... Onlar çorbanın tuzu, hep öyleydiler..." Wolf tavana yeniden duman halkaları gönderdi; fikrinden o kadar emindi ki. "Onların farklı bir birinci var! Neyse, sana söylüyorum işte, bu proje tam on iki-dan vuracak!"

"Savaş sonrası Almanya'sı, Yahudi değil Türk ağırlıklı," dedi yapımcı ve şarabını bir dikişte içti. "Buradan bir sürü şey çıkar herhalde?"

"Bu bayat bir konu," diye itiraz etti Wolf ve purosunu silkeledi. Kül yere düştü. "İnsanlar sürekli koyun kesen babalar ve sebze satan kardeşler görmek istemiyor. Şimdi yönü Yahudiler belirliyor. Türkleri entegre etmek mümkün değil; hayır, onlar hâlâ kafalarında fazlasıyla Anadolulu. Ayrıca Türkler teması iyice yalandı yutuldu. Artık kimse bununla ilgilenmiyor. Onlar döner ve sülale katmanlarında çakılı kaldılar. Ama bu Rigalı Yahudilerde iş var, onların kafaları Batılı." Wolf Havana'yı tekrar ağzına tıktı. Puro uzaktan çikolata benziyordu.

Wolf'un yeni tutkusu buydu demek ki! Yeni keşfi! Doğu Avrupalı Yahudiler, ha ha! Birkaç adım geri gittim ve bir Gitanes yaktım. Türk yalayıcısı! Pöh! Kendini ne sanıyor bu İbiş Wolf! Orman köylüsü. Sosis!

Bu arada Vladimir de gelmişti. Cora'yla barda oturuyorlardı ve gözleri başkasını görmüyordu. Cora'ya karşı içimi bir tuhaf bir umursamazlık kapladı ve bu umursamazlık bir kâğıt mendil gibi içimdeki öfkeyi, kafamdaki hayal kırıklığı-

nı silip attı. Kısa, kirpi gibi saçlarımı sıvazladım ve gömleğimin düğmelerini açtım. Leyla bana bir bardak şampanya uzattı, onu bir dikişte içtim ve kendimi uzun zamandır nihayet yine hafiflemiş hissettim.

Wolf yapımcıyı bir türlü bırakmıyordu.

"Ne var?" dedi Leyla ve beni bir kâbustan uyandırmak ister gibi sarstı.

"Hiç."

"Rengin bembeyaz oldu, neyin var?"

"Wolf."

Wolf'a kısa bir bakış fırlattı ve gözlerini devirdi.

"Herif kapitalist havalarda, purosu şeyinden daha kalın..." Wolf'un pantolon düğmelerine baktık ve kıkır kıkır güldük.

"Berlin üstü kapanmış bir krater gibi... Hazineseri çıkarmak için önce eşelemek gerekir..." diye açıkladı Wolf.

"Berlin bir metropoldü, bir dünya şehriydi, Doğu Avrupa'ya açılan kapıydı. Ah, Berlin her zaman Yahudilerin, Polonyalıların, Hugenottların sürekli birbirleriyle karşılaştıkları, birbirlerini döyledikleri bir kaldırım olmuştur..." Eliyle havaya bir çember çizdi, sanki döllenme hemen şimdi başlayacaktı.

"Berlin her zaman bir mıknatıs olmuştur..." Wolf bir an durdu, "şey gibi, şey gibi, New York, Londra ve Paris gibi," dedi sonra coşkuyla.

Leyla şaşkınlıkla bana baktı.

"Aman Tanrım," diye fısıldadı. "Berlin'i New York ve Londra'yla aynı cümlede kullandı. Eh biraz fazla zorladı. Bu tam bir 'olsam iyi olur' ve multi-kulti davranışı oldu, ne hayal gücü ama!"

"Yaa, Leyla, hayal gücü de bir eğitim işidir," dedim kendini beğenmiş bir tavırla.

"Ah Hansi, senin şu lafların beni öldürecek. Madem film işine girdin, hemen reklam olayına geç. Ülkedeki TV reklamları insanı uyutuyor."

"Doğru!"

"Hah, insan onun böyle konuştuğunu duyunca krize giriyor," dedi kızgın bir sesle. "Şu anki Türk, Yugoslav ve Arap karması istenmiyor. Şimdi, tam da Yahudilerin olmadığı bir anda onların geri gelmesi isteniyor. Altın çağ, yirmili yılların karışımı..." dedi alay ederek ve kaşını alnına kadar kaldırdı. Leyla böyle yaptığı zaman, önemli bir şeye hazırlandığını biliyordum. "Berlin'in tamamı bir Moabit. Bu herif, altın çağ ve yirmili yılların nostalji sosunu karıştırıp yoğunlaştırıyor. Hepsi hepsi yedi ya da sekiz yıl sürmüştü, anlıyorsun değil mi?" Sanki tezine bir onaylama arıyormuş gibi bana baktı. Ben omuzlarımı silktim. Leyla öyle şeyler biliyordu ki, bunları hangi tarih öğretmeni duysa alkışlardı.

"Eh, Hansi, benim kastettiğim şey yirmili yıllar etrafında kopartılan curcuna. Her şey I. Dünya Savaşı'ndan sonra başladı, 1921'de falan ve 1928/29'da sona erdi... Peki sonra ne oldu? Gerisi tabii ki faşizm!"

Eski okulumdaki kızları düşündüm, onlarla karşılaştırıldığında Leyla bir politikacıydı, bir dünya kadınıydı. Her şeyi çok çabuk kapıyordu ve meseleler hakkında kendi fikri vardı. Wolf'u röntgen gözleriyle görmüş, onu meydana geldiği en küçük parçalarına ayırmıştı. Gerçekten!

Wolf dünyaya açık bir Berlinli olmak istiyordu. Ama dünyaya açık bir Berlin'in olmadığını bir türlü kavrayamıyordu. Berlin'de tahta kafalı, basit piefke'ler ve schmidke'ler vardı,

bunun haricinde bir şey yoktu. Geri kalanlar yabancılar, yabancı kökenli vatandaşlar, sığınmacılar, misafir işçiler ve göçmenlerdi ve Wolf bunu henüz kavramamıştı. Şaşırtıcı değil! Wolf taşradan gelmişti ve Berlin'de büyük bir dünya bulmayı arzu ediyordu. Ama nafile!

Berlin'i sahiplenmişti ve Leyla gibi, benim gibi burada doğan insanları yabancı olarak görüyordu. Oysa bu şehri çekici kılan ve ona yeni bir kimlik veren bizdik. Ama Wolf bunu anlamıyordu. Kendi dünyasının dar kalıplarına sıkışmıştı. Çevresini Cora gibi egzotik görünümlü insanlarla süslüyor ve aslında ne kadar taşralı davrandığının farkına varmıyordu. Demek istediğim, dünyaya açık olmaya çabaladıkça, taşra mantosuyla kendini daha fazla örtüyordu. Sanırım Wolf küçük bir yerden gelmiş olma duygusundan bir türlü kurtulamıyordu. Gerçekten.

Leyla çantasından bir rakı çıkardı. Şişeden birer yudum aldık. Bu meret iyiydi, aslan sütü işte! Leyla koluyla ağzını sildi, burnundaki küçük halkayı düzeltti ve başladı:

"Bu gibi tipler küçük bir yerden geliyorlar, burada büyük bir dünya bulacaklarını sanıyorlar ve şimdi Doğu Berlin'de oturup son moda bir hayat sürdürüklerini düşünüyorlar, hah!"

Bu gibi tiplerin ibiş, dangalak, maganda, züppe, lavuk oldukları konusunda hemfikirdik. Bu Batılı kardeşler için daha bir sürü isim bulduk ve her seferinde kıkır kıkır güldük. Mekândaki diğer insanlar son derece ciddiydi. Biz gülüyor, gıkıyor, öksürüyor, tıksırıyorduk. Bütün bakışlar bize çevrilmişti. Rakı etkisini şiddetli bir şekilde gösteriyordu.

Daha sonra grup çalmayı bıraktı ve Wolf gecenin sürprizini tanıttı. Orada bulunanlar sağır ve dilsizmiş gibi el kol hareketleri ve mimikler yapıyordu.

"Riga'dan Vladimlr, keman virtüözü."

Büyük bir alkış koptu.

Vladimir yakıyordu. Bugün üzerinde siyah bir takım elbise ve beyaz gömlek vardı. Herif çabucak uyum sağlamıştı. Vladimir çalmaya başladı, herkes sustu. Parmakları kemanın üzerinde zıplayan damlalara dönüşmüştü. Herkes merakla dinliyordu.

Leyla ve ben terasa çekildik. Boğucu bir hava vardı ve hafiften yağmur yağıyordu. Leyla'nın dili peltekleşmeye başlamıştı. Bana şişeyi uzattı. Rakıdan bir yudum aldım ve gökyüzüne baktım. Doğu Berlin Televizyon Kulesi'nin ışıkları kıpkırmızı parlıyordu. Uzaklardan bir uçak geçiyordu. Derin derin nefes alıyordum. Leyla masadaki ıslak örtüyü yere attı ve kuru masanın üzerine oturdu. Cigara içtik.

Artık Kazım'ın uğradığı saldırı hikâyesinin Wolf için ilginç olmadığı açıklığa kavuşmuştu. Ama benim için bu biricik tema, biricik proje, yapmak istediğim tek işti. Ama nasıl yapacağımı, nereden başlayacağımı bilemiyordum. Sadece bir şey yapmak zorunda olduğumu biliyordum.

Bir paket Gitanes ve yarım şişe rakı içtikten sonra Leyla bana yaslanarak, "Film işinden uzak dur. Düzgün geliri olan bir iş bul, haberleri görmezden gel ve mutluluğu iyi işleyen bir ilişkide aramaktan vazgeç..." dedi.

"Gerçekten böyle mi düşünüyorsun Lala?" diye sordum bu ani değişimine şaşırarak. Bilgece başını salladı ve yere yığıldı. Onu kaldırıp bir sandalyeye oturttum. Yağmur şiddetlenmişti, Leyla yüzünü sıcak yağmura tuttu ve ayıldı. Sonra saçlarını arkasında döndürerek topuz yaptı. Acaba haklı mıydı?

Yaratıcı insanların demokratik olduklarını, her yanlış park eden otomobile kızan, çimenlerdeki her çocuğu kovalayan burjuva Berlinliler gibi hastalıklı ve kokuşmuş insanlar olmadıklarını sanırdım. Çimenlere basmak yasaktır! Ama itleri çimenlerin üzerine sıçar ve ağaçlara işer. Bu burjuvalar, şehri o kadar dayanılmaz, o kadar düşmanca, o kadar negatif enerjiyle doldurdular ki. Bu kaba saba Berlinlilerden nefret ediyordum. Sürekli içki zıkkımlanıyorlar, sürekli her şeyden şikâyet ediyorlar ve düşmanca davranıyorlardı. Bu burjuvaların hoşgörüsüz ve dar kafalı olduklarını düşünürdüm. Oysa Wolf gibi demokratik görünen, ama özünde diktatör olan tipler de vardı. İnsanın kanını emip her şeyini elinden alıyorlardı. Hedeflerine ulaştıklarında da, onu boş bir kutu gibi bir kenara fırlatıyorlardı. Hırsları özür kabul etmiyordu, cesetleri çiğneyerek ilerliyorlardı.

Leyla'ya baktım, bu düşüncelerimi onunla paylaşmak istiyordum, ama o ayaklarıyla Vladimir'in müziğine tempo tutuyordu ve başka bir dalga boyuna geçmişti. Ben de vites değiştirdim, birkaç düşünce atladım ve sordum:

"Aşka inanıyor musun?" Bu konu açıldığında hiçbir şey ters gidemezdi.

"Evet, ama çok seyrek bulunan bir şeydir," dedi Leyla, artık iyice sırılsıklam olmuştu. "Yaşlı, mutlu bir çift gördüğümde, bunu başarmış insanlar olduğu için umutlanıyorum."

"Beni depresif yapıyor," dedim alçak sesle.

"Neden Hansi?"

"Çünkü yine bizimkilerin bunu başaramadığı aklıma geliyor."

"Ah, onları kendine örnek alma..."

Ve neşeyle güldü.

"Peki kimi alayım o zaman? Onlar benim anne babam. Ve onlar bana bir aşkın başarısız olduğunu, insanı mahvedebileceğini gösterdi. Onlar bunu yaşayarak göstermediler mi?"

"Ah Hansi, o kadar ahlakçı, o kadar eski kafalısın ki. Düşünsene, ben anne babamı örnek alsaydım, eh, o zaman derhal kendimi asmam gerekirdi..." Islak saçlarını yüzünden aldı.

"Onlar en azından ne ayrıldı ne de boşandılar..."

"Hayır, ama sürekli kavga halinde yaşıyorlar. Ve şunu, Hansi, uzun tecrübelerden sonra söyleyebilirim ki, dayanılmaz oluyor, sessizce ve zalimce tahrip ediyor insanı."

Çok şaşırmıştım, Leyla anne babası hakkında daha önce hiç böyle konuşmamıştı. Bu konuyu konuşmaktan çoğunlukla kaçınırdı. Onlarla bu kadar ilgilendiğini bilmiyordum. Ama şimdi bu konuya bodoslama girip sağı solu yıkmak istemi-yordum. Gece zaten karmaşık başlamıştı ve daha fazla kafa yorucu, kalp yorucu abur cubur istemi-yordum. Sustum. Sonra dedim ki:

"Şimdi burada bir dram yaratma. Biz film işinde değiliz, okey?"

Leyla yüzünü çevirdi, rakıdan bir yudum daha aldı ve derin derin içini çekti. Şimdi karşı saldırıya geçeceğini biliyordum. Daha o bir şey söyleyemeden hemen şunu söyledim:

"Lala, her şeye rağmen hayatını kontrol altında tutabil-din..."

Kuşkuyla bana baktı, onunla alay edip etmediğimi anlamaya çalıştı. Alaydan eser yoktu. Güldük. Yüzünü yağmura tuttu ve damlaları içmeye çalıştı.

"Yağmurlu rakı..." dedi gülerek.

Saçlarının topuzu çözülmüştü. Ayağa kalktı, üzerinde

odadan gelen ışığın parladığı küçük su birikintilerine bastı. Kollarını açarak yağmur altında, Vladimir'in kemanı eşliğinde dönmeye başladı. Bir semazen gibi dönüyor, dönüyor, dönüyordu. Islak saçları ağzına ve boynuna yapışmıştı ve burnundaki halka küçük bir yıldız gibi parlıyordu ışıktaki. Leyla beni dürtükledi, ben de kollarımı açarak onun gibi dönmeye başladım. Balkonda bir topaç gibi dönüyordum ve gözlerimdeki her şey sadece sarı, yeşil, kırmızı ışık şeritlerine dönüşüyordu. Kendimi hafif, tüy gibi hafif hissediyordum, sanki buradan uçup gidecektim, evet, şehrin çatıları ve ağaçları üzerinden geçerek uzaklara, çok uzaklara uçacaktım: Mersin-İstanbul-Edirne-Sofya-Nis-Belgrat-Viyana-Münih-Leipzig-Erfurt-Berlin-Batı Berlin-Kreuzberg Adalbert Sokağı... Babamla Brejnev Amca'nın Mersin'den buraya gelirken kat ettikleri yolun her kilometresi beni hayrete düşürüyordu.

Bitkin halde yere yığıldım ve gözlerimin önündeki her şey simsiyah oldu. Islak sandalyeye tutundum ve doğruldum. Midem bulanıyordu.

Oturdum ve dilimi ısırđım, sonra öne eğilip ellerimle kafamı tuttum ve derin derin nefes aldım. Yavaş yavaş gözlerimin önündeki şeyler berraklaştı.

Leyla bir Yemen türküsü söylüyor, Ofra Haza'dan "İmin Alu" ve kalçalarını hızlı hızlı sağa sola sallıyordu. Seksiydi ve bende eksik olan bir güç vardı onda. Bende başka şeyler de eksikti zaten; babamı ve Brejnev Amca'yı, onların Berlin'e geldikleri zamanları düşününce; uzun saçlarını, favorilerini, açık gömlek yakalarını ve şanslarını vatandan uzakta, yabancı bir ülkede aramalarını. O kadar cesur, o kadar güçlüydüler ve o kadar şevклиydiler ki. Ve işe koyuldular; bir şeylere erişmek, ilerlemek istiyorlardı. Bende onların sahip

oldukları bu hırs, bu güç, bu coşku eksikti ve her şeyden önce de bende tuttuğunu koparmak, şu lanet olası çelik gibi koparmak hissi eksikti! Bu şehirdeki her şeyi hummalı ve yorucu buluyordum, batağa saplanmış kalmıştım ve bir santimetre bile kıpırdıyamıyordum; oysa şu anda Brejnev Amca'yla babamın buraya geldikleri yaşıyordum.

Yağmur dinmişti. Bir taksi durdurdum, Leyla bindi. Eliyle keyifli bir öpücük göndererek evine gitti.

Yağmur sonrası Berlin'i seviyordum ve Postdam Meydanı'na doğru hızla yürüdüm. Şehrin ışıkları ıslak kaldırım taşlarında parlıyordu; sokaklar daha geniş, daha uzundu. Her şey daha aydınlık ve daha berraktı. Bütün şehir pırıl pırıldı.

Bir Gitanes yaktım, hafif uzamış ıslak saçlarımı sıvazladım ve yeni elbisemin içinde kendimi seksi hissettim. *"I am a joker... a midnight talker... a Mauer walker, da, da, di,"* diye şarkı mırıldanmaya başladım, ellerimi pantolon ceplerime soktum, sigarayı dudaklarımın arasında sıkıca tuttum ve ıhlamur ağaçlarının altında salına salına yürüdüm.

Aslında her şey o kadar basitti ki, diye düşündüm. Çünkü ben kendimi bağlamak, bir yere yerleşmek istemiyordum. İçimdeki göçmen beni yeni yerlere, alanlara, şehirlerle, caddelere sürüklüyordu. Daha Batı'ya gitmek istiyordum, Londra'ya, New York'a, San Francisco'ya, yoksa acaba Doğu'ya mı? Tokyo'ya, Tahran'a, Taşkent'e. Havaalanları, tren istasyonları, otel odaları. Burada, şu noktada değil, sadece ilerlemek istiyordum. Evet, bunu istiyordum, hey, ho, *let's go!*

Postdam Meydanı'nda durdum, bir Gitanes daha yakıp gökyüzüne baktım. Tepemde vinçlerin, inşaatların ışıkları,

altımda dünya savaşının yıkıntıları vardı. Bu şehir içimde kaynıyor, sıkıştırıyordu beni, hem sevdiğim hem de nefret ettiğim bu dümdüz şehir.

Uzaklardan roket atışları duyuyordum. Meclis binasının olduğu taraftan geliyordu sesler. Ve biliyordum ki, şu anda özgürlük çanı çalınmış ve bayrak göndere çekilmişti. Ve bu gece yarısı, iki Alman devletinden tek bir devlet doğmuştu. Sigarayla ısınmaya çalıştım ve birden hayatımın ne yöne akacağını anladım... Hah!

2004 yılında Almanya'da En İyi Kitap Ödülü'nü kazanan ve büyük bir ilgiyle karşılanan **Selam Berlin**, Almanca yazan Türk yazarlardan Yade Kara'nın ilk romanı. Yade Kara, **Selam Berlin**'de Almanya'daki ikinci kuşak Türk gençlerinin yaşamına Berlin Duvarı'nın yıkılmasıyla oluşan yeni koşulların çerçevesinden bakıyor.

Romanımızın kahramanı Hasan Kazan'ın şahsında özgürlük, bağımlılık, kuşak çatışması, kadın-erkek ilişkileri, kimlik gibi sorunları irdeleyen Kara, çözümler önermiyor, yalnızca tespitlerde bulunuyor. Bu tespitleri yaparken klişe söylemleri altüst ediyor. Bunu da akıcı bir dille ve kendine özgü bir üslup oluşturarak, başarıyla yapıyor.

Hasan'ın hikâyesi İstanbul'da başlıyor. Hasan, Almanya'da doğmuş, ancak babası yıllar sonra onu, annesi ve kardeşleriyle birlikte Türkiye'ye geri yollamıştır. Hasan, duvar yıkılınca şansını yeniden denemek üzere Berlin'e geri döner. Kalacak bir ev, yaşamını sürdürebileceği bir iş ve günlükteki coşkuyu dindirebilecek bir aşk aramaktadır...

Selam Berlin, her türlü ayrımcılığı mahkûm ediyor; Doğu ve Batı'nın, Türk ve Alman'ın farklı olmadığını anlatıyor...

Selam Berlin, aynı zamanda büyük bir metropolün, Berlin'in renkli bir hikâyesi olarak da görülebilir...

ISBN 975-10-2249-5

9 789751 022493

